

30К-2
2600

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, З'ЯДЗІСЬ!

БОЛЬШЕВИК БЕЛАРУСІ

№ 1

№ 1

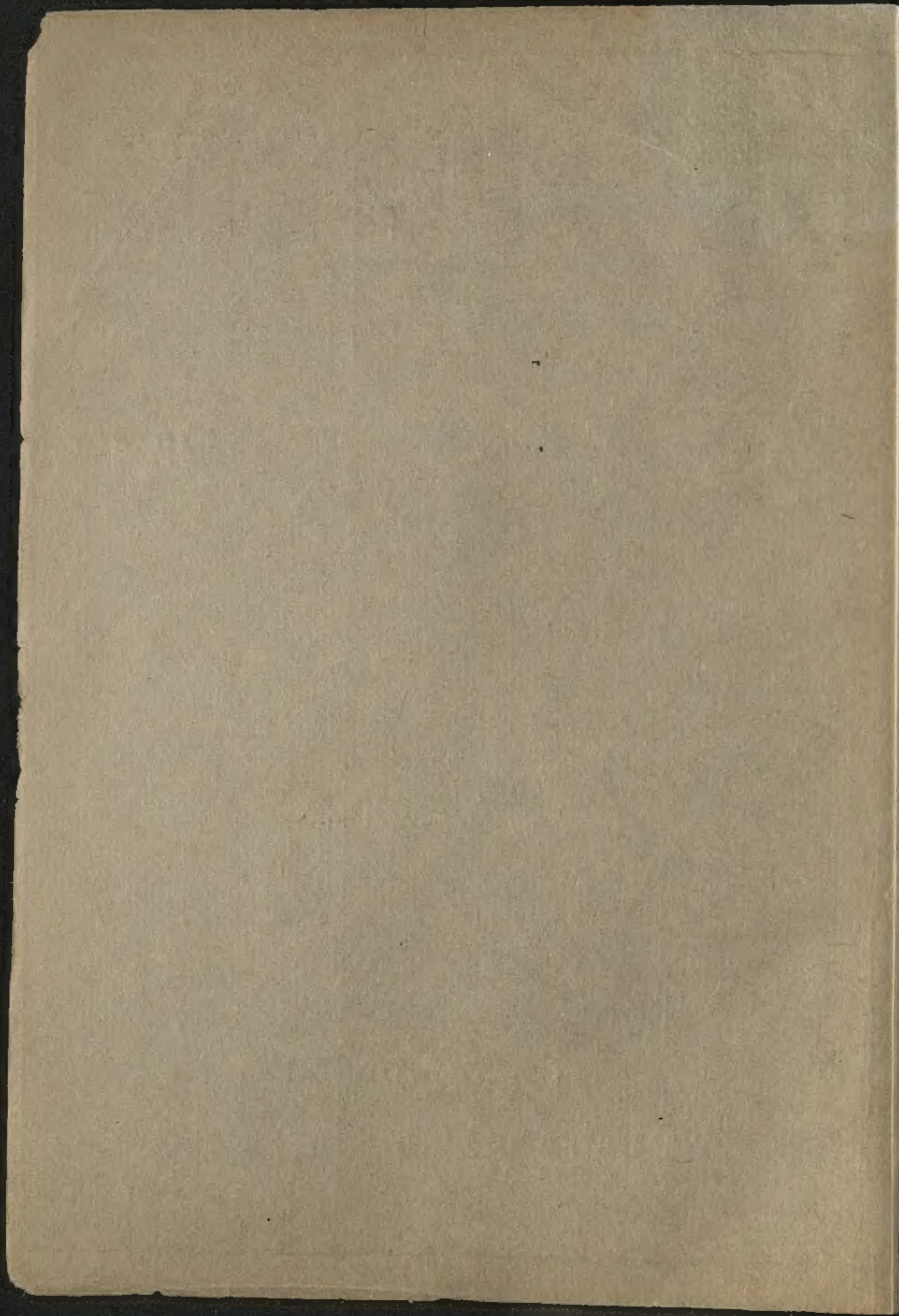
50 05
18490

М Е Н С К

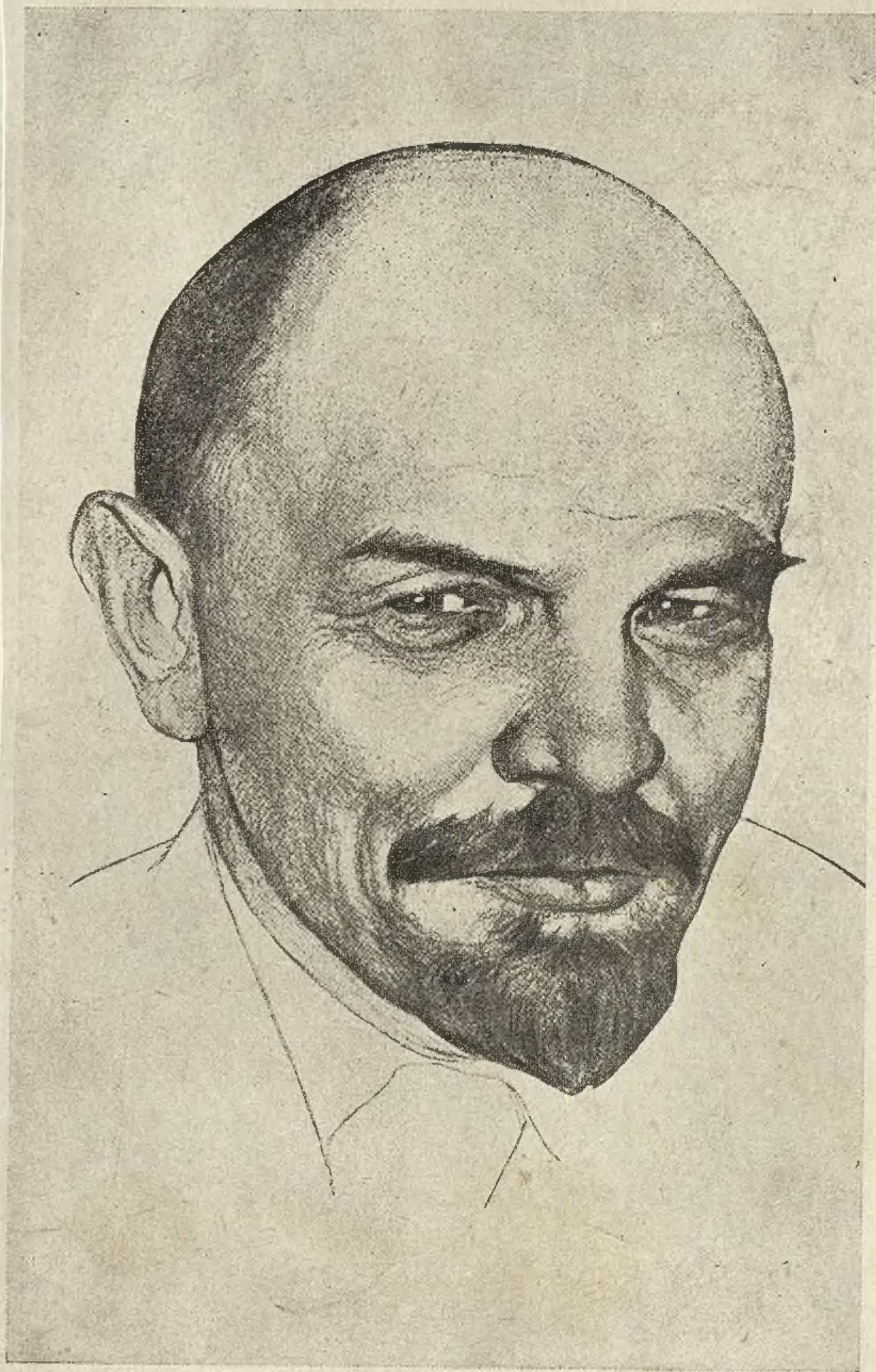
Выдавецтва ЦК КП(б)Б „ЗВЯЗДА“
1936

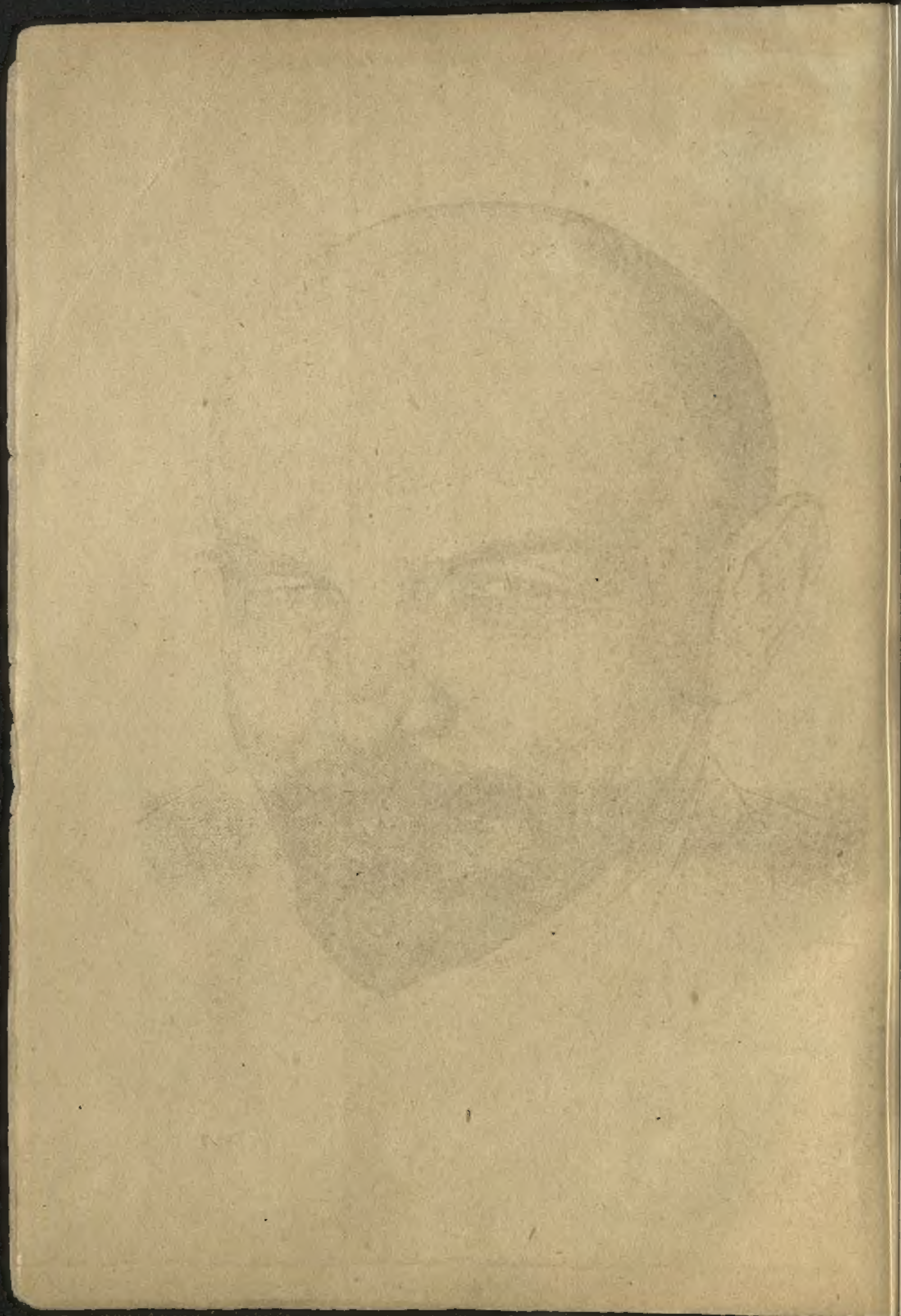

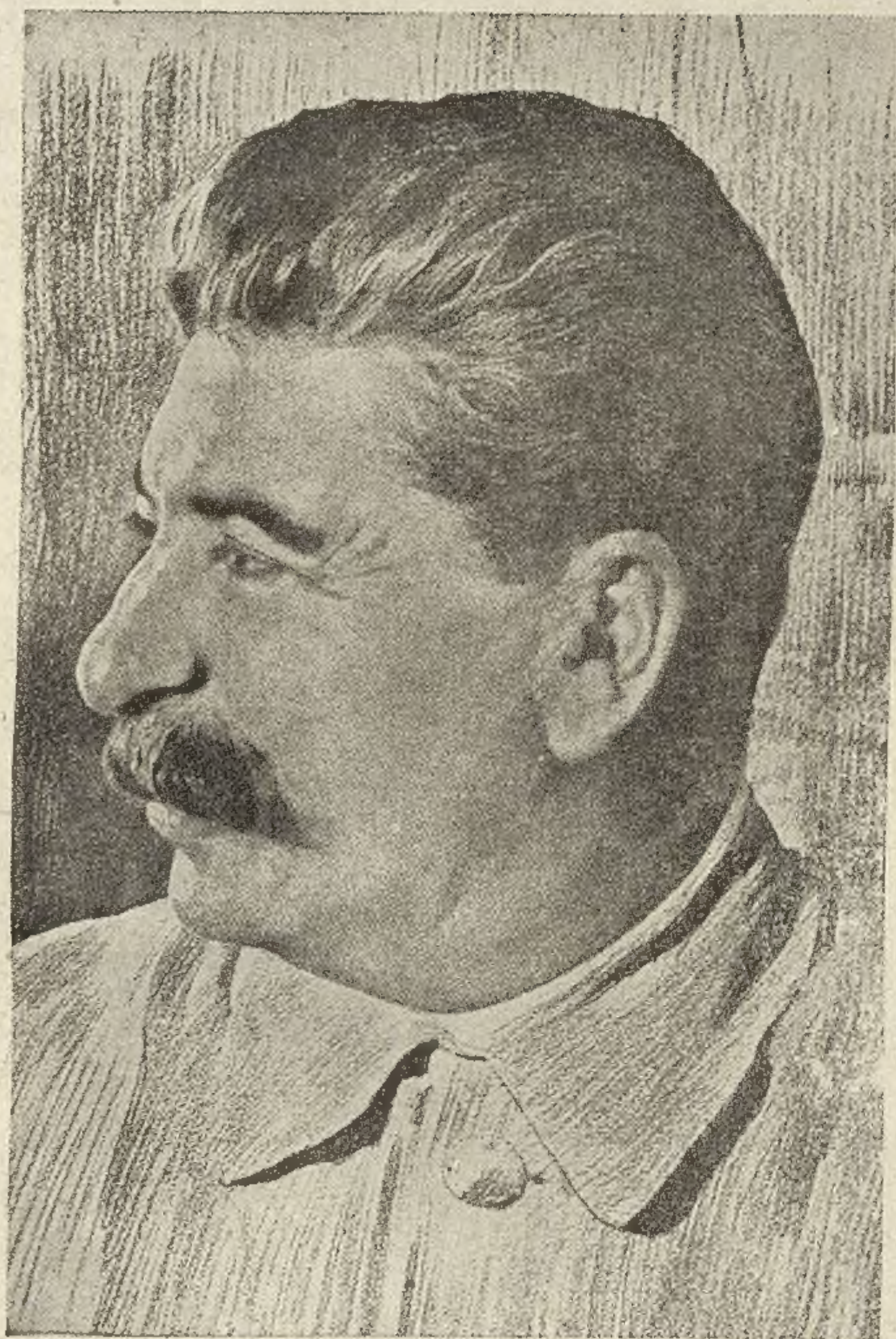

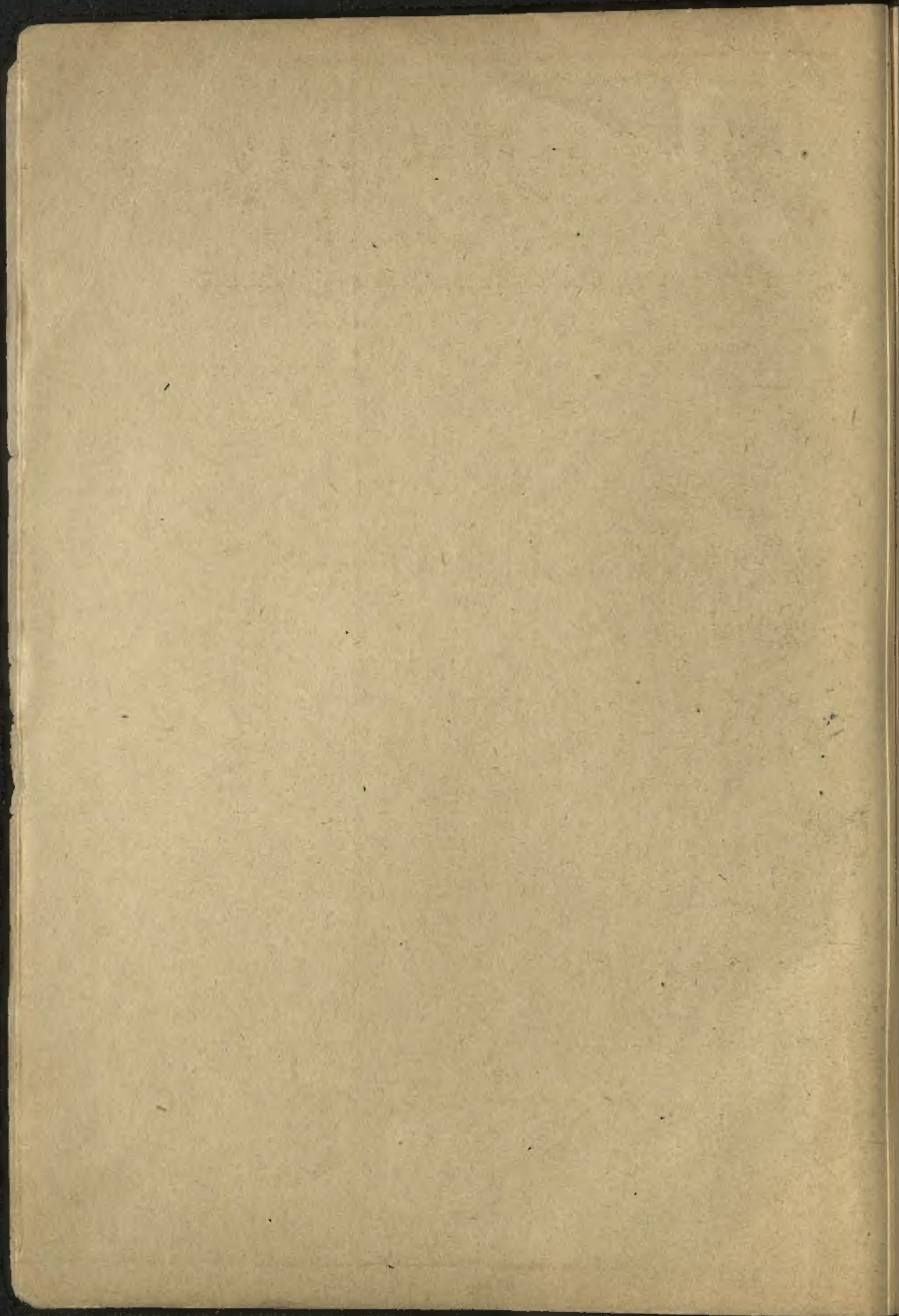

БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ

30K-2

2600
(Бел.)

ПАЛІТЫКА-ЭКАНАМІЧНЫ
ШТОМЕСЯЧНІК
ОРГАН ЦК КП(б)Б

ГОД ВЫДАНИЯ X

№ 1

Студзень 1936 г.

З М Е С Т

	Стар.
І. Сталін—З поваду смерці Леніна	2
Н. Гікало—Выканаем указанні вялікага Сталіна	5
Перадавы—За ленінска-сталінскія кадры	12
Перадавы—Аб выніках снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) і студзеньскага пленума ЦК КП(б)Б	23
Д. Кошкін—Узняць выхаванне камуністаў да ўзроўню палітычных задач партыі	36
А. Рыскін—Рэалізацыя вынікаў праверкі—баявая задача партарганізацыі	48
М. Клімчун—Вылучаем выдатныя большэвіцкія кадры	58
Н. Ніштымаў—Аб становішчы партыйнай прапаганды ў слупкай партарганізацыі	62
Н. Сігналаў—Вышэй якасць партыйнай прапаганды	66
М. Лабадаеў—Аб партыйным сходам	72
Ф. Ерэмін—Стаханаўскаму руху—большэвіцкае кіраўніцтва	77
З. Салавей—Як мы арганізуем партыйную работу на камбінаце	82
Рэзалюцыі пленума ЦК КП(б)Б і пастановы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б	85

Адрас рэдакцыі:
Менск, Чырвонаармейская вул.,
ЦК КП(б)Б, пакой 21.
Тэлефон адказнага рэдактара па
камутатару 20000, даб. 68.

5090
18499

3 поваду смерці Леніна

(Промова на II Усесаюзным з'ездзе советаў 26 студзеня 1924 года)

Таварышы! Мы, комуністы,—людзі асобага складу. Мы скроены з асобага матар'ялу. Мы—тыя, якія складаем армію вялікага пролетарскага стратэга, армію тав. Леніна. Няма нічога вышэй, як гонар належаць да гэтай арміі. Няма нічога вышэй, як званне члена партыі, заснавальнікам і кіраўніком якой з'яўляецца тав. Ленін. Не ўсякаму дана быць членам такой партыі. Не ўсякаму дана вытрымаць няўзгоды і буры, звязаныя з членствам у такой партыі. Сыны рабочага класа, сыны нужды і барацьбы, сыны неймаверных лішэнняў і гераічных намаганняў—вось хто, перш за ўсё, павінны быць членамі такой партыі. Вось чаму партыя ленінцаў, партыя комуністаў, называецца разам з тым партыяй рабочага класа.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам трымаць высока і захоўваць у чыстаце вялікае званне члена партыі. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы з гонарам выканаем гэтую тваю заповедзь!

25 год пеставалі тав. Ленін нашу партыю і выпеставалі яе, як самую моцную і самую загартаваную ў свеце рабочую партыю. Удары царызма і яго апрычнікаў, шаленства буржуазіі і памешчыкаў, узброеныя напады Калчака і Дзенікіна, узброенае ўмяшанне Англіі і Францыі, хлусня і паклёп стовуснага буржуазнага друку,—усе гэтыя скарпіёны нязменна падалі на галаву нашай партыі на працягу чверці веку. Але наша партыя стаяла, як уцёс, адбіваючы незлічоныя ўдары ворагаў і ведучы рабочы клас наперад, да перамогі. У жорсткіх баях выкавала наша партыя адзінства і згуртаванасць сваіх радоў. Адзінствам і згуртаванасцю дабілася яна перамогі над ворагамі рабочага класа.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам захоўваць адзінства нашай партыі, як зрэнку вока. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы з гонарам выканаем і гэту тваю заповедзь!

Цяжка і нязносна доля рабочага класа. Пакутны і цяжкі мучэнні працоўных. Рабы і рабаўладальнікі, прыгонныя і прыгоннікі, сяляне і памешчыкі, рабочыя і капіталісты, прыгнечаныя і прыгнятальнікі,—так будаваўся свет спакон вякоў, такім ён застаецца і цяпер у агромнай большасці краін. Дзесяткі і сотні раз спрабавалі працоўныя на працягу вякоў скінуць з плеч прыгнятальнікаў і стаць панамі свайго становішча. Але кожны раз, разбітыя і зганьбаваныя, вымушаны былі яны адступіць, тоячы ў душы крыўду і прыніжэнне, злобу і адчай і ўстрамляючы вочы на няведамае неба, дзе яны спадзяваліся знайсці збаўленне. Ланцугі рабства заставаліся някранутымі, або старыя ланцугі змяняліся новымі, настолькі-ж цяжкімі і ўніжальнымі. Толькі ў нашай краіне ўдалося прыгнечаным і задаўленым масам працоўных скінуць з плеч панаванне памешчыкаў і капіталістаў і паставіць на яго месца панаванне рабочых і сялян. Вы ведаеце, таварышы, і цяпер

увесь свет прызнае гэта, што гэтай гіганцкай барацьбой кіраваў тав. Ленін і яго партыя. Веліч Леніна ў тым, перш за ўсё, і заключаецца, што ён, стварыўшы Рэспубліку Советаў, тым самым паказаў на справе прыгнечаным масам усяго свету, што надзея на збаўленне не страчана, што панаванне памешчыкаў і капіталістаў нядоўгавечна, што царства працы **МОЖНА** стварыць намаганнямі саміх працоўных, што царства працы трэба стварыць на Зямлі, а не на небе. Гэтым ён запаліў сэрцы рабочых і сялян усяго свету надзеяй на вызваленне. Гэтым і тлумачыцца той факт, што імя Леніна стала самым любімым імем працоўных і эксплуатаемых мас.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам захоўваць і ўмацоўваць дыктатуру пролетарыята. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы не пашкадуем сваіх сіл для таго, каб выказаць з гонарам і гэту тваю запаведзь!

Дыктатура пролетарыята стварылася ў нашай краіне на аснове саюза рабочых і сялян. Гэта першая і карэнная аснова Рэспублікі Советаў. Рабочыя і сяляне не маглі-б перамагчы капіталістаў і памешчыкаў без наяўнасці такога саюза. Рабочыя не маглі-б разбіць капіталістаў без падтрымкі сялян. Сяляне не маглі-б разбіць памешчыкаў без кіраўніцтва з боку рабочых. Аб гэтым гаворыць уся гісторыя грамадзянскай вайны ў нашай краіне. Але барацьба за ўмацаванне Рэспублікі Советаў далёка яшчэ не закончана,—яна набыла толькі новую форму. Раней саюз рабочых і сялян меў форму ваеннага саюза, бо ён быў накіраваны супроць Калчака і Дзенікіна. Цяпер саюз рабочых і сялян павінен набыць форму гаспадарчага супрацоўніцтва паміж горадам і вёскай, паміж рабочымі і сялянамі, бо ён накіраван супроць купца і кулака, бо ён мае сваёй мэтай узаемнае снабжэнне сялян і рабочых усім неабходным. Вы ведаеце, што ніхто так настойліва не праводзіў гэту задачу, як тав. Ленін.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам умацоўваць усімі сіламі саюз рабочых і сялян. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы з гонарам выканаем і гэту тваю запаведзь!

Другой асновай Рэспублікі Советаў з'яўляецца саюз працоўных нацыянальнасцей нашай краіны. Рускія і украінцы, башкіры і беларусы, грузіны і азербайджанцы, армяне і дагестанцы, татары і кіргізы, узбекі і туркмены,—усе яны аднолькава зацікаўлены ва ўмацаванні дыктатуры пролетарыята. Не толькі дыктатура пролетарыята збаўляе гэтыя народы ад ланцугоў і прыгнечання, але і гэтыя народы збаўляюць нашу Рэспубліку Советаў ад прошукаў і вылазак ворагаў рабочага класа сваёй беззаветнай адданасцю Рэспубліцы Советаў, сваёй гатоўнасцю афяраваць за яе. Вось чаму тав. Ленін няспынна гаварыў нам аб неабходнасці добраахвотнага саюза народаў нашай краіны, аб неабходнасці брацкага іх супрацоўніцтва ў рамках Саюза Рэспублік.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам умацоўваць і расшыраць Саюз Рэспублік. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы выканаем з гонарам і гэту тваю запаведзь!

Трэцяй асновай дыктатуры пролетарыята з'яўляецца наша Чырвоная армія, наш Чырвоны флот. Ленін не раз гаварыў нам, што перадышка, адваяваная намі ў капіталістычных дзяржаў можа ака-

вадца кароткатэрміновай. Ленін не раз указваў нам, што ўмацаванне Чырвонай арміі і палепшанне яе стану з'яўляецца адною з важнейшых задач нашай партыі. Падзеі, звязаныя з ультыматумам Керзона і з крызісам у Германіі, лішні раз пацвердзілі, што Ленін быў, як і заўсёды, праў. Паклянемся-ж, таварышы, што мы не пашкадуем сіл для таго, каб умацаваць нашу Чырвоную армію, наш Чырвоны флот.

Агромным уцёсам стаіць наша краіна, акружаная акіянам буржуазных дзяржаў. Хвалі за хвалямі кацяцца на яе, пагражаючы затапіць і размыць. А ўцёс ўсё трымаецца непахісна. У чым яе сіла? Не толькі ў тым, што краіна наша трымаецца на саюзе рабочых і сялян, што яна ўвасабляе саюз свабодных нацыянальнасцей, што яе абараняе магутная рука Чырвонай арміі і Чырвонага флоту. Сіла нашай краіны, яе моц, яе трываласць заключаецца ў тым, што яна мае глыбокае спачуванне і непарушнае падтрыманне ў сэрцах рабочых і сялян усяго свету. Рабочыя і сяляне ўсяго свету хочуць захаваць Рэспубліку Советаў, як стралу, пушчаную вернай рукой тав. Леніна ў стан ворагаў, як апору сваіх надзей на збаўленне ад гнёту і эксплуатацыі, як верны маяк, які ўказвае ім шлях вызвалення. Яны хочуць яе захаваць, і яны не дадуць яе разрушыць памешчыкам і капіталістам. У гэтым наша сіла. У гэтым сіла працоўных усіх краін. У гэтым-жа слабасць буржуазіі ўсяго свету.

Ленін ніколі не глядзеў на Рэспубліку Советаў як на самамэту. Ён заўсёды разглядаў яе як неабходнае звяно для ўзмацнення рэволюцыйнага руху ў краінах Захаду і ўсходу, як неабходнае звяно для палегчання перамогі працоўных усяго свету над капіталам. Ленін ведаў, што толькі такое разуменне з'яўляецца правільным не толькі з пункту погляду міжнароднага, але і з пункту погляду захавання самой Рэспублікі Советаў. Ленін ведаў, што толькі такім шляхам можна ўспламяніць сэрцы працоўных усяго свету да рашучых баёў за вызваленне. Вось чаму ён, геніяльнейшы з геніяльных правадыроў пролетарыята, на другі-ж дзень пасля пролетарскай дыктатуры заклаў фундамент Інтэрнацыянала рабочых. Вось чаму ён нястомна стараўся пашыраць і ўмацоўваць саюз працоўных ўсяго свету—Комуністычны Інтэрнацыянал.

Вы бачылі за гэтыя дні паломніцтва к гробу тав. Леніна дзiesiąткаў і соцень тысяч працоўных. Праз некаторы час вы ўбачыце паломніцтва прадстаўнікоў мільёнаў працоўных к магіле тав. Леніна. Можца не сумнявацца ў тым, што за прадстаўнікамі мільёнаў пацягнуцца потым прадстаўнікі дзiesiąткаў і соцень мільёнаў з усіх канцоў свету для таго, каб засведчыць, што Ленін быў правадыром не толькі рускага пролетарыята, не толькі еўрапейскіх рабочых, не толькі каланіяльнага ўсходу, але і ўсяго працоўнага свету зямнага шара.

Уходзячы ад нас, таварыш Ленін запаведаў нам вернасць прынцыпам Комуністычнага Інтэрнацыянала. Клянемся табе, таварыш Ленін, што мы не пашкадуем свайго жыцця для таго, каб умацоўваць і расшыраць саюз працоўных усяго свету—Комуністычны Інтэрнацыянал!

Выканаем указанні вялікага Сталіна*)

— Таварышы, на гэтай нарадзе сабраліся ордэнаносцы, стаханаўцы, знатныя людзі нашай савецкай калгаснай зямлі.

Сабраліся для таго, каб разам з лепшымі людзьмі Заходняй, Чэрнігаўскай, Калінінскай абласцей, разам з уладам БССР і Цэнтральным Камітэтам КП(б)Б абмеркаваць практычныя задачы, якія выцякаюць для Савецкай Беларусі з рашэння Цэнтральнага Камітэта нашай партыі і ўрада аб нячорназемнай паласе, з указанняў нашага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна. (Апладысменты).

Я не буду гаварыць аб тых задачах і аб той велізарнай рабоце, якія нам прадстаяць на 1936 г. Не буду гаварыць таму, што на гэтай нарадзе былі выдатныя выступленні тт. Галадзёда, Чарвякова, Бэнэка, Картукова і, у асаблівасці, дэлегатаў—работнікаў калгасаў, брыгадзіраў, старшын калгасаў, трактарыстаў, стаханаўцаў па рамонту трактароў, калгасніц, аграномаў, вучоных. Пасля выдатных прамой знатных людзей калгасаў Беларусі не прыходзіцца многа гаварыць.

Каму-ж ведаць лепш, як трэба сёння працаваць у калгасе, як узяць ураджайнасць калгасных палёў, як на трактары не толькі выконваць, але і перавыконваць нормы, калі не самому старшыні калгаса, брыгадзіру, стаханаўцу-трактарысту, паляводу—знатным людзям калгасаў?

У каго-ж вучыцца нам, кіраўнікам, як лепш працаваць, як выконваць указанні таварыша Сталіна, калі не ў вас, рабочых, калгаснікаў, якія робяць вялікую справу сацыялістычнага будаўніцтва?

Дабіваюцца высокіх паказчыкаў ураджайнасці непасрэдна на полі, у калгасах і саўгасах, у брыгадах, на сваіх участках, перавыконваць нормы ў рабоце трактара, малатарні, ільнацерабілкі і іншых машынах—гэта значыць рабіць вялікую справу ўмацавання сацыялізма ў Савецкай Беларусі, на заходніх рубяжах нашага вялікага Савецкага саюза. (Бурныя апладысменты).

Таварышы, вас, людзей справы, якія сваімі ўласнымі рукамі дабіваюцца выдатных паказчыкаў у сельскай гаспадарцы, мы сабралі для таго, каб абмеркаваць, як выканаць указанне таварыша Сталіна—давесці ў бліжэйшыя 3—4 гады штогоднюю вытворчасць хлеба да 7—8 мільярдаў пудоў.

А раз таварыш Сталін сказаў, каб мы мелі 7—8 мільярдаў пудоў хлеба, то гэта справа, безумоўна, будзе выканана. (Бурныя апладысменты).

*) З прамовы на ўсебеларускай нарадзе перадавікоў ураджайнасці.

Таварыш Сталін у кожным сваім выступленні гаворыць аб тым, што ў нас стварыліся і ствараюцца людзі, якія па прадукцыйнасці працы, па ўменню працаваць, па адносінах да працы, па свайму культурнаму росту—людзі новыя, людзі комунізма. І таварыш Сталін вучыць нас, кіраўнікоў, як трэба гэтым людзям клапаціва і ўважліва дапамагаць, узнімаць іх, вырошчваць, ствараць абстаноўку для іх работы.

На нас, кіраўніках, ляжыць вялікая задача—дапамагчы перадавікам, знатым людзям калгасаў, стаханаўцам, дапамагчы так, як вучыць нас таварыш Сталін.

Майце на ўвазе, што калі мы выканаем гэта ўказанне таварыша Сталіна, калі дапаможам перадавым знатым людзям калгасных палёў, дапаможам стаханаўцам прамысловасці, то мы зробім адну з найвялікшых спраў.

Паглядзіце, якія выдатныя людзі выраслі і растуць у калгасах Савецкай Беларусі.

З прысутных тут 680 дэлегатаў больш паловы прэміраваны ўжо больш чым па тры разы. Значыць, гэта людзі новыя, працуюць па-новаму. Старшынь калгасаў, намеснікаў старшынь калгасаў, брыгадзіоў тут да 400 чалавек. Значыць, больш паловы прысутных—гэта людзі, якія вырашаюць справу ў калгасах.

Астатнія гэта знатныя трактарысты і машыністы малатарань, людзі, аўладаўшыя тэхнікай, машынай. Ёсць тут стаханаўцы па рамонту трактароў. Ёсць аграномы, людзі навукі, ведаў сельскай гаспадаркі.

З 680 дэлегатаў 630 чалавек—гэта нашы беларусы. Значыць, сярод знатных людзей Беларусі па сельскай гаспадарцы велізарная большасць—гэта беларусы, якія не так даўно прыгняталіся, якіх лічылі адным з адсталых народаў, якіх оптам і ў розніцу прадавалі і польскія ланы і памешчыкі, і нямецкія генералы, і вораті беларускага народу—контррэвалюцыйныя нацдэмы. А сёння з беларусаў мы маем добрых арганізатараў, знатных людзей. А сёння беларусы—гэта вялікі свабодны народ, які разам з другімі народамі Савецкага саюза пры дапамозе Чырвонай арміі вызваліўся ад усіх дармаедаў, ад усіх эксплуатацятараў, ад усіх памешчыкаў, паноў і цароў, якія кроў народную пілі, і робіць сваімі моцнымі пролетарскімі і калгаснымі рукамі вялікую справу будаўніцтва соцыялізма. (Працяжныя апладысменты).

Савецкая Беларусь за апошнія гады стала перадавой, ордэнаноснай рэспублікай. Мы пашлі наперад таму, што нам Савецкі саюз, партыя і, у асаблівасці, асабіста таварыш Сталін аказалі велізарную дапамогу. (Бурныя апладысменты).

Мы маем у сельскай гаспадарцы некалькі тысяч трактароў, маем тысячы складанейшых машын. У 1936 годзе мы атрымліваем самыя складаныя машыны—200 камбайнаў, якіх раней Беларусь і не бачыла.

Мы маем велізарны рост нашай прамысловасці. Мы бачым сапраўдны росквіт нашай беларускай культуры, навукі, мастацтва. Выдатныя людзі выраслі і растуць. Значыць, дапамога нам аказана велізарная. Значыць, задачы, пастаўленыя на 1936 год, мы безумоўна выканаем. Трэба, каб на вялікую справу выканання ўказанняў таварыша Сталіна ўзнялася ўся наша калгасная Беларусь.

Таварыш Сталін паставіў пытанне аб тым, каб людзей берагчы,

менш перакідваць, каб людзі добра вывучалі оваю справу. А ў нас гэта ўказанне таварыша Сталіна яшчэ дрэнна выконваецца.

Ясна, што калі ў калгасе змяняецца па некалькі раз у год старшыня, то такі калгас дрэнна працуе. Мы гэта ў Беларусі часта бачылі.

Старшыня калгаса павінен працаваць у калгасе падрад — самае меншае 3 гады.

Старшыню калгаса без пастановы агульнага сходу калгаснікаў, як сказана ў сталінскім статуте, — а гэта непарушны закон, — ніхто не мае права знімаць. Вось тады справа будзе моцная.

Тут выступаў брыгадзёр калгаса «Чырвоныя горкі», Сосніцкага сельсовета, Полацкага раёна, тав. Тачылаў, які працуе брыгадзірам у калгасе 5 год.

Значыць, чалавек па свайму калгасу, па сваёй брыгадзе ўсё ведае, усіх людзей ведае. Калі патрэбна якую работу зрабіць, то ён ведае і разлічвае, што на такую справу лепш падыдзе Сцяпан, а Іван не падыдзе, а другую справу зробіць іменна Іван.

Іменна таму ва Усціна Васільевіча Тачылава — такая бадзёрасць і ўпэўненасць, калі ён гаворыць: «Сіла наша — магутная. Мы — камандзіры сваёй зямлі. Калі разгорнутым фронтам уся мая брыгада — 12 мужчын і 23 жанчыны — выйдзе на работу, дык якая зямля ні была-б, але, калі мы скажам, што яна павінна даць ураджай, яна гэты ўраджай дасць».

Правільна ён гэта сказаў. (Апладысменты).

Чаму тав. Тачылаў такую мае ўпэўненасць? Таму, што доўга працуе, справу ведае, людзей ведае, сілы правільна расставіў.

Вось таму мы лічым, што старшыня калгаса і брыгадзёр павінен доўгі час — не менш 3 гадоў — працаваць у калгасе, каб добра ведаць гаспадарку.

Нельга цяпець такое становішча, якое было ў нас, у БССР, хоць-бы ў 1935 годзе. Ёсць раёны ў нас, у БССР, дзе старшыні калгасаў за адзін год змяніліся больш чым у палове ўсіх калгасаў гэтага раёна.

Нельга далей цяпець, калі ў паасобных раёнах — у пятай частцы ўсёй колькасці калгасаў — старшыні калгасаў мяняліся па 2—3 разы за год. Такі калгас не можа добра працаваць. Нават калі ў гэтым калгасе будуць і добрыя брыгадзіры, і калгаснікі, але не будзе кіраўніка, які ведае ўсю работу, ведае брыгады, людзей гэтых брыгад, ведае ўчасткі, насенне, машыны, коней, справа не пойдзе. А як ён можа ўсё гэта ведаць, калі ў адным калгасе 2—3 месяцы працуе, а потым у другім калгасе — некалькі месяцаў?

А вазьміце, таварышы, раён — гэта гаспадарка не маленькая. І мы лічым, што сакратар райкома партыі, старшыня райвыканкома, загадчык райземадзела, дырэктар МТС, аграном павінны 4—5 гадоў грацаваць у раёне, каб добра ведаць раён.

Таму мы рашылі, што кадры ў нас павінны быць моцныя, правераныя, ведаючыя, авалодваючыя тэхнікай, якім мы будзем аказваць усямерную дапамогу.

Таварыш Сталін аддае выключную ўвагу людзям. Таварыш Сталін уважліва кожнага выслухоўвае і памятае кожнага калгасніка. Пасля выступлення Марыі Дземчанка на з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў таварыш Сталін памятаў і сачыў за тым, як яна працуе. І больш таго, украінскія таварышы расказвалі, што яны самі аб Марыі Дземчанка не ведалі. Бывала, прыедуць у Маскву і не ведаюць, што Ма-

рыя Дземчанка і яе брыгада робяць, а таварыш Сталін запытае: як Марыя Дземчанка працуе, ці дапамагаеце вы Марыі Дземчанка? Зразумела, украінскія таварышы зараз-жа спраўляюцца па тэлефону, пашлюць лядзей, акажуць неабходную дапамогу.

Мы ўсе павінны вучыцца ў нашага роднага вялікага Сталіна, як патрэбна ведаць людзей і дапамagaць людзям. Дрэнны той сакратар райкома партыі, старшыня райвыканкома, дырэктар МТС, які не будзе асабіста ведаць знатных людзей свайго раёна, МТС, які не будзе асабіста ведаць лепшых работнікаў калгасаў, трактара, мала-тарні.

Першая ўмова—людзі павінны працаваць доўгі час, каб добра аўладаць справай. Другая ўмова—кіраўнікі павінны асабіста ведаць усіх нашых людзей, добра працуючых. Трэцяя і галоўная ўмова—мы павінны моцна дапамагаць людзям, якія працуюць па-новаму, якія даюць узоры большэвіцкай работы. Калі мы гэтыя ўмовы выканаем, калі мы будзем нашым людзям дапамагаць, як вучыць нас таварыш Сталін, то ўсе задачы, якія перад намі стаяць, мы не толькі выканаем, але і перавыканаем датэрмінова. (Апладысменты).

Наша дэлегацыя на злёце знатных людзей у Маскве заключыла дагавор на соцспарборніцтва з калгаснікамі Чэрнігаўскай абласці. Мы будзем спарборнічаць і з Заходняй, і з Калінінскай абласцю. Майце на ўвазе, што спарборнічаць нам прыдзецца не толькі з гэтымі абласцямі.

Асаблівае 1936 года заключаецца ў тым, што ў нашым Савецкім саюзе не застаецца ні адной абласці, края, рэспублікі, якія не спарборнічалі-б па-большэвіцку. Усе па-большэвіцку хочуць працаваць. Вось у гэтым наша галоўная сіла.

І ведайце, таварышы знатныя людзі Беларусі, што нам не лёгка будзе спарборнічаць.

Савецкая Беларусь—ордэнаносная рэспубліка—стаіць у радзе перадавых краёў, абласцей і рэспублік Савецкага саюза. А вось у 1935 годзе па ільну нас абагнала Калінінская абласць, потым—Заходняя.

На злёце знатных людзей у Маскве калгаснікі і трактарысты з Калінінскай, Заходняй, Чэрнігаўскай абласцей атрымалі вышэйшую ўзнагароду—ордэн Леніна.

Глядзіце, у дэлегацыі Чэрнігаўскай абласці, якая ў нас прысутнічае, тав. Касцючэнка, трактарыстка Семёнаўскай МТС, узнагароджана ордэнам Леніна, тав. Ісачэнка—брыгадзір калгаса «Ленінскі шлях»—узнагароджан ордэнам Леніна. Мы разам з калгаснікамі, савецкімі і партыйнымі арганізацыямі Чэрнігаўскай абласці ганарымся гэтымі таварышамі. Гэта—лепшыя людзі, выдатныя людзі нашай краіны. (Апладысменты).

Вось у калінінскай дэлегацыі, якая прыехала да нас, таварышы Смірноў і Іваноў узнагароджаны ордэнам Леніна. (Апладысменты).

Значыць, у абласцях, з якімі мы будзем спарборнічаць, справа ідзе моцна і добра. Гэта патрэбна ведаць калгаснікам Савецкай Беларусі, каб яшчэ лепш працаваць і моцна па-большэвіцку спарборнічаць, не адставаць.

Мы павінны разумець, што мы спарборнічаем з большэвікамі, з людзьмі моцнага большэвіцкага слова, з трактарыстамі, з брыгадзірамі і старшынямі калгасаў—ордэнаносцамі, якія моцна рушаць справу.

І трэба добра працаваць, моцна спарборнічаць, каб у гэтым спа-

борніцтве не адстаць, а заваяваць для нашай Совецкай Беларусі першае месца. (Апладысменты).

Таварыш Сталін накіраваў нас на шлях заможнага, культурнага, цудоўнага і вясёлага жыцця. Цяпер толькі справай, толькі работай, толькі чэснымі адносінамі да працы ацэньваюць чалавека. І давайце, таварышы, даб'емся таго, каб у нашай Беларусі, у раёнах, у калгасах больш было людзей, заваяваўшых сваёй чэснай працай высокую ўзнагароду—ордэн Леніна. (Апладысменты).

Мы працуем на граніцы Совецкага саюза і капіталістычнага Захаду.

Мы павінны мацаваць нашы граніцы.

Таварыш Сталін сказаў, што чужой зямлі нам не трэба, але і сваёй зямлі, ні аднаго вяршка сваёй зямлі не аддамо нікому.

Але калі нам ворагі навязуць вайну, то мы яе будзем весці не на нашай зямлі, а на зямлі тых, хто на нас нападзе. (Бурныя апладысменты).

Тав. Молатаў гаварыў, што позна нарадзіліся тыя капіталісты, якія думаюць на нас напасці.

Мы сталі вялікай совецкай краінай. Мы жывем заможным, культурным і радасным жыццём.

А там, у краінах капіталізма, за рубяжамі—голад і жабрацтва працоўных мас.

Паглядзіце, што піша віленскае «Слово»—буржуазная газета, якая выдаецца ў Заходняй Беларусі, аб гаспадарчым становішчы Заходняй Беларусі перад новым годам.

«Намнога горш, чым у астатняй Польшчы»,—а яны самі гавораць, што і ва ўсёй Польшчы дрэнна,—«абстаіць справа ў нас на ўсходняй акраіне, дзе прамысловыя тавары вельмі дарагія, а цэны на сельскагаспадарчыя прадукты вельмі нізкія. Вось чаму грашовы расход аднаго дарослага селяніна складае тут не 11 грошаў, як падлічыў міністр Квяткоўскі для ўсёй Польшчы, а ў Заходняй Беларусі няпоўныя 4 грошы ў дзень».

На працягу апошніх пяці год значна вырасла насельніцтва ўсходніх акраін (гэта значыць Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны), аднак спажыванне не павялічылася, а наадварот—паменшылася. У рэзультате неймавернага збяднення вёскі і вечнай пагоні за грашыма, неабходнымі для пагашэння даўгоў і падаткаў, сяляне вымушаны прадаваць неабходныя для свайго пракармлення апошнія прадукты, пакідаць на пакуты не толькі сябе, але і сваю сям'ю. Стварылася такое становішча, што на працягу раду гадоў сельская гаспадарка з'ядае ўласную прадукцыю, а калі яна вычэрпваецца, гэтыя сялянскія гаспадаркі зусім спыняюць сваё жыццё»—г. зн. даходзяць да поўнага руйнавання і жабрацтва. Гэта гаворыць буржуазная газета.

А вось што піша «Газета людова»:

«У 1930 годзе селянін купіў у растэрміноўку за 120 злотых сячкарыню. Да снежня 1934 года ён выплаціў 100 злотых. Але ў гэты час у яго сячкарыню забралі за падаткі».

У красавіку 1935 года гэты селянін прадаў поўморта зямлі, каб пагасіць свае даўгі, а калі прышоў у фінансавое кіраўніцтва, каб выкупіць сячкарыню на атрыманыя грошы, то аказалася, што яе прадалі з таргоў. І доўг застаўся, і сячкарыні няма, і поўморта зямлі няма».

Вось якое жыццё побач з нам — за граніцай, сялянскае абяздоленае жыццё.

На нашай савецкай зямлі ў гэтым годзе будуць працаваць акрамя трактароў камбайны. Мы атрымліваем тысячы складаных сельскагаспадарчых машын. А на тым баку? Ці бачыў хто-небудзь з тых, хто жыве на граніцы, хоць-бы адзін трактар або шыроказахватную ільнацерабіжку на зямлі капіталістычнай, на зямлі фашыскай? Не. Жыццё там ідзе ўніз, там ідзе збядненне і руйнаванне сялянства.

Таварыш Сталін правільна гаворыць: «Буржуазія можа не сумнявацца, што шматлікія прыяцелі рабочага класа СССР у Еўропе і Азіі пастараюцца ўдарыць у тыл сваім прыгнятальнікам, якія зацялі злачынную вайну супроць радзімы рабочага класа ўсіх краін».

Абяздоленыя, прыгнечаныя, галадаючыя сяляне, якія знаходзяцца там за рубяжом, — гэта будуць нашы непасрэдныя саюзнікі. Гэта буржуазія ўбачыць на справе.

Беларускі народ, як і іншыя народы Савецкага саюза, будзе біцца на смерць за заваяванні рэвалюцыі. (Бурныя апладысменты).

Калі нашай краінай, справай соцыялістычнага будаўніцтва, умацаваннем абароны краіны і Чырвонай арміі кіруе мудрэйшы і найвялікшы чалавек эпохі таварыш Сталін (бурныя апладысменты), то можна смела сказаць — наша Чырвоная армія непераможна. (Бурныя апладысменты).

Чырвоная армія пад вадзіцельствам сваіх маршалаў і жалезнага наркома тав. Варашылава (апладысменты), калі на нас нападуць, будзе біць ворагаў не на нашай зямлі, а на іх уласнай тэрыторыі. (Бурныя апладысменты).

Мы павінны граніцу ахоўваць, як зрэнку вока. Мы гэта абавязальства на сябе бяром і павінны апраўдаць яго на справе і, у першую чаргу, у нашай калгаснай вытворчасці. Тым часам мы яшчэ не ўсюды добра працуем.

І ў 1935 годзе, і ў падрыхтоўцы да 1936 года па рамонту трактароў, і па засыпцы і ачыстцы насення, і па выбарцы гаручага, і па іншых важных галінах ёсць яшчэ раёны, якія значна адстаюць. Я назаву тут гэтыя раёны. Няхай дэлегаты гэтых раёнаў, прыехаўшы на месца, скажуць раённым кіраўнікам: мы не згодны так з вамі больш працаваць. Калі вы так дрэнна будзеце кіраваць раёнам, — справа не выйдзе. Мы — знатныя людзі, а чаму наш раён не знатны, а адстаючы?

Вазьміце Асвейскі раён, які адставаў па веснавой сяўбе, па ўборцы ўраджаю, па загатоўцы хлеба і бульбы, па азімай сяўбе. Загатовак лёну гэты раён поўнасю не выканаў, засыпку насення не скончыў, рамонт трактароў праходзіць дрэнна.

Вось Расонскі, Нараўлянскі, Мсціслаўскі, Петрыкаўскі, Дзержынскі, Капаткевіцкі, Жыткавіцкі, Лагойскі і Лепельскі раёны — адстаючыя раёны. А гэтыя раёны маюць вялікае значэнне.

Пара ўжо гэтым раёнам падцягнуцца!

1936 год у рабоце па сельскай гаспадарцы павінен прайсці пад лозунгам — ні аднаго адстаючага раёна ў БССР.

Выконваючы ўказанні таварыша Сталіна, мы, правёўшы праверку партыйных дакументаў, рады нашай партыйнай арганізацыі — КП(б)Б моцна ачысцілі. Мы працуем на граніцы, і вораг, каб шкодзіць нам, імкнецца пралезці ў рады нашай партыі. Карыстаючыся тым, што была ў нашых партыйных арганізацыях расхлябанасць і арганізацыйная распушчанасць, што не было ў радзе месц большэвіцкай

пільнасці, парушаўся статут партыі, ворагі пралезлі ў рады нашых партыйных арганізацый.

І мы можам цяпер сказаць вам, лепшым людзям калгаснай Беларусі, што наша КП(б)Б ачысцілася ад ворагаў, што наша КП(б)Б—гэта моцная большэвіцкая арганізацыя, якая павядзе ўпэўнена беларускі народ да новых перамог пад вялікім сцягам **Леніна—Сталіна**. **(Бурныя апладысменты)**.

Мы добра ведаем, — і гэта зараз пацвярджаецца зноў знойдзенымі дакументамі, — што таварыш **Сталін** яшчэ ў 1917 годзе, у гады грамадзянскай вайны, у гады нямецкай і белапольскай акупацый разам з таварышом **Леніным** непасрэдна кіраваў барацьбой Чырвонай арміі і беларускага народу супроць прыгнятальнікаў.

Таварыш **Сталін** неаднаразова ўказваў, што трэба дапамагчы беларускім работнікам, трэба дапамагчы беларускаму народу.

Беларускі народ добра ведае, што таварыш **Сталін** з'яўляецца ініцыятарам стварэння Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. **(Бурныя апладысменты)**.

Большэвікі, рабочыя і калгаснікі Совецкай Беларусі апраўдаюць сваёй гераічнай работай любоў, клопаты і дапамогу нашага вялікага роднага **Сталіна** і будуць вернымі да канца справе пролетарскага інтэрнацыяналізма і вялікаму вучэнню **Леніна—Сталіна**. **(Бурныя апладысменты, пераходзячыя ў авацыю. Усе ўстаюць. Крыкі: «Няхай жыве ленінская партыя! Няхай жыве наш правадыр таварыш Сталін!»)**.

За ленінска-сталінскія кадры

К 12-й гадавіне са дня смерці Леніна

У жалобныя ленінскія дні камуністы ўсіх краін з асаблівай уважлівасцю правяраюць пройдзены імі шлях, правяраюць, як ішла барацьба за справу **Леніна**, якія новыя пытанні паўсталі перад пролетарыятам і як гэтыя пытанні, кіруючыся вучэннем **Леніна—Сталіна**, трэба вырашаць.

Адным з такіх рашаючых пытанняў на сучаснай ступені развіцця сусветнага рабочага руху ў 12-ю гадавіну смерці гэніяльнага прыздыра і настаўніка сусветнага пролетарыята з'яўляецца пытанне аб кадрах камуністычных партый.

Ленін стварыў партыю новага тыпу, адметную ад усіх партый II Інтэрнацыянала, партыю, узброеную адзінай сапраўды навуковай тэорыяй марксізма-ленінізма, партыю, якая з'яўляецца перадавым атрадам рабочага класа. **Ленін** вучыў, што не можа быць створана, не можа расці і развівацца партыя, не можа ажыццяўляцца масавая большэвіцкая палітыка без арганізацыі лепшых людзей рабочага класа, без стварэння кадраў пролетарскіх рэвалюцыянераў, якія выкоўваюцца ў масавай рэвалюцыйнай барацьбе, кадраў, якія тысячамі ніцяў звязаны з масамі на прадпрыемствах, у масавых арганізацыях і т. д.

Вырошчванне, умацаванне, правільная расстаноўка рэвалюцыйных кадраў—важнейшая ўмова пераможнай барацьбы пролетарыята. Ад іх ідэйна-палітычнай стойкасці, ад іх умення дзейнічаць як сапраўдныя большэвікі і ў будні работы і ў момант крутых змен абстаноўкі, ад іх умення згуртаваць вакол сябе мільённыя масы і павесці іх у бой залежыць ператварэнне рэальнай магчымасці пераможнай пролетарскай рэвалюцыі ў рэчаіснасць.

■ * ■

Гістарычная паласа, якая адкрываецца перад сусветным камуністычным рухам, прад'яўляе да кампартый новыя, больш высокія патрабаванні: ад камуністаў патрабуецца велізарнейшая рэвалюцыйная актыўнасць, ініцыятыва і смеласць у ажыццяўленні масавай большэвіцкай палітыкі, нястомная барацьба за ўстанаўленне адзінаўладдзя рабочага класа, гэтага **рашаючага** звяна падрыхтоўкі працоўных мас да вялікіх баёў за сваё вызваленне.

Новая тактычная арыентацыя, прынятая VII кангрэсам Комінтэрна, патрабуе і новых метадаў работы і барацьбы, а таксама асаблівых якасцей у тых людзей, якія рашылі афяраваць свае жыццё і свае сілы справе рэвалюцыі, справе барацьбы за камунізм.

Важнейшай задачай усіх секцый Комінтэрна зараз з'яўляецца барацьба за выкоўванне ў саміх секцыях такіх партыйных кадраў, якія маглі-б у спецыфічных абставінах данай краіны працаваць па-новаму, кіраваць на сваім участку па-новаму. Якімі-ж павінны быць гэтыя кадры, дзе іх знайсці, як іх падрыхтаваць, як іх выкарыстаць, як дапамагчы ім расці—вось вострыя пытанні практычнай барацьбы, на якія павінна даць адказы наша палітыка кадраў. У розных краінах—розныя адказы ў залежнасці ад розных этапаў развіцця рэволюцыйнага руху, узроўню развіцця самой компартыі, сілы ўплыву рэфармізма, традыцый рабочага руху і, безумоўна, у залежнасці ад агульнай эканамічнай і палітычнай абстаноўкі ў краіне.

Але ёсць і агульныя для ўсіх секцый Комінтэрна задачы партыйнай палітыкі кадраў, якія базіруюцца на багацейшым вопыце большэвікоў, памножаным на вопыт міжнароднага комуністычнага руху. Ні ў адной краіне, пісаў Ленін, «не было перажыта нават прыблізна так многа ў сэнсе рэволюцыйнага вопыту, шпаркасці і разнастайнасці змены розных форм руху, легальнага і нелегальнага, мірнага і бурнага, падпольнага і адкрытага, гурткавага і масавага, парламенцкага і тэарыстычнага». Ні ў адной краіне, працягваў Ленін, «не было сканцэнтравана на такім кароткім прамежку часу такога багацця форм, адценняў, метадаў барацьбы ўсіх класаў сучаснага грамадства...» *). Таму ведаць асноўнае ў вопыце рускіх большэвікоў, здолець правільна выкарыстаць гэты вопыт—значыць знайсці важнейшыя прадпасылкі правільнай палітыкі кадраў у кожнай секцыі Комінтэрна.

Ленін як правадыр партыі, у якіх-бы умовах ён сам ні знаходзіўся: на легальным або нелегальным становішчы, у ссылцы, у эміграцыі або на пасту старшыні Соўнаркома,—заўсёды адным з першых сваіх абавязкаў лічыў непасрэдна, асабіста займацца падборам, выхаваннем, расстаноўкай кадраў. Гэта-ж з'яўляецца характэрнаю рысай штодзённай партыйна-палітычнай, дзяржаўнай, гаспадарчай, ваеннай работы таварыша Сталіна, які ніколі не пераставаў і не перастае непасрэдна, асабіста займацца пытаннямі кадраў партыі. Ленін і Сталін як сапраўдныя правадыры большэвізма з велізарнейшай пагардай адносіліся да розных меншавіцкіх і трацкісцкіх «правадыроў», якія, лічачы сябе «чыстымі палітыкамі», як вядома, па-панску, зняважліва, падыходзілі да клапатлівай штодзённай работы ў галіне арганізацыйных пытанняў, у прыватнасці да пытання аб кадрах.

Яшчэ задоўга да рэволюцыі, у самыя цяжкія перыяды царскага падполля, Ленін, распрацоўваючы шляхі і метады рэволюцыйнай барацьбы, усямерна падкрэсліваў рашаючае значэнне праблемы кадраў.

«Супроць нас, супроць маленькіх груп соцыялістаў, якія туляюцца па шырокаму рускаму «падполлю», стаіць гіганцкі механізм магутнейшай сучаснай дзяржавы, якая напружвае ўсе сілы, каб задавіць соцыялізм і дэмакратыю» **).

У гэтых умовах Ленін пачаў выкоўваць большэвіцкія арганізацыі. Ён уважліва, ва ўсіх падрабязнасцях распрацоўваў спосабы стварэння рэволюцыйных арганізацый і рашаючае месца ўдзяляў пытанням кадраў, канспірацыі, дысцыпліны. Ленін пісаў:

«Без узмацнення і развіцця рэволюцыйнай дысцыпліны, арганізацыі і канспірацыі немагчыма барацьба з урадам. А канспіра-

*) Бор твор., т. XXV, стар. 175.

**) Збор твор., т. II, стар. 501.

цыя перш за ўсё патрабуе спецыялізацыі паасобных гурткоў і асоб, на паасобных функцыях работы і прадастаўлення яднаючай ролі самаму нязначнаму па ліку членаў цэнтральнаму ядру «Саюза барацьбы». Паасобныя функцыі рэвалюцыйнай работы бясконца разнастайны: патрэбны агітатары легальныя, якія ўмеюць гаварыць сярод рабочых так, каб іх нельга было прыцягнуць к суду за гэта, умеюць гаварыць толькі а, прадастаўляючы іншым сказаць *b* і *c*. Патрэбны распаўсюджвальнікі літаратуры, лісткоў. Патрэбны арганізатары рабочых гурткоў і груп. Патрэбны карэспандэнты з усіх фабрык і заводаў, дастаўляючыя звесткі аб усіх здарэннях. Патрэбны людзі, якія-б сачылі за шпіёнамі і правакатарамі. Патрэбны ўстраіцелі канспірацыйных кватэр. Патрэбны людзі для перадачы літаратуры, для перадачы даручэнняў, для зносін ўсякага роду. Патрэбны зборшчыкі грошай. Патрэбны агенты ў асяроддзі інтэлігенцыі і чыноўніцтва, сутыкаючыся з рабочымі, з фабрычна-заводскім бытам, з адміністрацыяй (з паліцыяй, фабрычнай інспекцыяй і т. д.). Патрэбны людзі для зносін з рознымі гарадамі Расіі і іншых краін. Патрэбны людзі для ўстройства розных спосабаў механічнага ўзнаўлення ўсякай літаратуры. Патрэбны людзі для хавання літаратуры і іншых рэчаў і т. д. і т. д. Чым драбней, мяльчэй будзе тая справа, якую возьме на сябе паасобны чалавек або паасобная група,—тым больш шансаў, што яму ўдасца абдуманна паставіць гэтую справу і найбольш гарантаваць яе ад краху, абгаварыць усе канспірацыйныя прыватнасці, прымяніўшы ўсемагчымыя спосабы ашукань пільнасць жандараў і ўвесці іх у заблуканне, тым больш надзейны поспех справы, тым трудней для паліцыі і жандараў прасачыць рэвалюцыянера і сувязь яго з арганізацыяй, тым лягчэй будзе для рэвалюцыйнай партыі замяняць загінуўшых агентаў і членаў іншымі без ушчэрбу для ўсёй справы» *).

Ленін неаднаразова на разнастайных этапах развіцця рэвалюцыйнага руху вельмі падрабязна ставіў усе пытанні стварэння і выхавання кадраў: аб спецыялізацыі рэвалюцыйнай работы, аб раздзяленні функцый і аб падборы людзей па спецыяльных работах, аб падборы і выхаванні людзей, якія цалкам авалодваюць паасобнымі гэтымі функцыямі і забяспечваюць строгую канспірацыю і дысцыпліну.

Выхоўваючы і вырошчваючы кадры рэвалюцыянераў, кіруючы паасобнымі рэвалюцыйнымі гурткамі, уважліва распрацоўваючы формы і метады рэвалюцыйнай барацьбы ва ўмовах паліцэйскага тэрора і варварскіх ганенняў, Ленін распрацаваў план стварэння будучай вялікай партыі, ВКП(б), партыі новага тыпу. І тут на першае месца Ленін высунаў праблему кадраў і спецыяльнае пытанне аб прафесіянальных рэвалюцыянерах.

«І вось я сцвярджаю:—пісаў Ленін,—1) што ні адзін рэвалюцыйны рух не можа быць трывалым без устойлівай і хаваючай пераемнасці арганізацыі кіраўнікоў; 2) што чым шырэй маса, якая стыхійна ўцягваецца ў барацьбу, складае базіс руху і прымае ўдзел у ім, тым настойлівей неабходнасць у такой арганізацыі і тым трывалей павінна быць гэта арганізацыя (бо тым

*) Збор твор., т. II, стар. 189.

лягчэй усякім дэмагогам захапіць неразвітыя слаі мас); 3) што такая арганізацыя павінна складацца галоўным чынам з людзей, якія прафесіянальна займаюцца рэвалюцыйнай дзейнасцю; 4) што ў самадзяржаўнай краіне, чым больш мы звужым склад членаў такой арганізацыі да ўдзелу ў ёй такіх толькі членаў, якія прафесіянальна займаюцца рэвалюцыйнай дзейнасцю і атрымалі прафесіянальную падрыхтоўку ў майстэрстве барацьбы з палітычнай паліцыяй, тым трудней будзе «вылавіць» такую арганізацыю, і—5)—тым шырэй будзе склад асоб і з рабочата класа і з астатніх класаў грамадства, якія будуць мець магчымасць удзельнічаць у руху і актыўна працаваць у ім» *).

Асноўную крыніцу для вярбоўкі партыйных кадраў ён бачыў у рабочым класе. Асноўнай задачай прафесіянальных рэвалюцыянераў ён лічыў сістэматычную работу з перадавікамі-рабочымі па іх ідэйна-палітычнаму выхаванню, па ўздыму іх да ўзроўню прафесіянальных рэвалюцыянераў.

Ленін жорстка высмейваў і бічаваў тых з практыкаў, якія былі раўнадушны і нядбайны да рэвалюцыйнай тэорыі, імкнуліся ў сваёй дзейнасці не к таму, каб узняць масы да ўзроўню авангарда, а самі апускаліся да ўзроўню несвядомых і неарганізаваных. У адносінах такіх дзяльцоў Ленін указаў, што яны звычайна складаюць рэзервы для апартуністычных хістанняў у рабочым руху.

Па меры росту рэвалюцыйнага руху, па меры пашырэння сеткі партыйных арганізацый пытанне аб кадрах набывала ўсё больш актуальнае значэнне.

Ленін бязлітасна высмейваў тых «арганізатараў», якія скардзіліся на няхватку работнікаў, якія праблему кадраў лічылі невырашальнай, і вучыў, як трэба шукаць і вылучаць новых работнікаў з гушчы рабочай масы.

Ленін, геніяльны стратэг рэвалюцыі, у абстаноўцы бурнага на-расання рэвалюцыйнага руху 1905 г. пісаў:

«Я-б раіў прама расстрэльваць на месцы тых, хто дазваляе сабе гаварыць, што людзей няма. У Расіі людзей цьма, трэба толькі шырэй і смялей, смялей і шырэй, яшчэ раз шырэй і яшчэ раз смялей вербаваць моладзь... Трэба з адчайнай хуткасцю яднаць і пускаць у ход усіх рэвалюцыйна-ініцыятыўных людзей. Не бойцеся іх непадрыхтаванасці, не дрыжыце з поваду іх нявопытнасці і няразвітасці» **).

У сакавіку 1905 г. у артыкуле «Новыя задачы і новыя сілы» Ленін пісаў:

«Рэвалюцыйная эпоха для соцыял-дэмакратыі ўсёроўна, што ваенны час для арміі. Трэба пашыраць кадры нашай арміі, пераводзіць яе з мірных кантынгентаў на ваенныя, мабілізаваць запасных і рэзервных, заклікаць пад сцягі атрымаўшых водпуск, наладжваць новыя дапаможныя карпусы, атрады і службы. Трэба не забываць, што на вайне немінуца і неабходна па-паўняць свае рады менш падрыхтаванымі рэкрутамі, замяняць скрозь ды ўсюды афіцэраў простымі салдатамі, паскараць і спрашчаць вылучэнне салдат у афіцэры» ***).

*) Збор тв. т. IV, стар. 456.

**) Збор тв. т. VII, стар. 102.

***) Збор тв., т. VII, стар. 148.

Важна не толькі ўмець збіраць масы на барацьбу ў момант агульнага рэволюцыйнага ўздыму: не менш, калі не больш важна, умець адступаць. Пасля рэволюцыі 1905 г. «з усіх разбітых апазіцыйных і рэволюцыйных партый большэвікі адступілі ў найбольшым парадку...» (Ленін). Гэта тлумачылася загартаванасцю большэвіцкіх кадраў, іх непрымымасцю да «рэволюцыйнай фразы», іх здольнасцю нават у самых трудных умовах рэакцыі і тэрора весці рэволюцыйную работу, выкарыстоўваючы ўсе легальныя магчымасці.

Трэба біцца за стварэнне такіх кадраў, якія не ўпадаюць у паніку пасля паражэння і якія могуць навучыцца працаваць на карысць рэволюцыі, нават ва ўмовах самай цёмнай рэакцыі, сапраўды працаваць, а не балбатаць, прыбіраючыся ва «ультрарэволюцыйныя» волаткі, аб «нежаданні дапамагаць фашыстам» або аб «нежаданні дапамагаць рэакцыйным соцыял-дэмакратам», г. зн. выступаць у ролі «наглядальнікаў і рэгістратараў набягаючых хваль у чаканні добрага надвор'я», аб якіх так ярка і маляўніча гаварыў т. Дзімітраў на VII кангрэсе Комінтэрна. Трэба вырасціць такія кадры, якія ўмеюць беззаветна наступаць у рашаючыя моманты і якія ўмеюць, калі гэта патрэбна, адступаць у парадку, захоўваючы сувязі з масамі, захоўваючы ўпэўненасць у надыходзячай перамозе, навучаючыся працаваць у самых цяжкіх умовах, гібка прыстасоўваючы метады работы да абстаноўкі, якая змяняецца, і ўвесь час да канца застаюцца адданымі адной мэце, адной справе—справе рэволюцыі.

* * *

На якія неабходныя якасці кадраў указваў Ленін перад Окцябрскім паўстаннем? Кульмінацыйным-жа пунктам барацьбы за захоп улады з'яўляецца ўзброенае паўстанне. Натуральна, што гэты найбольш востры момант з'яўляецца вышэйшай праверкай усёй падрыхтоўчай работы кампарты і якасці яе кадраў. Перад Окцябрскім паўстаннем, падкрэсліваючы, што трэба адносіцца да паўстання як да майстэрства, Ленін пісаў:

«Вылучыць самыя рашучыя элементы (нашых «ударніках» і рабочую моладзь, а роўна, лепшых матросаў) у невялікіх атрадах для заняцця імі ўсіх важнейшых пунктаў і для ўдзелу іх паўсюды, ва ўсіх важных аперацыях, напрыклад:

Абкружыць і адрэзаць Піцер, узяць яго камбінаванай атакай флота, рабочых і войска,—такая задача, якая патрабуе майстэрства і патройнай смеласці.

Складзі атрады найлепшых рабочых са стрэльбамі і бомбамі для наступлення і акружэння «цэнтраў» ворага (юнкерскія школы, тэлеграф і тэлефон і іншае) з лозунгам: **загінуць усім, але не прапусціць непрыяцеля** *).

Такія неабходныя якасці кадраў. Гэтыя патрабаванні адносяцца і к масам, якія прымаюць удзел у паўстанні, і ўдзельнічаюць больш—да кіруючых кадраў. Але ад кіраўнікоў Ленін патрабаваў яшчэ большага. Перш за ўсё—умення падпарадкаваць усё рашэнню галоўнай задачы, поспеху паўстання. Далей, умення намяціць «спрыяючы момант і метадазгодныя спосабы наступлення». А для гэтага кіраўнікі павінны ў поўнай меры ўладаць метадам марксізма-ленінізма, умець

*) Збор тв., т. XXI, стар. 320.

даць на гэтай аснове вычарпальны палітычны аналіз абстаноўкі: міжнароднага становішча, расстаноўкі сіл унутры краіны, падліку сіл праціўніка і ўласных, пунктаў паўстання, магчымасці забяспечыць нейтралітэт хістаючыхся слаёў і т. д.

Асобае значэнне ў гэтых умовах набывае задача правільнай расстаноўкі кадраў, і тут з асобаю сілай сказваецца неабходнасць спецыялізацыі кадраў на вырашэнні строга вызначаных задач. Знайсці правільнае спалучэнне масавай ініцыятывы са строга вызначаным планам барацьбы — у гэтым і заключаецца майстэрства кіраўніка паўстання, паколькі гэта паўстанне наспела.

Агрочнае значэнне надавала большэвіцкая партыя рабоце ўнутры ўзброеных сіл ворага. Кадры, якія партыя кідае на гэту, асоба адказную работу, павінны ўладаць многімі дадатковымі якасцямі: таварышы, якія працуюць у гэтай абстаноўцы, павінны вырашыць па крайняй меры дзве задачы: мінімум — не даць выступіць узброенай часці супроць паўстаўшых, максімум — перацягнуць яе на свой бок. Яны павінны як ніхто ўмець разумець настрой салдацкіх мас: ад іх работы, ад іх ўмення праявіць ініцыятыву і звязаць партыю з масамі, правільна ацаніць суадносіны сіл будзе залежаць вельмі многае.

Зараз-жа пасля пераможнага Окцябра трэба было працаваць над стварэннем такіх кадраў большэвікоў, якія здолелі-б весці за сабой масы ў абарону дыктатуры пролетарыята. Тады і ў паследуючы перыяд грамадзянскай вайны ленінска-сталінская барацьба за кадры азначала барацьбу за выратаванне дыктатуры пролетарыята, барацьбу за яе ўсталенне, умацаванне. Пасля сканчэння грамадзянскай вайны, ва ўмовах голаду і развалу ўсёй народнай гаспадаркі, трэба было скалачваць кадры, здольныя самааддана змагацца за ўзнаўленне гаспадаркі краіны, за ўмацаванне партыі, за ўмацаванне савецкіх органаў. У той перыяд трэба было скалачваць кадры большэвікоў, якія не баяліся перад нечуванымі труднасцямі, здолелі зразумець сэнс і значэнне вялікага ленінскага павароту ад «ваеннага камунізма» к нэпу.

На XI з'ездзе партыі, у 1922 г., Ленін гаварыў:

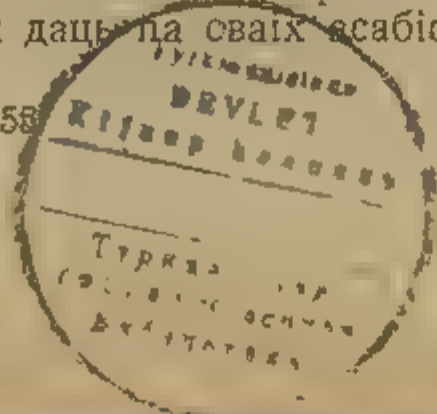
«У сувязі з нэпам у нас прымаюцца вазіцца, перарабляць установы, засноўваць новыя ўстановы. Гэта шкаднейшая балбатня. Мы прышлі к таму, што гвозд становішча — у людзях, у падборы людзей» *).

Сталін наступнымі словамі вызначаў патрэбны краіне тып правадыра-арганізатара:

«Што значыць быць правадыром-арганізатарам у нашых умовах, калі ва ўлады стаіць пролетарыят? Гэта не значыць падабраць памочнікаў, скласці канцэлярыю і даваць праз яе распараджэнні. Быць правадыром-арганізатарам у нашых умовах — гэта значыць, па-першае, ведаць работнікаў, умець схватваць іх годнасці і недахопы, умець падыйсці да работнікаў, па-другое, умець расставіць работнікаў так:

- 1) каб кожны работнік адчуваў сябе на месцы;
- 2) каб кожны работнік мог даць рэвалюцыі максімум таго, што наогул здольны ён даць на сваіх асабістых якасцях;

* Збор. твор., т. XXVII, стар. 258.

3) каб такога роду расстаноўка работнікаў дала ў сваім выніку не перабоі, а ўзгодненасць, адзінства, агульны ўздым работы ў цэлым;

4) каб агульны напрамак арганізаванай такім чынам работы службыў выражэннем і ажыццяўленнем той палітычнай ідэі, у імя якой праводзіцца расстаноўка работнікаў па пастах» *).

Пасля смерці Леніна пачынаецца новая паласа развіцця рэволюцыі, паласа, якая патрабуе мабілізацыі і напружання ўсіх сіл для перамагання каласальных труднасцей. Абвастраючыся класавая барацьба ў краіне знаходзіць сваё адлюстраванне ў партыі і ў рабочым класе. Агенатура класавых ворагаў унутры партыі спрабавала рэвізаваць ленінізм, спрабавала раскалоць большэвіцкую партыю і звярнуць яе з ленінска-сталінскага шляху на шлях капітуляцыі перад труднасцямі, на шлях рэстаўрацыі капіталізма. ВКП(б) пад кіраўніцтвам Сталіна, вялікага саратніка Леніна, разграміла контррэволюцыянераў трацкістаў-зіноўеўцаў, правых і «левых» капітулянтаў. У гэтай барацьбе Сталін, верны вучэнню, традыцыям Леніна, скалаціў кадры, выхаваў іх у духу вернасці заветам Ільіча.

У гэты перыяд барацьба за кадры азначала барацьбу за адзінства партыі, за ленінізм, за будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне, супроць апартунізма, здрадніцтва, капітулянтства. Там Сталін, успамінаючы гэты перыяд барацьбы, гаварыў:

«Неабходна было пагэтану ўзброіцца моцнымі нервамі, большэвіцкай вытрымкай і ўпартай цяперлівасцю, каб перамагчы першыя няўдачы і няухільна ісці наперад да вялікай мэты, не дапускаючы хістанняў і няўпэўненасці ў сваіх радах» **).

Апартуністы і капітулянты

«... не заўсёды абмяжоўваліся крытыкай і пасіўным супраціўленнем. Яны пагражалі нам узняццем паўстання ў партыі супроць Цэнтральнага Камітэта. Больш таго: яны пагражалі сямутаму з нас кулям. Відавочна яны разлічвалі застрашыць нас і прымусіць нас звярнуць з ленінскага шляху. Гэтыя людзі, відавочна, забыліся, што мы, большэвікі,—людзі асобага пакрою. Яны забылі, што большэвікоў не застрашыш ні труднасцямі, ні пагрозамі. Яны забылі, што нас каваў вялікі Ленін, наш правадыр, наш настаўнік, наш бацька, які не ведаў і не прызнаваў страху ў барацьбе. Яны забылі, што чым сільней шалюць ворагі і чым больш упадаюць у істэрыку праціўнікі ўнутры партыі, тым больш накаляюцца большэвікі для новай барацьбы і тым імклівей рухаюцца яны наперад» ***).

Пад кіраўніцтвам Сталіна партыя дасягнула сусветнагістарычных перамог: яна ператварыла бедную, разбураную, тэхнічна немачную і некультурную краіну ў краіну магутную, у краіну індустрыяльную, краіну перамогшага сацыялізма. К 12 гадавіне справа Леніна—соцыялізм—перамог у СССР канчаткова і беспаваротна. Наступіў момант, калі для усіх стала відавочнай перамога, трыумф генеральнай лініі ВКП(б) па індустрыялізацыі і калектывізацыі, па пабудове бяскласа-

*) „Пролетарская рэволюция“ № 11 за лістапад 1924 года. Арт. Сталіна „Аб Я. М. Свердлове“. Гл. таксама „Правду“ ад 16 сакавіка 1934 года.

**) Прамова т. Сталіна на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 года.

***) Там-жа.

вага грамадства. Іменна ў гэты момант зноў раздаўся голас вялікага Сталіна аб людзях, аб кадрах.

Сталін гаварыў:

«... упор павінен быць зроблен цяпер на людзях, на кадрах, на работніках, «ўладаўшых тэхнікай. Вось чаму стары лозунг — «тэхніка вырашае ўсё» з'яўляецца адлюстраваннем ужо прой-дзенага перыяду, калі ў нас быў голад у галіне тэхнікі, павінен быць цяпер заменен новым лозунгам, лозунгам аб тым, што «кадры вырашаюць усё». У гэтым цяпер галоўнае» *)

Сталінская пастаноўка пытання аб большэвіках, партыйных і не-партыйных, стала магутным стымулам вырошчвання новых мільёнаў будаўнікоў соцыялізма. Сталінская клапатлівасць аб людзях, яго ўстаноўка на неабходнасць беражлівых і ўважлівых адносін да кожнага работніка, яго ўказанні аб тым, што людзей «трэба клапаціва і ўважліва вырошчваць, як садоўнік вырошчвае аблюбаванае пло-двое дрэва», сталінскі баявы лозунг «Кадры вырашаюць усё» сталі баявой праграмай усёй партыі, усёй краіны. У сучасны момант ма-гутнае развіццё стаханаўскага руху з'яўляецца лепшым адказам на заклік правадыра, практычным ажыццяўленнем гэтых устаноўак вя-лікага Сталіна.

На ўсім працягу гісторыі большэвізма праблема кадраў была важнейшай праблемай. Ажыццяўляючы ленінска-сталінскую кадравую палітыку, кадравую работу, большэвізм перамог. І ў сучасны момант у цэнтры увагі большэвікоў стаіць праблема кадраў. Большэвізм, ачышчаючы свае рады ад класава-чуждых, антыпартыйных, разла-жыўшыхся, бюракратычных і шпіёнскіх элементаў, узнікаючы рэво-люцыйную пільнасць, — гэтым самым умацоўвае перш за ўсё свае кадры.

Задача ўсіх компартый — зучыцца ў большэвікоў гэтай безупын-най, нястомнай рабоце з кадрамі. Задача ўсіх компартый зразумець, засвоіць ленінска-сталінскую пастаноўку пытання аб ролі і значэнні кадраў у партыі і ў рабочым руху, зразумець і засвоіць ленінска-сталінскія метады работы з кадрамі. Без усякага пераўвельчэння можна канстатаваць, што для ўсіх секцый Комінтэрна найбольш ура-жальнае месца — гэта работа з кадрамі. Для раду секцый Комінтэрна слабасць работы па вырошчванню, падрыхтоўцы і падбору кадраў, недачоты і памылкі ў гэтай галіне, няправільная палітыка кадраў сталі галоўнейшым тормазам у іх развіцці. Буржуазныя, фашысцкія ворагі куністычных партый, дасканала разумеючы рашаючую ролю кадраў і слабасць компартый іменна ў гэтай галіне, не шка-дуюць сіл і сродкаў для выкарыстання гэтай слабасці. Паслядоўна ажыццяўляючы сістэму крывавага тэрору і фізічнага знішчэння лепшых кадраў партыі, буржуазныя і фашысцкія ўрады адначасова не шкадуюць сродкаў для аблытвання рэволюцыйнага руху сеткай шпіёнаў і правакатараў. У гэтых умовах рашаючай задачай секцый Комінтэрна з'яўляецца павышэнне рэволюцыйнай пільнасці і ў гэтым духу выхаванне, падбор, правільная расстаноўка кадраў.

З трыбуны VII кангрэса Комінтэрна т. Дзімітраў, саратнік вялі-кага Сталіна, заклікаў куністычныя партыі сканцэнтраваць сваю ўвагу на праблеме кадраў.

*) Прамова т. Сталіна на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 года.

Тав. Дзімітраў, выходзячы з вопыту большэвізма, даў падрабязны аналіз правільнай палітыкі кадраў. Ён падкрэсліў неабходнасць сапраўднага ведання людзей з боку кіруючых работнікаў і органаў партыі. Ён падкрэсліў агромнае значэнне умелага, правільнага выкарыстання кадраў і правільнай іх расстаноўкі. Тав. Дзімітраў гаварыў аб неабходнасці сістэматычнай дапамогі кадрам, клопату аб кадрах, умённі берагчы і захоўваць кадры. Тав. Дзімітраў даў галоўныя крытэрыі для кіраўніцтва ў падборы кадраў.

«Якім асноўным крытэрыем,—гаворыць тав. Дзімітраў,— павінны мы кіравацца пры падборы кадраў?»

Першае: найглыбейшая адданасць справе рабочага класа. вернасць партыі, правёрная ў баях, у турмах, на судзе—перад тварам класавага ворага.

Другое: цяснейшая звязанасць з масамі—жыць інтарэсамі мас, адчуваць пульс жыцця мас, іх настроі і запатрабаванні. Аўтарытэт кіраўнікоў нашых партыйных арганізацый павінен быць перш за ўсё заснаваны на тым, што маса бачыць у іх сваіх важных, пераконваецца на ўласным вопыце ў іх здольнасці быць кіраўнікамі, у іх рашучасці і самаадданасці ў барацьбе.

Трэцяе: уменне самастойна арыентавацца ў абстаноўцы і не баяцца адказнасці за рашэнні. Не той кіраўнік, хто баіцца браць на сябе адказнасць. Не той большэвік, хто не ўмее праяўляць ініцыятыву, хто разважае—«выканаю толькі тое, што мне скажуць». Толькі той сапраўдны большэвіцкі кіраўнік, хто не губляе галаву ў моманты паражэння, не зазнаецца ў моманты поспеху, хто праяўляе несакрушальную цвёрдасць у праяўленні рашэнняў. Лепш за ўсё кадры развіваюцца і растуць тады, калі яны ставяцца перад неабходнасцю самастойна вырашаць канкрэтныя задачы барацьбы і адчуваюць на сябе ўсю адказнасць за гэта.

Чацвёртае: дысцыплінаванасць і большэвіцкая загартоўка як у барацьбе супроць класавага ворага, так і ў непрымірмасці да ўсіх ухілаў ад лініі большэвізма.

Мы павінны, таварышы, тым сільней падкрэсліваць неабходнасць гэтых умоў правільнага падбору кадраў, таму што на практыцы вельмі часта аддаецца перавага такому таварышу, які, напрыклад, умее літаратурна пісаць, прыгожа гаварыць, але не з'яўляецца чалавекам справы і не здатны для барацьбы, перад другім таварышом, які, быць можа, не так добра ўмее пісаць і выступаць, але з'яўляецца стойкім, ініцыятывным, звязаным з масамі, здольным ісці ў бой і весці іншых на барацьбу. (Апладысменты). Ці мала выпадкаў, калі сектант, дактрынёр, рэзанер выцясняе адданага масавіка, сапраўднага рабочага важака?

Нашы кіруючыя кадры павінны спалучаць веданне таго, што ім трэба рабіць, з большэвіцкай вытрымкай і рэвалюцыйным характарам і воляй для правядзення гэтага ў жыццё» *).

Асноўныя звенні партыі павінны мець кадры, якія, як вучыць вопыт ВКП(б) і як указаў тав. Дзімітраў, цяснейшым чынам звязаны з масамі, живуць інтарэсамі мас, адчуваюць пульс жыцця мас, іх на-

*) Г. Дзімітраў. «Наступленне фашызма і задачы Комуністычнага інтэрнацыянала ў барацьбе за адзінства рабочага класа супроць фашызма», стар. 118—119. Партыдаг, 1935.

строі і запатрабаванні. Толькі такіх людзей і належыць высоўваць, падбіраць, у гэтым духу трэба выхоўваць старых актывістаў.

Людзей трэба правяраць у рабоце і ў баях; іх трэба вылучаць на адказную работу ў залежнасці ад таго, як яны сябе паказалі на практычнай штодзённай рабоце ў масах, пры перамаганні труднасцей і асабліва ў вострых моманты барацьбы. лепшай праверкай камуніста з'яўляецца яго актыўная барацьба разам з масамі і на чале мас у легальных і нелегальных умовах, яго паводзіны ў час забастоўкі, пры масавых выступленнях, у турме, на працэсах перад класавым судом і т. д. лепшая школа для праверкі, падрыхтоўкі і выхавання камуніста-актывіста—практычная работа і барацьба!

Мы за апошні час маем у кампартыях прыклады вылучэння, якія далі добрыя вынікі. Працуючы работніка, які ў класавых сутычках з ворагам паказаў сябе стойкім і ўмелым баяцом, мы павінны смела высоўваць на адказную кіруючую работу.

Новая практычная арыентаўка, прынятая VII кангрэсам Камуністычнага Інтэрнацыянала, ставіць па-новаму і пытанне аб кадрах. Тав. Дзімітраў сказаў у сваім заключным слове на кангрэсе:

«Пытанне аб кадрах набывае асаблівую вострасць яшчэ і таму, што пад нашым уплывам разгортваецца масавы рух адзінага фронту, які высоўвае многія тысячы новых пролетарскіх актывістаў...» *).

Зусім відавочна, што рух адзінага фронту ставіць новыя задачы перад кадрамі кампартый. Хіба не ясна, што, напрыклад, камуністычны актывіст павінен інакш працаваць у аб'яднанай профсаюзнай арганізацыі чым да гэтага часу ў старым чырвоным профсаюзе? Тут ён вымушан уважліва прадуманымі, пераканаўчымі аргументамі, дзейсным паказам заваяваць на свой бок профсаюзна-арганізаваную масу.

Шырокае прымяненне тактыкі адзінага фронту па-новаму патрабуе стварэння новага тыпу камуністычнага актывіста. Гэта актывіст, які дасканала ведае настрой і падыход сацыял-дэмакратычных рабочых да вострых пытанняў штодзённай барацьбы. Гэта актывіст, які ўладае здольнасцю ў таварыскай форме, аргументамі і парадамі дапамагаць па-рэфармісцку выхаваным рабочым і функцыянерам пераадолець свае забабоны. Гэта рабочы дзеяч, які ўмее паспяхова прымяняць усе прыёмы барацьбы за штодзённыя патрабаванні рабочай масы і карыстаецца аўтарытэтам далёка за межамі сваёй партыйнай арганізацыі, якога рабочыя масы прызнаюць сваім важаком.

На VII кангрэсе Комінтэрна т. Дзімітраў з усёй катэгарычнасцю паставіў перад кампартыямі, якія знаходзяцца ва ўмовах фашысцкай дыктатуры, задачу работы ў масавых фашысцкіх арганізацыях. Тав. Дзімітраў напамніў старажытнае сказанне аб узяцці Троі, калі атакуючая армія з дапамогай славутага траянскага каня пранікла ў крэпасць ворага:

«Мы, рэвалюцыйныя рабочыя, мне здаецца, не пазінны сцясняцца прымяняць тую-ж тактыку ў адносінах нашата фашысцкага ворага, які абараняецца ад народу жывой сцяной сваіх галаварэзаў» ***).

*) Г. Дзімітраў. „Наступленне фашызма і задачы Камуністычнага Інтэрнацыянала рацьбе за адзінства рабочага класа супроць фашызма“. Стэр 116. Партвыдат. 1935. Там-жа, стар. 51

Але прымяненне гэтай тактыкі патрабуе ад нашых актывістаў асабага ўмення, асобых якасцей. Тым часам неабходна з усёй сілай падкрэсліць, што вельмі часта нашы таварышы, механічна паўтараючы словы Дзімітрава аб траянскім кані, слаба змагаюцца за правядзенне гэтай тактыкі ў сваёй штодзённай рабоце. Комуністу-актывісту, які працуе ў масавай фашысцкай арганізацыі, прыходзіцца праводзіць сваю большэвіцкую работу па мабілізацыі мас, карыстаючыся шырока і тымі формамі і магчымасцямі, якія выклікаюць палітыка і дзеянні ворага.

Уменне самастойна арыентавацца ў абстаноўцы і не баяцца адказнасці за рашэнні, безумоўна,—адна з важнейшых якасцей комуніста-актывіста. Гэту якасць мы павінны заўсёды прывіваць кожнаму комуністычнаму актывісту. Але гэта якасць набывае асабліва вялікае значэнне ва ўмовах фашысцкага падполля, дзе сувязь з вышэйстаячымі партыйнымі інстанцыямі не можа быць заўсёды такой надзейнай. дзе гэта сувязь часта наогул перарываецца.

Само сабою зразумела, што ўвесь аб'ём непасрэдных задач палітыкі кадраў адметны ў краінах, дзе рабочы рух загнаны ў падполле ў параўнанні з краінамі легальнага руху. Патрэбы пэўнай абстаноўкі патрабуюць і кадраў пэўнага тыпу.

Праводзімая кампартыямі тактыка заваёвы шырокіх мас для рэвалюцыйнай барацьбы ставіць таксама па-новаму ўсе ўнутрыпартыйныя пытанні. Новыя масы рабочых і функцыянераў знаходзяць шлях к нашым партыям. Да нас прыходзяць людзі, якія яшчэ далёка не зжылі свае старыя, рэфармісцкія ўяўленні і погляды. Мы павінны ўцягнуць іх у жывую работу нашага партыйнага калектыва, навучыць іх па-марксісцку-ленінску мысліць і дзейнічаць. Гэта ў першую чаргу ставіць вялікія задачы перад старымі кадрамі нашых партыйных арганізацый. Гэтыя кадры самі павінны перабудавацца і падцягнуцца.

Перад комуністычнымі кадрамі стаяць новыя вялікія задачы; чым больш шырокую масавую палітыку праводзіць кампартыя, тым больш вытрыманымі і падрыхтаванымі па-большэвіцку павінны быць кадры партыі.

* * *

У секцыях Комінтэрна вырасла плеяда сапраўдных большэвікоў, ленінцаў-сталінцаў.

На бліскучых узорах большэвіцкай барацьбы, якія паказаў лепшы прадстаўнік гэтай сталінскай кагорты, вырасшай у краінах капітала,—т. Дзімітраў, вучацца і будуць вучыцца кадры комуністычных партый.

Яны вучацца рэвалюцыйнай стойкасці, бязмежнай адданасці справе пролетарскай рэвалюцыі, справе комунізма на ўзорах гераічнай барацьбы тт. Тэльмана і Фан Чжы-міна, Ракошы і Антыкайнена, Грамшы і Іцыкава, Тэрачыні і Ёнко Панова, на ўзорах барацьбы большэвіцкіх кадраў, выпеставаных Леніным і Сталіным.

Для ўсіх комуністычных партый пытанне аб кадрах у сучасны момант з'яўляецца рашаючым. Неабходна ўмець прымяняць большэвіцкую тэорыю і вопыт да патрэб сучаснага этапа міжнароднага рабочага руху. Для паспяховага вырашэння гэтага пытання трэба няўхільна вучыцца ў Леніна і Сталіна.

«Коммунистический Интернационал»

Аб выніках снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) і студзеньскага пленума ЦК КП(б)Б

Рашэнні снежаньскага пленума Цэнтральнага камітэта ВКП(б) аб задачах прамысловасці і транспарту ў сувязі са стаханаўскім рухам і аб выніках праверкі партдакументаў маюць выключнае значэнне ў справе ўмацавання маналітнасці і боездольнасці radoў нашай партыі, заваявання новых, сусветна-гістарычнага значэння перамог соцыялізма ў нашай краіне.

Вынікі гераічнай барацьбы пролетарыята і ўсіх працоўных нашай краіны пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, на чале з геніяльным правадыром усіх працоўных—таварышом Сталіным, ушчэнт разбілі ўсе контррэвалюцыйныя, апартуністычныя тэорыі аб немагчымасці пабудовы соцыялізма ў адной краіне. Жыццё паказала, што наша большэвіцкая партыя—перадавы авангард рабочага класа—пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, непахісна і паслядоўна ажыццяўляючы вялікія заветы Леніна, забяспечыла небывалы рост эканамічнай і палітычнай магутнасці нашай краіны і ператварыла яе з адсталай аграрнай у перадавую індустрыяльную, з буйнейшай у свеце сельскай гаспадаркай, узброенай навейшай сучаснай тэхнікай.

Рост эканамічнай магутнасці нашай краіны на соцыялістычнай аснове забяспечыў і наймаверны ўздым культурнага ўзроўню і добрабыту працоўных мас. «Жыццё стала лепш, таварышы! Жыццё стала веселей». Гэта ў сваю чаргу стварыла ўмовы для небывалага ў гісторыі разгортвання творчай ініцыятывы шырокіх мас нашай краіны. Пад кіраўніцтвам тав. Сталіна партыя выявіла, вырастала і выхавала сотні тысяч таленавітых арганізатараў і будаўнікоў, да канца аддanych справе соцыялізма.

Мінулы год азнамяваўся новымі велізарнейшымі перамогамі соцыялізма.

Узнікненне і разгортванне стаханаўскага руху, да якога зараз прыкавана ўвага усёй нашай краіны, усіх працоўных, усёй ленінска-сталінскай партыі і яе Цэнтральнага камітэта, ёсць сусветна-гістарычная перамога пролетарыята, перамога ленінска-сталінскай палітыкі партыі, вынік геніяльнага кіраўніцтва тав. Сталіна будаўніцтвам соцыялізма ў нашай краіне.

У стаханаўскім руху адлюстроўваюцца гіганцкія поспехі соцыялізма, рост культуры і добрабыту працоўных мас.

Таварыш Сталін у сваёй прамове на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў указаў:

«Значэнне стаханаўскага руху заключаецца ў тым, што ён з'яўляецца такім рухам, які ламае старыя тэхнічныя нормы,

як недастатковыя, перакрывае ў цэлым радзе выпадкаў прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін і адкрывае, такім чынам, практычную магчымасць далейшага ўмацавання соцыялізма ў нашай краіне, магчымасць ператварэння нашай краіны ў найбольш заможную краіну.

...Ён адкрывае нам той шлях, на якім толькі і можна дабіцца тых вышэйшых паказчыкаў прадукцыйнасці працы, якія неабходны для пераходу ад соцыялізма к камунізму і знішчэння процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай.

...Ён падрыхтоўвае ўмовы для пераходу ад соцыялізма к камунізму».

Рашэнні пленума ЦК ВКП(б) адкрываюць шырокі шлях для далейшага развіцця творчай ініцыятывы мільённых мас нашай соцыялістычнай радзімы, узнімаюць стаханаўскі рух на новую, вышэйшую ступень, накіроўваюць яго ў арганізаванае русло.

За апошні час стаханаўскі рух у нашай рэспубліцы, як і ва ўсім Савецкім саюзе, набыў больш шырокі размах, у ім адбыліся новыя якасныя зрухі. Ад стаханаўцаў адзіночак прадпрыемствы пачалі пераходзіць да арганізацыі стаханаўскіх сутак, пяцідзенак і дэкад, стаханаўскіх змен і брыгад, якія далі выдатныя вынікі там, дзе заводскія партыйныя арганізацыі, заводакіраўніцтва і інжынерна-тэхнічныя работнікі ўдзялялі падрыхтоўцы іх сур'ёзную ўвагу і паспраўднаму ўзначалілі стаханаўскі рух. Нязмерна вырасла прадукцыйнасць усяго прадпрыемства і перавыкананне планавага задання.

Так, бабруйскі фанерны завод імя Кірава ўжо ў першыя дні стаханаўскай дэкады выканаў планавае заданне на 120 проц. Гомельская абутковая фабрыка «Праца» за першыя шэсць дзен стаханаўскай дэкады выканала план на 110,95 проц., выпусціўшы 12.429 пар абутку, замест 11.202. Менскі завод імя Кірава за першыя пяць дзен стаханаўскай дэкады выканаў планавае заданне на 120 проц. Барысаўская запалкавая фабрыка імя Кірава за стаханаўскую дэкаду выпусціла 40.200 скрынак запалак, замест 36.000.

Вынікі работы прамысловасці БССР за студзень месяц яшчэ раз сведчаць аб выключным значэнні стаханаўскага руху ў справе навывяршэння прадукцыйнасці працы. Калі ў першыя месяцы мінулага года большая частка прадпрыемстваў значна недавыканала план, то сёлета наша прамысловасць у сувязі з разгортваннем стаханаўскага руху закончыла першы месяц па большасці галін з перавыкананнем.

Так, цалкам металаапрацоўчая прамысловасць БССР за студзень выканала план на 101,6 проц. валавой прадукцыі (у нязменных цэнах 1926-27 гг.), а паасобныя прадпрыемствы далі яшчэ больш высокія паказчыкі: завод імя Кірава (Менск) выканаў месячны план на 121,8 проц., завод імя Варашылава—на 105,9 проц., «Пролетарскі молат» (Барысаў)—на 128,2 проц., «Комінтэрн» (Віцебск)—на 124,6 проц. і т. д. Таксама дрэваапрацоўчая прамысловасць закончыла месячны план на 103,9 проц., швейная—на 100,9 проц. і т. д.

Аднак не на ўсіх прадпрыемствах партыйныя арганізацыі і заводакіраўніцтвы праявілі ініцыятыву ў большэвіцкім разгортванні стаханаўскага руху і накіраванні яго ў арганізаванае русло. Цэлы рад прадпрыемстваў закончыў першы месяц са значным недавыкананнем плана.

Прамысловасць будматар'ялаў студзеньскі план выканала толькі на 82,1 проц., тэкстыльная—на 74,7 проц. і г. д. Паасобныя прадпрыемствы тэкстыльнай прамысловасці далі яшчэ ніжэйшыя паказчыкі: панчошна-трыкатажная ф-ка імя «8-га сакавіка»—62,4 проц., баваўняна-папяровая фабрыка—39,2 проц.

Чым тлумачыцца ганебнае адставанне гэтых прадпрыемстваў у першы месяц стаханаўскага года? Справа ў тым, што іх кіраўніцтва, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі не зрабілі адпаведных вывадаў з указанняў тав. Сталіна на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў, з рашэнняў апошніх пленумаў ЦК, не перабудавалі сваю работу і не ўзначалілі стаханаўскі рух.

Партыйныя і профсаюзныя арганізацыі, камандзіры прамысловасці і транспарту, інжынерна-тэхнічныя работнікі павінны цвёрда памятаць указанні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б), што:

«Стаханаўскі рух азначае арганізацыю працы па-новаму, рацыяналізацыю тэхналагічных працэсаў, правільны падзел працы ў вытворчасці, вызваленне кваліфікаваных рабочых ад другараднай падрыхтоўчай работы, лепшую арганізацыю рабочага месца, забяспечанне шпаркага росту прадукцыйнасці працы, забяспечанне значнага росту зароботнай платы рабочых і служачых».

Арганізацыя стаханаўскага руху не можа быць забяспечана толькі мітынгаваннем, славеснай дэкларацыйнасцю, як гэта яшчэ практыкуецца на паасобных прадпрыемствах. Кіраўнікі прадпрыемстваў, грэстаў, гаспадарчых наркаматаў, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі павінны па-большэвіцку ўзначаліць стаханаўскі рух на аснове карэннай перабудовы ўсёй работы па кіраўніцтву і арганізацыі вытворчасці на прадпрыемствах.

Трэба памятаць, што далейшае разгортванне стаханаўскага руху і ўздым яго на вышэйшую ступень (арганізацыя стаханаўскіх сутак, піцідзенак і дэкад, стаханаўскіх брыгад, змен і цэхаў, ператварэнне кожнага завода, фабрыкі, чыгуначнага дэпо, вузла і т. д. ў суцэльна стаханаўскія) патрабуе арганізацыі не толькі рабочага месца кожнага стаханаўца, але і ўсяго завода, цэха, канвеера.

Камандзіры прамысловасці, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі прадпрыемстваў павінны цвёрда засвойць, што па-сапраўднаму, па-большэвіцку ўзначаліць стаханаўскі рух і накіраваць яго ў арганізаванае русло яны змогуць толькі тады, калі будуць добра ведаць сваё прадпрыемства, усе працэсы вытворчасці ўнутры прадпрыемства—работу кожнага цэха, канвеера, брыгады, работу кожнага рабочага, калі яны будуць ведаць жывых людзей і іх здольнасці.

Пленум ЦК ВКП(б) у сваёй рэзалюцыі выключна чотка і дыферэнцыявана вызначыў задачы паасобных галін прамысловасці і транспарту ў справе далейшага разгортвання стаханаўскага руху, павышэння прадукцыйнасці працы, поўнага выкарыстання тэхнічнай магутнасці прадпрыемства.

Так, для цяжкай і ўсёй здабываючай прамысловасці (камна-вугальнай, руднай і нафтавай, горнай і каляровай металургіі і інш.) пленум указаў:

«Арганізацыя стаханаўскага руху павінна мець у гэтых галінах асноўнай сваёй мэтай максімальнае павелічэнне вытвор-

часці і зніжэнне яе сабекошту, выходзячы з таго, што вытворчая праграма з'яўляецца толькі мінімальным абавязковым заданнем».

У машынабудаўнічай прамысловасці стаханаўскі рух павінен быць накіраваны ў першую чаргу на лепшае выкарыстанне метала і рабочай сілы, павышэнне выкарыстання машын, на высокую якасць і падзешаўленне вырабаў машынабудаўнічай прамысловасці, на лепшае выкарыстанне існуючага тэхнічнага абсталявання. У галінах цяжкай прамысловасці, якія працуюць на дэфіцытнай сыравіне, стаханаўскі рух павінен спрыяць эканомнаму выкарыстанню сыравіны, барацьбе з бракам, стратамі і т. п.

У харчовай прамысловасці далейшае разгортванне стаханаўскага руху, побач з барацьбой за павелічэнне прадукцыйнасці працы і колькасці выпускаемай прадукцыі, павінна быць накіравана на барацьбу за максімальнае скарачэнне страт у вытворчасці—сыравіны, поўфабрыкатаў і іншых матэрыялаў, на ўсямернае палепшэнне смакавых і спажывных якасцей харчовых прадуктаў, на пашырэнне асартыменту вырабаў у адпаведнасці з патрабаваннямі шырокіх мас спажывцоў, на барацьбу за зніжэнне сабекошту выпускаемай прадукцыі.

Перад лёгкай прамысловасцю, у якой, як указаў у сваім выступленні на пленуме ЦК ВКП(б) тав. Андрэеў, «найбольш ярка выражаны слабасці разгортвання стаханаўскага руху і няправільны яго напрамак», снежаньскі пленум ЦК ВКП(б) паставіў выключна важныя задачы:

«Забяспечыць найбольш поўнае выкарыстанне вытворчых магутнасцей і павышэнне каэфіцыента карыснага дзеяння абсталявання шляхам знішчэння прастояў і павелічэння хуткасцей машын, станкоў і аграгатаў. Пры пераходзе стаханаўцаў на абслугоўванне большай колькасці станкоў і машын забяспечыць далейшае павышэнне прадукцыйнасці абсталявання.

... Дабіцца эканоміі ў выдаткаванні сыравіны, поўнага выкарыстання адыходаў і ўгараў, шырокага развіцця і выкарыстання замяніцеляў пры адначасовым палепшанні асартыменту, якасці прадукцыі і яе падзешаўленні».

Лёгкая прамысловасць у чацвертым годзе другой пяцігодкі павінна забяспечыць усё больш узрастаючыя запатрабаванні шырокіх мас працоўных на прадметы шырскага спажыву, палепшыць асартымент і якасць сваёй прадукцыі, дабіцца яе падзешаўлення.

Узначалены тав. Кагановічам наш чыгуначны транспарт за апошні час дабіўся буйных дасягненняў. Аднак, бурны эканамічны рост краіны прад'яўляе да яго ўсё больш высокія патрабаванні. Таму баявой задачай усіх камандзіраў і працоўных транспарту з'яўляецца мабілізацыя ўсёй масы транспартнікаў на ажыццяўленне ўказанняў снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб далейшых задачах транспарту ў сувязі са стаханаўскім рухам:

«Першачарговым патрабаваннем, абавязковым для ўсіх служб чыгуначнага транспарту, для ўсіх прафесій, з'яўляецца безаварыйная работа. Работа без аварыяў і крушэнняў—рашаючы паказчык стаханаўска-карываносаўскай работы на транспарце».

Снежаньскі пленум ЦК ВКП(б) адзначыў, што існуючая сістэма і палітыка ўстанаўлення норм выпрацоўкі не адпавядае дасягнутаму ўзроўню перадавой тэхнікі, бо «робіць існуючую практыку нармавання працы тормазама на шляху далейшага росту прадукцыйнасці працы і зароботку рабочых». Таму пленум прызнаў:

«Неабходна замяніць цяперашнія тэхнічныя нормы, як застарэлыя, больш высокімі нормама і змяніць адпаведна нормы выпрацоўкі ў бок некаторага іх павышэння з тым, аднак, каб ва ўмовах прагрэсіўнай здзельшчыны цяперашнія расцэнкі былі захаваны, а фонд заробтнай платы з прычыны росту стаханаўскага руху быў павялічаны».

З гэтага ўказання не вынікае, што існуючыя нормы выпрацоўкі могуць быць механічна павялічаны; пленум сурова папярэджвае ад такога падыходу пры пераглядзе і павелічэнні норм выпрацоўкі. Гэта выключна важнае і сур'ёзнае мерапрыемства павінна праводзіцца пры дэталёвым і ўсебаковым вывучэнні вытворчых магчымасцей цэхаў і прадпрыемстваў, вопыту работы перадавых стаханаўцаў. Новыя нормы павінны распрацоўвацца пры шырокім удзеле рабочых-стаханаўцаў.

Падагульваючы вынікі разгортвання стаханаўскага руху на прадпрыемствах нашай рэспублікі і ўскрыўшы ўсе недахопы, якія мелі месца ў нашай прамысловасці ў пачатку разгортвання стаханаўскага руху, студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б распрацаваў і вызначыў канкрэтныя задачы як для ўсёй нашай прамысловасці ў цэлым, так і для паасобных яе галін у справе далейшага разгортвання стаханаўскага руху на аснове ажыццяўлення пастановаў снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна.

Так, напрыклад, па металапрамысловасці (Белметалатрэст і завод імя Кірава—Менск, «Чырвоны Окцябр»—Орша, імя Дзімітрава—Магілёў і інш.) разгортванне канструктарскай работы і далейшае пашырэнне стаханаўскага руху павінна быць накіравана на палепшанне якасці і асартыменту выпускаемай прадукцыі.

Па прамысловасці будматар'ялаў (цэгельнай, вапнавай і т. д.), якая адыгрывае выключную ролю ў справе забяспечання выканання грандыёзнага плана новага будаўніцтва, пленум ЦК КП(б)Б, адзначаючы недастатковае разгортванне стаханаўскага руху, абавязвае Наркаммясцпром, Белпромсовет, райвыканкомы і будаўнічыя арганізацыі дабіцца шырокага разгортвання стаханаўскага руху, накіроўваючы яго на выкананне і перавыкананне плана 1936 года па выпуску будматар'ялаў, на высокую якасць будаўніцтва, зніжэнне не менш як на 15 проц сабекошту будаўніцтва і павелічэнне прадукцыйнасці працы не менш як на 35 проц. Разам з тым, перад будаўнічымі арганізацыямі пастаўлена задача рэцэпналізацыі пастаноўкі будаўнічай справы, лепшага выкарыстання механізмаў і т. д. Ажыццяўленне ўсіх гэтых задач павінна быць шчыльна ўвязана з барацьбой за палепшанне матэрыяльна-бытавых і культурных умоў рабочых будаўнікоў.

Па лясной і дрэваапрацоўчай прамысловасці, рад галін каторых значна адстае ў разгортванні стаханаўскага руху, асабліва лесазагоўкі і вывазка, пленум ЦК КП(б)Б абавязвае кіраўнікоў леспрамгасаў накіраваць, на аснове шырокай папулярызаванні вопыту лепшых стаханаўцаў, разгортванне стаханаўскага руху на поўнае выкары-

станне наяўнай механізацыі па загатоўках і вывазках лесаматар'ялаў, на завяршэнне плана лесазагатовак і вывазкі за першы квартал Запалкавыя фабрыкі і фанерныя заводы павінны накіраваць далейшае разгортванне стаханаўскага руху на барацьбу за павышэнне прадукцыйнасці працы, за поўнае і эканомнае выкарыстанне сыравіны і палепшанне якасці прадукцыі.

Адной з цэнтральных задач, пастаўленых перад народнай гаспадаркай у другую пяцігодку, з'яўляецца рэзкае палепшанне матэрыяльна-бытавога і культурнага становішча шырокіх мас працоўных нашай краіны. Выключную ролю ў ажыццяўленні гэтай задачы адыгрывае легкая прамысловасць, якая павінна забяспечыць усё ўзрастаючыя запатрабаванні мас добраякаснымі таварамі і прадуктамі шырокага спажывання.

Ва ўсёй прамысловасці БССР лёгкая прамысловасць на сваёй удзельнай вазе займае выключна вялікае месца, аднак на сваёй рабоце і якасці прадукцыі адстае ад задач, пастаўленых перад ёю партыяй і ўрадам у другую пяцігодку.

Суровая крытыка недахопаў лёгкай прамысловасці ў справе разгортвання стаханаўскага руху, даная тав. Андреевым, цалкам адносіцца і да лёгкай прамысловасці БССР.

Партыйныя арганізацыі і заводакіраўніцтвы раду прадпрыемстваў нашай лёгкай прамысловасці ў пачатку разгортвання стаханаўскага руху не толькі не ўзначалілі ініцыятыву і зытворчы энтузіязм перадавых рабочых, але аказаліся ад іх у баку, пусцілі на самацек разгортванне стаханаўскага руху.

Такія адносіны кіраўніцтва развязалі рукі класава-варожым элементам. На паасобных прадпрыемствах (выцебская ільняпрадзільная ф-ка імя Кагановіча і інш.) класава-варожыя і антысавецкія элементы спрабавалі шляхам сабатажу і прамога супраціўлення затармазіць справу разгортвання стаханаўскага руху. Толькі пры неспраўным умяшанні ЦК КП(б)Б вылазкам класавых ворагаў быў нанесен сакрушальны ўдар.

Аднак разгром першых вылазак класава-варожых элементаў супроць стаханаўскага руху не гаворыць за тое, што класавы вораг і яго агентура спынілі барацьбу супроць разгортвання творчай ініцыятывы народных мас. Таму далейшае паспяховае разгортванне стаханаўскага руху патрабуе самай бязлітаснай барацьбы з усімі імямі і імкненнем класава-варожых элементаў сарваць стаханавскі рух, патрабуе рашучай барацьбы з яго сабатажнікамі.

Пленум ЦК КП(б)Б абавязваў лёгкую прамысловасць ліквідаваць недахопы і, на аснове шырокага разгортвання стаханаўскага руху, забяспечыць высокую прадукцыйнасць працы, эканомнае выкарыстанне сыравіны, палепшанне якасці і падзешаўленне прадукцыі, выкарыстанне да дна высокай тэхнікі.

Такія-ж канкрэтныя задачы пастаўлены пленумам ЦК КП(б)Б перад усімі галінамі лёгкай прамысловасці БССР: швейнай, скурана-абутковай, шклянай, тарфянай і т. д., а таксама перад прадпрыемствамі комунальнай гаспадаркі.

Неадкладная задача партыйных, профсаюзных і савецкіх арганізацый, камандзіраў і інжынерна-тэхнічных работнікаў прамысловасці—па-большэвіцку ўключыцца ў барацьбу за ажыццяўленне рашэнняў пленумаў ЦК, памятаючы, што БССР павінна паказаць узоры разгортвання стаханаўскага руху, бо гэтаму абавязвае нас звысокая ўзнагарода—ордэн Леніна.

Разалюцыя студзеньскага пленума ЦК КП(б)Б павінна стаць баявою праграмай прамысловасці БССР у барацьбе за выкананне грандыёзных задач, пастаўленых перад ёю планам чацвертага года другой пяцігодкі.

Пленум ЦК КП(б)Б указаў на выключнае значэнне авангарднай ролі камуністаў у справе далейшага разгортвання стаханаўскага руху:

«Пленум ЦК КП(б)Б ставіць перад усімі АК, ГК і РК КП(б)Б прамысловых раёнаў у якасці важнейшай задачы — забяспечанне вядучай ролі камуністаў і комсамольцаў на вытворчасці ў справе развіцця і ўзначалення стаханаўскага руху і выкарыстання лепшых узораў партмасавай работы маскоўскіх, ленинградскіх і данецкіх большэвікоў у гэтай галіне з тым, каб пытанні кіраўніцтва стаханаўскім рухам і дапамогі стаханаўцам занялі ў практычнай рабоце акругкомаў, гаркомаў, райкомаў і іх сакратароў адно з цэнтральных месцаў».

Партыйныя, профсаюзныя і савецкія арганізацыі, кіраўнікі камандзіры прамысловасці павінны цвёрда засвойць, што рашэнні пленумаў ЦК патрабуюць канкрэтнага дыферэнцыяванага кіраўніцтва кожным участкам прадпрыемства, соўгаса, калгаса, на аснове вывучэння канкрэтных людзей стаханаўцаў, умоў іх работы, норм выпрацоўкі, велання таго, што перашкаджае паспяховаму разгортванню стаханаўскага руху.

Поспех у разгортванні стаханаўскага руху, уздым яго на вышэйшую ступень — пераход на стаханаўскія суткі, дэкады і т. д., цэлыя стаханаўскія цэхі і прадпрыемствы — можа быць забяспечан толькі пры ўмове правільнай расстаноўкі партыйных сіл, ліквідацыі арганізацыйных непаладак, пры ўмове, калі ўсе інжынерна-тэхнічныя работнікі будуць уцягнуты ў стаханаўскі рух і ўзначаліць яго.

Арганізацыя тэхнічнай вучобы рабочых, паглыбленне тэхнічных ведаў стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў павінна стаць неад'емнаю часткай работы па далейшаму разгортванню стаханаўскага руху ва ўсіх галінах прамысловасці, соўгасах і калгасах.

■

Праверка партыйных дакументаў, праведзеная па ініцыятыве таварыша Сталіна, з'яўлялася выключна важным палітычным мерапрыемствам па ачыстцы партыі ад усіх класава-варожых, контррэволюцыйных і шпіёнскіх элементаў, якія шляхам ашуканства і двуруніцтва, скарыстаўшы прытупленне класавай пільнасці і запущанасць партыйнай гаспадаркі, здолелі пралезці ў рады нашай партыі.

Вынікі праверкі партдакументаў з асабліваю сілай пацвердзілі неаднаразова ўказанні партыі і яе правадыра — тав. Сталіна, што класавыя ворагі па меры росту нашых поспехаў і перамогі сацыялізма ў нашай краіне прыбігаюць да найбольш утончаных метадаў барацьбы супроць партыі і дыктатуры пролетарыята, выкарыстоўваючы для ажыццяўлення сваіх контррэволюцыйных замыслаў у першую чаргу апартуністычнае дабрадушша і страту класавай пільнасці.

У рашэннях снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) адзначана:

«Галоўны ўрок, як гэта паказаў вопыт праверкі партыйных дакументаў, заключаецца ў тым, што члены партыі і партый-

ныя арганізацыі ўсё яшчэ дрэнна засвоілі неаднаразовыя ўказанні ЦК ВКП(б) аб неабходнасці ўсямернага павышэння большэвіцкай пільнасці і дысцыпліны сярод членаў партыі».

Забыццё ўказанняў ЦК, лэнінска-сталінскай большэвіцкай традыцыі ў адносінах да партыйнай работы і захавання дакументаў, страта рэволюцыйнай пільнасці прывялі ва многіх выпадках да грубейшага парушэння статута партыі.

Студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б прама ўказаў, што «у працэсе праверкі партдакументаў па КП(б)Б ўскрыты масавыя факты грубейшага парушэння статута партыі», якое выразілася ў тым, што ў партыю прымалі цэлымі групамі, па некалькі дзесяткаў і соцень чалавек адразу, без індывідуальнага адбору і вывучэння кожнай канцыдатуры, не цікавіліся тым, каму ўручаецца дакумент на права насіць высокае званне члена камуністычнай партыі большэвікоў. Групавыя прыёмы ў партыю практыкаваліся не толькі нізавымі партарганізацыямі, але многімі райкомамі і гаркомамі партыі.

Былі таксама выпадкі, калі партыйныя білеты выдаваліся без зацверджання агульных сходаў пярвічных партарганізацый і бюро РК, толькі на падставе рашэння парткомаў і прыемных камісій. Без адпаведнага афармлення і зацверджання вышэйшымі партарганізацыямі поымаліся выхадцы з іншых партый. Толькі за 1931 і 1932 гг у КП(б)Б прынята з парушэннем статута каля 2.000 чалавек.

Грубейшыя парушэнні статута партыі садзейнічалі таму, што ў рады нашай партыі пранікла вялікая колькасць класава-варожых і контррэволюцыйных элементаў.

«Праверка партыйных дакументаў у КП(б)Б, як ўказана ў рашэнні пленума ЦК КП(б)Б,—з асаблівай рэзкасцю ўскрыла, што іменна масавае парушэнне ў партарганізацыях КП(б)Б статута партыі і было, галоўным чынам, выкарыстана класавым ворагам для пранікнення ў партыю».

Пленумы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б у сваіх рашэннях падкрэслілі, што засмечанасць радоў нашай партыі рознымі прахадзімцамі, жулікамі, аферыстамі і прамымі ворагамі партыі і пролетарыята тлумачыцца толькі адсутнасцю большэвіцкай пільнасці, забыццём большэвіцкіх прынцыпаў, запушчанасцю партыйнай гаспадаркі і грубым парушэннем статута.

Праверка партыйных дакументаў па КП(б)Б прайшла на высокім палітычным узроўні. Яна ўскрыла ўсе недахопы ў справе захоўвання арганізацыйных прынцыпаў большэвізма, ачысціла рады партыі ад жулікаў, аферыстаў, класава-чуждых кудлацкіх і контррэволюцыйных элементаў, ад двурушнікаў, контррэволюцыйнага ахвосця трацкіска-зіноўеўскай апазіцыі, эсэраў, нацдэмаў, шпіёнаў і іншых людзей, пралезшых у рады партыі, каб прыкрыць партыйным білетам свае антыпартыйныя, контррэволюцыйныя дзеянні.

«Партыйныя арганізацыі, адначасова з выкрыццём пралезшых у партыю чуждых людзей, у значнай меры перамаглі элементы... арганізацыйнай распушчанасці, прывялі ў парадак улік членаў партыі, лепш вывучылі камуністаў і на гэтай аснове вылучылі многіх новых, здольных работнікаў на кіруючую партыйную, савецкую і гаспадарчую работу» (з рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)).

Па КП(б)Б у час праверкі выяўлены і вылучаны на адказную партыйную работу 783 камуністы, на кааперацыйную і гаспадарчую—1027 чалавек.

У працэсе праверкі партыйныя арганізацыі ўскрылі недахопы сваёй работы і на ліквідацыю іх мабілізавалі партыйныя масы. У выніку значна палепшылася ўся партыйна-арганізацыйная і палітыка-выхаваўчая работа сярод камуністаў, павысілася іх рэволюцыйная пільнасць.

Аднак на дасягнутых поспехах мы не можам супакоіцца.

Таварыш Сталін у сваім дакладзе на XVII партз'ездзе папярэджваў партыю і партыйныя арганізацыі ад зазнайства і самасупакоенасці:

«Няма нічога небяспечней, як падобныя настроі, бо яны раззбройваюць партыю і дэмабілізуюць яе рады. Калі такія настроі стануць пераважаць у нашай краіне, мы можам аказацца перад пагрозай зрыву ўсіх нашых поспехаў.

Адсюль першы вывад: не захапляцца дасягнутымі поспехамі і не зазнавацца».

У аснову ўсёй сваёй далейшай работы партыйныя арганізацыі і іх кіраўнікі павінны пакласці ўказанне снежаньскага пленума ЦК ВКП(б):

«Пленум ЦК ВКП(б) абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі да канца засвоіць гэтыя ўрокі і палажыць канец агіднасцям, якія былі выяўлены ў ходзе праверкі партыйных дакументаў. Толькі засвоіўшы гэтыя ўрокі і паслядоўна выконваючы неаднаразовае ўказанні ЦК ВКП(б) аб ўсямерным павышэнні рэволюцыйнай большэвіцкай пільнасці і неабходнасці «узняць узровень нашай арганізацыйнай работы да ўзроўню палітычнага кіраўніцтва», партарганізацыі змогуць да канца выкарчаваць карэнні апаргуністычнага дабрадушша, заастрыць большэвіцкую пільнасць членаў партыі, выхаваць партыйны апарат у духу большэвіцкай астраты і непрымымасці і дабіцца таго, што статут партыі стане сапраўды непарушнай асновай яе ўнутрыпартыйнага жыцця».

Задача цяпер заключаецца ў тым, каб на аснове замацавання дасягнутых поспехаў па-большэвіцку змагацца за далейшы ўздым і палепшанне ўсёй партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы.

Адным з важнейшых мерапрыемстваў па замацаванні вынікаў праверкі партдакументаў і далейшаму ўмацаванню боездольнасці рады партыі з'яўляецца абмен і выдача новых партыйных білетаў.

Абмен партыйных білетаў нельга разглядаць як простую тэхнічную работу. Гэта выключнай важнасці арганізацыйна-палітычнае мерапрыемства павінна забяспечыць нам далейшае ўмацаванне рады партыі, ачысціць яе ад людзей, недастойных высокага звання камуніста, ад людзей пасіўных.

Работа гэта, паводле рашэння снежаньскага пленума ЦК ВКП(б), ускладаецца непасрэдна на першых сакратароў гаркомаў і райкомаў партыі, якія нясуць персанальную адказнасць за ўзорнае яе правядзенне.

«Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што пры абмене партыйных білетаў партыйныя арганізацыі могуць і не выдаваць пар-

тыйны білет сяму-таму з членаў партыі, хоць-бы і прашоўшых праверку партыйных дакументаў, калі гэтыя члены партыі не апраўдваюць высокага звання членаў партыі. Калі пры праверцы партыйных дакументаў асноўную ўвагу партыйныя арганізацыі сканцэнтравалі на тым, каб выкрыць ашуканчым шляхам пранікшых у ВКП(б) ворагаў партыі, усякага роду прахадзімцаў і жулікаў, то пры абмене асноўную ўвагу неабходна звярнуць на тое, каб вызваліцца ад пасіўных людзей, якія не апраўдваюць высокага звання члена партыі, якія выпадкова папалі ў рады ВКП(б)».

Пры вырашэнні пытання аб выдачы партбілета таму ці іншаму з пасіўных членаў або кандыдатаў партыі неабходна падыходзіць строга індывідуальна. Трэба ўсебакова вызучыць кожнага чалавека, выясніць прычыны яго пасіўнасці, даведацца аб тым, якія мерапрыемствы прымала партыйная арганізацыя для ўцягнення яго ў актыўную партыйную работу. І толькі тады, калі канчаткова будзе высветлена, што даны таварыш безнадзейны, што ў партыі ён будзе толькі баластам, можна выносіць рашэнне аб пазбаўленні яго права атрымаць новы партыйны або кандыдацкі білет.

Уся работа па абмену партыйных білетаў павінна быць арганізавана і праведзена так, каб яна садзейнічала далейшай ачыстцы радоў партыі ад усіх чуждых і варожых элементаў.

Вакол абмену партбілетаў павінны быць згуртаваны ўсе партыйныя арганізацыі і кожны камуніст паасобку. Яны павінны зразумець усю яе палітычную сутнасць і ўсвядоміць, што партбілет можа атрымаць людзі, вартыя высокага звання члена Камуністычнай партыі большэвікоў.

Уся работа па абмену партбілетаў павінна быць праведзена ў строгай адпаведнасці з рашэннем студзеньскага пленума ЦК КП(б)Б:

«Пленум абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі забяспечыць такое правядзенне абмену партыйных білетаў, каб гэта мерапрыемства яшчэ больш умацавала і згуртавала партыйную арганізацыю, умацніла-б актыўны ўдзел камуніста ў палітычным жыцці партыі і краіны, умацавала-б арганізацыйныя прыцыпы большэвізма».

У выніку праверкі партыйных дакументаў мы дабіліся некаторых поспехаў у справе ўпарадкавання партыйнай гаспадаркі. Аднак, раіаючае значэнне ў справе замацавання гэтых поспехаў, поўнай ліквідацыі арганізацыйнай распушчанасці і навадзення большэвіцкага парадку ва ўласным партыйным доме мае па-большэвіцку арганізаваны абмен партыйных дакументаў.

Статут партыі павінен стаць непахісным і непарушным законам ва ўсёй партыйнай рабоце.

Адным з цэнтральных пытанняў усёй унутрыпартыйнай работы, як гэта неаднаразова адзначалася ЦК партыі і таварышом Сталіным, з'яўляецца партыйная прапаганда, якая павінна забяспечыць усямернае павышэнне рэвалюцыйнай пільнасці камуністаў, узбройваць іх марксісцка-ленінска-сталінскай тэорыяй для паспяховай барацьбы за далейшыя перамогі сацыялізма.

Аднак да апошняга часу гэтаму ўчастку работы рад партыйных арганізацый і іх кіраўнікоў не ўдзяляў належнай увагі, у выніку чаго, як адзначыў студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б,

«...у становішчы партыйнай прапаганды і палітычнай агітацыі зусім правільна і своєчасова ЦК ВКП(б) былі ўскрыты буйнейшыя недахопы».

Пленум ЦК КП(б)Б асабліва падкрэсліў, што ўскрытыя ЦК ВКП(б) недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды з'яўляюцца прамым вынікам таго, што як аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б, так і сакратары РК і ГК КП(б)Б, не забяспечылі штодзённага канкрэтнага кіраўніцтва і кантролю за выкананнем неаднаразовых указанняў і рашэнняў ЦК партыі аб прапагандысцкай рабоце.

Усё гэта прывяло да таго, што прапагандысцкія кадры, якія адыгрываюць выключна важную ролю ў справе выхавання камуністаў і ўзбраення іх марксісцка-ленінска-сталінскай тэорыяй, аказаліся ў паасобных партарганізацыях засмечанымі класава-чуждымі і варожымі элементамі.

Праверка партыйных дакументаў забяспечыла значную ачыстку прапагандысцкіх кадраў ад класава-чуждых элементаў, значна ўзмацніла ўвагу партыйных арганізацый у адносінах да прапагандысцкай работы, узняла зацікаўленасць камуністаў партыйнай вучобай, аўладаннем марксісцка-ленінска-сталінскай тэорыяй.

Аднак мы не можам супакоцца на дасягнутых поспехах. У справе пастаноўкі партыйнай прапаганды і масавай палітычнай агітацыі ўсё яшчэ ёсць рац сур'езнейшых недахопаў. Пленум ЦК КП(б)Б падакладу тав. Коніка адзначыў недавальняючы падбор і выучэнне прапагандысцкіх кадраў у радзе партыйных арганізацый (Магілёў, Гомель, Лепель, Плешчаніцы, Менск, Бялынічы і інш.); недавальняючае кіраўніцтва і дапамогу прапагандыстам у павышэнні іх палітычна-тэарэтычнага і культурнага ўзроўню; няправільную арганізацыйную пабудову сеткі партыйнай вучобы і адсутнасць дыферэнцыяванага падыходу да камуністаў пры камплектаванні школ і гурткоў; недавальняючае становішча палітычнай агітацыі, адсутнасць сістэматычнай работы з кадрамі агітатараў і т. д.

Усё гэта, як адзначана ў рашэннях пленума ЦК, з'яўляецца вынікам таго, што кіраўнікі партарганізацый усё яшчэ недастаткова займаюцца пытаннямі выхавання камуністаў, да гэтага часу не ўдзяляюць дастатковай увагі пытанням арганізацыі партыйнай прапаганды.

Партыйная прапаганда на сучасным этапе адыгрывае выключна важную ролю ў справе далейшага павышэння рэвалюцыйнай пільнасці камуністаў, замацавання вынікаў праверкі партыйных дакументаў і ўздыху ўсёй партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы да ўзроўню палітычных задач.

Пленум ЦК ВКП(б) асабліва падкрэсліў, што перад партыйнымі арганізацыямі КП(б)Б

«...у галіне партыйнай прапаганды стаяць асабліва сур'езныя і адказныя задачы, вынікаючыя з пагранічнага становішча рэспублікі і з таго факту, што.. у паасобных звеннях партыйнай арганізацыі ўсё яшчэ жывы астаткі разгромленай партыяй контррэвалюцыйнай ідэалогіі нацдэмаўшчыны, эсэраўшчыны і бундызма».

Пленум ЦК КП(б)Б распрацаваў і вызначыў канкрэтныя меры прыемствы і задачы для рэзкага палепшання партыйнай прапаганды

і палітычнай агітацыі і папярэдзіў усе партарганізацыі, што высокая якасць партыйнай прапаганды можа быць забяспечана

толькі пры рашучай барацьбе з фармалізмам, шаблонам, самацёкам у арганізацыі партасветы, пры самым сур'ёзным і дакладным падборам прапагандысцкіх кадраў, ... пры сапраўды большэвіцкім кіраўніцтве кіраўнікоў партарганізацый гэтай асноўнай галіной унутрыпартыйнай работы».

Барацьба за ажыццяўленне рашэнняў студзенскага пленума ЦК КП(б)Б аб рэзкім уздыме і палепшанні партыйнай прапаганды і палітычнай агітацыі павінна стаць у цэнтры ўвагі ўсіх партыйных арганізацый і іх кіраўнікоў.

Побач з абменам і выдачай новых партбілетаў пленумы ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б паставілі перад ўсімі партыйнымі арганізацыямі важнейшую задачу—падрыхтавацца да новага прыёму ў партыю, які пачынаецца з 1 ліпеня 1936 года.

Дазвол на прыём новых членаў і кандыдатаў у партыю атрымаюць тыя партарганізацыі, якія агульным узроўнем ўсёй сваёй партыйна-арганізацыйнай і палітычна-выхаваўчай работы пакажуць, што яны здольны забяспечыць большэвіцкае выхаванне новых людзей, якія ўключацца ў рады нашай партыі.

Таму ўся работа па абмену партбілетаў павінна быць цесна ўвязана з далейшым уздымам і палепшаннем усёй партыйна-арганізацыйнай і палітычна-выхаваўчай работы, з рэзкім палепшаннем работы са спачувачымі і комсамолам, як асноўным рэзервам папаўнення радоў нашай партыі.

Пленум ЦК КП(б)Б прама ўказвае, што ў выніку слабой работы са спачувачымі мы маем рад фактаў спынення росту груп спачувачых за лік лепшых людзей нашай краіны, стаханаўцаў прамысловасці, ударнікаў соцыялістычных палёў і лепшай часткі беспартыйнага актыва.

Пленум ЦК абавязвае РК, ГК і пярвічныя партарганізацыі распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы для рэзкага ўздыму і палепшання ўсёй работы са спачувачымі, уцягнення новых людзей у групы спачувачых, арганізацыі палітыка-выхаваўчай работы сярод спачувачых, «выкоўваючы ў іх навук большэвіцкай арганізаванасці і дысцыпліны».

Задача ўсіх партыйных арганізацый—па-большэвіцку змагацца за ажыццяўленне рашэнняў пленумаў ЦК, каб сваёй практычнай работай забяспечыць поўную падрыхтаванасць да новага прыёму у партыю.

Падрыхтоўка да новага прыёму павінна быць цесна ўвязана з далейшым уздымам рэвалюцыйнай нільнасці кожнага камуніста, каб выключыць усякую магчымасць пранікнення ў рады партыі класава-чуждых, варожых і контррэвалюцыйных элементаў.

Пленум катэгарычна забараніў які-б там ні было калектывны і групавы прыём у партыю. Новы прыём павінен праводзіцца выключна ў строга індывідуальным парадку, пры ўсебаковым і дэталевым вывучэнні кожнага чалавека, які будзе прымацца ў рады лепшай сталінскай партыі.

Рады нашай партыі, як гэта адзначана ў рашэнні пленумаў ЦК, павінны, папаўняюцца выключна за лік лепшых людзей нашай краіны.

стаханаўцаў прамысловасці і транспарту, ударнікаў соцыялістычных палёў і перадавой савецкай інтэлігенцыі, правяраных у практычнай рабоце і да канца адданных справе партыі і пролетарыята, справе соцыялістычнага будаўніцтва.

Цвёрда засвоіць рашэнні пленумаў ЦК і па-большэвіцку змагацца за іх ажыццяўленне на практыцы, за непарушнасць статута партыі—баявая задача ўсіх партыйных арганізацый і кожнага камуніста паасобку.

Узняць выхаванне камуністаў да ўзроўню палітычных задач партыі

Партыйна-палітычнае выхаванне членаў і кандыдатаў партыі заўсёды займала і займае важнейшае месца ў нашай партыйнай рабоце. Тав. Сталін яшчэ на XVII з'ездзе партыі ўказаў на неабходнасць:

1. Узняць тэарэтычны ўзровень партыі на належную вышыню;
2. Узмацніць ідэалагічную работу ва ўсіх звеннях партыі;
3. Весці нястомную прапаганду ленінізма ў радах партыі;
4. Выхоўваць партарганізацыі і акружаючы іх беспартыйны актыў у духу ленінскага інтэрнацыяналізма;
5. Не замазваць, а крытыкаваць смела адхіленні некаторых — таварышоў ад марксізма-ленінізма;
6. Сістэматычна выкрываць ідэалогію і рэшткі ідэалогіі варажых ленінізму плыней».

Марксізм-ленінізм асвятляе нам шлях у барацьбе за перамогу. Ён дае нам сілу арыентыроўкі і ўпэўненасць у перамозе нашай справы. Ён вучыць нас быць заўсёды і ўсюды ў баявой гатоўнасці, улівае ў нас новую энергію, волю, рэвалюцыйную прызарлівасць і стойкасць.

Пастаўленыя перад нашай партыяй задачы ў сучасны момант асабліва востра патрабуюць сістэматычнага павышэння ідэйна-палітычнай узброенасці кожнага члена і кандыдата партыі. Гэтага патрабуе абстаноўка, у якой завяршаецца пабудова бяскласавага сацыялістычнага грамадства.

Пабудова бяскласавага сацыялістычнага грамадства, пераадоленне перажыткаў не толькі ў эканоміцы, але і ў свядомасці мільёнаў людзей нашай краіны, патрабуе велізарнага ўздыму культурнага і палітычнага ўзроўню кожнага свядомага будаўніка сацыялізма і ў першую чаргу — кожнага члена, кандыдата і спачувачага нашай большэвіцкай партыі.

Усе партыйныя арганізацыі абавязаны яшчэ больш узмацніць барацьбу за ідэйную ўзброенасць камуністаў, і гэтага патрабуюць асабліва класавай барацьбы на сучасным этапе. Пятрабаванне партыйнага статута аб тым, што кожны камуніст абавязан з дня ў дзень працаваць над сваім ідэйным узбраеннем, ёсць непахісны партыйны закон. Гэту зусім відавочную для кожнага большэвіка ісціну яшчэ прыходзіцца напамінаць, бо сярод некаторых камуністаў яшчэ сустра-

каецца процістаўленне практычнай работы свайму тэарэтычнаму росту.

Вынікі праверкі партдакументаў з выключнай вострасцю падкрэслваюць неабходнасць павышэння рэвалюцыйнай партыйнай пільнасці, а гэта значыць сістэматычнай работы над ідэйна-палітычнай узброенасцю кожнага камуніста.

Трэба прама сказаць, што пастаноўка справы партыйнай прапаганды і агітацыі ў радзе партарганізацый (Ветрына, Жлобін, Лельчыцы, Чэрвень і інш.) яшчэ далёка адстае ад задач, пастаўленых правадыром нашай партыі—тав. Сталіным.

Прапаганда і агітацыя ў радзе раёнаў стаіць яшчэ на празмерна нізкім узроўні. Партарганізацыі не заўсёды клапацяцца аб правільным кірунку і арганізацыі партыйнай прапаганды і агітацыі, а ў выніку—дапускаюцца скажэнні, шкалярства, схаластычнасць, на што зусім правільна ўказаў у сваім рашэнні ЦК ВКП(б), прапрацоуваемы матэрыял не заўсёды ўвязваецца з палітычнымі задачамі і барацьбой партыі ў сучасны момант.

Цэнтральны Камітэт ВКП(б) за апошні час вынес рад пастаноў аб партыйнай прапагандзе, у якіх асудзіў падмену сур'ёзнай вучобы траскатнею і шуміхай, усклаў на сакратароў парткомаў непасрэднае кіраўніцтва камплектаваннем партшкол, абавязаў прапусціць усіх прапагандыстаў праз спецыяльна вылучаныя камісіі, указаў на неабходнасць палепшыць выкладанне гісторыі партыі.

Рашэнне ЦК ВКП(б) не знашло належнага праламлення ў справе арганізацыі сапраўднага кіраўніцтва партыйнай прапагандай, у выніку чаго з'явіліся буйнейшыя недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды, якія былі ўскрыты ЦК ВКП(б). Самы факт пастаноўкі нашага даклада на Оргбюро ЦК ВКП(б) сведчыць аб велізарнай увазе з боку ЦК ВКП(б) гэтаму важнейшаму ўчастку партыйнай работы. ЦК ВКП(б) падверг сур'ёзнай крытыцы работу аддзела партыйнай прапаганды ЦК КП(б)Б і ўказаў нам на тое, што ў нас яшчэ ёсць сур'ёзнейшыя недахопы ў справе арганізацыі і кіраўніцтва прапагандыскай работай.

Пленум ЦК КП(б)Б у сваім рашэнні таксама зусім правільна падверг рэзкай крытыцы ў асаблівасці работу аддзела партыйнай прапаганды і з усёй рашучасцю падкрэсліў:

«Гэтыя недахопы з'явіліся прамым результатам таго, што ЦК КП(б)Б не кіраваў штодзённа гэтай важнейшай справай, а аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б і асабіста загадчык аддзелам партпрапаганды і агітацыі тав. Кошч не арганізавалі канкрэтнага аперацыйнага кіраўніцтва, кантролю за становішчам партпрапаганды і агітацыі і праверкі выканання рашэння ЦК ВКП(б) аб прапагандыскай рабоце».

Пастанова ЦК партыі «Аб прапагандыскай рабоце ў бліжэйшы час» з асаблівай вострасцю паставіла пытанне аб сістэматычнай рабоце над павышэннем ідэйна-палітычнага ўзроўню ў першую чаргу прапагандысцкіх кадраў, бо якасць работы ў школах і гуртках залежыць перш за ўсё ад узроўню падрыхтоўкі і ідэйнай узброенасці самога прапагандыста.

Недахопы ў падборы і рабоце з прапагандысцкімі кадрамі непасрэдна звязаны таксама і з тым, што большасць гаркомаў і райкомаў партыі ўсур'ёз не займаліся гэтай справай. Для цэлага раду раёнаў характэрна неўпарадкаванасць уліку, адсутнасць сістэматычнага

вывучэння, штодзённай работы і клапацівага вырашчвання прапагандыстаў, засмечанасць іх складу, што асабліва падкрэсліў пленум ЦК КП(б)Б:

«Нездавальняючае становішча справы падбору і вывучэння прапагандысцкіх кадраў у радзе партыйных арганізацый (Магілёў, Гомель, Лепель, Плешчаніцы, Менск, Бялынічы, Чэрвень і інш.), дзе, у выніку несур'ёзных адносін з боку ГК і РК КП(б)Б, у ролі «прапагандыстаў», як паказала праверка партдакументаў, аказаліся чуждыя і неправераныя людзі».

Найбольш яскравым прыкладам засмечанасці прапагандысцкага складу з'яўлялася магілёўская партарганізацыя, дзе пры праверцы партдакументаў выкрыты і выгнаны з рады партыі каля 16 былых прапагандыстаў.

Вось твар некаторых з іх:

Васілеўскі сын буйнага кулака. Пасля лютаўскай рэвалюцыі быў кіруючым работнікам партыі эсэраў. Пасля разгрому эсэраў у 1919 г. прымкнуў да «талстоўцаў», у далейшым—яры нацдэм, супрацоўнік Ігнатоўскага і Лёсіка. Гэты тым у 1925 г. пралязае ў кандыдаты ВКП(б), а ў апошнія гады прыстрайваецца кіраўніком партыйнай школы.

Вяршынін казачы есаул, з сям'і буйнага сібірскага кулака. У час Окцябрскай рэвалюцыі аховаў стаўку галоўнакамандуючага карнілаўскіх войск. Гэты белавардзец, да выкрыцця яго, працаваў у якасці выкладчыка палітэканоміі ў соўпартшколе і вячэрнім комвузе. Яму-ж даручаецца кіраўніцтва партыйным гуртком.

Такія факты прытуплення партыйнай пільнасці мелі месца і ў іншых партарганізацыях.

Ідэйны ўзровень прапаганды залежыць у першую чаргу ад таго, каму даручаецца кіраўніцтва гуртком і школай. Поспех і якасць работы партыйнай школы залежыць галоўным чынам ад прапагандыста.

Гэта не раз падкрэслівалася правадырамі нашай партыі—Леніным і Сталіным.

Ленін яшчэ ў 1902 годзе пісаў:

«Да рэчы, з поваду прапагандыстаў я хацеў-бы яшчэ сказаць некалькі слоў супроць звычайнага перапаўнення гэтай прафесіі малаздольнымі людзьмі і прыніжэння гэтым узроўню прапаганды. У нас іншы раз усякі студэнт без разбору лічыцца прапагандыстам, і ўся моладзь патрабуе, каб ёй «далі гурток» і т. п. З гэтым належала-б змагацца, бо шкоды ад гэтага бывае вельмі многа. Сапраўды вытрыманыя прынцыпова і здольных прапагандыстаў вельмі нямнога (і каб стаць гэтакім, трэба парадкам павучыцца і панабраць вопыту), і такіх людзей трэба спецыялізаваць, займаць іх цалкам і берагчы сутуба*).

Так Ільіч вучыў нас адносіцца да падбору прапагандыстаў і да работы з імі. Гэтаму-ж вучыць нас і тав. Сталін. У рашэнні ЦК аб прапагандысцкай рабоце ён звярнуў увагу на неабходнасць падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі прапагандыстаў, на належную арганізацыю работы з імі.

Аб гэтым, нажаль, забываюць некаторыя партарганізацыі. У радзе партарганізацый праходзяць самацёкам семінары, індывідуаль-

*) Ленін, т. V, стар. 185.

ныя кансультацыі, палітычныя інфармацыі, абмен вопытам, снабжэнне літаратурай, нагляднымі дапаможнікамі і іншымі матар'яламі да заняткаў; не арганізавана палягчэнне нагрузкі прапагандыстам і работа над сістэматычным павышэннем іх тэарэтычнага, палітычнага і культурнага ўзроўню. Пропсемінары наведваюцца неакуратна, і змест іх работы не заўсёды задавальняе прапагандыстаў.

Індывідуальныя кансультацыі, на якіх прапагандыст мог-бы атрымаць адказ на хвалюючыя яго пытанні, заўвагі па плане заняткаў, указанні, як лепш прыпадносіць слухачам матар'ял, што і як выкарыстоўваць з наглядных дапаможнікаў,—не арганізаваны.

Пленум ЦК КП(б)Б зусім ясна адзначыў:

«Важнейшая справа прапаганды ленінізма, вывучэнне гісторыі ВКП(б), КП(б)Б ва многіх выпадках даручаецца слаба падрыхтаваным прапагандыстам (Мазыр, Лельчыцы, Жлобін, Віцебск, Нароўля і інш.), а асноўны кадр партыйных работнікаў у сваёй большасці не вядзе непасрэднай прапагандысцкай работы».

Таму не выпадковы факты спрашчэнства і прамых скажэнняў гісторыі партыі.

У Гомелі прапагандыст тав. Каплан сцвярджаў, што ліберальная буржуазія ў рэвалюцыю з'яўлялася рэвалюцыйнай сілай, рухаючай сілай рэвалюцыі.

У тым-жа Гомелі прапагандыст тав. Фрыдман прадыхтаваў слухачам для запісу ў спытак наступную фразу: «Народнікі лічылі, што ў Расіі павінна быць соцыялістычная рэвалюцыя».

Праверка прапагандыстаў у Полацкім раёне паказала, што частка іх з прапагандысцкай работай справіцца не можа з-за непадрыхтаванасці.

Тав. Гваздзёва, напрыклад, была прапагандыстам палітшколы і не магла растлумачыць, што такое «СССР».

Тав. Казлоў, вылучаны кіраўніком гуртка па гісторыі партыі, сам гісторыі партыі ніколі не вывучаў.

Прапагандысты раду партарганізацый (Лельчыцы, Жлобін, Нароўля), рыхтуючыся да заняткаў, не чытаюць класікаў марксізма-ленінізма.

Падобныя недапушчальныя факты маглі мець месца толькі таму, што парткамітэты па сутнасці не кіравалі партвучобай, кожным прапагандыстам, гуртком, заняткамі, слухачом, не цікавіліся тым, як прапагандыст рыхтуецца да заняткаў, як слухачы засвоілі кожную пройдзеную тэму.

За апошні час партарганізацыі пачалі ўдзяляць вялікую ўвагу кіраўніцтву партпрапагандай. Да такіх у першую чаргу трэба аднесці мазырскі акруговы камітэт партыі. Сакратары акругома тт. Ананьёў і Раманенка асабіста гутарылі амаль з усімі прапагандыстамі акругі, правяралі кожнага і толькі пасля гэтага склад прапагандыстаў быў зацверджан на бюро.

Мы маем многа фактаў, якія гавораць аб тым, як значна палепшылася ў радзе партарганізацый пастаноўка справы партыйнай прапаганды. Мы маем добрыя ўзоры работы школ, прапагандыстаў-энтузіястаў, усёй душой адданных сваёй справе.

Так было, напрыклад, у Віцебску.

Тав. Трубікаў працуе механікам фабрыкі і кіруе школай паліт-

граматы. Не гледзячы на недастатковую падрыхтоўку да прапагандысцкай работы, ён можа служыць узорам любоўных адносін к даручанай справе. Старанна рыхтуецца да заняткаў, складае планы, дыяграмы, канспекты, падбірае бягучы матэрыял па розных пытаннях тэмы, спецыяльна працуе з адстаючымі, ходзіць да іх на дом. Нядаўна зрабіў справаздачу на пленуме гаркома партыі.

Тав. Каган—член партыі з 1930 года, працуе на фабрыцы «Сцяг індустрыялізацыі» і кіруе гуртком па гісторыі партыі, у якім займаецца 20 чалавек у дзве змены. Скончыў двухмесячныя курсы прапагандыстаў. Старанна рыхтуецца да заняткаў, прапрацоўвае класікаў марксізма-ленінізма. Да першай тэмы прачытаў «Што рабіць?» Леніна, даклад тав. Берыя, «Сталін і Хашым», «Тры крыніцы гры складаныя часткі марксізма-ленінізма» і паасобныя раздзелы з «Пытанняў ленінізма». Да другой тэмы, акрамя падручніка, чытаў «Крок наперад—два назад» і рэзалюцыю II з'езда партыі. Да тэмы «1905 год» прапрацаваў артыкулы Леніна «Даклад аб рэвалюцыі 1905 года», «Аб III з'ездзе партыі», «Спутнік агітатора» № 23—24.

Тав. Каган працуе на-даму з адстаючымі слухачамі П. Гурэвіч, Піцёрскай і Шульман. З мастацкай літаратуры за апошні час прачытаў: «Як гартавалася сталь» Остроўскага, «Я люблю Аудзеевіч, «Маці» Горкага і інш.

У Віцебску, Гомелі, Менску і розных раёнах многа добрых прапагандыстаў, пра якіх мы мала ведаем, але ведаць абавязаны.

На ўчастку партыйнай асветы, як і ўсюды, патрэбна чуласць, клопаты і ўвага да людзей. Асабліва гэта неабходна, калі справа ідзе аб ідэйным выхаванні кадраў прапагандыстаў, аб іх тэарэтычным узбраенні, узбагачэнні. Патрэбны асабліва клопатлівыя адносіны да кожнага прапагандыста паасобку.

Аднак такіх адносін мы яшчэ не маем у цэлым радзе партарганізацый, на што зусім правільна ўказала «Правда» у сваёй перадавіцы ад 9.11.36 г.:

«У Татарыі, Беларусі, Чэлябінскай абласці няма яшчэ самых элементарных клопатаў аб прапагандыстах. Чават на буйных заводах сустракаюцца партыйныя кіраўнікі, якія не разумеюць, што яны самі павінны быць узорам прапагандыста».

Праверка партдакументаў, побач з выяўленнем чуждых партый людзей, паказала, што камуністы, якія выраслі за час свайго прабывання ў радах нашай партыі, заставаліся незаўважанымі, тым часам як многія з іх моглі быць прапагандыстамі. Так, у Барысінскім раёне выяўлена 50 камуністаў, здольных да прапагандысцкай работы. Ім цяпер аказваецца шгодзенная канкрэтная дапамога.

У Барысінскім, Плешчаніцкім, Чэрыкаўскім, Глуцкім і іншых раёнах таксама выяўлены і падрыхтаваны для прапагандысцкай работы многія члены партыі.

Разам з упарадкаваннем сваёй партыйнай гаспадаркі мы абавязаны навесці ўзорны парадак і ў гаспадарцы прапагандысцкай. Кожны райком і гарком партыі павінен наладзіць дакладны ўлік усіх прапагандыстаў.

Тав. Гікало неаднакроць указваў нам і крытыкаваў нашы недахопы, асабліва падкрэсліваючы неабходнасць навесці парадак у прапагандысцкай гаспадарцы, вывучыць кадры прапагандыстаў.

прапрацаваць вынікі праверкі партдакументаў—гэты каштоўны матэрыял, які адкрывае вельмі многае ў гісторыі нашай партыі.

У рашэнні ЦК ВКП(б) адзначана:

«Усе прапагандысты павінны быць правераны спецыяльнымі камісіямі ў складзе кіруючых работнікаў райкомаў і лепшых прапагандыстаў і зацверджаны на бюро райкома».

Гэтыя ўказанні рад райкомаў да апошняга часу фактычна не выконваў. Нават у тых выпадках, калі для праверкі прапагандыстаў пры райкомах ствараліся камісіі, іх работа насіла кампанейскі характар.

Партарганізацыі абавязаны сістэматычна вывучаць свае прапагандысцкія кадры ў працэсе іх заняткаў, на пропсемінары, на сходах партыйных груп, у час індыўідуальных кансультацый, сістэматычна заслухоўваць іх справаздачы на паседжаннях парткома, бюро райкома.

Асабліва ўвага павінна быць звернута на тое, наколькі палітычна заострана выкладае прапагандыст вучэнне Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, як звязвае вывучэнне рэвалюцыйнай тэорыі з пытаннямі бягучай палітыкі партыі.

Партарганізацыі павінны ствараць прапагандыстам неабходныя ўмовы для работы і перш за ўсё ўзняць іх аўтарытэт у вачах партыйнай арганізацыі. Партыйныя арганізацыі і іх кіраўнікі павінны акружыць прапагандыста ўвагай і клопатамі, дабіцца, каб ён не загружаўся іншай работай, акрамя асноўнай, прадаставіць яму ўсе магчымасці для сістэматычнай паглыбленай падрыхтоўкі да заняткаў. Толькі пры гэтай умове мы можам дабіцца значных поспехаў у павышэнні якасці партыйнай вучобы.

Семінары прапагандыстаў зараз павінны карэнным чынам змяніць характар сваёй работы і служыць, галоўным чынам, задачам сістэматычнага павышэння палітычнага ўзроўню прапагандыста на падставе вывучэння асноўных твораў класікаў марксізма-ленінізма і неабходных партыйных дакументаў. Перад заняткамі гуртка трэба ўсюды і абавязкова арганізаваць індыўідуальную кансультацыю, асабліва рабочых і калгасных прапагандыстаў.

«З прапагандыстамі і агітатарамі неабходна сістэматычна працаваць, інструктаваць іх, выпраўляць іх памылкі і дапамагаць спецыяльнымі лекцыямі, арганізацыяй семінараў, наладжваннем кансультацый пры партгабінетах» (Стэцкі).

Да кансультацыі павінен быць прыцягнут створаны ў адпаведнасці з пастановай ЦК пры партыйных камітэтах актыў прапагандыстаў.

Трэба, нарэшце, засвоіць, што добра пастаўленая палітычная інфармацыя, своечасовае азнаямленне прапагандыстаў з важнейшымі партыйнымі дакументамі і падзеямі ўнутранага і міжнароднага жыцця нашай краіны і партыі мае рашаючае значэнне для работы прапагандыстаў.

Побач з семінарамі, кансультацыямі і палітычнай інфармацыяй сакратара, неабходна таксама сістэматычна практыкаваць чытку для прапагандыстаў высокакваліфікаваных дакладаў і лекцый на актуальныя палітычныя і тэарэтычныя тэмы, з тым каб прапагандыстаў заўсёды трымаць у курсе палітычнага жыцця партыі і краіны, важнейшых праблем гісторыі партыі, ленінізма, палітычнай эканоміі і т. д.

Партыйны габінет павінен на справе стаць цэнтрам арганізацыі ўсіх відаў дапамогі прапагандыстам. Партыйныя габінеты павінны падрыхтаваць матар'ялы да кожных заняткаў у партыйных школах і гуртках (падбор бягучай палітычнай і мастацкай літаратуры, наглядных дапаможнікаў, карт, дыяграм і т. п.).

Яны павінны таксама арганізаваць узорныя заняткі вопытных прапагандыстаў, каб рабочыя-прапагандысты маглі бачыць, як трэба ставіць пытанні, выкарыстоўваць наглядныя дапаможнікі, увязваць бягучую палітыку з прапрацоўкай гісторыі партыі і ленінізма.

Пастанова ЦК ВКП(б) патрабуе індывідуальнага падыходу ў партвучобе да кожнага члена і кандыдата партыі, да кожнага спачуваючага. Аднак не ўсе партарганізацыі правільна пабудавалі партыйную сетку. Замест таго, каб уважліва прагледзець склад гурткоў, зрабіць некаторую перагрупавку слухачоў, яны, па сутнасці, пачалі праводзіць агульныя пераўкомплектаванні, не ўлічваючы ступені падрыхтаванасці і жадання камуніста.

Так, у Жыткавіцкім раёне, у гуртку па гісторыі партыі займаліся малаграмацныя (Еўсеенка і інш.), а ў кандыдацкай школе зусім няграмацныя: Окунец (не здолеў прачытаць назву газеты «Правда»), Жогаль, Купрацэвіч, Макарэвіч, Шкада і інш.

У Мазырскім раёне ў гуртку па гісторыі партыі, якім кіруе тав. Левін, знаходзіліся зусім няграмацныя, як Курцэр, Перэльман, Заяц, Нодэльман. У гэтым-жа гуртку хацелі вывучаць гісторыю партыі на яўрэйскай мове тт. Гонікман, Курцэр і інш., але іх жаданне не было ўлічана.

На заводзе «Чырвоны Окцябр» у гуртку па гісторыі партыі (кіраўнік тав. Пліткевіч), побач з падрыхтаванымі былі палітычна адсталыя таварышы, як Берман, Гофман, Мінкевіч, Раніцкі; таварышы Гонікман Ц. і Паліцкая хацелі вывучаць гісторыю партыі на яўрэйскай мове. Такі гурток быў створан толькі пасля нашага ўказання.

Не менш характэрна комплектаваліся гурткі па гісторыі партыі ў Петрыкаўскім раёне. Большасць гурткоў і школ перавялі на вывучэнне гісторыі партыі, пачынаючы з пасляокцябрскага перыяда, не правяраўшы ведаў слухачоў, не закончыўшы з імі праграмы.

У Гомелі гурткі і школы комплектаваліся таксама без уліку палітычнага і агульна-адукацыйнага ўзроўню і запатрабаванняў паасобных камуністаў, кіруючыся выключна тэрытарыяльным прызнакам. У гурткі па гісторыі партыі залічаны тт. Кавалёў і Даманікаў (Сельмаш), Левінаў і Баскін (ф-ка «Комінтэрн»), Чайкоў і Кастусёў (Ероміна), Лапіцкая (Давідаўка), Брэйгін (ф-ка «Спартак»), тым часам як па свайму палітычнаму ўзроўню яны падыходзяць толькі ў гурткі палітграматы. Тт. Чайкоў і Кастусёва не ведаюць нават, колькі рэспублік уваходзіць у СССР. Тав. Брэйгін на пытанне, што такое дэмакратычны цэнтралізм, даслоўна адказаў: «У нас зараз дэмакратычны цэнтралізм шырока прымяняецца. Вось, напрыклад, калі нашаму дырэктару Карасіку трэба пабудаваць яшчэ адзін цэх, прыкладна, — бісквітны, дык яму не абавязкова звярочвацца ў цэнтр за дазволам, ён можа толькі дагаварыцца з мясцовымі органамі і пачаць пабудову гэтага цэха. У гэтай справе ён мае вялікую самастойнасць».

Камуністы-адзіночкі горада механічна былі вызначаны ў вячэрнюю СПШ, дзе побач з даволі грамацнымі сядзяць таварышы, якія ўпершыню прыступілі да партвучобы.

Гэтыя способы са шматлікіх падобных прыкладаў сведчаць аб тым, што многія партыйныя кіраўнікі, сакратары райкомаў недастаткова цікавіліся справай ідэйнага выхавання камуністаў.

Самым буйным недахопам у галіне арганізацыі партыйнай прапаганды з'яўлялася практыка сезоннасці ў партвучобе.

У рашэнні ЦК партыі «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час» з усёй рашучасцю падкрэслена:

«Палітыка-выхаваўчая работа партыі не можа насіць «сезоннага» характару, а павінна весціся сістэматычна, на працягу ўсяго года».

Аднак рад райкомаў партыі (Менск, Талачыно, Капыль, Мсціслаў і інш.) не забяспечылі таго, каб гэта рашэнне праводзілася ў жыццё.

У Дзержынскім, Кіраўскім і іншых раёнах гурткі і школы не працавалі вясною і ўлетку, а ва многіх—нават і ў асеннія месяцы.

З паданых фактаў відаць, што не ўсе партарганізацыі ў належнай меры ўсвядомілі шкоднасць сезоннасці ў партыйнай прапагандзе і прама ігнаравалі адпаведны пункт рашэння Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

Пастанова ЦК ВКП(б) таксама патрабуе:

«У ходзе заняткаў усіх школ і гурткоў абавязкова праводзіць гутаркі з членамі гурткоў па пытаннях палітыкі партыі і міжнароднага становішча, растлумачваючы членам гурткоў няясныя для іх або цікавячыя іх пытанні».

Як-жа выконваецца гэты пункт пастановы?

У Глуску, напрыклад, камуністы партарганізацыі МТС на пытанне, як яны разумеюць рашэнне партыі і ўрада аб увядзенні персанальных званняў у Чырвонай арміі, прама сказалі, што яны не разбіраліся ў гэтым пытанні. Аказалася, што прапагандысты на занятках у школах і ў гуртках не лічылі патрэбным удзяляць увагу гэтаму пытанню.

Абследаванне многіх гурткоў паказала, што слухачы вельмі дрэнна рыхтуюцца да заняткаў. Палітычны ўзровень заняткаў ва многіх школах і гуртках даволі нізкі. Слухачы гуртка гісторыі партыі ў Капаткевіцкім раёне літаральна не ведалі зместу ўжо прапрацаванай імі тэмы і не маглі адказаць на самыя элементарныя пытанні бягучай палітыкі нашай партыі і савецкай дзяржавы, некаторыя не здолелі вытлумачыць розніцу паміж дыктатурай пролетарыята і дыктатурай буржуазіі. Слухачы гуртка ва Уздзенскім раёне не ведалі карэнных разыходжанняў паміж большэвікамі і меншавікамі ў 1905 годзе, сутнасці фашызма і т. д.

Рашэннем ЦК нашай партыі было прапанавана ўсім партыйным арганізацыям вывучыць даклад тав. Берыя. Значэнне гэтага даклада для ўсіх ясна, гэта—каштоўнейшы ўклад у гісторыю нашай партыі. У дакладзе тав. Берыя з велізарнай гістарычнай глыбінёю паказана работа, праведзеная тав. Сталіным, які ўзначальваў большэвіцкія арганізацыі Закаўказзя і з'явіўся асновапаложнікам ленінскай арганізацыі ў Закаўказзі.

Як-жа выконвалася гэта рашэнне ЦК?

Даклад тав. Берыя неабходна было прапрацаваць ва ўсіх школах і гуртках, кожны камуніст павінен быў добра яго засвоіць. Тым ча-

сам вицебская і рад іншых партарганізацый усё яшчэ не заняліся гэтай справай. Доклад тав. Берыя не стаў яшчэ ва многіх партыйных арганізацыях асноўным дакументам па вывучэнню гісторыі нашай партыі.

Кіраўнікі партасветы не наведваюць заняткаў, не ставяць даклады, не ўнікаюць у сутнасць і метады работы школ і гурткоў. Усе яшчэ дапускаюцца грубейшыя скажэнні пры камплектаванні, не знішчала школярства, гурткі адарваны ад жывога жыцця.

Рэдка можна знайсці прапагандыста, які-б праходзіў праграму, загадзя намеціўшы план і тэмы. Зусім правільна адзначыў бюлетэнь ЦК ВКП(б) «В помощь партийной учебе», што барацьбу з устанавленнем стандартных тэрмінаў пры выкананні вучэбнага плана многія гурткі зразумелі, як адмаўленне ад усякіх планаў і тэрмінаў. Праверка выявіла факты, калі на адну тэму трацілася па 5-6 заняткаў. Партыйныя камітэты абавязаны не толькі заслухваць справаздачы аб рабоце гурткоў, але і ўнікаць у яе сутнасць, разабрацца ў яе змесце, планах, тэрмінах, метадах і т. п. Неабходна кожнаму гуртку даць план і тэрміны работы.

Каб палепшыць канкрэтнае кіраўніцтва і дапамогу прапагандыстам, гурткам, школам, ЦК ВКП(б) прапанаваў:

«Арганізаваць пры камітэтах актыў прапагандыстаў і агітатараў для вядзення прапагандысцкай і агітацыйнай работы па заданнях партыйных камітэтаў, сістэматычна інструктуючы і падрыхтоўваючы гэтыя актыў».

Падбіраць актыў прапагандыстаў трэба выключна ўважліва, усебакова абгаварыць кожную кандыдатуру і зацвердзіць на бюро ГК і РК. Гэтыя актыў, сістэматычна інструктуемы і падрыхтоўваемы партыйным камітэтам, павінен функцыянаваць, як жывы палітычны апарат, які дзейнічае па ўказаннях райкома.

Вось чаму і бюро ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове «Аб стварэнні пры райкомах і райкомах актыва прапагандыстаў і агітатараў» падкрэслівае:

«Апіраючыся на актыў прапагандыстаў і агітатараў, раённыя камітэты партыі змогуць лепш арганізаваць і паставіць работу на партасвеце і абслужыць бягучай злобадзённай агітацыяй і прапагандой масы працоўных».

Многія раёны не зразумелі гэтага важнейшага рашэння ЦК партыі і абмежаваліся тым, што зацвердзілі на бюро спісы актыва прапагандыстаў і агітатараў. Болей таго, рад партыйных камітэтаў уключылі ў актыў не толькі ўсіх прапагандыстаў, але амаль і ўсіх камуністаў, якім у той ці іншы час даручалася зрабіць доклад або выступленне на палітычную гэму (Жлобін, Бягомля, Пленцяншч).

Актыў гэты створаў амаль ва ўсіх раёнах, але ў большасці выкарыстоўваецца ў якасці бюсідчыкаў і дакладчыкаў, тым часам як асноўная яго задача інструктаваць прапагандыстаў і агітатараў, практычна дапамагаючы ім у найіспышай арганізацыі агітацыйна-прапагандысцкай работы.

Партарганізацыі павінны забяспечыць сапраўднае кіраўніцтва гэтым актывам, распрацаваць канкрэтны план выкарыстання і работы з ім у адпаведнасці з пастановай пленума ЦК ВКП(б).

Сур'ёзнайшай задачай з'яўляецца арганізацыя масавай палітыч-

най агітацыі для ідэйнага ўзбраення ў духу марксізма-ленінізма членаў партыі і беспартыйных мас.

Штодзенная агітацыйная работа непасрэдна ў цэху, брыгадзе, змене (палітгутаркі, групавая чытка газет, паліт'інфармацыі, адказы на цікавячыя рабочых пытанні) не пастаўлена яшчэ на належную вышыню, асабліва на начных зменах, дзе яна нярэдка зводзіцца да паасобных дакладаў у сувязі з той ці іншай палітычнай кампаніяй.

Праверкай у Бабруйску, Віцебску і Гомелі выяўлена, што значная частка рабочых своєчасова не інфармуецца аб важнейшых рашэннях партыі і ўрада.

Склад агітатараў і чытчыкаў-бяседчыкаў не зацвярджаецца на парткоме і ў лепшым выпадку вызначаецца партаргамі цэхаў. Не дзіва, што сярод іх значны процант палітычна непадрыхтаваных.

На віцебскіх фабрыках «КІМ», «Сцяг індустрыялізацыі» і некаторых іншых не было прапрацавана рашэнне ЦК ВКП(б) «Аб становішчы палітычнай агітацыі на Балахнінскім камбінаце».

У пастаноўцы партыйнай прапаганды вялікае значэнне набывае завочнае навучанне для партыйна-комсамольскага актыва, калгаснага актыва і камуністаў-адзіночак. Праўда, у гэтай галіне партвучобы рад раёнаў (Осіповічы, Капыль) мае значны зрух, асабліва ў справе арганізацыі і кіраўніцтва завочным навучаннем. Аднак трэба з усёй рашучасцю падкрэсліць наяўнасць многіх недахопаў, галоўным з якіх з'яўляецца тое, што Інстытут завочнага партнавучання і яго кіраўнікі (Бекерман) не ведаюць завочнікаў, дрэнна імі кіруюць і напраўляюць работу кожнага. Партарганізацыі не цікавяцца вучобай завочнікаў, не ведаюць іх, не дапамагаюць у рабоце. Сакратары райкомаў самі не цікавяцца тым, як завочнік засвойвае пройдзеныя тэмы. Не ўсе радыепартаўдыгорыі працуюць. Большасць іх не абсталявана, не мае той утульнасці, якая-б давала магчымасць завочніку сістэматычна працаваць над сабой. Такое становішча ў далейшым нецярпіма. Партарганізацыі павінны забяспечыць штодзеннае кіраўніцтва завочнай партыйнай вучобай камуністаў, як гэтага патрабуе пленум ЦК КП(б)Б.

Наша грамадскае жыццё з кожным днём становіцца ўсё больш разнастайным, узнімаецца культурны ўзровень працоўных, множацца іх запросы і патрабаванні. Рабочы і калгаснік нашай краіны хочуць ведаць, як жыць і змагаецца пролетарыят і працоўнае сялянства Захаду і ўсходу, цікавяцца падзеямі ў Аб'ісініі, Кітаі і т. д. На гэтых хвалюючых пытанні своєчасова і грамадна павінна адказваць большэвіцкая агітацыя, якая заўсёды была магутнай зброяй нашай партыі.

Каб палепшыць агітацыйную работу і палітычную інфармацыю сярод шырокіх мас рабочых, калгаснікаў, працоўных аднаасобнікаў, трэба перш за ўсё стала працаваць з агітатарамі, забяспечыць іх літаратурай, сістэматычна павышаць культурны ўзровень.

Кадры агітатараў і бяседчыкаў-чытчыкаў павінны стварацца з лепшых, палітычна грамадных і вытрыманых партыйцаў, а для гэтага партыйныя камітэты абавязаны глыбока вывучыць кожнага з іх на сваім прадпрыемстве, штодзенна працаваць з імі і толькі пасля ўсебаковага абгаварэння кандыдатуры зацвярджаць яе на парткоме, як гэтага патрабуе рэзалюцыя пленума:

«Пленум ЦК КП(б)Б патрабуе ад партыйных камітэтаў штодзеннай сістэматычнай дапамогі агітатарам, бяседчыкам-чытчы-

кам у павышэнні іх палітычнага і агульнаасветнага ўзроўню, асабістага кіраўніцтва сакратара парткома агіткалектызам, сістэматычнага інструктажу іх па ўсіх бягучых пытаннях палітыкі партыі, савецкай улады і палітычнай інфармацыі па пытаннях жыцця сваёй партарганізацыі, ажыццяўляючы рашэнне ЦК ВКП(б) «Аб становішчы палітычнай агітацыі на Балахнінскім папяровым камбінаце».

Партыйныя арганізацыі павінны бязлітасна змагацца супроць тых, хто лічыць, што па меры нашага пераможнага прасоўвання ўперад агітацыя траціць сваё баявое значэнне. Нельга забываць, што перад партыяй стаіць яшчэ вялікая задача: па-соцыялістычнаму перавыхаваць мільёны калгаснікаў—учарайшых аднаасобнікаў, агромныя масы рабочых і работніц, якія ўпершыню прышлі ў соцыялістычную вытворчасць, моладзь, якая не ведала старога ладу.

Выключна вялікі задачы партыйнай прапаганды ў сувязі з велізарным ростам стаханаўскага руху, агромнае значэнне якога неабходна давесці да свядомасці кожнага партыйца, кожнага рабочага, яшчэ і яшчэ раз глыбока прапрацаваць з імі прамовы таварыша Сталіна.

Важнейшая і адказнейшая задача партарганізацый, кожнага агітатара—растлумачыць сталінскі лозунг аб даядзенні ў бліжэйшым будучым штогодняй вытворчасці хлеба да 7—8 мільярдаў пудоў.

Задача ўсіх партарганізацый—па-большэвіцку выканаць рашэнне пленума ЦК КП(б)Б аб выхаванні стаханаўцаў:

«Пленум ЦК абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі ўцягнуць у сетку партыйнай і палітычнай вучобы ўсіх стаханаўцаў, перадавікоў з тым, каб іх ідэйна-палітычна выхаваць. Для гэтага неабходна ўлічыць запысы, узровень палітычнай і тэхнічнай граматынасці стаханаўцаў, арганізуючы для іх, па меры неабходнасці, паасобныя гурткі, аказваючы ім штодзённую дапамогу ў павышэнні іх агульнага культурна-тэхнічнага і палітычнага ўзроўню.

Нельга гаварыць аб сур'ёзным палепшанні партыйнай прапаганды, пакуль усе партыйныя арганізацыі не зразумеюць, што «для сапраўды большэвіцкай пастаноўкі справы партыйнай прапаганды патрабуецца перш за ўсё арганізацыйная работа».

Каб карэнным чынам палепшыць, астрэй адтачыць зброю большэвіцкай прапаганды, кіраўніцтва ёю павінны ўзяць у свае рукі самі сакратары партыйных камітэтаў. Гэта—іх першы абавязак.

Праверка партыйных дакументаў у цэлым радзе выпадкаў выявіла вялікую палітычную няграматынасць членаў партыі. Таму абавязак кожнага сакратара—сістэматычна займацца прапагандысцкай работай, наведваць школы, гурткі, сачыць за работай прапагандыстаў, усямерна дапамагаць ім.

Гэтага патрабуе студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б, які пры абгаворванні становішча партыйнай прапаганды і агітацыі адзначыў у ёй рад сур'ёзных недахопаў і канкрэтна вызначыў далейшыя задачы ЦК ВКП(б) у сваіх апошніх указаннях асабліва падкрэсліў:

«Трэба паставіць на належную вышыню выкладанне гісторыі партыі сярод членаў партыі, вывучэнне ўсіх і ўсіх антыпартыйных групавак у гісторыі нашай партыі, іх прыёмаў барацьбы з лініяй партыі, іх тактыкі і тым больш,—вывучэнне

тактыкі і прыёмаў барацьбы нашай партыі з антыпартыйнымі групоўкамі, тактыкі і прыёмаў, даўшых нашай партыі магчымасць перамагаць і разбіць на-голаву гэтыя групоўкі. Трэба, каб члены партыі былі знаёмы не толькі з тым, як партыя змагалася і перамагала кадэтаў, эсэраў, меншавікоў, анархістаў, але і з тым, як партыя змагалася і перамагала трацкістаў, «дэмакратычных цэнтралістаў», «рабочую апазіцыю», зіноўеўцаў, правых ухлістаў, права-лявацкіх вырадкаў і т. д. Нельга забываць, што веданне і разуменне гісторыі нашай партыі з'яўляецца важнейшым сродкам, неабходным для таго, каб забяспечыць поўнасьцю рэвалюцыйную пільнасць членаў партыі».

А. Рыскін

Сакратар менскага гаркома КП(б)Б

Рэалізацыя вынікаў праверкі—баявая задача партарганізацыі*)

У маі месяцы 1935 года па ініцыятыве таварыша Сталіна было прынята рашэнне ЦК нашай партыі і разасланы адпаведны ліст аб арганізацыі і правядзенні праверкі партыйных дакументаў ва ўсёй нашай партыі, ва ўсіх нашых партыйных арганізацыях.

У дырэктыве ЦК ВКП(б) было сказана:

«ЦК ВКП(б) устанавіў, што ў радзе партыйных арганізацый пануе грубейшае сваявольства ў абыходжанні з партыйнымі білетамі і зусім нецярпімы хаос ва ўліку камуністаў. Праверка ўскрыла шматлікія факты, калі ворагі партыі і рабочага класа карысталіся доступам да партыйных дакументаў, атрымалі партыйныя білеты і прыкрывалі імі сваю гнусную работу па падрыву справы партыі і савецкай дзяржавы. Падобнае нецярпімае абыходжанне з зажнейшымі партыйнымі дакументамі, пры якім ворагі партыі маглі свабодна пранікаць у нашы рады, беспакarana карыстаючыся ў сваёй падрыўной рабоце званнем члена партыі, сведчыць аб арганізацыйнай распаўшчанасці партыйнай арганізацыі, аб недапушчальным дэбрадушшы і ратазействе сярод членаў партыі».

Указанні ЦК ВКП(б) былі пакладзены ў аснову ўсёй работы па праверцы партыйных дакументаў у нашай партыйнай арганізацыі, улічваючы пры гэтым яе асаблівасці, як партарганізацыі прымежжэй.

Праверка партыйных дакументаў ператварылася ў велізарнай важнасці арганізацыйна-палітычнае мерапрыемства па ўмацаванню маналітнасці радоў нашай партыі, што цалкам і поўнасцю пацвярджаецца вынікамі праверкі па менскай партарганізацыі.

Праверку партыйных дакументаў мы павінны былі правесці ў двухмесячны тэрмін. Аднак праведзена яна была ў 6—7 месяцаў, і то мы справіліся з гэтай работай толькі пры велізарнай дапамозе ЦК нашай партыі, асабіста тт. Гікало, Валковіча, Рубінштэйна і ўсёй нашай менскай партыйнай арганізацыі.

Трэба з усёй рашучасцю падкрэсліць, што бюро менскага гаркома партыі і я, як яго сакратар, дапусцілі ў пачатку праверкі партдакументаў рад памылак, у выніку якіх праверка, па нашай партарганіза-

*) З выступлення на пленуме менскага гаркома КП(б)Б

цы ў першы час праходзіла нездавальняюча. Але своєчасовае ўмяшанне і агромная дапамога, якую аказалі нам у гэтай справе ЦК партыі і асабіста тав. Гікало, спрыялі таму, што дапушчаныя намі ў першыя дні, у пачатку развароту работы, памылкі і недахопы, мы выправілі на-хаду і па ўсёй нашай партыйнай арганізацыі праводзілі праверку на тым узроўні, якога патрабаваў ад нас Цэнтральны Камітэт і правадыр нашай партыі—таварыш Сталін.

У праверку партдакументаў была ўцягнута амаль уся менская партарганізацыя. Асабліва актыўны ўдзел прымала вялікая колькасць як гарадскога, так і рэспубліканскага актыва, не гаворачы ўжо аб сакратарах парткомаў, парторгах і, зразумела, аб апаратах гарадскога і раённых партыйных камітэтаў.

У радзе звенняў нашай партарганізацыі праявілася выключная актыўнасць. Калі ў пачатку праверкі партдакументаў паступала абмежаваная колькасць заяў з кампраметуючым матэрыялам, то ў працэсе праверкі паступіла звыш 2000 пісьмовых заяў, не лічачы ўсякага роду вусных, прычым паступалі яны не толькі ад членаў партыі, але і ад беспартыйных. Па асобных партарганізацыях колькасць заяў дасягнула велізарнай лічбы. Па адной Акадэміі навук, дзе было 127 членаў партыі, паступіла больш 150 заяў. Гэта безумоўна не значыць, што заявы паступілі на ўсіх катэгорыяў,—на асобных членаў партыі было падана па 3 і 4 заявы. Яны многа дапамаглі нам у рабоце і часам былі асноўным матэрыялам пры праверцы і вынясенні рашэння аб члене партыі.

Аднак, не ўсе нізавыя партарганізацыі і звенні падышлі да праверкі як след. У асобных партыйных арганізацыях выявілася не толькі неразуменне, не толькі антыпартыйныя праявы, але проста класава-варожыя вылазкі ў самай непрыкрытай форме.

Абмяжуюся толькі двума прыкладамі.

У партарганізацыі Палітэхнічнага інстытута праверка ўжо набліжалася к канцу, а толку было мала: самакрытыка не разгарнулася, ніякіх заяў не паступіла. Тады мы спынілі праверку і пачалі яе нанова. У першую чаргу мы правярылі партдакументы сакратара парткома Сямёнава, на якога, паміж іншым, мелі кампраметуючы матэрыял. Нашы меркаванні цалкам пацвердзіліся. Сямёнаў аказаўся чуждым элементам. Ён не толькі не садзейнічаў арганізацыі партыйных і беспартыйных мас вакол праверкі, але ўзначальваў лінію супраціўлення ёй.

Адстараніўшы гэтага чалавека і абнавіўшы кіраўніцтва, мы на сходзе партарганізацыі адкрыта паставілі пытанне аб становішчы праверкі. У выніку ўжо на гэтым сходзе было падана больш 20 заяў з выключна кампраметуючым матэрыялам, на падставе якога выключана значная колькасць чуждых партыі людзей.

Другі прыклад датычыць партарганізацыі ВПІ, дзе яшчэ да праверкі партдакументаў была выкрыта і выгнана контррэвалюцыйная групоўка. Праверка гэтай арганізацыі ўжо набліжалася к канцу, але амаль ніякіх вынікаў не дала. Мы парашылі ў ліку іншых партарганізацый адмяніць праверку і ў пярвочнай партарганізацыі ВПІ. Калі мы разгарнулі як след работу і востра падышлі да ўсіх спраў, што тварыліся ў гэтай партарганізацыі, то выкрылі ў ёй многа чужакоў, у тым ліку і прамых шпіёнаў.

З гэтых двух фактаў відаць, што праверка партыйных дакументаў не ўсюды праходзіла гладка. У асобных партарганізацыях былі

яўна выражаныя антыпартыйныя, антысавецкія варожыя настроі. Класавы вораг зразумеў, што значыць праверка партыйных дакументаў і ўсяляк супраціўляўся правільнаму мерапрыемству партыі—рашучай ачыстцы партыйных радоў ад усяго наноснага, чуждага, варожага, што прытаілася ў нашай менскай партыйнай арганізацыі.

Многія з нас памятаюць, як праходзіла чыстка партыі да гэтай праверкі. Трэба прама сказаць, што ніколі мы так не правяралі партарганізацыі як зараз; ніколі так грунтоўна не аслабляліся ад чужакоў, трацкісцкіх, меншавіцкіх, эсэраўскіх, бундаўскіх, нацдэмаўскіх элементаў, ад прамых правакатараў і шпіёнаў, ашуканчым шляхам прабраўшыхся ў партыю.

За час праверкі мы выключылі з нашай арганізацыі 1.178 членаў партыі і 439 кандыдатаў, а ўсяго 1.617 чал., г. зн. больш 18 проц. усёй арганізацыі. Па асобных пярвічных партарганізацыях процант засмечанасці быў значна большы. Так, з БелАН выключана 30 проц. агульнай колькасці членаў партарганізацыі, з Наркамсувязі—37 проц., ЦС АСО—31 проц., Наркамасветы—28 проц., Дзяржплана—21 проц., Галоўдартранса—25 проц., Наркамзема—19 проц., Дзяржбібліятэкі—44 проц.

Але справа не столькі ў процантах, у вялікай колькасці выключаных, колькі ў тым, што сярод выключаных ёсць значная колькасць асоб, якія займалі даволі адказныя месцы ў нашай рабоце, да якіх у свой час, нават у перыяды чыстак, ніяк не дабіраліся, а зараз дабраліся і даволі грунтоўна.

Чаму праверка дала такія рэзультаты?

Галоўным чынам таму, што мы смела правяралі і ачышчалі свае рады без палітыканства і «гэшэфтмахерства», а выключна на высокай большэвіцкай прынцыповай аснове, ведаючы і будучы ўпэўненымі, што іменна гэтага і толькі гэтага патрабуе ад нас ЦК КП(б)Б і асабіста тав. Гікало. А ці заўсёды так было ў нашай менскай арганізацыі? Не, не заўсёды, і далёка не заўсёды.

На гэтай прынцыповай большэвіцкай аснове выходзілі за апошнія гады наш актыў, на гэтай аснове ён большэвізаваўся ў працэсе праверкі, згуртоўваўся вакол ЦК КП(б)Б, на гэтай-жа аснове, як ніколі, згуртоўваліся нашы рады вакол ленінскага ЦК ВКП(б) і вялікага Сталіна.

Прыведзеныя лічбы і факты засмечанасці сведчаць аб выключным прытупленні большэвіцкай пільнасці ў радзе звенняў нашай партыйнай арганізацыі.

Адну з вялікіх груп, каля паловы ўсіх выключаных, складаюць так званыя чужакі, якія, скарыстаўшы ратазейства паасобных партыйных кіраўнікоў, скрылі свае мінулае і пралезлі ў партыю.

Возьмем к прыкладу хоць-бы Гурло, аб якім пісалі ўжо, як аб яўным прахадзімцу, называўшым сябе не толькі партызанам, але і камандзірам партызанскага атрада.

Што-ж ён прадстаўляе сабой у рэчаіснасці?

У 1917 г., яўна манархічна настроены, ён прымае ўдзел у карнілаўскіх атрадах, у 1918-1919 гг. знаходзіцца на тэрыторыі белых — у Чэхаславакіі, у 1919 г.—актыўны контррэвалюцыянер, у перыяд беларускай акцыі, працуе ў магістраце, прымае ўдзел ва ўсіх справах па аграбленню сялян разам з усёй эсэраўскай капальскай бандай. Гэты чалавек, скарыстаўшы элементы сямейнасці, групу ішчыны, кругавой парукі, пры агромнай дозе прыгнечання пільнасці

з нашага боку, ухітрыўся на працягу 15 год не толькі выдаваць сябе за камандзіра чырвонага партызанскага атрада, які ніколі на Капыльшчыне не існаваў, але і пралезці ашуканчым шляхам у партыю пры дапамозе Мароза і Піліла, якія адзін другога ўцягнулі ў яе рады.

Такі твар аднаго з гэтай асноўнай групы. Прыблізна такі-ж твар і большасць з групы чужакоў, якія ашуканчым шляхам прабраліся ў партыю і доўгі час трымаліся ў ёй пры самым агідным прытупленні нашай партыйнай большэвіцкай пільнасці.

Другая група—гэта двурушнікі, трацкісты і звязаныя з імі асобы.

У нашай менскай партыйнай арганізацыі ў свой час (1923-1927 гг.) была даволі вялікая трацкісцкая групоўка. У перыяд 1927-28 гг. і ў 1930 г. значная частка трацкістаў была выкрыта і выключана з рады партыі. У час прапрацоўкі ліста ў сувязі з забойствам тав. Кірава было выкрыта і выключана з нашай партарганізацыі яшчэ каля 60 двурушнікаў трацкістаў, аднак партарганізацыя канчаткова ад іх тады не вызвалілася. Пры праверцы партыйных дакументаў мы выкрылі і выключылі яшчэ 127 трацкістаў двурушнікаў і звязаных з імі асоб.

Сярод выключаных трацкістаў знаходзіліся не толькі так званыя адзіночкі, але і людзі, у той ці іншай форме згрупаваныя.

Адным з найбольш яркіх тыпаў выключаных трацкістаў двурушнікаў з'яўляецца Кармін—былы выкладчык ВКСГШБ, у мінулым актыўны сіяніст, выхадзец з дробнабуржуазнай клерыкальнай сям'і. Ужо ў 1921 г. Кармін выключаўся з партыі, як ідэалагічна няўстойлівы элемент, але потым быў адноўлены Пачынаючы з 1928 года, як намі дакладна ўстаноўлена, ён быў цесна звязан з вядомай трацкісцка-зіноўеўскай групоўкаю Неўскага-Анатольева ў Маскве, якая ў першых лічбах студзеня мінулага года была арыштавана ў сувязі са справай падонкаў зіноўеўска-каменеўскага ахвосця. Кармін уцалёў таму, што яго ў той час не было ў Маскве, ён сядзеў у нас — у Менску. Гэтага тыпа мы выкрылі і выключылі з рады партыі.

Вось другі тып двурушніка—Герман, былы дацэнт БДУ. Сын варшаўскага фабрыканта, ён у 1920 г. служыць у польскай арміі, у 1923 г. прабіраецца ў БССР, уступае ў комсамол, а потым у партыю, скрыўшы сваё сацыяльнае паходжанне. З 1927 г., яшчэ не будучы членам партыі, ён прымыкае да трацкістаў і, як гэта зараз устаноўлена, увесь час двурушнічае, застаючыся на контррэвалюцыйнай трацкісцкай плацформе і вядучы актыўную контррэвалюцыйную трацкісцкую работу. Ён спачатку не прызнаваўся ў двурушніцтве, але пасля таго, як мы яго выключылі, пачаў прызнавацца. Вось толькі адна вытрымка з яго паказанняў: «Прызнаюся, што я на працягу радз апошніх год не выкрываў сябе, як трацкіста, хоць у 1929 г. стаў на правільны шлях у той частцы, дзе я прызнаўся на чыстцы 1929 г. у прыналежнасці да трацкізма. Аднак, з 1932 г. я зноў застаўся на пазіцыях контррэвалюцыйнага трацкізма, не быў згодзен з лініяй партыі, заставаўся, такім чынам, двурушнікам у партыі, лічачы, што ў партыі існуе тэрмідор і што партыя ідзе да выраджэння».

Такім чынам усім відавочна, што Герман—двурушнік, контррэвалюцыянер, самы сапраўдны трацкіст-белагвардзеец.

У сувязі з трацкісцкімі спразамі перад намі прашоу яшчэ цэлы рад асоб, якія ў мінулым належалі да іншых антысавецкіх і антыпар-

тыйных групавак і праяўлялі асаблівую актыўнасць у барацьбе з нашай партыяй. У адносінах гэтых контррэволюцыйных элементаў мы правялі адзіную лінію: самым рашучым чынам ачысціць ад іх нашы рады, з коранем вырваўшы рэшткі ворагаў партыі.

Трэцяя група выключаных—выхадцы з дробнабуржуазных нацыяналістычных партый. У нашай менскай партарганізацыі такіх выхадцаў было даволі многа—каля 4 проц. у адносінах да агульнай колькасці членаў партыі. Асноўная група іх улілася ў нашы рады ў перыяд масавага ўступлення ў партыю (1921-23 гг.), астатняя частка ўступіла пасля. Усе яны прымаліся без індывідуальнага адбору. Для нас цяпер зусім ясна, што яны не толькі не прадстаўлялі каштоўнасці для нашай партыі, але многія з іх як былі, так і засталіся, тымі-ж бундаўцамі, сіяністамі, меншавікамі, эсэрамі і не апраўдалі вялікае званне члена большэвіцкай партыі.

Чацвертая група выключаных—нацдэмы і асобы, звязаныя з імі

У 1930-1931 гг. наша партыя і органы пролетарскай дыктатуры выкрылі як унутры партыі, так і па-за ёю, даволі вялікую контррэволюцыйную нацдэмаўскую арганізацыю і нанеслі ёй сакрушальны ўдар. Аднак многія актыўныя яе дзеячы тады яшчэ не былі выкрыты і засталіся ў нашых радах.

Аналізуючы вынікі праверкі, мы глыбока вывучалі тыя шляхі і каналы, праз якія ворагам удавалася пранікнуць у нашы рады.

Асноўным каналам пранікнення гэтых людзей у партыю было суцэльнае ашуканства з іх боку пры выключным прытупленні пільнасці нашых партыйных арганізацый. Белавардзец абавязкова стараўся скрыць сваё мінулае і ўцясацца ў давер'е, кулак цягнуў кулака ў рады нашай партыі. Асабліва даверчыва прымалі ў нас так званых палітычных эмігрантаў, пад шыльдай якіх часта скрываліся контррэволюцыйныя нацдэмаўскія і шпіёнскія элементы.

* * *

Якія ўрокі выцякаюць з праверкі партдакументаў для нашай менскай партарганізацыі?

У рашэннях пленума ЦК ВКП(б) па дакладу тав. Ежова сказана:

«Галоўным урокам, як гэта паказаў вопыт праверкі партдакументаў, з'яўляецца тое, што члены партыі і некаторыя партарганізацыі ўсё яшчэ дрэнна засвоілі неаднаразовыя ўказанні ЦК ВКП(б) аб неабходнасці ўсямернага павышэння большэвіцкай пільнасці і дысцыпліны сярод членаў партыі».

Праверка партыйных дакументаў паказала, што класавы вораг па меры росту нашых сіл прыбягае да найбольш утончаных метадаў працягання ў яе рады, карыстаючыся прытупленнем класавай пільнасці, парушэннем статута.

Толькі адсутнасцю большэвіцкай пільнасці можна вытлумачыць факты грубага парушэння статута партыі ва многіх партарганізацыях, дзе злачынна падыходзілі да выдачы партыйных дакументаў, не адбіралі партбілеты ў выключаных, цалкам перадаверылі тэхнічнаму апарату такія важнейшыя партыйныя абавязкі, як прыём і здыманне з уліку новых членаў, хаванне партдакументаў і т. п.

Толькі злачынным ігнараваннем большэвіцкай пільнасці, бесшабашным парушэннем партыйнага статута, антыбольшэвіцкімі адносінамі да партыйнай гаспадаркі можна вытлумачыць тое, што засме-

чанасць разоў многіх нашых партарганізацый дасягнула выключных памераў.

Гэту акалічнасць асабліва трэба памятаць нам, большэвікам менскай партарганізацыі, ад якой яшчэ ў большай меры патрабуецца большэвіцкая пільнасць і завостранасць і ў якой партыйная гаспадарка знаходзілася ў найгоршым стане.

У працэсе праверкі былі выяўлены ў архівах гаркома і раду менскіх пярвічных партарганізацый дакументы, якія характарызуюць абуральныя адносіны паасобных кіраўнікоў партарганізацый да прыёму ў партыю. Дакладна ўстаноўлена, што ў гэтай важнейшай справе існавала кампанейшчына і пагоня за процантамі. Гэта акалічнасць, бясспрэчна, звязана з наяўнасцю ў нашай партарганізацыі вялікай колькасці выхадцаў з розных контррэвалюцыйных партый. Паміма парушэння статута, паасобныя партработнікі па-меншавіцку, па-бундаўску, па-эсэраўску падыходзілі да прыёму ў члены партыі. Устаноўлена, што ў партыю прымалі не індывідуальна, а калектыўна, цэлымі пачкамі. Такая сістэма практыкавалася не толькі ў нізавых партарганізацыях, але і ў гаркоме, што ў значнай меры палегчыла доступ у партыю класава-варожым элементам.

Цэнтральны Камітэт партыі рэзка асудзіў такую практыку, што павінна паслужыць для нас выключна сур'ёзным урокам, асабліва зараз—напярэдадні новага прыёму ў партыю.

Вострыя вывады мы павінны зрабіць і ў адносінах упарадкавання партыйнай гаспадаркі, бо пастаўлена яна была ў нас значна горш, чым у іншых партарганізацыях. У працэсе праверкі партдакументаў мы прынялі ўжо адпаведныя меры, але супакойвацца на гэтым не прыходзіцца.

Выдача новых партдакументаў павінна стаць такім этапам, калі за ўсім нашым уласным партыйным доме будзе наведзен сапраўды большэвіцкі парадак у поўным сэнсе гэтага слова.

* * *

Калі праверка партдакументаў мае для нашай партыі каласальнае значэнне з пункту погляду ачысткі яе разоў ад усяго варожага, чуждага, то не меншае значэнне яна мае для ажыўлення ўсёй партыйна-масавай работы.

Без усякага пераўвельчэння можна сказаць, што ў справе вывучэння пярвічных партыйных арганізацый, актывізацыі людзей і інш. мы за час праверкі дасягнулі такіх поспехаў, якіх пры іншых умовах дабіваліся-б гадамі. Праўда, не ўсё яшчэ ў нас на гэтым участку добра, але бясспрэчна адно: праверка партдакументаў выключна ажывіла партыйнае жыццё ва ўсіх яго галінах.

Узяць хоць-бы такі факт, як непасрэдная гутарка сакратароў гаркома, райкомаў, членаў бюро не толькі з актывам, але і з усімі радавымі членамі партыі менскай партарганізацыі. У гутарках мы даведваліся не толькі аб дрэнных баках людзей, але і аб добрых, не проста выслухоўвалі, але і давалі практычныя парады, указанні.

Па сутнасці прароблена выключна вялікая работа, што бясспрэчна мела вялікі ўплыў на людзей. Сярод іх знойдзены вырасшыя, дзельныя таварышы, якіх можна прасоўваць наперад, на больш адказныя ўчасткі партыйнай, профсаюзнай і гаспадарчай работы.

Па ўсёй менскай партарганізацыі ў працэсе праверкі партдакумен-

таў вылучаны, галоўным чынам на партыйную работу, 144 куністы: па сталінскаму райкому—50, па кагановічскаму—57 і па варашылаўскаму—37.

Прывядзем характарыстыкі паасобных таварышоў:

Тав. Петрухін член партыі з 1919 г. прашоў школу грамадзянскай вайны ў радах Чырвонай арміі, апошні час працаваў сакратаром парткома завода імя Варашылава. Мы вылучылі яго ў якасці нам. сакратара кагановічскага РК.

Тав. Перачынскі—у мінулым беспрытульны, з 1922 г. працаваў на заводзе «Большэвік», апошні час—сакратаром парткома. Гэты вельмі здольны таварыш будзе нядрэнным партработнікам, калі яшчэ больш ўзмоцнена папрацуе над сабой. Мы яго вылучылі нам. сакратара варашылаўскага РК.

Прыблізна да такой-жа катэгорыі людзей падыходзіць і тав. Дзягкова—нам. сакратара сталінскага РК.

Інструктары горрайкомаў КП(б)Б у асноўным вылучаны таксама ў працэсе праверкі партдакументаў.

Гэтых вылучаных людзей раней мы не ведалі толькі таму, што не займаліся імі па сутнасці. У выяўленні іх не мала дапамаглі нам паасобныя пярвічныя партарганізацыі. З заводаў «Большэвік» і імя Кірава вылучана група нядрэнных сакратароў парткомаў.

Нажаль, не ўсе партарганізацыі як след займаліся гэтай справай.

У выніку праверкі мы даведаліся аб прарыўных участках, слабых звеннях нашай партарганізацыі. Некаторыя сакратары не толькі не справіліся з работай, але і не варты былі насіць высокае званне члена партыі. Таму мы вымушаны былі адстараніць іх ад работы, а некаторых выключыць з партыі.

Гэта гаворыць аб тым, што мы людзей несур'ёзна падбіралі.

Нём неабходна сур'ёзна заняцца такімі звеннямі, як партыйныя арганізацыі БелАН, ЦС АСО, Наркамсувязі, Інстытута прамысловасці, Наркамасветы, Наркомунгаса, Белкаапсаюза і раду іншых, умацаваць іх, дапамагчы ім па-большэвіцку наладзіць і разгарнуць партыйную работу.

Бясспрэчны вынік праверкі рост актыўнасці нашай партыйнай арганізацыі, павышэнне большэвіцкай пільнасці, хоць яшчэ і недастатковае.

Якасць партыйных дзеян значна палепшылася. Яны сталі больш цікавымі, праходзяць жывей. Асабліва адчуваецца гэта ў апошні час на заводзе імя Кірава, на фабрыцы «Комунарка» і іншых прадпрыемствах. Узрасла цяга куністаў да вучобы, да кнігі, да павышэння свайго ідэйна-палітычнага і культурнага ўзроўню. Але гэта далёка не ўсё, што нам патрэбна.

Праверка партдакументаў выявіла рад недахопаў у пабудове нашых пярвічных партарганізацый. За гэта нас правільна крытыкавала «Правда». У працэсе праверкі мы рэарганізавалі структуру пярвічных партарганізацый і зараз павінны заняцца завяршэннем гэтай справы.

Трэба спыніцца яшчэ на адным выключнай важнасці пытанні—на ідэйна-палітычным узроўні членаў партыі, які ўсё яшчэ вельмі нізкі, асабліва ў кандыдатаў.

У апошні час, у сувязі з праверкай партдакументаў, у нас значна ажывілася партыйная прапаганда. Партыйная сетка лепш пабудавана, ліквідавана сезоннасць, узрос інтарэс да вучобы, павысіўся процант

наведвання школ і гурткоў. Аднак дасягнутае нас ні ў якой меры не здавальняе.

Мы ўсё яшчэ мала ўвагі ўдзяляем гэтаму адказнейшаму ўчастку партыйнай работы, не гледзячы на неаднаразовыя ўказанні ЦК партыі і асабіста таварыша Сталіна.

ЦК ВКП(б) у сваім лісце ўсім арганізацыям партыі пісаў:

«Трэба паставіць на належную вышыню выкладанне гісторыі партыі сярод членаў партыі, вывучэнне ўсіх і ўсякіх антыпартыйных груповак у гісторыі нашай партыі, іх прыёмы ў барацьбе з лініяй партыі, іх тактыку і тым больш вывучэнне тактыкі і прыёмаў барацьбы нашай партыі з антысавецкімі групавымі, тактыку і прыёмы, даўшыя нашай партыі магчымасць адолець і разбіць на-голаву гэтыя групы. Трэба, каб члены партыі былі знаёмы не толькі з тым, як партыя змагалася і перамагала кадэтаў, эсэраў, меншавікоў, анархістаў, але і з тым, як партыя змагалася і перамагала трацкістаў, дэмакратычных цэнтралістаў, рабочыя апазіцыі, правых ухлістаў, правалявацкіх уродаў і т. д. Нельга забываць, што веданне і разуменне гісторыі нашай партыі з'яўляецца важнейшым сродкам, неабходным для таго, каб забяспечыць рэвалюцыйную пільнасць нашай партыі».

Вось што азначае пастаноўка партыйнай прапаганды з пункту погляду павышэння рэвалюцыйнай пільнасці для кожнага большэвіка. Тым часам у нас многія таварышы ўсё яшчэ не разумеюць значэння партыйнай прапаганды іменна ў гэтым сэнсе і дапускаюць фармальныя адносіны да гэтай важнейшай палітычнай справы.

Нашай асноўнай задачай павінна быць усямернае палепшанне партыйнай прапаганды, каб па-большэвіцку, па-сапраўднаму павысіць пільнасць членаў нашай партыі. Для таго, каб выкрыць класавага ворага, трэба ведаць яго маневры. А гэтыя веды камуніст можа набыць толькі пры ўмове, калі ён добра вывучыць гісторыю нашай партыі.

Вось чаму зараз нам, пачынаючы з парторга і канчаючы сакратаром гаркома партыі, неабходна разабрацца ў дэталях пастаноўкі справы партыйнай прапаганды, заняцця канкрэтна кожным гуртком і групай, кожным камуністам і кандыдатам партыі, кожным спачувачым і перабудаваць работу так, як гэтага патрабуе ад нас Цэнтральны Камітэт.

За апошні час прапагандысцкі склад палепшыўся за лік членаў партыі, якія працуюць непасрэдна на вытворчасці. Такіх прапагандыстаў мы маем ужо каля сотні. Але разам з тым слаба ўцягнуты ў работу старыя члены партыі, асабліва рэспубліканскія актыў. Гэту справу нам трэба паставіць так, каб кожны камуніст лічыў для сябе вялікім гонарам папасці ў прапагандысцкія кадры.

* * *

У часопісе «Партійное строительство» (№ 19—20 за 1935 г.) змеічан надзвычай важныя перадавы артыкул пад назвай «Статут партыі—аснова партыйнага жыцця». Прывяду адну цытату:

«Чаму маглі адбыцца гэтыя грубейшыя парушэнні партыйнага статута? Гэта звязана з тым, што партыйныя работнікі, нядрэнна разбіраючыся цяпер у гаспадарчых пытаннях, адстаюць

у веданні ўласна партыйнай справы, якой, дарэчы кажучы, акрамя іх, ніхто рабіць не будзе,—адстаюць у веданні пытанняў партыйнага будаўніцтва. У справе партыйнай работы аўладанне тэхнікай—гэта перш за ўсё цвёрдае веданне ленінска-сталінскага вучэння аб партыі, веданне асноў партыйнага будаўніцтва, веданне таго, што такое партыя, што такое статут партыі, што такое членства партыі. Таму кожны партыйны работнік павінен паставіць перад сабою задачу—аўладаць тэорыяй і тэхнікай сваёй справы, ведаць гэтую справу, інакш не будзе ніякай гарантыі супроць далейшых памылак і пасля праверкі партыйных дакументаў».

Гэта выключна глыбокая думка аб прычынах прарываў у нашай партыйнай рабоце. Іменна таму, што мы за апошні час адсталі, што новыя партработнікі не засвоілі тэхнікі партыйнай гаспадаркі, мы, нядрэнна разбіраючыся ў гаспадарчых пытаннях, дрэнна разбіраемся ў справах унутрыпартыйнай работы. Калі, дапусцім, Упоўкамзаг адстае ў загатоўках, мы яму заўсёды дапаможам, мабілізуем дзесятак чалавек і справу выцягнем, але калі мы самі сябе не выцягнем з адсталасці ў галіне партыйнай работы, то ніхто за нас гэтага не зробіць.

Калі мы гаворым аб вучобе, аб партыйнай прапагандзе ў адносінах усёй партарганізацыі, то для кіруючага апарата гэта пытанне стаіць яшчэ астрэй. Сакратары гаркомаў, райкомаў і парткомаў павінны ў першую чаргу ўзяцца за авалодванне тэхнікай сваёй справы самым сапраўдным, саіым рашучым чынам. Толькі пры гэтай умове мы будзем гарантаваны ад прабелаў, якія мелі месца ў нашай рабоце.

* * *

Пару заўваг у сувязі з тымі задачамі, якія ставяцца перад намі апошнім пленумам ЦК нашай партыі.

Першае—падрыхтоўка да абмену і выдачы новых партыйных дакументаў. Гэта выключнай сур'ёзнасці справа, не менш сур'ёзная, чым праведзеная праверка партыйных дакументаў. Гэта будзе зноў такі не фармальны, не тэхнічны абмен партыйных дакументаў, а палітычнай важнасці мерапрыемства, накіраванае на ўмацаванне радоў нашай партыі.

Калі праверка партыйных дакументаў стаіла галоўнай задачай—выявіць класава-варожыя элементы, жулікаў, прахадзімцаў і прамых ворагаў партыі, то зараз цэнтр цяжару пераносіцца на тое, каб у партыі засталіся людзі, якія дастойны насіць высокае званне члена партыі **Левіна—Сталіна**.

Адсюль для ўсёй нашай партарганізацыі вынікае практычная задача—зараз-жа ўключыцца ў гэту справу, уважліва прапрацаваць рашэнні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб выніках праверкі, інструкцыю ЦК аб абмене партдакументаў і паставіць работу так, каб кожны комуніст зразумеў усю палітычную важнасць гэтай справы. Абмен партдакументаў неабходна звязаць з далейшым ажыўленнем усёй партыйнай работы і рашучым палепшаннем работы са спа-чувваючымі, з комсамолам, з беспартыйным актывам, каб наша партыйная арганізацыя з поўным правам магла сказаць, што яна свое-часова падрыхтавалася да прыёму новых членаў.

Вось пытанні, якія ў сувязі з рашэннем ЦК аб выніках праверкі:

партыйных дакументаў і аб стаханаўскім руху павінны стаць асновай работы ўсіх нашых партыйных арганізацый на бліжэйшы адрэзак часу.

Праверку партыйных дакументаў наша партарганізацыя пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і лепшага большэвіка Беларусі тав. Гікало правяла нядрэнна. Апошнія рашэнні пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б ставяць перад намі яшчэ больш сур'ёзную работу, якая мацней згуртуе нашы рады і ўмацуе іх боездольнасць.

Наша менская партыйная арганізацыя была, ёсць і будзе тым верным атрадам ленінска-сталінскай партыі, якая пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б), пад кіраўніцтвам вялікага правадыра народаў—тав. Сталіна—пойдзе наперад к далейшым перамогам.

М. Клімчук

Сакратар гомельскага ГК КП(б)Б
Заг. аддз. парткадраў

Вылучаем выдатныя большэвіцкія кадры

Праверка партыйных дакументаў паказала, што мы да гэтага часу як след людзей не ведалі. Не ведалі не толькі радавых камуністаў, але і кіруючы партыйны актыў, партыйных работнікаў.

Толькі ў выніку асабістага вывучэння членамі бюро кожнага камуніста, яго большэвіцкіх якасцей, азнаямлення з яго мінулым і сучасным стала магчымым вылучыць на кіруючую работу даволі вялікую групу ідэйна стойкіх і вытрыманых большэвікоў.

К 20 студзеня на кіруючую партыйную, прафесіянальную і гаспадарчую работу вылучана 90 камуністаў, з якіх: сакратарамі парткомаў — 14, партаргамі — 32. Усе яны — рабочыя з салідным вытворчым стажам, партыйна-вытрыманыя камуністы, якія за апошнія гады палітычна выраслі, прымаюць актыўны ўдзел у партыйна-грамадскім жыцці прадпрыемства. Іх прыход на кіруючыя пасты адыграў вялікую ролю ў ажыўленні ўсёй партыйна-выхаваўчай работы ў нашай партарганізацыі. Пярвічныя партарганізацыі, якімі яны кіруюць, знаходзяцца ў радах перадавых.

Прывяду некалькі кароткіх характарыстык вылучаных на партыйную работу таварышоў:

Смірноў Міхаіл — фармоўшчык завода «Пролетарый» імя Кірава, вытворчы стаж 15 год, член партыі з 1930 года, быў партаргам ліцейнага цэха, вылучан сакратаром парткома завода «Рухавік рэвалюцыі». На заводзе цяпер значна палепшылася партыйна-выхаваўчая работа. Працуе гурток па вывучэнню гісторыі партыі, кандыдацкая школа. Паасобныя камуністы, якія раней дрэнна займаліся, рабілі многа прагулаў, сталі акуратна рыхтавацца да заняткаў, чытаць газеты і мастацкую літаратуру. На паседжаннях парткома і партыйных сходах ставяцца самасправаздачы камуністаў аб паспяховасці. Тав. Смірноў часта выклікае да сябе паасобных камуністаў і ў гутарцы з імі выяўляе, як яны вучацца, чаго не разумеюць, у чым адчуваюць патрэбу. Гэта дае магчымасць больш канкрэтна кіраваць партарганізацыяй.

Тав. Смірноў мабілізаваў партарганізацыю ў час праверкі партдакументаў на дапамогу правяраўшаму члену бюро ГК. Быў выяўлены рад прытаіўшыхся ў партарганізацыі класава-чуждых элементаў, сярод іх двое трацкістаў.

Партаргам мэблевай фабрыкі камбіната імя Гікало вылучана мадэльшчыца Гомсельмаша, член партыі з 1932 года, тав. Ліціна Х.

На Сельмашы яна рэдагавала насценгазету, але аб вылучэнні яе на нізавую партработу ў парткоме ніхто не падумаў, хоць у такіх рабoтніках была вялікая патрэба.

Пры праверцы партыйных дакументаў тав. Ліцінай нам стала ясна, што маем справу з чалавекам даволі шырокага палітычнага светапогляду, ініцыятыўным, здольным камуністам, якога ўпаўне можна выкарыстаць на нізавой партыйнай рабоце. Практыка паказала, што ў сваёй ацэнцы мы не пралічыліся.

Тав. Ліціна заваявала вялікі аўтарытэт сярод рабочых фабрыкі. З яе прыходам адчуваецца поўнакроўнае палітычнае і вытворчае жыццё цэхавай партарганізацыі. Абвестку дня партыйных сходаў тав. Ліціна падрыхтоўвае загадзя, параіўшыся з камуністамі. Не дрэнна пастаўлена палітычная агітацыя. У цэху—7 палітбяседчыкаў. Тав. Ліціна інструктуе, правярае іх і сама даволі часта праводзіць гутаркі з рабочымі, чытае ім мастацкую літаратуру.

Палепшанне партыйна-выхаваўчай і ажыўленне масавай работы сярод беспартыйных рабочых узяла гаспадарчую дзейнасць фабрыкі. Яна вышла з прарыву і стала адным з лепшых цэхаў камбіната.

Стаханаўскі рух набыў на фабрыцы шырокі размах. У гэтай новай вытворча-палітычнай з'яве тав. Ліціна адразу знайшла сваё і ўсёй партгрупы месца—стаяць на чале руху, арганізоўваць яго. З дня ў дзень разам з рабочымі і тэхперсаналам яна вывучае пасобныя працэсы вытворчасці, удаaskanальваючы, рацыяналізуючы іх; арганізавала дапамогу тэхперсанала стыханаўцам і іншым рабочым.

Уся работа партарганізацыі праходзіць арганізавана. На аснове дзесяцідзённага выпрацоўваецца план работы на кожны дзень. Усё праробленае за дзень улічваецца і абагульваецца.

Тав. Ліціна ўпарта працуе над сабой, добра вучыцца ў вячэрнім комвузе, чытае многа мастацкай і палітычнай літаратуры. Вельмі важная рыса яе работы—усебаковае вывучэнне людзей. Няма таго камуніста, у якога-б яна не пабывала на кватэры, у інтэрнаце. Аб тав. Ліцінай можна не пераацэньваючы сказаць, што яна з'яўляецца адным з лепшых цэхавых партыйных арганізатараў ва ўсёй нашай партарганізацыі.

Або ўзяць тав. Грышанава—турбамашыніста камбіната імя Гікало. Ён вылучан сакратаром парткома на фанерны завод, дзе партыйная работа была надта запушчана, нехайна вялася партыйная гаспадарка, большасць камуністаў нідзе не вучылася.

Зараз тав. Грышанаў сам вядзе гурток па гісторыі партыі і сістэматычна правярае паспяховасць слухачоў. У партарганізацыі ўзнялася дысцыпліна. Тав. Кезік—член партыі з 1928 года, які раней нідзе не займаўся, матывуючы гэта ўмовамі сваёй работы, частымі раз'ездамі, зараз стаў завочнікам па курсу гісторыі партыі, заданні выконвае акуратна, кантралюе яго сакратар парткома. Член партыі тав. Косміна, якая тры гады не вучылася і палітычна адстала, зараз наведвае кандыдацкую школу і нядрэнна паспявае. Тав. Літвінава з-за хатніх умоў не магла наведваць партыйную школу, і тав. Грышанаў займаецца з ёй на-даму.

Камуністы пачалі лепш вучыцца і працаваць. Тав. Грышанаў—патрабавальны сакратар і чулы таварыш. На апошнім партсходзе, прысвечаным вынікам праверкі партдакументаў, выступаўшыя ў спрэчках з ацэнкай работы партыйнага камітэта заявілі, што Гры-

шанаў навёў парадак у партарганізацыі, камуністы сталі арганізатарамі стаханаўскага руху і пад кіраўніцтвам партыйнага камітэта завод упэўнена ідзе ўгару.

Тав. Пэркаль Фаня—комсамолка з 1925 года, у партыі з 1932 года, 12 год працавала на фабрыцы «Клары Цэткін» каробачніцай, вылучана сакратаром парткома спіртазавода. Да яе прыходу пры партарганізацыі не было ні аднаго спачуваючага. Яна адразу звярнула ўвагу на гэты ўчастак, арганізавала шырокую палітычную работу з беспартыйным актывам, з лепшых актывістаў-стаханаўцаў стварыла групу спачуваючых, уцягнула іх у грамадска-вытворчае жыццё прадпрыемства і вядзе штодзённую ідэйна-палітычную работу.

На адным з партсходаў спачуваючыя рабілі справаздачы аб сваёй вучобе. Тав. Беленькі заявіў: «За кароткі час прабывання ў групе спачуваючых я адчуваю ўжо свой палітычны рост. У гэтым дапамог мне партком, асабліва сакратар тав. Пэркаль, якая вельмі часта са мною гутарыць. Я з вялікаю ахвотай узяўся за вывучэнне статута і праграмы партыі, актыўна ўдзельнічаю ў грамадскім жыцці завода. За добрую вытворчую работу мяне прэміравалі». Спачуваючая Папова гаварыла: «Паступіла я на завод зусім няграмаднай. Партыйная і профсаюзная арганізацыі дапамаглі мне ліквідаваць няграмаднасць. Уступіўшы ў групу спачуваючых, я яшчэ мацней узялася за вучобу, каб падрыхтавацца да ўступлення ў рады нашай партыі. Вучуся ў вячэрняй рабочай школе, займаюся ў гуртку спачуваючых, чытаю рэгулярна газеты». З усіх выступленняў спачуваючых відаць, што партком і яго сакратар уцягнулі ў групу спачуваючых лепшых людзей і ўпарта рыхтуюць іх для ўступлення ў партыю.

Тав. Пэркаль навяла парадак і ў партыйнай гаспадарцы, умацавала дысцыпліну ў арганізацыі. Партыйны камітэт працуе па плану.

Сакратаром партыйнага камітэта электрастанцыі працуе вылучаны ў час праверкі партдакументаў тав. Міцкевіч—член партыі з 1928 года. Галоўнае ў рабоце парткома—праверка выканання сваіх папярэдніх рашэнняў, індыўідуальныя справаздачы камуністаў з папярэдняй праверкай таго, як яны ўзначальваюць і разгортваюць стаханаўскі рух, мерапрыемствы па павышэнню палітычнага і культурнага ўзроўню камуністаў (лекцыі, даклады і т. п.). У работу парткома ўцягнута ўся партарганізацыя.

Большасць новых партработнікаў—сапраўдныя стаханаўцы. Новы парторг механічнага цэха завода «Пролетарый» першым перайшоў на стаханаўскія метады работы і ператварыў усю сваю брыгаду ў стаханаўскую. У яго цэху стаханаўскі рух разгарнуўся раней, чым у іншых. Новавылучаны парторг рамонтнага цэха завода Сельмаш тав. Лубкоў—ініцыятар стаханаўскага руху ў сваім цэху і лепшы стаханавец на заводзе.

Такіх прыкладаў нямала. Усе яны сведчаць аб тым, што вылучаныя таварышы здольны хутка авалодваць тэхнікай сваёй справы, усебакова вывучаць людзей на рабоце, у быту, на вучобе. У цэнтры сваёй увагі яны паставілі ідэйна-выхаваўчую работу, а гэта—парука таму, што са сваімі задачамі яны справяцца.

За час праверкі мы не толькі вылучылі людзей на кіруючую работу, але і стварылі новы рэзерв у 64 чал. з вялікім вытворчым стажам, палітычна развітых, ідэйна стойкіх камуністаў.

З партарганізацыі завода «Рухавік рэвалюцыі» у рэзерв вылучан Вільнер Ф. Ш., член партыі з 1929 года, на заводзе працуе 10 год,

вучыцца ў вячэрнім комвузе, член парткома, актыўна ўдзельнічае ў партыйным жыцці. Яго мы намячаем у сакратары парткома.

Шэціхін Н.—інструктар ФЗУ, член парты з 1928 г., на заводзе працуе 12 год, партыйна вытрыманы, палітычна развіты і дысцыплінаваны камуніст. Яго можна будзе выкарыстаць на кіруючай гаспадарчай рабоце. Такі, прыкладна, воблік і іншых камуністаў партрэзерва.

Патрэба ў партыйных профсаюзных, гаспадарчых і іншых кадрах усе яшчэ вяліка, і наш рэзерв даволі хутка змяншаецца. Аднак трэба прызнаць, што гарадскі камітэт да гэтага часу недастаткова дапамагаў вылучаным камуністам, рэзервам мала займаўся. Да гэтай работы мы толькі прыступаем. Бюро ГК вызначыла рад мерапрыемстваў: правесці 1½ месячныя курсы, даваць індывідуальныя заданні па падрыхтоўцы пытанняў да бюро, сакратарыята, каб павысіць гэтым палітычны і культурны ўзровень, накіпіць практычны вопыт і т. д.

Праверка партдакументаў паказала, што партыя вырасціла выдатныя большэвіцкія кадры, людзей—самы каштоўны капітал, які ёсць у свеце. Дзякуючы праверцы партдакументаў, мы даведаліся аб гэтых людзях і даем ім шырокія магчымасці для работы і росту.

Палепшанне партыйна-арганізацыйнай і палітычна-выхаваўчай работы ва ўсёй партарганізацыі стварае ўмовы для яшчэ больш хуткага росту і вырошчвання кадраў не толькі для нашай, але і іншых арганізацый КП(б)Б.

Н. Кіштымаў

Сакратар слудкага РК КП(б)Б

Аб становішчы партыйнай прапаганды ў слудкай партарганізацыі

Таварыш Сталін у сваім дакладзе на XVII з'ездзе партыі указаў:

«Неабходна ўзмацніць ідэалагічную работу ва ўсіх звеннях партыі, весці нястомную прапаганду ленінізма ў радах партыі».

Гэта ўказанне правадыра партыі, адпаведныя пункты з статута партыі, прынятага на XVII партз'ездзе, рашэнні ЦК ВКП(б) «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час», «Аб становішчы партыйнай прапаганды ў Свердлоўскай абласці» і такое мерапрыемства, як рэарганізацыя культпропаў ЦК ВКП(б), ЦК нацкомпартый, крайкомаў, абкомаў сведчаць аб той велізарнай увазе, якую ўдзяляе партыя партыйнай прапагандзе на сучасным этапе.

Як пастаўлена цяпер партыйная прапаганда ў нашай партарганізацыі?

Адным з важнейшых нашых дасягненняў з'яўляецца амаль поўная ліквідацыя сезоннасці ў партыйнай вучобе. Школы і гурткі партыйнай асветы займаліся бесперапынна ўвесь летні час. Праграмы праходзіліся да канца, не абрываючыся на першых тэмах, як гэта было раней, калі і вячэрні комвуз, і соўпартшкола, і гурткі па вывучэнню гісторыі партыі не ішлі далей тэмы «Партыя ў перыяд рэвалюцыі 1905 года».

У гэтым годзе вячэрні комвуз і дзве кандыдацкія школы (Дарасінская і Сарагоўская) цалкам закончылі праграму і зараз пераўкамплектоўваюцца. Большасць слухачоў пераводзіцца ў вышэйшую ступень партыйнай вучобы. У вячэрнім комвузе з 37 слухачоў 23 пераведзены на другі курс, з 12 скончыўшых Сарагоўскую і Дарасінскую кандыдацкія школы 8 пераведзены ў гурток па вывучэнню асноўных этапаў гісторыі партыі.

У выніку сезоннасці за мінулыя гады рад членаў і кандыдатаў селета ўпершыню з моманту ўступлення ў партыю канчаюць кандыдацкую школу: Пясецкі, які навучаўся 4 гады, Гопін—3 гады, Рэзнік—3 гады, Мельнік—3 гады, Цішкевіч—3 гады, Францкевіч—3 гады, Плечны—5 год, Зеліковіч—5 год і інш. Також-ж становішча і ў вячэрнім комвузе, вячэрняй соўпартшколе, у палітгуртках.

У гэтым годзе значна павялічыўся ахот партыйнай вучобы: з 81% да 94%, параўнаўча палепшылася наведванне заняткаў.

У пастанове ЦК ВКП(б) «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы

час» асаблівая ўвага зварачаецца на вывучэнне гісторыі партыі. У існуючай сетцы партасветы з 348 слухачоў—276 вывучаюць гісторыю партыі, а астатнія 72 камуністы, якія займаюцца ў кандыдацкіх школах, дадаткова да праграмы вывучаюць паасобныя тэмы з гісторыі партыі.

У сучасны момант мы маем наступную сетку партасветы: 9 кандыдацкіх школ з ахопам 80 камуністаў, 26 спачуваючых, 12 комсамольцаў і 10 чал. беспартыйнага актыва; 6 гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі з ахопам 68 членаў і кандыдатаў партыі, 3 спачуваючых, 8 комсамольцаў і 7 беспартыйных; вячэрняя соўпартшкола з ахопам 42 членаў і кандыдатаў партыі і 1 беспартыйнага; вячэрні комвуз: на першым курсе 17 чал., і на другім 34 чал.; гурток па прапрацоўцы статута партыі са спачуваючымі—з 17 чалавек. Акрамя таго працуюць 3 семінары прапагандыстаў і семінар інструктароў райкома партыі. Завочным навучаннем ахоплена 97 камуністаў. 6 гурткоў калгасна-соўгаснага актыва ахапляюць 86 рабочых соўгасаў і калгаснікаў.

Асаблівую ўвагу райком удзяляе падбору прапагандыстаў, кіраўніцтву іх работай і арганізацыі дапамогі ў далейшай кваліфікацыі, каб забяспечыць ім сетку партыйнай асветы, комсамольскай палітвучобы і палітгурткоў беспартыйнага актыва.

Бюро райкома зацвердзіла зараз прапагандыстамі 40 чалавек партыйнага актыва, з іх 8 больш кваліфікаваных таварышоў зацверджаны ў актыў прапагандыстаў для дапамогі астатнім у лепшай пастаноўцы партыйнай прапаганды.

У якасці прапагандыстаў працуюць 6 членаў бюро РК і 13 членаў пленума РК. Сакратары райкома таксама займаюцца прапагандысцкай работай: адзін кіруе семінарам інструктароў, а другі выкладае гісторыю партыі ў вячэрнім комвузе. Сакратары наведваюць таксама заняткі іншых школ і гурткоў. Вялікую практычную дапамогу ў прапагандысцкай рабоце аказвае акруговы камітэт партыі, у прыватнасці сакратары тт. Каменштэйн і Нікіцін.

Адным з дасягненняў трэба лічыць упарадкаванне вучобы камуністаў-адзіночак, якія працуюць на вёсцы.

У мінулым годзе большасць камуністаў-адзіночак арганізавалася ў дробныя гурткі, выходзячы выключна з тэрытарыяльнай блізкасці, без усякага ўліку ўзроўню развіцця кожнага. Праграма прыстасоўвалася да ўзроўню большасці слухачоў, такім чынам меншасць заўсёды была незадаволеная, не засвойвала пройдзенага курсу і толькі тармазіла далейшае праходжанне праграмы. Калі да гэтага дадаць, што прапагандыстаў звычайна вылучалі з больш падрыхтаваных мясцовых камуністаў, не вывучаючы як належыць іх здольнасці да гэтай работы, то можна сабе ясна ўявіць якасць вучобы ад такой пастаноўкі справы.

Пасля рашэння ЦК ВКП(б) «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час» бюро райкома выявіла вялікую неразбярыху ў партвучобе камуністаў-адзіночак і паступова пачало выпраўляць гэты недахоп.

Яшчэ ўвесну 1935 года пры партгабінеце арганізавалі гурток па вывучэнню гісторыі партыі з камуністамі-адзіночкамі. З гэтага гуртка, паколькі выявілася неаднароднасць палітычнай падрыхтоўкі і агульнага развіцця слухачоў, была вылучана група з праходжаннем павышанай праграмы.

Зараз у раёне —4 гурткі для камуністаў-адзіночак: два ў горадзе

(адзін па гісторыі партыі, а другі па праграме кандыдацкай школы) і два ў мястэчку Урэчча (па гісторыі партыі і па праграме падручніка Карпінскага «Гутаркі аб ленінізме»).

Заняткі праводзяцца тры разы ў месяц. Комуністы-адзіночкі і члены невялікіх пярвічных партарганізацый вёскі выклікаюцца на цэлы дзень з аслабленнем ад работы. У добра абсталяваных аўдыторыях, дзе ёсць досыць літаратуры, географічныя карты і іншыя наглядныя дапаможнікі, яны займаюцца па 7—8 гадзін. Забяспечана добрае харчаванне. У гуртках працуюць кваліфікаваныя прапагандысты: культпроп РК, інструктар РК, заг. партгабінета.

У выніку вырасла зацікаўленасць слухачоў вучобай. Калі пры старой арганізацыйнай сістэме комуніст гаварыў, што яму далёка хадзіць на заняткі за кілометр, то зараз ён ахвотна прыходзіць за 10—12 кілометраў.

За час праверкі партдакументаў на вышэйшыя кіруючыя пасады партыйнай, савецкай, профсаюзнай і іншай работы вылучана 26 комуністаў, што даволі характарызуе пастаноўку партыйнай прапаганды. З вячэрняга комвуза, дзе прапагандыстам па гісторыі партыі з'яўляецца сакратар РК тав. Смірноў, вылучаны выдатнікі вучобы: тав. Раменчык—памочнікам сакратара райкома, работнік уліку тав. Куцця—загадчыкам райза, радавая настаўніца тав. Марон—старшынёю саюза сярэдніх і пачатковых школ; з гуртка комуністаў-адзіночак вёскі вылучан тав. Кудзелька адказным сакратаром РВК, старшыня калгаса тав. Гурбо—на пасаду загадчыка сектара жывёлагадоўлі райза; з Сарагоўскай кандыдацкай школы старшыні калгасаў гг. Жаўрыд і Ельніцкі вылучаны старшынямі сельсоветаў; гарадская кандыдацкая школа падрыхтавала ў члены партыі тав. Праскоўскага, пераведзенага па чыстцы за палітычную няграмаднасць у кандыдаты.

Значна выраслі ў вячэрняй соўпартшколе гг. Клімаў, Лосік, Гарохаў, Караткова—усе яны з'яўляюцца выдатнікамі вучобы. У гуртку па гісторыі партыі (прапагандыст тав. Дзенісевіч) паказалі значны рост Луцькоў, Міркін, Варанькоў, Шпілеўскі, Корж.

У гэтым годзе многа дапамагае прапагандыстам і слухачам добра абсталяваны партгабінет, які мае бібліятэку ў 5 тысяч тамоў рознай палітычнай марксісцка-ленінскай і мастацкай літаратуры. Партгабінет падбірае матар'ялы да тэм, праводзіць семінары і кансультацыі для прапагандыстаў і слухачоў.

Вялікую ўвагу ўдзяляем зараз ліквідацыі малаграматнасці сярод членаў і кандыдатаў партыі. У гарадской партарганізацыі выяўлена 38 малаграматных. Для іх арганізаваны два агульна-адукацыйныя гурткі, дзе праходзіцца белмова, матэматыка і географія, на што адведзена 24 гадзіны ў месяц, не лічачы 12 гадзін палітграматы. Такая сістэма вучобы дасць гэтым таварышам мінімум агульна-адукацыйнай граматнасці для далейшага росту. Вучоба на гэты час будзе іх асноўнай партыйнай нагрузкай. Праведзена ўжо двое заняткаў, якімі слухачы засталіся вельмі задаволены.

Станоўчыя вынікі дае практыкаванне справаздач прапагандыстаў на бюро райкома ў прысутнасці слухачоў. За гэты час бюро заслухала ўсіх прапагандыстаў кандыдацкіх школ і выявіла рад істотных недахопаў у іх рабоце. Прапагандысты Берковіч, Ральчык, Усовіч слаба рыхтаваліся да заняткаў, іх слухачы не маглі ясна адказаць на самыя элементарныя пытанні. Частка прапагандыстаў занадта многа часу ўдзяляе распрацоўцы пытанняў бягучай палітыкі, а пра-

пагандыст Усовіч (Урэцкая школа) з-за пытанняў бягучай палітыкі нават і праграмы не пачынаў. Прапагандыст Берковіч слаба ўвязвае з тэмай канкрэтны матар'ял прадпрыемства, установы ці калгаса, дзе слухач працуе, і т. п.

Для выпраўлення гэтых недахопаў райком вынес рашэнне аб умацаванні кандыдацкіх школ найбольш падрыхтаванымі прапагандыстамі, якія-б вучылі слухачоў не толькі па падручніку, але і здольны былі ўвязаць тэму з канкрэтнымі задачамі дня, на прыкладах і фактах работы куністаў паказаць пафас і героіку нашай вялікай сацыялістычнай будоўлі, барацьбу партыі за правядзенне ў жыццё вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

Ва ўсёй сістэме партыйнай прапаганды слускай партарганізацыя канцэнтруе сваю ўвагу на павышэнні ідэйна-палітычнага ўзроўню членаў і кандыдатаў партыі. За апошнія два-тры месяцы не было такога паседжання бюро РК, дзе-б не стаяла ў канкрэтнай форме пытанне аб партыйнай прапагандзе. Аднак практычная работа ў гэтай галіне ўсё яшчэ адстае ад тых задач, якія пастаўлены перад намі партыяй.

Студзеньскі пленум ЦК КП(б)Б правільна ўказаў на незадавальняючую пастаноўку справы партыйнай прапаганды і агітацыі. Гэта ацэнка цалкам адносіцца і да слускай партарганізацыі. Барацьба за ліквідацыю недахопаў у справе партыйнай агітацыі і прапаганды, за выкананне рашэнняў пленума ЦК КП(б)Б — наша важнейшая першачарговая задача.

Узброіўшыся гістарычнымі рашэннямі апошніх пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б, слускай райпартарганізацыя выправіць усе недахопы ў разгортванні партыйнай прапаганды і ўзіме яе да ўзроўню задач, пастаўленых на XVII партз'ездзе правадыром нашай партыі таварышом Сталіным.

Вышэй якасць партыйнай прапаганды

Віцебская партыйная арганізацыя, ачысціўшыся ў выніку праверкі партыйных дакументаў ад чуждых і варожых партыі элементаў, стала яшчэ больш згуртаванай, бояздольнай, узяла сваю дысцыплінаванасць, умацавала свае рады і мабілізавала вакол сябе велізарныя масы працоўных горада і раёна на выкананне задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Праверка партыйных дакументаў у Віцебску значна ажывіла ўнутрыпартыйную работу і дала магчымасць вылучыць новыя атрады вытрыманных, адданных камуністаў на партыйную, профсаюзную, гаспадарчую і іншыя работы.

Адзін з самых важных вынікаў праверкі партдакументаў—гэта значна ўзросшая зацікаўленасць агромнай большасці членаў партыі, кандыдатаў і спачуваючых у павышэнні свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню.

Праверка партыйных дакументаў прабудзіла прагнасць да ведаў, паказала параўнаўча нізкі тэарэтычны узровень падрыхтоўкі і вызначыла задачы ў галіне партыйнай прапаганды сярод камуністаў, кандыдатаў і спачуваючых.

Віцебскі гарадскі камітэт партыі, улічыўшы вынікі праверкі і ўзросшы інтарэс да партыйнай вучобы, за апошні час ахапіў рознымі відамі партыйнай асветы пераважную колькасць камуністаў. Даволі сказаць, што зараз у Віцебску арганізавана звыш 40 гурткоў па вывучэнню гісторыі партыі, 30 кандыдацкіх школ, 7 вячэрніх соўпартшкол, больш 500 камуністаў навучаюцца ў вячэрнім камвузе. Партыйны актыў вывучае ў гуртках і школах гісторыю партыі, ленінізм, геаграфію. Для сакратароў парткомаў створан зячэрні камвуз з двух груп. Да прапагандысцкай работы ў школах прыцягнут кіруючы партыйны актыў. Гарадскі камітэт партыі падабраў і зацвердзіў сталы кадр прапагандыстаў. Для выхавання новых прапагандысцкіх кадраў створаны шасцімесячныя курсы на 35 чалавек.

Аб тым, што кіраўніцтва ГК шчыльна падышло да пытанняў партыйнай прапаганды і вучобы, сведчыць пастаноўка ўпершыню на пленуме ГК справаздачы двух прапагандыстаў аб рабоце школ, якімі яны кіруюць. Абгаварэнне дакладаў заняло амаль увесь вечар і па сутнасці ператварылася ў абгаварэнне пытанняў стану прапагандысцкай работы.

Аднак, пры ўсіх гэтых зрухах, пастаноўку партыйнай асветы

віцебскай партыйнай арганізацыі трэба прызнаць яшчэ нездавальняючай, асабліва з якаснага боку.

У свой час ЦК КП(б) Беларусі спецыяльнай дырэктывай указаў усім гаркомам і райкомам на неабходнасць уважлівага вывучэння даклада тав. Берыя «К пытання аб гісторыі большэвіцкіх арганізацый у Закаўказзі»—даклада, які мае агромнае палітычнае значэнне і дае багацейшы матар'ял аб ролі тав. Сталіна, як прэзідэнта і тэарэтыка нашай партыі. У гэтым дакладзе з гістарычнай глыбінёй, з выключнай яркасцю паказана тая агромная работа, якая была праведзена тав. Сталіным, ўзначальваючым большэвіцкія арганізацыі ў Закаўказзі. Указанне ЦК КП(б) Беларусі абавязвала не толькі вывучаць самы даклад, але і скарыстаць прыведзеныя ў ім багацейшыя факты і матар'ялы пры вывучэнні гісторыі ВКП(б) ва ўсёй сетцы партасветы.

Але, як гэта ні дзіўна, у радзе школ і гурткоў першых партарганізацый Віцебска яўна недаацанілі значэнне даклада тав. Берыя. Пры вывучэнні гісторыі партыі праходзілі міма ўказаных у ім гістарычных фактаў. У выніку вялікая колькасць камуністаў не ведае не толькі зместу і значэння даклада, але нічога не чула нават і пра самога аўтара (другі курс вячэрняга комвуза, гурток па гісторыі партыі на ф-цы «Кім» і інш.).

Многія прапагандысты партшкол і гурткоў Віцебска не вывучалі даклада тав. Берыя і не скарыстоўвалі яго ў сваёй рабоце. Гэты буйнейшы недахоп адзначыў і пленум гаркома і нарада прапагандыстаў горада.

Віцебская партарганізацыя ўлічыла гэта і прыняла рад мер. Даклад тав. Берыя спецыяльна прапрацоўваецца цяпер сярод партыйнага актыва і комвузаўцаў. Характэрна, што пасля прапрацоўкі даклада група комвузаўцаў заявіла: «Даклад тав. Берыя нам проста вочы адчыніў. Мы лепш сталі разумець гісторыю нашай партыі, у новым асвятленні вырас перад намі геній Сталіна».

ЦК ВКП(б) у сваім рашэнні аб прапагандысцкай рабоце на бліжэйшы час указаў, што «ад прапагандыста ў першую чаргу залежыць узровень палітыка-выхаваўчай работы ў партыйных школах і гуртках».

Нельга сказаць, што ў Віцебску не зрабілі з гэтага ўказання адпаведных вывадаў. Аб гэтым гавораць факты падбору і праверкі кадраў прапагандыстаў, замацавання іх за школамі, арганізацыі курсаў прапагандыстаў і т. д. Але ўся бяда ў тым, што работа з прапагандыстамі пастаўлена ўсё яшчэ дрэнна. Сямінары амаль не працуюць. На заняткі замест 30—40 чалавек, з'яўляецца 5—8. Кансультацыя прапагандыстаў карыстаюцца вельмі рэдка. Партыйныя кабінеты слаба дапамагаюць ім у падрыхтоўцы да заняткаў. Вопыт прапагандысцкай работы не абагульняецца.

Тым часам большасць прапагандыстаў патрабуе статаў дапамогі і штодзеннага кіраўніцтва.

Прывядзем некалькі фактаў:

Тав. Трубікаў працуе механікам фабрыкі і кіруе школай паліграматы. Ён можа служыць узорам для адносін к даручанай рабоце, хоць і скончыў толькі кароткатэрміновыя курсы. Старанна рыхтуецца да заняткаў, падбірае бягучы матар'ял, для лепшага засваення слухачамі тэмы складае канспекты, планы, дыяграмы. На адну дыяграму «Савецкі саюз» затраціў 7 гадзін працы і дэманстраваў яе на пленуме гаркома партыі. Тав. Трубікаў не абмяжоўваецца

работай у школе, ён ходзіць на дом да слухачоў і спецыяльна працуе з адстаючымі. Трубікаў шчыра адданы сваёй справе. Калі на яго звярнуць увагу і аказаць належную дапамогу, то па яму можна будзе раўняць іншых прапагандыстаў.

Тав. Каган—рабочы фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі»—працуе зараз тэхпропам цэха, кіруе гуртком па гісторыі партыі. Старанна працуе над павышэннем свайго палітузроўню, добра рыхтуецца да заняткаў. Да першай тэмы па гісторыі партыі прапрацаваў: «Што рабіць?»—Леніна, даклад Берыя, «Тры крыніцы, тры складаныя часткі марксізма», «Сталін і Хашым» і рад іншых матар'ялаў. Да другой тэмы, экрамя падручніка, чытаў «Рэзалюцыю II з'езду партыі», «Крок наперад, два назад» Леніна. Да тэмы аб 1905 годзе прапрацаваў даклад Леніна аб рэвалюцыі 1905 года, аб III з'ездзе партыі, матар'ялы з «Пытанняў ленінізма» і рад іншых. Тав. Каган вялікую ўвагу ўдзяляе адстаючым, ходзіць да іх на дом, па яго ініцыятыве слухачы набылі «Пытанні ленінізма». Не адстае і ў чытанні мастацкай літаратуры. За апошні час прачытаў «Як гартавалася сталь» Остроўскага, «Я люблю» Аўдзсенкі, «Маці» Горкага і многа іншых. Безумоўна, у тав. Кагана, як у маладога прапагандыста, адчуваецца многа кніжнага. Але ён расце. Яму патрэбна дапамога і ўвага.

Тав. Абрамаў кіруе гуртком па гісторыі партыі на заводзе «Чырвоны металіст». Гэта—параўнаўча падрыхтаваны прапагандыст, разбіраецца ў пытаннях ленінізма, міжнароднай палітыкі і інш. Слухачы ім задаволены. Нядрэнныя прапагандысты ў Віцебску: тт. Макась, Саламонік, Клейман і іншыя. Але і з імі неабходна сталае работа, патрэбна дапамога, тады яны апраўдаюць сваё высокае званне прапагандыста ідэй Леніна—Сталіна.

Побач з прапагандыстамі, якія палітычна растуць, любоўна адносяцца да сваёй работы, ёсць і нядбайныя людзі, якія фармальна падыходзяць да сваіх абавязкаў.

Тав. Фурман—сакратар партарганізацыі завода імя Лекерта—кіруе невялікім гуртком па гісторыі партыі. На прэцягу месяца тры разы гарваў заняткі, канспектаў не складае, выкладае блытана і мала зразумела. Не мог даць характарыстыкі слухачоў свайго гуртка.

Прапагандыст кандыдацкай школы махорачнай фабрыкі—Дрэіль (педагог рабфака) умудрыўся раскідаць свой гурток: з 12 чалавек засталася 5, на заняткі ў апошні раз прыйшло двое, траіх з гуртка выключылі за п'янку.

Сярод прапагандыстаў віцебскай партыйнай арганізацыі знаходзіліся палітычна няграмаатныя людзі, якія гаркомам партыі зняты з работы.

Вось некалькі характэрных фактаў.

На фабрыцы «Дзвіна» прапагандыст Нісуноў на пытанне аб фашызме нічога сказаць не мог, заявіўшы толькі, што «гэта—улада капітала».

Прапагандыст Кавалёў не мае ўяўлення не толькі аб характары лютаўскай рэвалюцыі, ён блытае ханалогію. Па яго думцы, лютаўская рэвалюцыя адбылася ў 1918 г., а Окцябрская—у 1917. Не адказаў на пытанне, што такое трацкізм.

Прапагандыст Гадаскін дагаварыўся да таго, што сераднякоў і беднякоў залічыў у рабочыя.

Прапагандыст Разумаў называе рэвалюцыю 1905 года «пролетар-

скай», погым папраўляецца: «Яна была буржуазнай, бо кіраваў ёю поп Гапон». XIV з'езд партыі, паводле яго слоў, адбыўся ў 1913 годзе.

Прапагандыст Мінусін на пытанне, што такое адзіны фронт, адказаў: «Адзіны фронт—гэта сумеснае выступленне рабочага класа з фашызмам».

Пералік падобнай бязглуздзіцы і палітычнага невуцтва можна было-б прадоўжыць, але ён не характэрны для агромнай большасці прапагандыстаў Віцебска, якія да партыйнай прапаганды адносяцца і думчыва. Праўда, яны яшчэ патрабуюць канкрэтнай дапамогі і кіраўніцтва.

У чым-жа павінна заключацца гэта дапамога? У Віцебску пачаці добрую справу—арганізавалі 6-месячныя курсы. Але гэта далёка не ўсё. Задача заключаецца ў тым, каб у бліжэйшы год праз сетку спецыяльных курсаў прапусціць увесь прапагандысцкі склад, смялей высоўваць новыя кадры, дапамагаючы ім у рабоце і вучобе.

Важнейшым відам дапамогі прапагандыстам павінны стаць прасемінары, задача якіх, галоўным чынам, павінна заключацца ў сістэматычным павышэнні палітычнага і тэарэтычнага ўзроўню прапагандыста на аснове вывучэння твораў класікаў марксізма-ленінізма і важнейшых партыйных дакументаў. Аднак, гэта не значыць, што праграма семінараў можа быць адарвана ад практычнай работы прапагандыстаў. Наадварот, яна павінна быць падпарадкавана якраз гэтай задачы. Семінар па гісторыі партыі павінен прапрацоўваць з прапагандыстамі важнейшыя этапы гісторыі, знаёміць з партыйнымі дакументамі, творамі Леніна—Сталіна, пастановамі з'ездаў, канферэнцый і наглядна паказаць, як гэтыя дакументы грэба прапрацоўваць са слухачамі. Складанне-ж канспектаў, планаў і т. п. павінна быць перанесена на індывідуальныя кансультацыі.

Каб уцягнуць прапагандысцкую масу ў агульна-партыйную работу і ўзняць палітычны светагляд, неабходна перыядычна знаёміць яе з важнейшымі партыйнымі дакументамі, з падзеямі ўнутранага і міжнароднага жыцця нашай краіны, практыкаваць нарады прапагандыстаў побач з нарадамі сакратароў парткомаў і т. д.

Многа дапамогуць прапагандыстам перыядычныя даклады і лекцыі на актуальныя палітычныя і тэарэтычныя тэмы. Партыйныя габінецы павінны стаць цэнтрам арганізацыі ўсіх відаў дапамогі прапагандыстам (падрыхтаваць матар'ял, арганізаваць выстаўку, намаляваць дыяграмы, падбраць мастацкую літаратуру, карты і т. п.).

Партыйны габінец павінен паклапаціцца аб тым, каб у кожнага прапагандыста быў двухтомнік Маркса—Энгельса, двух або шасцітомнік Леніна, «Пытанні ленінізма» Сталіна, ВКП(б) у рэзалюцыях і т. д. Гэты мінімум літаратуры дапаможа прапагандысту лепш працаваць над павышэннем свайго ўзроўню і, пры правільным карыстанні, дабіцца значнага эфекту ў рабоце. Віцебская партыйная арганізацыя павінна распрацаваць рад практычных мерапрыемстваў для павышэння ідэйна-палітычнага ўзроўню сваіх прапагандысцкіх кадраў. Гэта неадкладная баявая задача.

* * *

У рашэнні ЦК КП(б)Б «Аб становішчы прапагандысцкай работы ў партарганізацыях Капыльскага і Жыткавіцкага раёнаў» ўказана:

«Заняткі ў школах і гуртках праходзяць вяла, не зацікаўліваюць слухачоў, а часамі гэтыя заняткі ператвараюцца ў простае

«шкалярства», адрываючы вывучэнне гісторыі партыі ад баявых задач партыі і бягучай яе работы... Не прыцягваецца матэрыял з вопыту барацьбы КП(б)Б і мясцовых партыйных арганізацый».

Гэта ўказанне можна цалкам аднесці і да становішча партыйнай асветы ў віцебскай партарганізацыі.

- Прывядзем некалькі фактаў з работы гурткоў і школ.

У адной з груп 2 курса вячэрняга комвуза абгаварваецца тэма «Грамадзянская вайна і перыяд ваеннага камунізма». Вакол тэмы разгортваецца гутарка. Слухачы часта спыняюцца на становішчы на заходнім фронце, на трэцім паходзе Антанты, але ні адзін з іх, у тым ліку і выкладчык, не завастрае ўвагі на пытаннях грамадзянскай вайны ў Беларусі, не асвятляе барацьбы КП(б)Б з белапольскай акупацыяй, не ўвязвае тэмы з перамогамі, дасягнутымі партыяй у выніку гэтай барацьбы.

Або вось другі факт. Выкладчык ставіць пытанне: «Што садзейнічала перамозе савецкай улады і партыі ў барацьбе з ворагамі?» Адказваюць: «Адна з прычын перамогі—правільнае вырашэнне ленинскай нацыянальнай палітыкі». Адказ правільны, але не ўся справа толькі ў гэтым. Трэба было ўказаць на становішча прыгнечаных нацыянальнасцей у былой царскай поўкалоніі—Беларусі, прывесці факты каланізатарскай палітыкі самадзяржаўя, расказаць аб ганэбнай «чарце аседласці» і т. п. Гэта зроблена не было, таму і пытанне не насіла палітычнай заостранасці і канкрэтнасці.

ЦК ВКП(б) у сваім вядомым рашэнні аб прапагандысцкай рабоце не раз указваў на неабходнасць рашучай барацьбы са схематызмам і вывучкай. Тым часам у рабоце раду школ і гурткоў схематызм яшчэ вельмі трывалы.

У адной з груп 2 курса вячэрняга комвуза на пытанне выкладчыка «Калі быў заключан рыжскі дагавор?» слухач адказаў: «У пачатку 1921 года». І ўсё. На наша пытанне: «У чым змест рыжскага дагавору, заключанага паміж СССР і Польшчай?»—ні адзін з 35 слухачоў не мог адказаць.

На фабрыцы «Сцягіндустрыялізацыя» у гуртку па гісторыі партыі таксама ставіцца вельмі многа агульных, неканкрэтных пытанняў. Усе слухачы ведаюць аб тым, што рухаючай сілай рэвалюцыі 1905 года быў пролетарыят, але раскрыць прычыны, сэнс гэтых слоў многія не могуць. Павярхоўнай формулай абмяжоўваюцца таксама і ў адказах на пытанне аб гегемоніі пролетарыята—адно з кардынальных пытанняў гісторыі рэвалюцыі 1905 года. Не вывучаецца ход падзей рэвалюцыі, героіка забастовачнага руху, узброенага паўстання, кіруючай ролі партыі.

Ужо гэтыя факты даволі характарызуюць якасную пастаноўку партыйнай вучобы, слабасць барацьбы са схематызмам і шкалярскімі метадамі.

Далёка не ўсё добра і з камплектаваннем школ і гурткоў. Культурны і палітычны ўзровень развіцця слухачоў вельмі часта неаднолькавы. У гуртку для камуністаў-адзіночак пры доме партыйнага актыва ёсць слухачы, якія нядрэнна разбіраюцца ў гісторыі партыі, бо некалькі раз вывучалі яе, а разам з імі вучацца слаба падрыхтаваныя таварышы, якія не скончылі нават кандыдацкай школы (Палякоў), цяжка даецца вучоба таварышам, якія дрэнна ўладаюць рускай мовай (латышы Плакша і Халендэр). У гуртку па гісторыі партыі на фабрыцы «КІМ» вучацца тав. Яшкін, які скончыў два гурткі—мар-

ксіецка-ленінскі і па гісторыі партыі, а разам з ім—т. Парэцкі і Гурэвіч, якія нідз не вучыліся і якім даволі трудна адразу асіліць гісторыю партыі.

У радзе школ можна знайсці і такіх камуністаў, якія з года ў год наведваюць школу, але вучоба даецца ім вельмі цяжка. Напрыклад, тав. Баскіна (фабрыка «КІМ») член партыі з 1918 года. Яна 10 год вучыцца ў гуртку палітграматы і гісторыі партыі, аднак яшчэ і зараз з'яўляецца адной з адстаючых. Таксама тав. Левіна вучыцца доўга, але гопчацца на адным месцы і палітычна расце вельмі слаба.

Да камплектавання раду гурткоў падыходзі механічна, не ўлічваючы падрыхтаванасці, культурнага і палітычнага ўзроўню кожнага слухача.

Буйныя недахопы ў пастаноўцы партыйнай прапаганды безумоўна могуць і павінны быць знішчаны. Віцебская партыйная арганізацыя—адна з перадавых. Яна паспяхова змагаецца за выкананне гаспадарчых і палітычных задач, стварыла нядрэжныя атрады стаханаўцаў, выхавала на практычнай рабоце не адну сотню адданных партыі барацьбітоў,—яна здолее паставіць на належную палітычную вышыню і справу партыйнай прапаганды і на яе аснове яшчэ больш ідэйна згуртаваць і мабілізаваць усю партыйную арганізацыю на выкананне тых зелязменных задач, якія пастаўлены перад усёй партыяй і кожнай партарганізацыяй рашэннямі апошніх пленумаў ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б.

Аб партыйным сходазе

Вядомае рашэнне пленума Ленінградскага гаркома ВКП(б) аб задачах партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы (сакавік 1935 года), стаўшае важнейшым дакументам партыі, зварачае асаблівую ўвагу на значэнне партыйных сходаў:

«Пленум падкрэслівае выключнае значэнне партыйных сходаў у справе большэвіцкага выхавання членаў партыі і прапануе ўсім партыйным арганізацыям пакласці ў аснову іх работы пытанні арганізацыйна-партыйнай і ідэйна-выхаваўчай работы, забяспечыўшы на падставе разгорнутай самакрытыкі ўважліва і ўсебаковае абгаварэнне пастаўленых пытанняў».

У гэтым рашэнні, як і ў пастановах красавіковага пленума ЦК КП(б)Б (1935 г.), вызначана сума канкрэтных мерапрыемстваў, выкананне якіх значна ўзнімае ролю і значэнне партыйных сходаў у справе сапраўды большэвіцкага выхавання членаў партыі. Кожны партыйны сход, як адзначыў Л. М. Кагановіч у сваім дакладзе на XVII партз'ездзе, павінен узнімаць ідэйны ўзровень камуніста. Тым часам у практыцы работы раду нашых партыйных арганізацый пытанне аб значэнні партыйных сходаў, як школы ідэйна-палітычнага выхавання камуністаў, да апошняга часу не карысталася належнай увагай.

Для большасці партыйных арганізацый характэрна было тое, што яны нерэгулярна склікалі партыйныя сходы, абвестку дня рыхтавалі без уліку запатрабаванняў той ці іншай пярвочнай партарганізацыі, слаба прыцягвалі членаў партыі да яе абгаварэння, не зварачалі сур'ёзнай увагі на падрыхтоўку дакладчыкаў. Паведамленне абвесткі за некалькі гадзін да сходу, а то і на самым сходзе, зніжала актыўнасць членаў партыі. Мала клапаціліся аб тым, ці падрыхтавана памяшканне, ці своєчасова з'яўляюцца на сход.

Над пытаннямі арганізацыйна-партыйнай і палітвыхаваўчай работы пераважалі гаспадарчыя.

У выніку праведзенай па ініцыятыве тав. Сталіна праверкі партыйных дакументаў аживілася ўнутрыпартыйная работа ва ўсіх яе разнастайных галінах. Узнялася адказнасць членаў партыі, умацавалася дысцыпліна, выяўлен новы, растуць партыйны актыў, узнялася большэвіцкая пільнасць, павысілася ідэйна-палітычная вага партыйных сходаў і значэнне іх для вырашчвання партыйных кадраў.

Прывядзем некаторыя прыклады.

На адным са сходаў партарганізацыі гомельскай фабрыкі «Везувій» была пастаўлена справаздача парткома аб тым, як выконваецца па-

станова агульнага сходу па пытанню партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы. У падрыхтоўцы да справаздачнага сходу ўдзельнічала 13 камуністаў, якія выпусцілі спецыяльны нумар шматтыражкі, арганізавалі вітрыны з літаратурай па пытаннях партыйнай работы, падабралі матэрыялы аб вучобе камуністаў і іх рабоце на вытворчасці. У спрэчках выступала 17 чалавек—больш паловы прысутных.

На гомельскім шклозаводзе імя Сталіна два тыдні рыхтаваліся да партсходу па пытанню праверкі рашэння ЦК КП(б)Б і гаркома аб шклозаводзе. Абвестка дня і падрыхтоўчыя мерапрыемствы абгаварваліся на паседжанні парткома і на партыйным актыве. Да праверкі прыцягнута 35 камуністаў. У спрэчках па дакладу і справаздач парткома выступіла 25 чалавек.

На спіртазаводзе адбыўся сход па пытанню аб становішчы партвучобы. Сакратар парткома тав. Пэркаль перад сходам пабывала ў кожнага камуніста на кватэры, правярыла, ці маюць яны бібліятэкі, ці чытаюць газеты і як іх чытаюць.

Парторгі цэхаў дрэваапрацоўчага камбіната імя Гікало раяццэ з камуністамі аб тым, якія пытанні трэба паставіць на абвестку дня, уважліва рыхтуюцца да сходаў, і таму яны праходзяць даволі актыўна.

Рад першых партарганізацый Гомеля пачаў даручаць даклады камуністам, якія раней звычайна не выступалі.

У першай партарганізацыі менскага завода «Комунарка» адзін са сходаў быў прысвечан пытанню аб арганізацыйных прынцыпах большэвізма. Правялі вялікую падрыхтоўчую работу. На сходах партыйных груп прапрацавалі статут партыі і заслухалі паведамленні камуністаў аб тым, як яны статут выконваюць. Асноўныя пункты статута прапрацавалі ў партшколах. Для ўсіх камуністаў працытана была лекцыя на тэму аб арганізацыйных прынцыпах большэвізма. Адназначна працавалі вылучаныя парткомам чатыры брыгады з 28 камуністаў. Брыгады правярылі ступень засваення камуністамі статута партыі, іх вытворчую і партыйную дысцыпліну, работу над павышэннем кваліфікацыі і т. п. Падрыхтоўчай работай ахоплена была абсалютная большасць першай партарганізацыі. У заключэнне адбыўся закрыты партсход па пытанню аб тым, як камуністы выконваюць статут партыі.

Партарганізацыя менскай фабрыкі «Окцябр» правяла сходы партыйных груп, на якіх заслухала індывідуальныя справаздачы камуністаў. План падрыхтоўкі партком абгаварыў з усімі партаргамі, якія ў сваю чаргу прапрацавалі гэта пытанне з актывам. Паасобныя брыгады цікавіліся палітычным ростам і бытавымі ўмовамі таварышоў, якія павінны былі рабіць індывідуальныя справаздачы. 16 фотагазет, выпушчаных к партдню, асвятлялі найбольш характэрныя паказчыкі работы над сабой перадавых і адстаючых камуністаў.

У выніку шырокай падрыхтоўкі на сходзе выступала да 70 камуністаў. На прыкладах перадавікоў яны давалі канкрэтныя ўказанні, як пазбыцца недахопаў і палепшыць работу над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню. Пасля сходу многія таварышы значна падцягнуліся: пачалі рэгулярна наведваць партшколу, чытаць газеты сталі актыўней у партыйным жыцці.

Нельга не адзначыць, што наведванне партсходаў ва многіх першых партарганізацыях цяпер рэзка ўзнялося.

Партыйныя сходы бабруйскага Лесакамбіната звычайна наведвалі

130—135 чалавек з агульнай колькасці 217 членаў партарганізацыі, выступала чалавек 7—10, сходы праводзіліся вяла. У час праверкі партдакументаў яўка рэзка ўзнялася. Цяпер яна дасягае 10 процантаў, у спрэчках выступае да 80 чал., практыкуюцца рэгулярна індывідуальныя справаздачы куністаў.

Аналагічнае становішча на заводзе імя Кірава, кандзіцёрскай фабрыцы «Чырвоны харчавік» і ў радзе іншых пярвічных партарганізацый Бабруйска. На сходзе партарганізацыі будаўніцтва Гідролізнага завода нядаўна была заслухана справаздача парткома. Да сходу была выпушчана нагценная газета, праведзены гутаркі, усе куністы падрыхтаваліся да абгаварэння справаздачы. У выніку з прысутных на сходзе 34 чалавек у спрэчках выступала 24. Сход працягваўся 5 гадзін.

Партыйная арганізацыя Лагойскага сельсовета звычайна збіралася раз у два-тры месяцы, абвестка дня падбіралася выпадкова. Пасля праверкі партдакументаў сходы праводзяцца рэгулярна. За апошнія два месяцы абгавораны такія пытанні: план работы пярвічнай партарганізацыі; якім павінен быць куніст згодна статуту партыі; індывідуальная справаздача членаў партыі Касоўскага і Грынфельда; аб партвучобе члена партыі Асмалоўскай; аб рабоце з беспартыйным актывам; аб укараненні стаханаўскіх метадаў работы ў калгасе на апрацоўцы лену і лесараспрацоўках; справаздачы кіраўнікоў партгурткаў. Мы не пералічваем усіх пытанняў, бо і прыведзеныя даволі выразна сведчаць аб значным ажыўленні ўнутрыпартыйнай работы пасля праверкі партдакументаў.

Заслугоўвае ўсямернага пашырэння вопыт арганізацыі лагойскім РК раённага партсходу. Да праверкі партдакументаў скліканне раённых партсходаў у Лагойску не практыкавалася. За апошнія-ж два месяцы праведзены тры раённыя партсходы, на якіх абгавораны пытанні партыйна-масавай работы ў калгасах і соўгасах на зімовы перыяд, трыццацігоддзе рэвалюцыі 1905 года, вынікі снежаньскага пленума ЦК ВКП(б), зацверджан план работы райкома.

На падрыхтоўку гэтых сходаў райком звярнуў сур'ёзную ўвагу. Тэрмін склікання сходу, абвестка дня і матар'ялы да яе публікаваліся ў раённай газеце. Ва ўсіх пярвічных партарганізацыях і палігуртках работнікі райкома, прапагандысты і агітатары праводзілі гутаркі, чыталі літаратуру, дапамагалі адстаючым скласці план выступлення, улічваючы найбольш незразумелыя для іх пытанні.

Адпаведным чынам падрыхтоўвалася і памяшканне: упрыгожвалася лозунгамі і плакатамі па пытаннях сходу, ўзмацнялася асвятленне, абсталявалася вешалка, буфет, кніжны кіёск. Пасля сходу дэманстраваўся гукавы кіно-фільм. Да чарговага партсходу, прысвечанага прапрацоўцы рашэння СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб нячорназемнай паласе, рыхтуецца выступленне артыстаў Белдзяржтэатра.

Зусім натуральна, што добрая падрыхтоўчая работа, культурная, дзелаваа абстаноўка самога сходу рэзка ўзнімала яго ідэйна-палітычную вагу і актыўнасць куністаў. Так, на сходзе, які быў прысвечан вынікам пленума ЦК ВКП(б), у спрэчках па дакладу запісаўся 51 чалавек з прысутных 107 членаў і кандыдатаў партыі. Характэрна, што ў спрэчках выказаліся радыяны члены партыі, частка якіх рэдка выступала нават на сходах пярвічных партарганізацыі (тт. Новікаў, Навіцкі, Варанчук, Шэрсцень і рад іншых).

Случкай партарганізацыя добра падрыхтавала сходы пярвічных

партарганізацый для прапрацоўкі рашэння ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб школах. Многім камуністам даручана было праверыць работу школ і расказаць на сходзе аб выхаванні сваіх дзяцей. Праверана работа 7 гарадскіх школ і 34 раённых. Камуністы Шпілеўскі, Генкін, Вілько, Плечны, Мельнік, Казак, Францэвіч і інш. зрабілі справаздачу аб тым, як яны выхоўваюць сваіх дзяцей-школьнікаў. Прапрацоўка рашэння партыі і ўрада аб школе была, такім чынам, звязана з канкрэтнымі задачамі, якія вынікаюць з гэтага рашэння для Слуцкага раёна. Вопыт справаздачы камуністаў перад першачаснымі партарганізацыямі аб выхаванні сваіх дзяцей заслугоўвае ўсямернага пашырэння, бо дае добрыя вынікі: павышаецца адказнасць бацькоў, узнімаецца паспяховасць дзяцей у вучобе.

У Мазыры абвестка дня сходу першачаснай партарганізацыі загадзя абмяркоўваецца з цэхавымі партарганізацыямі, паасобнымі камуністамі і паведамляецца за тры-чатыры дні да сходу. Наведванне сходаў рэзка ўзнялося, у спрэчках выступае большасць прысутных. Так, на сходзе першачаснай партарганізацыі фабрыкі «Чырвоны Окцябр» па пытанню аб тым, як камуністы выконваюць партыйныя заданні, з прысутных 33 чалавек выказалася 23, некаторыя з іх раней ніколі не выступалі. Тт. Зельдзін, Клімовіч, Берман, Зеленко і многія іншыя камуністы сталі лепшымі стаханаўцамі на вытворчасці і перавыконваюць нормы ад 160 да 200 процантаў.

Партарганізацыя Магілёўскага аўтарамонтнага завода арганізавала справаздачу парткома. Да праверкі яго работы было прыцягнута трынаццаць радавых камуністаў. Некаторыя з іх атрымалі ўпершыню такое сур'ёзнае заданне. У выніку партсход прашоў надзвычай актыўна, па справаздачы парткома выступіла 25 чалавек, спрэчкі насілі палітычна завостраны характар.

На адным з партсходаў першачаснай партарганізацыі завода імя Сталіна было пастаўлена пытанне аб тым, як камуністы чытаюць мастацкую літаратуру. Для падрыхтоўкі сходу, праверкі дакладчыкаў, работы заводскай бібліятэкі і чытальні была вылучана вялікая група камуністаў.

На сходах першачасных партарганізацый сістэматычна практыкуюцца індывідуальныя справаздачы камуністаў, што дае станоўчыя вынікі: таварышы лепш выконваюць партыйныя заданні, карыстаюцца па трэбнай дапамогай.

У першачасных партарганізацыях Касцюковіцкага раёна на кожным партсходзе парторг або сакратар парткома інфармуюць аб тым, як выканана рашэнне папярэдняга партсходу.

Да станоўчых вынікаў праверкі партдакументаў неабходна аднесці і палепшанне работы з камуністамі-адзіночкамі. Сходы адзіночак пачалі праводзіцца рэгулярна па вызначанаму плану. Абвестка дня ўлічвае запатрабаванні камуністаў-адзіночак і загадзя ім паведамляецца Райкомы пачалі пасылаць больш падрыхтаваных таварышоў для дапамогі ў правядзенні сходаў адзіночак.

Станоўчыя прыклады палепшання і ажыўлення партыйных сходаў можна было-б значна прадоўжыць, аднак і з прыведзеных можна зрабіць вывад аб тым, што вага і значэнне партыйнага сходу, як важнейшага звяна ў справе большэвіцкага выхавання партыйных кадраў, значна ўзнялася. Калі раней бягучыя гаспадарчыя пытанні выцягвалі на партыйных сходах пытанні ўнутрыпартыйнага жыцця, то цяпер становішча змянілася ў лепшы бок. Дапамагла гэтаму галоў-

ным чынам праверка партыйных дакументаў, а таксама выкананне вядомага рашэння пленума ЦК КП(б)Б аб задачах партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выхаваўчай работы, якое дало важнейшыя ўказанні па пытанню партыйных сходаў.

Адным з найбольш станоўчых дасягненняў партарганізацый трэба лічыць практыку сістэматычнай праверкі і інфармацыйных справаздач аб выкананні рашэння агульных сходаў. Гэта мерапрыемства ў значнай меры стымулюе актыўнасць камуністаў на сходзе, бо паказвае, як канкрэтна выконваецца тая ці іншая дзелавая прапанова, якую яны ўносяць у рэзалюцыю. Нельга аднак не адзначыць, што прапановы камуністаў па пытаннях абвесткі дня не абгаварваюцца з патрэбнай увагай, што сходу часта прыпадносіцца гатовая рэзалюцыя.

Усе яшчэ рэдка практыкуецца ў нас падвядзенне парткомам і парторганам вынікаў партыйных сходаў, якія заўсёды даюць новую зарадку рабоце ўсёй пераўтваральнай партарганізацыі і ў першую чаргу яе кіраўніцтву. У спрэчках звычайна ўзнікае рад пытанняў і прапанов, якія хоць і не маюць часам непасрэдных адносін к дакладу, але звязаны з работай ўсёй пераўтваральнай партарганізацыі. Трэба ўстанавіць парадак, каб такія пытанні станавіліся прадметам абгаварвання парткома.

Праверка партыйных дакументаў садзейнічала таму, што ідэйна-палітычны ўзровень партыйных сходаў значна павысіўся. У далейшым гэты пералом трэба ўсямерна замацоўваць. Станоўчы вопыт, накоплены за час праверкі партдакументаў, неабходна шырока ўкараняць у работу ўсіх партарганізацый.

Рашэнні пленума Ленінградскага гаркома ВКП(б) і красавіковага пленума ЦК КП(б)Б аб задачах партыйна-арганізацыйнай і палітычна-выхаваўчай работы даюць вычарпальныя ўказанні аб тым, як ператварыць партыйныя сходы ў сапраўды большэвіцкую школу ідэйна-палітычнага выхавання камуністаў.

Настойліва і паслядоўна выконваць гэтыя рашэнні, замацоўваць і ўсямерна пашыраць накоплены вопыт вольна-выборнай, важнейшая задача партыйных арганізацый.

Ф. Ерэмійін

Прапагандыст смялявіцкага РК КП(б)Б

Стаханаўскаму руху—большэвіцкае кіраўніцтва

Прамова таварыша Сталіна аб стаханаўскім руху з'явілася магутным рычагом перабудовы партмасавай работы на Жодзінскім камбінаце.

Мабілізаваўшы рабочыя масы вакол прамовы любімага правадыра, партыйная арганізацыя прыступіла да разгортвання стаханаўскага руху. Вытворчыя нарады ў цэхах далі яму першы штуршок.

Пры прапрацоўцы прамовы тав. Сталіна на вытворчай нарадзе дэпо машыніст Шалаеў абавязаўся павысіць грузападёмнасць саставаў на 20%, машыніст Васілеўскі пасля вытворчай нарады без аварый і з павялічанай тэхнічнай хуткасцю правёў маршрут састава з павышанай нормай грузаў.

Пад умелым партыйным кіраўніцтвам стаханаўская хваля перакідаецца з дэпо ў механічны цэх. Комсамалец Драгуноў узяўся абслужыць два станкі—стругальны і свідравальны, Грынкевіч—свідравальны і бандажны (рацыяналізаваны парторгам Шаршульскім). Токар Позняк, электразваршчык Яцына, малады шаснаццацігадовы токар Букаціч рацыяналізатарскімі мерапрыемствамі павялічылі свае нормы ў некалькі раз.

Вытворчы ўздым у дэпо і механічным цэху партарганізацыя пашырыла на ўвесь камбінат. Парторг Пацына з першымі вынікамі стаханаўскага руху выступіў на вытворчай нарадзе вагоннага цэха. Слесары Булаўскі, Вальтэр і іншыя ўзялі на сябе абавязацельства стаць стаханаўцамі і высунулі пытанне аб стаханаўскіх сутках.

Усе сілы партыйнай, комсамольскай і профсаюзнай арганізацыі камбіната былі мабілізаваны на разгортванне стаханаўскага руху. Урэшце не толькі паасобныя рабочыя, але і цэлыя цэхі ў некалькі раз пачалі перавыконваць свае заданні. Рэзка знізіліся аварыі ў рухаючым саставе, павялічылася тэхнічная хуткасць, бесперабойна пачала працаваць электрастанцыя.

Падвёўшы першыя вынікі стаханаўскага руху на вытворчых і цэхавых нарадах, адлюстрававшы дасягненні ў плакатах і лозунгах, партыйная арганізацыя пачала падрыхтоўку да стаханаўскіх сутак.

Яшчэ раз вытворчымі нарадамі быў ахоплен увесь камбінат, яшчэ раз агітатары пашлі ў цэхі да рабочых, паехалі на лінію да абслуговаўчага персанала. Цяжкам быў мабілізаваны комсамольскі і профсаюзны актыў.

Першыя стаханаўскія суткі на камбінаце былі праведзены 10 сту-

дзень. У выніку майстэрні дэпо—ініцыятары стаханаўскіх сутак—выканалі вытворчае заданне на 321%. Паасобныя рабочыя паказалі сапраўды новыя формы сацыялістычнай працы: электразваршчык Яцына даў 509% задання, слесар вагоннага цэха Галушка, Вальтэр—600%, слесар механічнага цэха Чарапок—500%, рабочыя Пузанкевіч, Разумовіч і Жук—412%, рамонтныя рабочыя Голуб, Акончыц, Калоціна і Міцько ў неспрыяючых атмасферных умовах выпрацавалі 257,4%.

Перадавікамі ў гэты дзень аказаліся грузчыкі Зарэцкі і Дабравольскія Адам і Владзімір, якія сутачную норму пагрузкі выканалі больш як на 900%.

11 студзеня на вечары ўдарніка выступіў начальнік камбіната і дакладаў аб выніках стаханаўскіх сутак, папярэдне абгавораных на парткоме. Выступаўшыя ў спрэчках указвалі рад прычын, тармазіўшых стаханаўскія тэмпы, давалі практычныя парады, як зжыць недахопы. Думка сходу была аднадушнай: прыступіць да падрыхтоўкі стаханаўскай пяцідзёнкі.

Раніцай 12 студзеня камбінат упрыгожыўся лозунгамі і плакатамі аб стаханаўскай пяцідзёнцы. Партарганізацыя прыступіла да пладатворнай, але крапатлівай работы—складання плана пяцідзёнкі і расстаноўкі актыва. Кожны партыец быў замацаваны за пэўным месцам, атрымаў інструкцыю аб вытворчым заданні цэха, агрегата, кожнага рабочага, вывучыў вузкія месцы свайго ўчастка. Рабочыя забяспечаны інструментам і матар'яламі.

13 студзеня па ўсіх цэхах праведзены былі вытворчыя нарады, на якіх агітатары, падагульняючы яшчэ раз вынікі стаханаўскіх сутак, рыхтавалі камбінат да стаханаўскай пяцідзёнкі.

14 студзеня на паседжанні рабачкома прафоргі і профактыу атрымалі заданні, цвёрда засвоілі свае абавязкі і формы масавай работы.

У дзень партвучобы, 15 студзеня, калі прапрацоўваліся рашэнні апошняга пленума ЦК ВКП(б), партком яшчэ раз напамніў кожнаму куністу аб яго ролі, аб даным заданні.

Расставіўшы партыйна-комсамольскія сіты, пракантраляваўшы тэхнічных работнікаў, загатоўку матар'ялаў, партком быў упэўнен у перамозе.

16 студзеня пачалася першая стаханаўская пяцідзёнка на камбінате. Хутчэй закруціліся колы, мацней застукалі накавальні. Камбінат пачаў жыць поўным стаханаўскім жыццём.

Увечары на лятучых вытворчых нарадах падводзіліся вынікі работы за першы дзень. Агітатары знаёмылі рабочых з ходам вытворчага ўздыму. На месцы знішчаліся недахопы, заключаліся інтывідуальныя дагавары на лепшае выкананне дзённай нормы.

Позна ўночы парторг камбіната тав. Шаршуньскі падводзіў сутачны вынік, а раніцай рабочыя ўжо ведалі аб ім праз агітатараў, прафоргаў, дошку тэмпаў.

Увечары 20 студзеня на лятучых мітынгх падводзілі вынікі першай стаханаўскай пяцідзёнкі. Рабочыя даведваліся не толькі аб процанце выканання, але і аб сваім заробтку. Як першае, так і другое, перавысіла ўсякія чаканні.

Пераможцам вышаў вагонны цэх. Слесары Галушка, Булаўскі В., Булаўскі А. і Вальтэр далі 845% нормы. Перабудаваўшы сваю работу па канвеернай сістэме, яны за стаханаўскую пяцідзёнку зрабілі пяць

новых пульманскіх цяляжак для вузкакалейных вагонаў Метад іх работы пераносіцца ў іншыя цэхі.

Слесары-паравознікі таксама заслугоўваюць увагі. Паравоз, па-стаўлены на сярэдні рамонт, быў выпушчан за 5 дзён і 7 гадзін. Працавала 9 чалавек, з іх 2 данаможных рабочых. У 1934 годзе паравоз з сярэдняга рамонту выходзіў праз 25 сутак пры той-жа колькасці рабочых, у 1935 годзе на такі-ж рамонт трацілася 15 сутак.

Электразваршчык Яцына, даючы ў паасобныя дні па 524% нормы, закончыў пяцідзеньку на 487%. Слесар Маркевіч даў за пяцідзеньку 310%. Наогул па майстэрнях вытворчы план быў выканан на 379%.

Не адставалі і паравозныя брыгады. Ініцыятар стыханаўскага руху—машыніст Шалаеў—павялічыў вагу састава, тэхнічную хуткасць і дабіўся безаварыйнай работы. Таксама выдагна працавалі Глачоў, Даўгоў і іншыя машыністы.

Па службе пунці першае месца заняла брыгада Акутовіча, даўшы за пяцідзеньку 225%. Пагрузка таксама выявила стыханаўцаў. Сярэдні грузчыкаў выдзяляецца Зарэцкі, які выканаў пяцідзённае заданне на 924%. Дабравольскі і Чарапок адсталі ад яго толькі на 19%.

На конным транспарце нельга не адзначыць работу Кучынскага Ядзі. Агрымаўшы загнанага поўсяпога каня, Ядзя здолела вылячыць яго і выйсці ў рады стыханаўцаў па выкананню нормы.

Стаханаўская пяцідзенька паказала ўсяму рабочаму калектыву камбіната, што з праграмай 1936 года можна справіцца без капітальных затрат, хоць яна і павялічана больш як на 40% супраць мінулага года.

Класавы вораг спрабаваў змагацца супраць пераможнага руху стыханаўцаў. Група кулакоў на чале з прарабам Бутаровым знізіла расцэнкі, забытала справаздачнасць, спрабавала дэзарганізаваць рабочых, але была выкрыта. Бутароў і Сарокін прысуджаны на тры гады зняволення, Рабецкі і Грышаеў—на два гады кожны.

Зняўшы рагаткі са стыханаўскага шляху і дасягнуўшы значных вынікаў, партком не спакоіўся і пачаў падрыхтоўку да стыханаўскай дэкады.

Тым часам, набыты вопыт усямерна пашыраецца. 22 студзеня партарганізацыя накіравала ў падшэфны калгас «Прамень саветаў» члена партыі тав. Клімко, у калгас «Авангард» — тав. Міхаленка на торфзавод «Чырвоны сцяг» — тт. Шаршувальскага і нач. дэпо Пацына. На сходах рабочых і калгаснікаў яны дзеляцца сваім вопытам, вызначаюць план далейшай работы, дапамагаюць парадамі.

Згуртаваная партыйная арганізацыя камбіната разгортвае партыйную прапаганду. Заняткі ў школе па вывучэнню гісторыі партыі праходзяць рэгулярна, слухачы працуюць над першакрыніцамі марксізма. Кандыдацкая школа закончыла праграму і перашла да вывучэння гісторыі партыі. Школа для спачувальных таксама нядрэнна разгарнула сваю работу. Літаратурны гурток, які пачаў працаваць з восені мінулага года, уцягнуў не толькі моладзь, але і дарослых рабочых. Добра абсталяваны клуб з драмгуртком, гукавым кіно і бібліятэка не даюць сумаваць рабочым Жодзінскага камбіната.

Словы нашага вялікага правадыра—таварыша Сталіна: «Жыць стала лепш, таварышы! Жыць стала веселей. А калі весела живеца, работа спорыцца. Адсюль высокія нормы выпрацоўкі. Адсюль героі і гераіні працы» —цалкам і поўнасьцю адносяцца і да Жодзінскага камбіната.

* * *

Прапрацоўка ліста ЦК ВКП(б), праверка партыйных дакументаў з'явіліся стымулам вялікага ўздыху партмасавай работы ў смалявіцкай партыйнай арганізацыі. Аб гэтым сведчыць азнаямленне з работай партыйнай арганізацыі Смалявіцкай МТС.

Увесну 1935 г., разбіўшы трактарны парк на брыгады, партыйная арганізацыя правяла вялікую выхаваўчую работу сярод трактарыстаў.

Як паміж брыгадамі, так і паасобнымі трактарыстамі, былі заключаны соцдагавары не толькі па пытаннях вытворчай работы, але і культурна-выхаваўчай.

Замацаваныя за брыгадамі партыйцы, выезджаючы ў калгасы, цікавіліся не толькі вытворчымі паказчыкамі і бытавымі ўмовамі. Яны праводзілі вялікую палітычную работу. На вытворчых нарадах брыгад падводзілі вынікі соцпаборніцтва, прапрацоўвалі бягучыя пытанні міжнароднай палітыкі, зачытвалі мастацкія творы.

Добрая партмасавая работа дала належныя вынікі. План ворыва за мінулы год трактарны парк выканаў на 117,3%, даўшы больш 10 тон эканоміі гаручага (9000 руб.). МТС выканала план нагараплаты на 127%. За год МТС мела 70.000 руб. прыбытку, з якіх 30.000 руб. пашлі на палепшанне бытавых умоў рабочых, а 40.000 руб. пераведзены ў Наркамзем.

Адмовіўшыся ад датацыі, работнікі МТС паказалі сапраўды стаханаўскі метады работы.

Трактарная брыгада Салодкага выканала план ворыва на 141,2% пры эканоміі больш 1500 кг. гаручага. За ўдарную работу Салодкі 5 раз прэміраваўся. Маладыя трактарысты-стаханаўцы, Калека і Чарапок, амаль на 250% выканалі заданне па ворыву пры эканоміі больш 1000 кг. гаручага.

Машыніст малагарні стаханавец Іваноўскі перакрыў заданне больш як у 2 разы і ўцягнуў у стаханаўскі рух астатніх машыністаў, сярод якіх Грак, Шушкевіч, Зыль і іншыя выканалі свае вытворчыя заданні на 150—200%.

Закончыўшы паспяхова пасеўную і ўборачную кампаніі, партарганізацыя МТС разгарнула вялікую партмасавую работу вакол рамонту сельскагаспадарчага інвентара і трактарнага парка.

Створаныя стаханаўскія брыгады па рамонту трактароў здолелі даць усесаюзныя рэкорды.

Слесар Орлоўскі, які мае 22 гады вытворчага стажу, выпусціў з капітальнага рамонту трактар «ФП» за 60 гадзін замест планавых 145, а трактар «ХТЗ» — за 80 гадзін замест 150.

Як іншыя тар стаханаўскага руху, тав. Орлоўскі ўнёс цэлы рад працы аналізатарскіх прапаноў, за што атрымаў тры прэміі. Будучы лепшым стаханаўцам на вытворчасці, здаўшы тэхнічны экзамен на выдатна, ён прымае актыўны ўдзел і ў грамадскім жыцці МТС. У насценізацыі часта можна знайсці яго артыкулы. Не прайшло ніводнай тэхнічнай і вытворчай нарады, на якой-бы ён не выступіў, каб падзяліцца сваім вытворчым вопытам.

Зараз тав. Орлоўскі ўзмоцнена папаўняе свой палітычны багаж. Акратна наведвае палітшколу, складае канспекты заняткаў, рэгулярна чытае газеты і мастацкую літаратуру. У невялікай, але добра падаранай пры дапамозе парторга тав. Балабудкіна, бібліятэцы Орлоў-

скага побач з тэхнічнай літаратурай можна знайсці класікаў марксізма і мастацкія творы.

Адначасова трэба адзначыць стаханаўскую работу слесары тт. Лютарэвіча і Жылко. Першы выпускае трактар «ХТЗ» з сярэдняга рамону за 76 гадзін, а другі—за 80 пры норме 150. Абодва яны, здаўшы тэхэкзамен на выдатна, прадаўжаюць тэхвучобу. Абодва—актыўныя грамадскія работнікі, лепшыя слухачы палітшколы.

Патрэбна спыніцца на рабоце партарганізацыі МТС у барацьбе за лавышэнне ўраджайнасці, за 7—8 мільярдаў пудоў хлеба.

Адпушчаныя на зіму ў калгасы трактарысты арганізаваны былі ў звенні «барацьбы за ўраджайнасць», з якімі МТС трымала самую цесную сувязь.

Добра працуе звяно тав. Тіхановіча ў калгасе «Новае жыццё». Абавязаўшыся вывезці 1000 тон торфу і гною і выклікаўшы праз рангазегу іншых трактарыстаў, Тіхановіч не толькі выконвае ўзятае абавязацельства, але і кантралюе, як працуюць звенні, што ўступілі з ім у спаборніцтва.

Таксама заслугоўвае ўвагі работа ўчастковага агранома—комсамольца Маневіча.

Маневіч арганізаваў курсы для брыгадзіраў на 35 чалавек і сам з імі займаецца. Адначасова правёў вялікую работу ў барацьбе за ўраджайнасць, арганізаваўшы звенні імя Марыі Дземчанка. Гэтыя звенні ўжо рыхтуюцца да выканання абавязацельства—даць краіне 250 цэнтн. бульбы і 400—500 пудоў гародных культур з гектара.

У калгасе «1 Мая», Варатоўскага сельсовета, побач з вывазкай торфу і гною, шырока разгарнуўся збор попелу.

Узорна працуе лепшая ў раёне школа па гісторыі партыі (парторг т. Балабудкін). За апошні час значна выраслі слухачы: Будзько, Кудзелік і асабліва Дзенісаў. Прымацоўваючы сільных да адстаючых і дапамагаючы на даму, Балабудкін дабіўся таго, што кожны з яго слухачоў можа самастойна рыхтавацца не толькі да заняткаў, але і дакладу.

Школай спачуваючых кіруе тав. Ізрайліцін. Добра вучацца ў гэтай школе тт. Жук, Ганчароў—лепшыя ўдарнікі вытворчасці.

У партшколе для беспартыйных, якую вядзе тав. Будзько, займаецца 38 чалавек. Лепшыя стаханаўцы вытворчасці Орлецкі, Жылко і Лютарэвіч адначасова з'яўляюцца і лепшымі вучнямі.

Комсамольскай палітшколай кіруе тав. Кудзелік. У яго таксама ёсць ударнікі вучобы—Маневіч, Рабчынская.

Разгорнута і тэхвучоба. 12 раз у месяц работнікі МТС збіраюцца для папаўнення сваіх тэхнічных ведаў.

З планам работы пярвічнай партарганізацыі знаёмы кожны член і кандыдат партыі. Абвестка для рассылання за 4—5 дзён да партсходу. Індывідуальныя справаздачы аб рабоце над сабой, аб выкананні нагрук, аб вядучай ролі камуністаў на вытворчасці, аб парт-масавай рабоце—вось асноўныя пытанні партыйных сходаў МТС.

Не забыты і бытавыя ўмовы рабочых. Прыгарадная гаспадарка, індывідуальныя гароды, сталаўка, адрамантаваныя электрыфікаваныя кватэры забяспечваюць рабочым культурнае жыццё.

Разгортваючы партыйна-масавую работу, мы даб'ёмся агромных дасягненняў і ў разгортванні стаханаўскага руху.

3. Салавей

Сакратар парткома гомельскага
дравапрацоўчага камбіната імя Пяскова

Як мы арганізуем партыйную работу на камбінаце

Снежаньскі пленум Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) у сваім рашэнні аб выніках праверкі партыйных дакументаў адзначыў:

«Важнейшим результатом проверки партийных документов является то, что партийные организации, одновременно с выкрытием пралезших в партию чуждых людей, в значительной мере перемогли элементы гетай арганізацыйнай распушчанасці, прывялі у парадак улік членаў партыі, лепш вызучылі камуністаў і на гэтай аснове вылучылі многіх новых, здольных работнікаў на кіруючую партыйную, савецкую і гаспадарчую работу».

Трэба прызнацца, што калі гарком партыі выносіў рашэнне аб вылучэнні на кіруючую работу актывістаў партарганізацыі нашага камбіната на іншыя прадпрыемствы Гомеля, я, як сакратар парткома, адчуваў незадаволенасць, думаючы, што ў партарганізацыі застанецца мала актыва, і часта сумняваюся ў яго здольнасцях. Калі-ж пры праверцы партдакументаў давялося глыбока вывучыць кожнага члена партарганізацыі, я пераканаўся ў няправільнасці сваіх лапярэдніх поглядаў. На камбінаце аказаўся добры партыйны актыв, здольны кіраваць адказнымі ўчасткамі работы. Для прыкладу прывяду некаторых таварышоў:

Славін А.—член партыі з 1932 года доўгі час быў незаўважаным. Пачаў вылучаць па профсаюзнай лініі, куды яго самога цягнула. Такім чынам ад цэхавага прафорга ён дашоў да намесніка старшыні заўкома. З работай спраўляецца нядрэнна.

Рабочага электрастанцыі **Грышанава** паслалі на курсы прапагандыстаў. Тэарэтычна падрыхтаваўшыся, ён зараз працуе сакратаром парткома фанернага завода.

У буйных цэхах камбіната, дзе на працягу трох месяцаў не было парторгаў, выяўлены і вылучаны тт. **Шэйман**—парторгам лесацэха, **Ракаў**—парторгам абознай вытворчасці. Яны нядрэнна спраўляюцца са сваімі абавязкамі хоць раней не былі на партыйнай рабоце.

У рэзерв гаркома партыі вылучаны тт. **Тіхаміраў**, **Гордзіна** і **Макарэнка**. У недалёкім будучым яны змогуць цалкам справіцца з ускладзенай на іх работай.

Партыйная арганізацыя камбіната пасля праверкі партыйных дакументаў стала больш боездольнай у выкананні рашэнняў нашай партыі, хоць і паменшылася на 20 чалавек пасля выгнання чужакоў і выпадкова трапіўшых у яе. Гэта забяспечыла камбінату магчымасць заняць адно з першых месц сярод перадавых прадпрыемстваў Гомеля.

Комуністы і зараз стаяць у авангардзе стаханаўскага руху. 15 комуністаў з 21 занятых на вытворчасці (трое з іх майстрамі цэхаў) з'яўляюцца стаханаўцамі. Комуністы ўзначальвалі правядзенне стаханаўскіх сутак: Драгунова выканала план на 220%, Эйсмант — на 280%, Рэвуцкі — на 300% і т. д. Сярод беспартыйных рабочых яны прапрацоўвалі матэрыялы II сесіі ЦВК СССР, арганізавалі перадачу вопыту лепшых стаханаўцаў на вытворчых нарадах, указвалі на недахопы паасобных брыгад. Характэрна, што 60% лепшых паказчыкаў прыпадае на комуністаў, комсамольцаў і спачуваючых. 3-га лістапада камбінат датэрмінова выканаў свой гадавы промфінплан.

Партарганізацыя яшчэ не можа пахваліцца сваёй работай са спачуваючымі, хоць у групах спачуваючых знаходзяцца лепшыя стаханаўцы, кадравыя рабочыя са значным вытворчым стажам: Рагінкіна — 11 год, Лысая — 6 год, Порахава — 9 год, Гладкоў — 8 год і інш. Многія з членаў партыі і некаторыя парторгі яшчэ недастаткова зразумелі ўсю важнасць уцягнення лепшых стаханаўцаў у групу спачуваючых, не вывучаюць іх, не даюць рэкамендацый.

Партыйны камітэт, згледжушы даклады парторгаў аб рабоце са спачуваючымі, вынес рашэнне, каб самі парторгі два разы ў пяцідзеньку праводзілі заняткі са спачуваючымі, улічваючы іх запаграбаванні і не перадаваючы нікому гэтай работы. Таксама яны павінны самі заняцца вывучэннем лепшых людзей для уцягнення іх у групу спачуваючых.

Правяраючы выкананне сваіх рашэнняў, партыйны камітэт канстатаваў, што парторгі паленшылі выхавальную работу са спачуваючымі. Усе 19 спачуваючых займаюцца ў розных партыйных і агульнаадукацыйных школах. Таксама парторгі працуюць і над рэзервам з 16 чалавек, уцягваючы іх у грамадскую работу і падрыхтоўваючы для прыёму ў групу спачуваючых.

Раз у месяц партыйны камітэт склікае нарады спачуваючых для індыўідуальных справаздач і дае ўказанні парторгам, як выправіць заўважаныя ў рабоце са спачуваючымі недахопы.

Партыйны сход школа выхавання комуніста. Два тыдні мы рыхтавалі абвестку дня па тэарэтычнаму пытанню — «II з'езд партыі», каб яшчэ вышэй узняць сваю ідэйную згуртаванасць, лепш засвоіць этапы развіцця нашай большэвіцкай партыі для самай жорсткай барацьбы з контррэвалюцыйным трацкізмам, меншавізмам і Бундам, што асабліва важна для нашай партарганізацыі, з якой вычышчаны не мала контррэвалюцыянераў трацкістаў.

Да сходу рыхтавалася ўся партыйная арганізацыя. Партыйнаму камітэту прыйшлося дыферэнцыяваць падрыхтоўку. Таварышы, якія займаюцца ў соўпартшколе і комвузе, рыхтаваліся па пытаннях II з'езда партыі і ў сваіх выступленнях павінны былі расказаць аб тым, як яны выконваюць статут (партыйныя нагрукі, дысцыпліна, уплата членскіх узносаў, авангардная роля ў цэху, удзел у стаханаўскім руху). Таварышы, якія займаюцца ў кандыдацкай і агульнаадукацыйнай школе, рыхтаваліся па пытаннях статута партыі і выканання яго на практычнай рабоце.

На сход з'явіліся ўсе сто процантаў комуністаў. Яшчэ да адчынення сходу запісалася 8 чалавек для ўдзелу ў спрэчках. Усяго выказалася 15 чалавек. Сход працягваўся 5 гадзін.

Характэрна, што партыйны камітэт спецыяльна не вылучаў да-

кладчыкаў, яны былі выдзелены прэзідыумам на самым сходзе. Пяць чалавек выступалі з індывідуальнымі справаздачамі аб вучобе, засва-
яемасці, авангарднай ролі ў цэху, выкананні статута і рашэнняў
партыі. Сярод выступаючых былі і такія камуністы, як інжынер
Алеўскі, начальнік электрастанцыі Егораў, майстар цэха Марозаў
(вучыцца ў комвузе). Панадзеяўшыся на свае веды, яны слаба пад-
рыхтаваліся і давалі блытаныя фармулёўкі стаяўшых на II з'ездзе
партыі пытанняў (аб Бундзе, аб дыктатуры пролетарыята, аб нацыя-
нальным пытанні і інш.). Радавыя-ж члены партыі — тт. Казлоў, Гор-
дзіна, Лазоўскі — далі глыбокі аналіз падрыхтоўкі і правядзення
II з'езду партыі, разнагалоссяў на ім, барацьбы Леніна (большэвікоў)
з меншавікамі, бундаўцамі і інш., падрыхтоўкі да III з'езда партыі
і адначасова падмецілі недахопы ў выступленнях вышэйадзначаных
таварышоў.

Увогуле адчувалася здавальняючая падрыхтоўка да партыйнага
сходу. Выступаўшым задавалі пытанні, кідалі рэплікі, калі дакладчык
няправільна асвятляў закранутую тэму.

Партыйны сход у сваім рашэнні ўхваліў пастаноўку пытанняў і
такім разрэзе і прапанаваў практыкаваць яе ў далейшым на агульных
партыйных сходах, а таксама моцна папярэдзіў тт. Егорава, Алеў-
скага, Марозава, Астрэйку і Кусельмана, якія не па-партыйнаму
аднесліся да падрыхтоўкі к сходу.

Праведзены сход даў магчымасць праверыць ідэйна-палітычны
рост партыйнай арганізацыі. Адчуваецца асабліва сільная цяга да
партыйнай вучобы. Многія таварышы штодня прыходзяць у партком
за кансультацыяй па раду палітычных пытанняў.

Партыйны камітэт на паседжанні 14 студзеня заслухаў пытанне
аб тым, як рыхтуюцца кандыдаты да пераводу ў члены партыі. На
паседжанні прысутнічалі ўсе 14 кандыдатаў, пераведзеных па чыстцы
у 1933 г. Для падрыхтоўкі гэтага пытання вылучана было 8 камуні-
стаў з рэзерва і актыва. Яны пабывалі на-даму ва ўсіх кандыдатаў,
знаеміліся з іх прыватным жыццём, вучобай, работай на вытворчасці,
выкананнем нагурузак, што палегчыла парткому і парторгам работу
з кандыдатамі.

На паседжанні выступілі амаль усе кандыдаты і прад'явілі свае
запатрабаванні. Выявіўся рад недахопаў у рабоце парткома з канды-
датамі партыі. У сувязі з гэтым партком вынес адпаведнае рашэнне,
аб выкананні якога будзе заслухана справаздача праз два месяцы.

За апошні час значна ўзнялася рэволюцыйная большэвіцкая піль-
насць партарганізацыі. Пасля праверкі партыйных дакументаў быў
выключан з партыі Аўдзееў, які скрыў сваё кулацкае паходжанне.
За апошнія два месяцы камуністамі камбіната выкрыта 11 чал. кла-
савых чуждых элементаў (кулакі, збегшыя зсылкі і рад іншых).

Не глядзячы на безумоўнае ажыўленне партыйнай работы, мы
маем яшчэ рад недахопаў, асабліва ў рабоце са спачувачымі, кан-
дыдатамі партыі адстаючымі камуністамі і ў выхаванні комсамола—
аднаго з асноўных рэзерваў нашай партыі.

Задача парткома і ўсёй партыйнай арганізацыі камбіната—замаца-
ваць дасягнутыя поспехі, падцягнуць адстаючыя ўчасткі і дабіцца
далейшага ўздыму ўсёй партыйна-арганізацыйнай і палітыка-выха-
ваўчай работы, па-баязому змагаючыся за выкананне рашэнняў сне-
жаньскага пленума ЦК ВКП(б) і студзеньскага пленума ЦК КП(б)Б.

РЭЗАЛЮЦЫІ ПЛЕНУМА ЦК КП(б)Б І ПАСТАНОВЫ ЦК ВКП(б) І ЦК КП(б)Б

Практычныя мерапрыемствы па разгортванню стаханаўскага руху ў прамысловасці БССР у сувязі з рашэннямі пленума ЦК ВКП(б)

*Рэзалюцыя пленума ЦК КП(б)Б па дакладах т. т. Балціна,
Трэцюхіна, Раскіна, Васермана і Готфрыда*

1. Пленум ЦК КП(б)Б цалкам і поўнасцю адабрае рашэнні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб рабоце прамысловасці і транспарту ў сувязі са стыханаўскім рухам і абавязвае ўсе партыйныя, гаспадарчыя, совецкія і прафесіянальныя арганізацыі БССР пакласці гэтыя рашэнні ў аснову сваёй работы.

2. Снежаньскі пленум ЦК ВКП(б) чотка вызначыў задачы ўсіх партыйных арганізацый у галіне стыханаўскага руху:

«Каб пашырыць стыханаўскі рух па ўсёй нашай краіне, каб масавы стыханаўскі рух не тлумачыўся, як хутка праходзячая кампанія, каб напамігчы стыханаўцам перамагчы тыя перашкоды, якія ёсць на іх шляху, партыйныя і профсаюзныя арганізацыі павінны ўключыцца ў справу развіцця стыханаўскага руху і накіраваць намаганні стыханаўцаў у арганізаванае русло» (З рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б) ад 25 снежня 1935 г.)

Пленум ЦК КП(б)Б падкрэслівае, што ў прамысловасці БССР, на 85—90 проц. створанай пасля Окцябрскай рэвалюцыі ў рэзультатае трыумфу ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, прамысловасці, у большасці аснашчонай паводле апошняга слова тэхнікі (часткова яшчэ не поўнасцю асвоенай), ёсць выключныя магчымасці для развіцця стыханаўскага руху.

Аб гэтым сведчыць хоць-бы той факт, што ўжо самыя першыя, яшчэ слабыя крокі стыханаўскага руху ў БССР далі магчымасць усёй прамысловасці БССР параўнальна легка выканаць гадавы промфінплан 1935 года па рэспубліцы 12 снежня—на 19 дзён раней тэрміну (гадавы промфінплан па рэспубліцы быў перавыканан на 1 студзеня 1936 года на 107,5 проц.).

Аб гэтым сведчыць таксама і той факт, што пры першых-жа вестках аб рэкордах тав. Стаханава і ў Беларусі з'явіліся дзесяткі таварышоў, даўшых рад рэкордаў павышэння прадукцыйнасці працы ў сваёй вытворчай рабоце, у тым ліку і ўсесаюзных рэкордаў. Аднак не гледзячы на гэтыя паказчыкі, дасягнутыя паасобнымі стыханаўцамі прамысловасці БССР, гэта былі рэкорды адзіночак. Стаханаўскі рух ішоў самацёкам з прычыны таго, што, гаспадарнікі, профсаюзнікі, работнікі прадпрыемстваў, трэстаў, наркаматаў, гаркомаў, райкомаў, друку БССР не ўзначалілі на гэтым этапе актыўнасці рабочых-стыханаўцаў.

недастаткова ім дапамаглі, несвоечасова падхапілі вопыт данецкіх, ленінградскіх, маскоўскіх большэвікоў у гэтай галіне, не змаглі стварыць рашучы пералом у інжынерна-тэхнічным складзе прадпрыемстваў і не вялі барацьбы са зрыўшчыкамі стаханаўскага руху (Віцебск, фабрыка імя Кагановіча, б. «Дзвіна»).

Толькі пасля прамовы таварыша Сталіна на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў большасць кіруючых работнікаў прадпрыемстваў БССР узяліся за кіраўніцтва стаханаўскім рухам і ў рэзультате пасля нарады намеціўся рад сур'езных зрухаў у некаторых галінах прамысловасці (скурана-абутковая, запачкавая, дрэваапрацоўчая, харчовая, станкабудаўніцтва, штучны шоук). Аднак і тут мелася многа стракатасці (ахоп рухам буйных прадпрыемстваў і забыццё больш дробных, няроўнамернасць руху паміж цэхамі і т. д.).

3. Першыя крокі сур'езнага разгортвання стаханаўскага руху на аснове выканання указання таварыша Сталіна і рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) на прадпрыемствах прамысловасці БССР цалкам пацвярджаюць, што ў прамысловасці БССР ёсць велізарныя скрытыя рэзервы вытворчых магутнасцей, якія пры ліквідацыі вузкіх месц, перашкаджаючых іх выяўленню, могуць даць велізарнае павелічэнне прадукцыі. (Так, напрыклад, прамысловасць будматар'ялаў павялічвае ў рэзультате стаханаўскага руху вытворчасць цэглы ў 1936 годзе замест 220 мільёнаў у 1935 годзе, пры параўнальна невялікіх укладаннях, да 450 мільёнаў штук па плане 1936 года. На лесараспрацоўках работа стаханаўцаў дала магчымасць паставіць задачу выканання ўсяго гадовага плана 1936 года па лесараспрацоўках і вывазцы на працягу першага квартала, што з'яўляецца баявой задачай усіх партыйных і савецкіх арганізацый раёнаў БССР. На пабудаваным у 1935 годзе аўтарамонтным заводзе (Магілёў) праграма на 1936 год падвоена супроць праектнай магутнасці. Такія-ж факты можна прывесці ў галіне дрэваапрацоўчай, абутковай і швейнай прамысловасці).

4. Пленум ЦК патрабуе ад усіх гаспадарнікаў, профсаюзных, партыйных работнікаў, ад наркаматаў, АК, ГК і РК, акрвыканкомаў, горсоветаў і райвыканкомаў узначаліць стаханаўскі рух, замацаваць і расшырыць маючыся ў наяўнасці сур'езны ўздых стаханаўскага руху ў прамысловасці БССР, замацаваць дасягненні стаханаўскіх змен, сутак, пяцідзёнак, дэкад, укараняючы гэты вопыт у штодзённую работу прадпрыемства, дабіваючыся хутчэйшага ператварэння ў стаханаўскія цэлыя цэхі і прадпрыемстваў. Усе арганізацыі Беларусі абавязаны па баявому арганізаваць выкананне рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) аб рашучым пераглядзе адсталых тэхнічных норм, а таксама аб пераглядзе норм выпрацоўкі ў бок іх некаторага павышэння і шырока выкарыстаць вопыт партыйна-масавай работы данецкіх, маскоўскіх і ленінградскіх партарганізацый па пытаннях стаханаўскага руху.

Разгортваючы работу па стаханаўскаму руху, партарганізацыі, профарганізацыі і гаспадарнікі павінны: «Выкрываць класава-варожыя элементы, якія прабуюць пакасіць стаханаўцаў, і згуртаваць вакол стаханаўскага руху найшырэйшыя масы рабочых». (З рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)). Толькі пры ўсіх гэтых умовах мы можам зрабіць 1936 год у рабоце прамысловасці БССР стаханаўскім годам.

Ва ўсёй рабоце па кіраўніцтву стаханаўскім рухам неабходна выходзіць з таго гістарычнага ўказання пленума ЦК ВКП(б), што «стаханаўскі рух узнімае культурна-тэхнічны ўзровень рабочага

чала, ламае старыя тэхнічныя нормы, перакрывае ў радзе выпадкаў прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін, забяспечвае ператварэнне нашай краіны ў найбольш заможную краіну і умацоўвае, такім чынам, пазіцыі сацыялізма ў сусветным маштабе».

5. Пленум ЦК рашуча перасцерагае гаспадарчае, партыйнае і профсаюзнае кіраўніцтва прадпрыемстваў супроць паўтарэння меўшых месца фактаў апашлення ідэй стаханаўскіх змен, сутак, дэкад, калі яны ў некаторых выпадках праводзіліся без належнай падрыхтоўкі і арганізацыі і ў выніку ў стаханаўскія змены і суткі былі дасягнуты нязначныя рэзультаты, ні ў якой меры не ўскрыўшыя сапраўднай магутнасці абсталявання (завод «Рухавік рэвалюцыі» — Гомель).

6. Пленум ЦК ставіць перад усімі наркаматамі, трэстамі і дырэктарамі прадпрыемстваў БССР, як важнейшую баявую задачу, не пазней 1 ліпеня 1936 года (па календарнаму плану, зацвярджаемаму наркаматамі) закончыць выяўленне і вызначэнне новай праектнай магутнасці ўсіх прадпрыемстваў данай галіны прамысловасці, іх абсталявання і прадставіць на зацверджанне ЦК і СНК свае канкрэтныя прапановы па гэтаму пытанню.

Пленум ЦК даручае бюро ЦК і СНК не пазней 3-га квартала разгледзець новыя праектныя магутнасці прадпрыемстваў, зацвердзіўшы іх як мінімальныя.

7. Пленум ЦК КП(б)Б адзначае, што большасць інжыерна-тэхнічных работнікаў на прадпрыемствах Беларусі яшчэ актыўна не ўключыліся ў стаханаўскі рух, прычым ёсць рад фактаў неразумення і нават рад паасобных фактаў супраціўлення з боку некаторых інжыерна-тэхнічных работнікаў стаханаўскім метадам работы. Гэта сведчыць аб тым, што мясцовыя партыйныя, прафесіянальныя і гаспадарчыя арганізацыі БССР недацэнхваюць усёй важнасці ўзначальвання стаханаўскага руху з боку ІТР і актыўнай дапамогі ІТР стаханаўцам.

Пленум ЦК прапануе прыняць да няўхільнага выканання ўказанне пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што «неабходна перш за ўсё, зламіць застаўшаеся супраціўленне стаханаўскаму руху з боку кансерватыўнай часткі гаспадарнікаў і інжыерна-тэхнічных работнікаў усіх гатін прамысловасці і транспарту і, па-другое, усямерна дапамагчы ўзначаліць гэты рух тым гаспадарнікам, інжынерам і тэхнікам, якія ідуць насустрач стаханаўскаму руху, але не змаглі яшчэ ўзначаліць яго». (З рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)).

8. Адною з важнейшых задач з'яўляецца арганізацыя шырокага абмену вопытам работы стаханаўцаў (газеты, папулярныя брашурны).

Пленум лічыць яшчэ слабой работу раённых і гарадскіх газет БССР і выдавецтваў у гэтай галіне і прапануе рэдактарам усіх газет і выдавецтвам рашуча ўзмацніць работу па асвятленню вопыту стаханаўскага руху ў прамысловасці БССР.

Пленум адзначае слабасць работы профарганізацый БССР у галіне кіраўніцтва стаханаўскім рухам і ставіць перад цэнтральнымі праўленнямі профсаюзаў БССР галоўнай задачай арганізацыю шырокай дапамогі стаханаўцам у іх рабоце, арганізацыю рашучай барацьбы з праціўнікамі стаханаўскага руху — скрытымі і адкрытымі, разгортванне шырокай работы па палепшанню культурна-бытавога абслугоўвання стаханаўцаў, арганізацыю кантролю за палепшаннем

работы ўстаноў, абслугоўваючых рабочых і іх дзяцей, дамоў адпачынку, дзіцячых садоў, яслей, у асаблівасці на прадпрыемствах з вялікай колькасцю жанчын-работніц, з тым, каб дапамагчы ім яшчэ больш актыўны ўдзел прымаць у стаханаўскім руху.

Пленум лічыць слабой падрыхтоўчую работу трэстаў і кіраўніцтва прадпрыемстваў да рашучага перагляду тэхнічных норм, а таксама да перагляду норм выпрацоўкі ў бок некаторага іх павышэння. Усе кіраўнікі прадпрыемстваў прамысловасці БССР павінны прыняць да няўхільнага і неадкладнага выканання важнейшае ўказанне пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што... «Неабходна замяніць цяперашнія тэхнічныя нормы, як устарэлыя, больш высокімі нормамі і змяніць адпаведна нормы выпрацоўкі ў бок некаторага іх павышэння з тым, аднак, каб ва ўмовах прагрэсіўнай здельшчыны цяперашнія расцэнкі былі захаваны, а фонд заробтнай платы з прычыны росту стаханаўскага руху, быў павялічан»..., а таксама аб тым, каб: «а) зыходзіць пры ўстанаўленні норм выпрацоўкі са строгай праверкі вытворчых магчымасцей цэха і прадпрыемства і ўліку перадавога вытворчага вопыту стаханаўцаў; б) ускласці работу па нармаванню і адказнасць за яе становішча на інжынерна-тэхнічны персанал цэха і прадпрыемства пад непасрэдным кіраўніцтвам дырэктара прадпрыемства; в) шырока прыцягнуць да работы па ўстанаўленню новых форм выпрацоўкі на прадпрыемствах кадры стаханаўцаў». (З рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)).

Пленум даручае наркаматам, ЦСПСБ склікаць па кожнай галіне прамысловасці БССР галінныя канферэнцыі ў складзе дырэктароў прадпрыемстваў, начальнікаў цэхаў, інжынераў, майстроў і стаханаўцаў (па календарнаму плану, зацверджанаму наркаматамі), на якіх грунтоўна, падрабязна і канкрэтна прапрацаваць пытанне як аб пераглядзе тэхнічных норм, абсталявання і магчымасці прадпрыемстваў так і аб пераглядзе норм выпрацоўкі ў бок некаторага павышэння з тым, каб выпрацаваныя на гэтых нарадах праекты норм выпрацоўкі затым былі б узгоднены з адпаведнымі матэрыяламі галінных нарад саюзных наркаматаў.

9. Пленум ЦК КП(б)Б ставіць перад усімі АК, ГК і РК КП(б)Б прамысловых раёнаў у якасці важнейшых задач—забяспечанне вядучай ролі камуністаў і комсамольцаў на вытворчасці ў справе развіцця і ўзначалення стаханаўскага руху і выкарыстання лепшых ўзораў партмасавай работы маскоўскіх, ленінградскіх і данецкіх большэвікоў у гэтай галіне з тым, каб пытанні кіраўніцтва стаханаўскім рухам і дапамогі стаханаўцам занялі ў практычнай рабоце акругамаў, гаркомаў, райкомаў і іх сакратароў адно з цэнтральных месцаў.

10. Пленум, адзначаючы наяўнасць значната аслаблення ўвагі гаспадарчых і профсаюзных арганізацый справе тэхвучобы, прапануе ўсім наркаматам БССР ахапіць у 1936 г. тэхмінімумам першага і другой ступені ўсіх вытворчых рабочых, «надпарадкаваўшы гэту важнейшую справу задачы ўздыму культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы» (з рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)) і арганізаваўшы спецыяльную работу па павышэнню ўзроўню ведаў стаханаўцаў.

Зыходзячы з рашэнняў пленума ЦК ВКП(б), пленум ставіць наступныя задачы перад паасобнымі гадзінамі прамысловасці

I. Па тарфянай прамысловасці

1. Пленум лічыць, што разгортванне стаханаўскага руху ў тарфянай прамысловасці БССР мае выключнае значэнне для народнай гаспадаркі Беларусі, бо на тарфяным апале грунтуецца ў асноўным энергетыка народнай гаспадаркі БССР.

2. Пленум адзначае слабую работу дырэктара трэста Белторф тав. Кузняцова па кіраўніцтву стаханаўскім рухам у тарфянай прамысловасці БССР.

Пленум падкрэслівае вялікую памылку многіх работнікаў тарфянай прамысловасці, памылкова лічачых, што зімою ніякага стаханаўскага руху ў тарфянай прамысловасці не можа быць. Шырокая падрыхтоўчая работа да сезона, пытанні правільнай пагрузкі і разгрузкі, стаханаўская работа па рамонту механізмаў, жылезага фонда і т. д.—ва ўсіх гэтых галінах ужо цяпер неабходна шырока разгарнуць стаханаўскі рух.

Пленум патрабуе ад усіх работнікаў тарфянай прамысловасці БССР рашуча зжыць адзначаныя недахопы і неадкладна шырока разгарнуць падрыхтоўчую работу да стаханаўскага сезона на торфе.

II. У галіне прамысловасці будматэрыялаў

Пленум адабрае рашэнне нарады па будаўніцтву, праведзенай 6—8 студзеня пры ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб тым, каб у 1936 г. поўнасю забяспечыць усё будаўніцтва, якое праводзіцца ў БССР па ўсіх лініях высокакаснымі, уласнымі мясцовымі будаўнічымі матэрыяламі (цэглай, вапнай і т. д.), для чаго, на падставе выяўленай у працэсе стаханаўскага руху новай магутнасці, паставіць баявую задачу ў будаўнічай прамысловасці БССР—даць у 1936 г. не менш 450 млн. штук цэглы на зацверджанаму пасля нарады плану з тым, каб арганізаваць барацьбу за максімальнае перавыкананне гэтай плана.

Пленум даручае бюро ЦК і СНК тэрмінова прыняць усё неабходныя аперацыйныя меры да выканання гэтай важнейшай задачы.

Пленум звярчае ўвагу дырэктара трэста будматэрыялаў тав. Бампі, старшыні Белпромсовета тав. Міронава і ўсіх старшын РВК, маючых цагельныя заводы райвыканкомаўскай прамысловасці, на тое, што пастаўленая велізарная задача патрабуе выключна шырокага разгортвання стаханаўскага руху на прадпрыемствах цагельнай, чаранічнай, вапнянай і іншых галін прамысловасці будматэрыялаў, у якіх у сучасны момант яна разгорнута яшчэ недастаткова.

Пленум ставіць перад усімі наркаматамі, будаўнічымі арганізацыямі і іх кіраўнікамі (тт. Васерманам, Глейберманам Голубевым, Казлоўскім і інш.) задачу: шырока разгарнуць стаханаўскі рух на будоўлях і дабіцца ў 1936 г.:

а) высокакаснага выканання планаў будаўніцтва (зніжэння сабекошту будаўніцтва не менш чым на 15 проц., павелічэння прадукцыйнасці працы не менш чым на 35 проц.);

б) стварэння пастаянных кадраў абучаных, кваліфікаваных рабочых у будаўнічых арганізацыях;

в) рацыяналізацыі пастаноўкі будаўнічай справы (спецыялізацыя будаўнічых арганізацый і т. д.);

г) шырокага прымянення механізацыі будаўніцтва, лепшага выкарыстання механізмаў;

д) рашучага палепшання матар'яльна-бытавога, культурнага і жыллёвага абслугоўвання рабочых-будаўнікоў (у прыватнасці, шляхам будаўніцтва пастаянных інтэрнатаў);

е) шырокага разгортвання тэхвучобы рабочых-будаўнікоў і работнікаў прамысловасці будматар'ялаў.

III. Па металапрамысловасці БССР

Пленум ЦК КП(б)Б адзначае, што побач з прадпрыемствамі, дзе стаханаўскі рух пачынае шырока развівацца (завод імя Кірава, Менск—дырэктар тав. Драбышэўскі; акумуляцыйная фабрыка, Віцебск—дырэктар тав. Галюза; завод імя Кірава, Гомель—дырэктар тав. Добкін; завод імя Кірава, Віцебск—дырэктар тав. Сліозберг; завод імя Дзімітрава, Магілёў—дырэктар тав. Гарэлік; завод «Чырвоны Окцябр», Орша—дырэктар тав. Слоніўскі), ёсць заводы, якія значна адстаюць у галіне разгортвання стаханаўскага руху. Да іх належаць: у першую чаргу ложкавая фабрыка ў Гомелі, дырэктар тав. Зыкаў і завод «Рухавік рэвалюцыі», дырэктар тав. Крыштафук.

Пленум прапануе Наркаммясцпрому і дырэктару Металатрэста тав. Левіну, а таксама дырэктарам адпаведных прадпрыемстваў у працэсе разгортвання стаханаўскага руху дабіцца значнага палепшання якасці і расшырэння асартыменту прадукцыі (для чаго, у прыватнасці, неадкладна ўмацаваць і расшырыць канструктарскую работу па ўсіх прадпрыемствах БССР) і забяспечыць сапраўднае ўзначаленне стаханаўскага руху інжынерна-тэхнічнымі работнікамі заводаў.

IV. Па лясной і дрэвапрацоўчай прамысловасці

Пленум ЦК КП(б)Б канстатуе, што не гледзячы на здавальняючыя рэзультаты, дасягнутыя ў разгортванні стаханаўскага руху па асобных прадпрыемствах дрэвапрацоўчай прамысловасці (Бабрыйскі камбінат, дырэктар тав. Зубрыцкі, віцебскі лесазабуд імя «Правды», фанерны завод імя Кірава, запалкавая фабрыка «Везувій», «Х Окцябр» і імя Кірава), а таксама па некаторых леспрамгасах (Клічаўскі і Уздзенскі леспрамгасы),—большасць прадпрыемстваў дрэвапрацоўчай прамысловасці і леспрамгасы ўсё-ж моцна адстаюць у разгортванні стаханаўскага руху, асабліва па лесазагатоўках і лесавывазцы, што стваряе пагрозу недаснабжэння раду галіны прамысловасці і будаўніцтва ляснымі матар'яламі.

а) Пленум ЦК абавязвае кіраўніка трэстам Лесбел тав. Трэцюхіна, дырэктароў усіх леспрамгасаў БССР і асабліва Рэчыцкага тав. Калмановіча, Осіповіцкага тав. Гольдзіна, Барысаўскага тав. Шульгіна, Бабруйскага тав. Аграновіча, начальнікаў лесаўчасткаў і ўсіх камуністаў, працуючых у лесе, выкарыстоўваючы ініцыятыву лепшых стаханаўцаў лесу тт. Дыдо і іншых, шырока разгарнуць стаханаўскі рух па лесазагатоўках і вывазках, у першую чаргу па механізаваных участках з тым, каб поўнасьцю выкарыстаць магутнасць кожнага механізма і забяспечыць выкананне гадавога плана па лесазагатоўках і вывазках па кожнаму леспрамгасу на працягу 1-га квартала пры значным змяншэнні затраты рабочай сілы.

б) Дырэктары прадпрыемстваў папяровай прамысловасці, у прыватнасці дырэктар фабрыкі «Герой працы» тав. Гайсін, на падставе ўжо маючага вопыту па правядзенню стаханаўскіх змен і сутак і ўжо выяўленых рэзерваў, павінны разгарнуць стаханаўскі рух, у першую чаргу ў цэхах па выпрацоўцы цэлюлозы, драўніннай масы і судакоўкі, павелічэнне сутачнага абароту на цэлюлозным заводзе і выхад драўніннай масы на дыфібрэрах на дрэўмасавым заводзе, павелічэнне скорасці папяровых машын, а таксама дабіцца жорсткай эканоміі хімікатаў, змяншэння прастояў, ліквідаваць брак, абрывы і рашуча павысіць якасць прадукцыі.

в) Дырэктар трэста Белдрэў тав. Дварэцкі, упаўнаважаны фанератрэста тав. Гўлеў, дырэктары запалкавых фабрык і фанерных заводаў павінны накіраваць стаханаўскі рух у першую чаргу на павышэнне прадукцыйнасці абсталявання, поўнае і эканомнае выкарыстанне сыравіны і палепшанне якасці прадукцыі (у тым ліку і на прадпрыемствах мэлевай прамысловасці (завод імя Молатава і інш.), дабіваючыся павелічэння выпуску высокакаснай, прыгожай і таннай мэблі).

У. Па шкляной прамысловасці

Пленум адзначае, што стаханаўскі рух на прадпрыемствах шкляной прамысловасці БССР развіваецца няроўнамерна: побач з некаторымі зрухамі ў стаханаўскім руху сярод асноўных прафесій палсобныя цэхі адстаюць і тармозяць агульнае развіццё стаханаўскага руху на прадпрыемствах шкляной прамысловасці, а між тым праведзеныя стаханаўскія змены ўскрылі значныя нявыкарыстаныя магчымасці прадпрыемстваў шкляной прамысловасці (выкананне плана заводам «Окцябр» на 121,6 проц., Новабарысаўскім шклозаводам — на 140 проц. і т. д.).

Пленум звяртае ўвагу начальніка шклокіраўніцтва НКМясцпрома тав. Кандрашчука на тую акалічнасць, што стаханаўскі рух на большасці заводаў шкляной прамысловасці БССР разгортваецца яшчэ вельмі слаба, асабліва на заводах «Ільч» (дырэктар тав. Радukoўскі) і «Комінтэрн» (дырэктар тав. Сямёнаў).

VI. Па швейнай і скурабутковай прамысловасці

а) Разгортванне стаханаўскага руху і першыя крокі правядзення стаханаўскіх сутак і змен па швейнай прамысловасці БССР пацвярджаюць магчымасць вялікага росту прадукцыйнасці працы, эканоміі дэфіцытных матэрыялаў і рашучага палепшання якасці прадукцыі на прадпрыемствах гэтай галіны прамысловасці БССР.

У швейнай прамысловасці стаханаўскі рух павінен быць накіраван, побач з барацьбой за высокую прадукцыйнасць працы, па лініі эканоміі сыравіны, рэзкага палепшання якасці прадукцыі, разнастайнасці асартыменту, фасонасці і зніжэння сабекошту.

У швейнай прамысловасці БССР становіцца спраў склалася такім чынам, што большасць прадпрыемстваў мае пэўныя значныя нявыкарыстаныя вытворчыя магутнасці. Гэта прывяло да таго, што на радзе швейных прадпрыемстваў у ІТР'аўскім складзе і ў кіраўнікоў прадпрыемстваў стварыліся прахладныя адносіны да барацьбы за па-

вышэнне прадукцыйнасці працы і павышэнне каэфіцыента выкарыстання абсталявання.

Пленум ЦК падкрэслівае абсалютную няправільнасць і антыпартыйнасць такога роду адносін да барацьбы за поўнае выкарыстанне сапраўдных магутнасцей абсталявання, маючых яшчэ месца ў некаторых работнікаў швейнай прамысловасці БССР, і прапануе дырэктару Швейтрэста тав. Карасіку і дырэктарам буйнейшых фабрык БССР тт. Калабкову, Драгілеву, Кагану, Варкіну і іншым, на падставе скарыстання вопыту праведзеных стаханаўскіх змен, сугак і т. д. арганізаваць выключна энергічную барацьбу за безумоўнае выкарыстанне да дна высокай тэхнікі, якою ўзброены швейныя фабрыкі БССР.

б) Пленум ЦК КП(б)Б абавязвае кіраўнікоў скурабўткавай прамысловасці, так сама як і швейнай, накіраваць сваю галоўную ўвагу на палепшанне якасці выпускаемай прадукцыі, расшырэнне асартыменту, эканомію матэрыялаў і зніжэнне сабекошту, палепшанне якасці аддзелкі і апрацоўкі абутку, на вышуканне замяніцеляў.

Пленум папярэджвае кіраўніцтва Скуртрэста і дырэктароў абутковых прадпрыемстваў, фабрыкі імя Кагановіча тав. Кліорына, фабрыкі імя Лекерта тав. Качановера аб абсалютнай недапушчальнасці меўшых месца за апошні час фактаў зніжэння паказчыкаў па выпуску першагатаўковага абутку (у снежні на фабрыцы імя Кагановіча выпушчана першага гатаўку 86 проц супроць 86,7 проц. у верасні; на фабрыцы імя Лекерта ў снежні—83 проц. супроць 91 проц. у верасні).

Пленум падкрэслівае, што паўтарэнне такога роду фактаў у будучым будзе сведчыць аб невыкананні важнейшага ўказання пленума ЦК ВКП(б) аб якасці прадукцыі.

VII. Па тэкстыльнай і трыкатажнай прамысловасці

Пленум лічыць, што ў галіне стаханаўскага руху тэкстыльная прамысловасць БССР павінна працаваць над правядзеннем тых-жа самых задач, якія стаяць перад тэкстыльнай і трыкатажнай прамысловасцю Наркамлегпрома СССР.

Адзначаючы, што не гледзячы на рад папярэджанняў ЦК, кіраўніцтва віцебскай фабрыкі імя Кагановіча (дырэктар тав. Сямёнаў) выключна дрэнна ўзначальвае стаханаўскі рух, пленум прапануе віцебскаму ГК прыняць рашучыя аперацыйныя меры да палепшання становішча на фабрыцы імя Кагановіча.

Пленум ЦК ставіць перад усімі партыйнымі, прафесіянальнымі і гаспадарчымі арганізацыямі задачу—разгарнуць ва ўсю стаханаўскі рух на заводах пярвічнай пераапрацоўкі лёну, на ільнапрадзільных і льнаткацкіх прадпрыемствах БССР з тым, каб на аснове безумоўнага выканання ўказанняў пленума ЦК ВКП(б) зрабіць работу прадпрыемстваў гэтай галіны прамысловасці БССР ўзорнай ва ўсіх адносінах.

VIII. У галіне харчовай прамысловасці саюзнай і рэспубліканскай

Пленум ЦК КП(б)Б адзначае, што стаханаўскі рух, які разгарнуўся ў харчовай прамысловасці БССР, прывёў да раду дасягненняў на некаторых перадавых прадпрыемствах, дзе праведзеныя стаханаўскія

суткі, змены і п'ядніеўкі выявілі значныя дадатковыя вытворчыя магутнасці (фабрыка «Комунарка», дырэктар тав. Любін—на 3 тыс. тон кандзіцёрскіх вырабаў у год дадатковай магутнасці, на спіртазаводах—на 1,5 млн. дэкалітраў дадатковай магутнасці), што апракідвае ўсе старыя тэхнічныя нормы і праектныя магутнасці. Разам з тым пленум лічыць, што на большасці харчовых прадпрыемстваў БССР стаханаўскі рух разгорнут усё яшчэ дрэнна (макаронная фабрыка ў Барысаве, маргарынавы завод у Гомелі, большасць спіртазаводаў, бабруйскі хлебазавод і т. д.).

Выходзячы з гэтага, пленум прапануе ўсім кіраўнікам харчовых прадпрыемстваў БССР у першую чаргу паставіць сваёй задачай усямернае разгортванне стаханаўскага руху ў кандзіцёрскай, макароннай, спіртагарэлачнай, крахмальна-патачнай, маслабойнай і гародніна-сушыльнай прамысловасці.

Пленум падкрэслівае, што «стаханаўскі рух ставіць перад харчовай прамысловасцю не толькі задачы павелічэння прадукцыйнасці працы і павелічэння колькасці выпускаемай прадукцыі, але патрабуе ўсямернага палепшання смакавых і спажывных якасцей харчовых прадуктаў, палепшання іх упакоўкі, расфасоўкі, узбагачэння асартыменту ў адпаведнасці з павышанымі патрабаваннямі працоўных і разгортваючага савецкага гандлю». (З рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)).

IX. Па комунальных прадпрыемствах і электрастанцыях

а) Пленум канстатуе, што ў сістэме прадпрыемстваў, падпарадкаваных Наркомгасу БССР і гарадскім саветам (трамвай, электрастанцыі і т. д.), стаханаўскі рух разгорнут выключна слаба.

Пленум звяртае ўвагу тав. Амбражунаса і старшын горсаветаў, а таксама дырэктароў адпаведных прадпрыемстваў комунальнай гаспадаркі БССР, што далейшае іх адставанне ў гэтай галіне нецярпіма, тым больш, што ва ўсіх прадпрыемствах гэтага тыпу ёсць найшырэйшыя магчымасці для разгортвання стаханаўскага руху.

б) Пленум ЦК КП(б)Б лічыць асноўным паказчыкам стаханаўскай работы электрастанцый БССР «пераход на безаварыйную работу, павышэнне выкарыстання абсталявання за кошт змяншэння прастоёў канцельных і турбінных аграгатаў у бягучым і капітальным рамонце, скарачэнне ўдзельнага расходу апаў» (з рэзалюцыі пленума ЦК ВКП(б)). Па ўсіх гэтых паказчыках рад электрастанцый БССР моцна адстае.

Пленум канстатуе, што ў апошні час БелДРЭС нездавальняюча выконвала свой абавязак у адносінах бесперабойнага снабжэння энергіяй прадпрыемстваў, чым у радзе выпадкаў зрывала стаханаўскі рух у Віцебску, Магілёве і Оршы, і патрабуе ад усяго калектыва рабочых, інжынераў, кіраўнікоў БелДРЭС выключнага напружання ўсіх сіл для наладжання сапраўднай стаханаўскай работы станцыя на працягу ўсяго 1936 года. Пленум даручае Віцебскаму, Магілёўскаму і Оршанскаму ГК і РК КП(б)Б аказаць неабходную дапамогу ў рабоце партыйных, прафесіянальных, гаспадарчых арганізацый БелДРЭС і Осінторфа, якія з'яўляюцца прадпрыемствамі, забяспечваючымі энергабазу ўказаных гарадоў.

Даручыць бюро ЦК заслухаць у бліжэйшы час пытанне аб ходзе выканання рашэнняў снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб разгорт-

ванні стаханаўскага руху на прадпрыемствах чыгуначнага, рэчнага і аўтатранспарту, якія знаходзяцца на тэрыторыі БССР.

Прапанаваць прамаддзелу ЦК КП(б)Б галоўную сваю ўвагу канцэнтраваную на штодзённым кантролі за практычным ажыццяўленнем рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б па стаханаўскаму руху.

Пленум ЦК КП(б)Б выказвае глыбокую ўпэўненасць у тым, што усе работнікі прамысловасці БССР, гаспадарчыя, партыйныя, прафесіянальныя арганізацыі і рабочыя-стаханаўцы безумоўна выканаюць рашэнні пленума ЦК ВКП(б) па пытанню аб рабоце прамысловасці і транспарту, у сувязі са стаханаўскім рухам зробіць 1936 год у рабоце прамысловасці стаханаўскім годам і забяспечаць новы ўздым усіх галін прамысловасці ордэнаўноснай БССР.

Аб выніках праверкі партдакументаў па КП(б) Беларусі

Рэзалюцыя пленума ЦК КП(б)Б па дакладу тав. Валковіча

Пленум ЦК КП(б)Б цалкам ухваляе рашэнні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб выніках праверкі партыйных дакументаў па ВКП(б) і абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі КП(б)Б палажыць гэтыя рашэнні ў аснову ўсёй сваёй далейшай работы.

Вынікі праверкі партдакументаў па КП(б)Б поўнасьцю пацвердзілі своечасовасць і правільнасць указанняў ЦК ВКП(б) ад 13 мая 1935 г. аб тым, што ў выніку арганізацыйнай распушчэнасці партыйных арганізацый, недапушчальнага дабрадушша і ратазейства сярод членаў партыі «ворагі партыі і рабочага класа карысталіся доступам да партыйных дакументаў, атрымлівалі партбілеты і прыкрываліся ім у сваёй гнуснай рабоце па падрыву справы партыі і савецкай дзяржавы».

Геніяльная празарлівасць правадыра нашай партыі—вялікага Сталіна, які выкрыў новыя формы барацьбы і тактыку класавага ворага, пастаноўка таварышом Сталіным пытання аб праверцы партдакументаў і аб узмацненні пільнасці, аперацыйнае большэвіцкае кіраўніцтва праверкай партдакументаў з боку ЦК ВКП(б)—забяспечылі мабілізацыю партыйных радоў на ачышчэнне партыі ад ворагаў, чуждых людзей, аферыстаў і жулікаў, ашуканчым чынам пралезшых у партыю.

Праверка партыйных дакументаў з'явілася важнейшым палітычным мерапрыемствам, забяспечыўшым, побач з ачышчэннем партыйных радоў ад контррэвалюцыйных, варожых белагвардзейскіх элементаў, павышэнне пільнасці і боездольнасці партыйных арганізацый, рост ідэйна-палітычнага ўзроўню камуністаў, актывізацыю камуністаў у палітычным жыцці партыі і краіны, узмацненне партыйнага апарата і палітычны рост кіруючых партыйных кадраў.

У выніку праверкі партыйных дакументаў, якая выклікала значны рост палітычнай актыўнасці камуністаў, палепшанне партыйнага кіраўніцтва і яшчэ большае ўмацаванне сувязі і аўтарытэту партыі ў шырокіх масах працоўных, КП(б)Б дабылася паспяховага сканчэння сельскагаспадарчага года і на аснове росту стаханаўскага руху выканала датэрміновы гадавы план прамысловасці.

У выніку праверкі партыйных дакументаў КП(б)Б умацавала свае рады, як ніколі згуртавалася вакол ЦК ВКП(б) і правадыра партыі таварыша Сталіна.

Пленум ЦК КП(б)Б асабліва падкрэслівае важнейшае гістарычнае значэнне ліста ЦК ВКП(б) аб праверцы партдакументаў для КП(б)Б.

якая працуе на рубяжы з капіталістычным Захадам. Прымежныя умовы работы патрабавалі ад КП(б)Б найбольш паслядоўнай і настойливай барацьбы за чыстату партыйных радоў, за ахову нашай партыйнай арганізацыі ад пранікнення ў яе рады варожых, шпіёнскіх, чуждых элементаў. Іменна для КП(б)Б, з прычыны склаўшайся абстаноўкі класавай барацьбы, дзе ў свой час моцны быў эсэраўскі, бундаўскі і нацдэмаўскі ўплыў, асаблівае значэнне набывае задача, пастаўленая таварышом Сталіным перад усёй партыяй—«трымаць высока і хаваць у чыстаце вялікае званне члена партыі». Маж тым, як гэта было ўскрыта праверкай партыйных дакументаў, партарганізацыі КП(б)Б не зрабілі неабходных вывадаў з асобых пагранічных умоу работы. У партарганізацыях КП(б)Б панаваў недапушчальны хаос у пастаноўцы ўліку камуністаў, грубейшае сваявольства ў выдачы і хаванні партыйных білетаў, калі хаванне і выдача партыйных білетаў перадаваліся чуждым, варожым, шпіёнскім элементам, якія выкарысталі нашу злачынную распушчанасць, ратазейства і масавыя факты грубейшага парушэння стагута партыі ў сваіх контррэвалюцыйных мэтах.

Гэта арганізацыйная распушчанасць, аслабленне пільнасці, слабое разгортванне крытыкі і самакрытыкі ў партыйных арганізацыях КП(б)Б палегчылі класаваму ворагу, шпіёнскім элементам, дыверсантам, балахоўцам, савінкаўцам пралезці ў партыю і, прыкрываючыся партыйным білетам, доўгі час весці сваю контррэвалюцыйную работу.

Праверка, не гледзячы на праведзеную ў 1933 годзе чыстку партыі, выкрыла вялікую засмечанасць КП(б)Б ворагамі партыі, якім, у выніку апартуністычнага дабрадушша і ратазейства камуністаў, удавалася не толькі заўладаць партбілетам, але і прабрацца на кіруючую работу.

Праверка выкрыла вялікую засмечанасць варожымі элементамі участкаў работы ідэалагічнага фронту. Такія важнейшыя ўчасткі работы, як ІКАсветы, БелАН, друк, школы, інстытуты і ВТНУ, аказаліся асабліва паражонымі. Як паказала праверка партыйных дакументаў, контррэвалюцыйныя нацдэмаўскія элементы, белагвардзейцы, трацкісты невыпадкова выбралі іменна гэтыя ўчасткі работы полем для сваёй контррэвалюцыйнай дзейнасці. Апартуністычная самасупакоенасць, прытупленне класавай пільнасці, панаваўшыя тут больш, чым дзе-б там ні было, нечэстатковая ўмацаванасць гэтых участкаў правяранымі большэвіцкімі кадрамі стварылі тут найбольш спрыяючую абстаноўку для работы ворага. Пленум указвае ўсім камуністам, працуючым на ідэалагічным фронце, што імі не зроблена большэвіцкіх вывадаў з неаднаразовых папярэджанняў партыі аб неабходнасці праяўлення асаблівай пільнасці, паколькі класавы вораг усімі сіламі імкнецца заўлачаць участкам ідэалагічнага фронту і ператварыць яго ў базу сваёй контррэвалюцыйнай работы. Праверка з асаблівай рэзкасцю выкрыла адсутнасць работы па вывучэнню кадраў, злачынна-нехайныя, мяжуючыя з прамым патураннем класаваму ворагу, адносіны да пытанняў падбору людзей, іх расстаноўкі на важнейшых участках работы. Толькі палітычнай блізарукасцю, саноўна-панскімі, неабошэвіцкімі адносінамі да такой важнейшай справы, як падбор і вывучэнне кадраў, можна вытлумачыць той факт, што класаваму ворагу параўнальна лёгка ўдалося прабрацца на важнейшыя ўчасткі работы і на працягу доўгага часу весці там сваю здрадніцкую справу.

Пленум ЦК абавязвае АК, ГК і РК КП(б)Б справу падбору, вывучэння і размеркавання кадраў паставіць у цэнтры сваёй увагі. Толькі тады, калі пытаннямі вывучэння і падбору кіруючых кадраў будзе займацца асабіста сакратар РК і самі кіруючыя работнікі, не перадавяраючы гэтай важнейшай справы нікому, мы забяспечым сапраўднае ўмацаванне большэвіцкімі кадрамі важнейшых участкаў нашай работы.

Пленум ЦК КП(б)Б асабліва падкрэслівае абурваючыя факты прытулення пільнасці, ускрытыя ў працэсе праверкі партдакументаў у паасобных партыйных арганізацыях (Бягомля, Магілёў, Барысаў, Жлобін і інш.), калі ў выніку апартуністычнага дабрадушша і самасулакоенасці ў гэтых партарганізацыях, у выніку неабольшэвіцкіх адносін да падбору партыйных кадраў, класавому ворагу і шпіёнам удалося пралезці не толькі ў савецка-гаспадарчы апарат, але прабрацца і ў партыйны апарат і выкарыстаць сваю работу ў партыйным апарате для контррэвалюцыйнай шпіёнскай дзейнасці.

Іаваў у Менскай партыйнай арганізацыі, якая знаходзіцца пад бокам ЦК КП(б)Б, праверкай выкрыта вялікая засмечанасць партыйнай арганізацыі, аслабленне пільнасці і засмечанасць чуждымі, варожымі людзьмі кіраўніцтва паасобных пярвічных партарганізацый, не гаворачы ўжо аб важнейшых участках савецкага, гаспадарчага апаратаў. Гэтыя факты сведчаць аб тым, што кіруючыя партыйныя кадры КП(б)Б не зрабілі яшчэ ўсіх неабходных вывадаў з неаднаразовых сур'ёзных папярэджанняў ЦК ВКП(б) і асабіста тав. Сталіна аб тым, што чым больш паспяхова наша партыя рушыць наперад у пабудове сацыялізма, тым больш упарта супраціўленне класавата ворага.

Пленум ЦК КП(б)Б зварачае ўвагу ўсіх партыйных арганізацый на тое, што ў працэсе праверкі партыйных дакументаў па КП(б)Б выкрыты масавыя факты грубейшага парушэння статута партыі. У працэсе праверкі ўстаноўлена, што партыйныя білеты выдаваліся ў выглядзе прэміі, выдаваліся аднаасобна сакратаром РК, без прыёму на агульна-партыйным сходзе, без рашэнняў партыйных органаў рабілася выдача партыйных білетаў па рашэнню фракцый профсаюзаў аб прыёме ў партыю, практыкаваўся групавы прыём у партыю, масавыя факты астаўлення партбілетаў у выключаных з партыі. У адной гомельскай партыйнай арганізацыі на працягу 1931—1932 гг. прынята ў партыю з парушэннем статута 2 тысячы чалавек.

Гэтыя масавыя грубейшыя скажэнні арганізацыйных прынцыпаў нашай партыі маглі мець месца толькі ў выніку аслаблення пільнасці партыйных арганізацый, у выніку даўлення меншавіцкіх, бундаўскіх элементаў на паасобныя звенні партыйнай арганізацыі і неразумення таго, што «тэхнікай партыйнай работы павінны займацца самі кіруючыя работнікі партыі».

Праверка партыйных дакументаў у КП(б)Б з асаблівай рэзкасцю выкрыла, што іменна масавае парушэнне ў партарганізацыях КП(б)Б статута партыі і было, галоўным чынам, выкарыстана класавым ворагам для пранікнення ў партыю.

Праверкай партдакументаў па КП(б)Б поўнасю даказана, што нераззброіўшымся контррэвалюцыйным эсэраўскім, бундаўскім і нацдэмаўскім элементам удалося лёгка пралезці ў КП(б)Б і атрымаць партыйныя білеты толькі ў выніку грубейшага скажэння арганіза-

цыйных прынцыпаў нашай партыі, грубейшага парушэння статута партыі.

Такім шляхам удалося пралезці ў КП(б)Б членам контррэвалюцыйнай нацдэмаўска-эсэраўскай арганізацыі (так званая «Беларуская камуністычная арганізацыя»—БКА). Гэтым-жа чынам атрымалі партбілеты члены Капыльскай контррэвалюцыйнай эсэраўскай арганізацыі. У выніку грубейшага парушэння статута ўдалося пралезці ў партыю і атрымаць партбілеты актыўным удзельнікам эсэраўскага паўстання ў Сянно, Слуцку, Горках, Оршы і іншых раёнах рэспублікі. Зрабіўшы асноўным метадам барацьбы супроць партыі двурушніцтва і кругавую паруку, гэтыя контррэвалюцыйныя элементы, прабраўшыся ў партыю, вялі ўнутры партыі сваю контррэвалюцыйную работу і толькі органамі НКУС і цяпер у працэсе правёркі партдакументаў былі выкрыты, як прамыя ворагі партыі.

Пленум ЦК асабліва падкрэслівае, што на прыкладзе КП(б)Б, дзе ў працэсе правёркі выкрыты масавыя факты парушэння статута партыі, цалкам і поўнасьцю пацвярджаецца правільнасць ўказання снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што ў выніку тэтых парушэнняў статута «у ВКП(б) удавалася транікаць яўным ворагам партыі, у тым ліку нават шпіёнам замежных разведак, якія пралазілі пад выглядом палітэмігрантаў і членаў брацкіх кампартый».

Пленум ЦК КП(б)Б абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі, усіх камуністаў з гэтага важнейшага ўказання ЦК ВКП(б) зрабіць усе неабходныя вывады, асабліва ўлічваючы прымежныя ўмовы работы нашай партыйнай арганізацыі.

У працэсе правёркі партыйных дакументаў у КП(б)Б была выкрыта значная група контррэвалюцыйных трацкістаў, якія, маскуючыся і двурушнічаючы на працягу доўгага часу, вялі сваю контррэвалюцыйную падрыўную работу ў КП(б)Б. Пленум ЦК КП(б)Б указвае ўсім партыйным арганізацыям на той факт, што контррэвалюцыйныя трацкісты заставаліся ў КП(б)Б доўгі час нявыкрытымі, нават пасля сур'ёзнайшага ўрока, атрыманага ўсёй партыяй у сувязі са зладзейскім забойствам Сергея Міронавіча Кірава. Гэта сведчыць аб усё яшчэ недастатковай мабілізаванасці партарганізацыі КП(б)Б на барацьбу з контррэвалюцыйным зіноўеўска-трацкісцкім ахвосцем. Падонкі зіноўеўска-трацкіскага ахвосця, як гэта паказала праверка, прабуюць у некаторых партарганізацыях стварыць свае контррэвалюцыйныя арганізацыі для барацьбы супроць пролетарскай дыктатуры. Прычым, спажываючы асяроддзем для контррэвалюцыйнага трацкізма, як правіла, з'яўляюцца выхадцы з разбітых антысавецкіх партый (бунд, сіяністы, эсэры).

Баявой задачай КП(б)Б пленум лічыць далейшую мабілізацыю партыйнай арганізацыі на барацьбу з падонкамі зіноўеўска-трацкіскага ахвосця, з нераззброіўшыміся астаткамі контррэвалюцыйных эсэраўскіх, бундаўскіх і нацдэмаўскіх элементаў, якія змыкаюцца паміж сабою ў сваёй гнуснай здрадніцкай рабоце, у сваёй барацьбе супроць пераможнага руху сацыялізма.

Пленум ЦК КП(б)Б заклікае ўсю партыйную арганізацыю на аснове большэвіцкай самакрытыкі да канца ўсвоіць урокі правёркі партыйных дакументаў, яшчэ больш мабілізаваць партыйную арганізацыю на павышэнне пільнасці і боездольнасці, маючы на ўвазе важнейшае значэнне ўказанняў партыі аб тым, што «класазы вораг па меры росту нашых поспехаў прыбягае да найбольш утончаных метадаў

барацьбы, скарыстоўваючы для гэтага ў першую чаргу апартуністычнае дабрадушша і ратазейства камуністаў».

Важнейшай задачай партыйнай арганізацыі пленум ЦК КП(б)Б лічыць далейшую мабілізацыю партыйнай арганізацыі на барацьбу за ўмацаванне арганізацыйных прынцыпаў большэвізма, зрабіўшы статут партыі асновай жыцця партыйнай арганізацыі. Толькі рашуча змагаючыся з элементамі дробнабуржуазнай расхлябанасці і недысцыплінаванасці, ліквідуючы да канца распушчанасць і ратазейства, мабілізуючы пільнасць камуніста, можна палажыць канец агіднасцям, выяўленым у ходзе праверкі партыйных дакументаў, і зрабіць нашу партыйную арганізацыю непрыступнай для пасяганняў класавага ворага.

Рашэнні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б) аб выніках праверкі партыйных дакументаў павінны легчы ў аснову ўсёй работы партыйнай арганізацыі. Гэтыя рашэнні павінны стаць набыткам усёй партыі, набыткам кожнага камуніста.

Выходзячы з гэтых рашэнняў, партарганізацыі КП(б)Б павінны неадкладна прыступіць да падрыхтоўкі выдачы партыйных білетаў, забяспечыўшы большэвіцкае правядзенне гэтага важнейшага палітычнага мерапрыемства. Пленум ЦК КП(б)Б перасцерагае ўсе партыйныя арганізацыі ад недаацэнкі ўсёй палітычнай важнасці і складанасці правадзімага партыйнай мерапрыемства па абмену партыйных білетаў і папярэджвае ўсе партыйныя арганізацыі, што абмен партыйных білетаў ёсць рашаючы этап у навядзенні большэвіцкага парадку ва ўласным партыйным доме.

Пленум ЦК КП(б)Б абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі прыняць да няўхільнага выканання ўказанні пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што «абмен партыйных білетаў і ўвядзенне новых уліковых жартак з'яўляецца сур'ёзнейшым партыйна-арганізацыйным мерапрыемствам, якое павінна замацаваць вынікі праверкі партыйных дакументаў і спрыяць далейшаму ўмацаванню радоў ВКП(б)».

Толькі мабілізаваўшы ўсю партыйную арганізацыю вакол мерапрыемства партыі па абмену партыйных білетаў, павышаючы пільнасць партыйнай арганізацыі, забяспечваючы дасканалую праверку кожнага камуніста перад выдачай яму партыйнага білета, мы даб'ёмся таго, што партыйны білет будзе атрыман тымі, хто апраўдае высокае званне члена большэвіцкай партыі. Толькі ўзорным правядзеннем абмену партыйных білетаў і пастаноўкай партыйнага ўліку партыйныя кіраўнікі дакажуць, што імі ўсвоены «традыцыі большэвізма», калі лепшыя арганізатары партыі асабіста займаліся крапатлівай арганізацыйнай работай, вывучалі склад арганізацыі, самі правяралі выдачу партыйных дакументаў, уваходзілі ва ўсе дэталі «партыйнай тэхнікі». Пленум абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі забяспечыць такое правядзенне абмену партыйных білетаў, каб гэта мерапрыемства яшчэ больш умацавала і згуртавала партыйную арганізацыю, узмацніла-б актыўны ўдзел камуніста ў палітычным жыцці партыі і краіны, умацавала-б арганізацыйныя прынцыпы большэвізма.

Праверка партыйных дакументаў ускрыла буйнейшыя недахопы ў справе вырошчвання і выхоўвання партыйных кадраў і зусім нездавальняючую пастаноўку прапагандысцкай работы і палітычнай агітацыі. У радзе партыйных арганізацый (Магілёў, Бягомля, Журавічы, Чэрвень, Талачыно, Кіраўск, Добруш) былі ўскрыты факты

зняважлівых адносін з боку кіраўніцтва гэтых арганізацый да пытанняў партыйнай работы, выхавання камуністаў, забыцця таго, што первейшым абавязкам партыйнага кіраўніцтва з'яўляецца выхаванне і вырошчванне партыйных кадраў, дапамога камуністу ў палітычным росце, павышэнне палітычнай актыўнасці і боездольнасці партарганізацыі. Агульнае адставанне партыйнай работы ў КП(б)Б, у асаблі-васці партыйна-выхаваўчай, слабасць разгортвання крытыкі і самакрытыкі, а ў некаторых партыйных арганізацыях прамая кругавая парука, прывялі да аслаблення пільнасці ў партыйнай арганізацыі і паніжэння боездольнасці. Мацнейшая засмечанасць варожымі эле-ментамі такіх партыйных арганізацый, як грэская, журавіцкая, уздзен-ская, капільская, бягомельская, сенненская, плешчаніцкая, петрыкаў-ская слудкая, дзержынская, знаходзіць сваё тлумачэнне ў тым, што ў гэтых партыйных арганізацыях работа над палітычным выхаваннем камуніста аказалася ў загоне, большэвіцкая крытыка і самакрытыка не разгорнуты, і ў выніку гэтага аслаблена большэвіцкая пільнасць, а кіраўніцтва гэтых партыйных арганізацый замест мабілізацыі партыйнай арганізацыі на барацьбу за чыстату партыйных радоў, замест рашучай барацьбы з элементамі апартуністычнага добра-душша, дробнабуржуазнай расхлябанасці і распушчанасці—сама-супакоіліся.

Пленум ЦК КП(б)Б папярэджвае ўсе партыйныя арганізацыі, што ажыццяўленне задачы павышэння пільнасці і боездольнасці партый-ных арганізацый будзе надзвычайна затrudнена без павышэння палі-тычнага ўзроўню камуніста, без сістэматычнай штодзённай крапат-лівай работы па выхаванню камуніста ў духу большэвіцкай непрымі-рымасці і прынцыповасці, без усваення камуністам асноў марксізма-ленінізма. Адсюль стаіць баявая задача перад усёй партыйнай арга-нізацыяй яшчэ больш узмацніць унутрыпартыйную работу, выха-ванне камуніста, не захапляючыся дасягнутымі рэзультатамі, ні на мінутку не супакойваючыся, маючы на ўвазе, што авангардная кі-руючая роля нашай партыі павышаецца з кожным днём, асабліва зараз перад тварам новых гаспадарча-палітычных і культурных за-дач і магутнага ўздыму стаханаўскага руху.

Праверка значна ўзмацніла цягу камуністаў да павышэння свайго палітычнага ўзроўню, вывучэння гісторыі нашай партыі, да аўладання асновамі марксізма-ленінізма. Пленум абавязвае ўсіх сакратароў РК і пераўтварэння партарганізацыі ў бліжэйшыя поўгода зрабіць партыйна-выхаваўчую работу асноўнай і важнейшай работай арганізацыі, за-бяспечыўшы сістэматычную штодзённую дапамогу камуністу ў яго ідэйна-палітычным росце.

У працэсе праверкі партыйных дакументаў, побач з ачышчэннем партыйнай арганізацыі ад чуждых і варожых элементаў, былі высу-нуты на партыйную, савецкую і гаспадарчую работу новыя правера-ныя кадры і адабраны ў рэзерв лепшыя большэвікі для вылучэння на кіруючую работу. Гэта высоўвае перад партыйнымі арганізацыямі сур'ёзнейшую задачу арганізаваць штодзённую дапамогу новавылу-чаным на кіруючую работу кадрам у іх далейшым палітычным росце і асваенні імі тых участкаў работы, на якія яны вылучаны, з тым каб дапамагчы гэтым кадрам вырасці і ўсвоіць стыль большэвіцкай ра-боты. Важнейшай задачай партыйнай арганізацыі з'яўляецца паста-ноўка сур'ёзнай крапатлівай работы з таварышамі, адабранымі ў рэзерв, прыцягненне іх да работы райкомаў партыі, аказанне кан-

крэтай дапамогі гэтым камуністам у павышэнні іх палітычнага ўзроўню з тым, каб у выніку клапатлівых адносін да гэтых кадраў яны выраслі-б у сапраўдных большэвіцкіх кіраўнікоў.

Пленум ЦК КП(б)Б, як сур'ёзны станоучы рэзультат праверкі партдакументаў, адзначае рост і згуртаванне вакол партыі беспартыйнага актыва, праверанага ў грамадзянскай вайне і барацьбе за калгасы. Гэта ставіць перад партыйнымі арганізацыямі важнейшую задачу разгортвання работы па далейшаму згуртаванню выяўленага беспартыйнага актыва вакол партыі, ўзмацненню работы з беспартыйным актывам і больш рашучаму вылучэнню праверанага беспартыйнага актыва на кіруючую работу, у асабліваці жанчын.

Праверка ўскрыла сур'ёзныя недахопы ў падборы кіруючых кадраў і з боку апарата ЦК КП(б)Б. Той факт, што на працягу 1935 года было знята з работы 7 першых сакратароў РК і 4 другія сакратары, а сакратар Крупскага РК аказаўся выключаным з партыі, як утаіўшы свой актывны ўдзел ў эсэраўскім паўстанні, а таксама тое, што ў працэсе праверкі партдакументаў была выключана група наменклатурных работнікаў, сведчыць аб слабым вывучэнні і веданні кадраў апаратам ЦК КП(б)Б.

Пленум ЦК КП(б)Б даручае бюро ЦК так паставіць работу аддзелаў ЦК КП(б)Б, каб было забяспечана дасканаласць вывучэння і сур'ёзная праверка кіруючых кадраў.

Пленум ЦК КП(б)Б адзначае ўсё яшчэ недавальную работу партыйных арганізацый са спачувачымі. Гэтай важнейшай справе выхавання рэзерву партыі ўдзяляецца зусім недастатковая ўвага. АК, РК, ГК і пярвічныя партарганізацыі перадаверылі гэту работу другародным, неправераным людзям. У выніку гэтага замест росту груп спачувачых за лік лепшых людзей краіны, стаханаўцаў пра-мысловасці, ударнікаў соцыялістычных палёў, беспартыйнага актыва, праверанага ў барацьбе за калгасы, і савецкай інтэлігенцыі — ёсць рад фактаў, калі работа па ўцягненню ў групу спачувачых прыпы-нілася.

Пленум ЦК КП(б)Б, падкрэсліваючы важнейшае значэнне паста-ноўкі работы са спачувачымі для справы выхавання рэзерву для папаўнення радоў партыі, абавязвае АК, РК, ГК і пярвічныя парт-арганізацыі на падставе рашэння пленума ЦК ВКП(б), распрацаваць рад практычных мерапрыемстваў, забяспечваючых як уцягненне лепшых, правераных людзей з беспартыйнага актыва ў групу спа-чувачых, так і арганізацыю работы па палітычнаму выхаванню спа-чувачых, «выкоўваючы ў іх навыкі большэвіцкай арганізаванасці і дысцыпліны». Даручыць бюро ЦК у бліжэйшы-ж час заслухаць даклады раду сакратароў РК і пярвічных партарганізацый аб рэалі-зацыі імі рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) аб рабоце са спачувачымі.

Пленум ЦК КП(б)Б указвае ўсім ГК і РК, што імі яшчэ аказваецца недастатковая дапамога камсамолу. Абавязвае АК, ГК, РК і пяр-вічныя партарганізацыі галоўную сваю ўвагу ў кіраўніцтве камсамо-лам звярнуць на дапамогу камсамолу ў справе павышэння ідэйна-палітычнага ўзроўню камсамола, выхавання камсамольца і рабочай і калгаснай моладзі ў духу большэвізма.

Пленум ЦК КП(б)Б папярэджвае ўсе партыйныя арганізацыі, што прыём у партыю спачувачых і камсамольцаў павінен праводзіцца ў строга індыўідуальным парадку і пры найстражэйшым захаванні ста-тута партыі.

Рашэнне пленума ЦК ВКП(б) аб найстражэйшым правядзенні ў жыццё статута партыі павінна стаць кіраўніцтвам к дзеянню кожнага камуніста. Падыходзячы да новага прыёму ў партыю, КП(б)Б павінна ўлічыць, што кіруючыя кадры КП(б)Б нясуць перад ЦК ВКП(б) асаблівую адказнасць за малейшае парушэнне статута, паколькі ў КП(б)Б былі выяўлены масавыя факты грубейшага парушэння статута.

Пленум ЦК КП(б)Б адзначае, што праверка партыйных дакументаў у партарганізацыях Жлобінскага, Магілёўскага, Аршанскага, Віцебскага і Гомельскага палітаддзелаў чыгуначнага транспарту выкрыла вялікую засмечанасць партарганізацый чыгуначнага транспарту варожымі элементамі. Начальнікі палітаддзелаў сустрэліся ў працэсе праверкі партдакументаў чыгуначнага транспарту з элементамі кругавой парукі і сямейнасці і актыўным супраціўленнем класавага ворага мерапрыемствам па рэалізацыі ліста ЦК ВКП(б) ад 13-га мая. Праверка выкрыла слабое разгортванне крытыкі і самакрытыкі ў чыгуначных партыйных арганізацыях і аслабленне пільнасці.

Пленум ЦК зварачае ўвагу гомельскага, магілёўскага, аршанскага, віцебскага і жлобінскага нач. палітаддзелаў і ўсіх камуністаў, працуючых на МББ і Заходняй чыгунцы, што на чыгуначны транспарт, які працуе ў Беларусі ў прымежных умовах, класавы вораг больш чым куды-б там ні было прабуе пралезці для вядзення сваёй контррэвалюцыйнай падрыўной шпіёнскай работы. Гэта абавязвае камуністаў чыгуначнага транспарту праяўляць асаблівую пільнасць, рашуча ліквідаваць арганізацыйную распушчанасць і ратазейства, мабілізаваць усю партыйную арганізацыю на барацьбу з апартуністычным дабрадушшам, элементамі мяшчанства і дробна-буржуазнай расхлябанасці ў партыйных арганізацыях.

Пленум ЦК заклікае ўсю партыйную арганізацыю чыгуначнага транспарту на аснове рэалізацыі рашэння пленума ЦК ВКП(б), павышаючы пільнасць і боездольнасць партыйнай арганізацыі, вывесці МББ і Заходнюю чыгунку на перадавыя лініі нашай соцыялістычнай гаспадаркі.

Праверка партыйных дакументаў, праведзеная па ўказанню таварыша Сталіна, з'яўляецца яркім выражэннем асаблівых сталінскіх клопатаў аб чыстаце партыйных радоў, аб умацаванні боездольнасці нашай большэвіцкай партыі, з'яўляецца важнейшым мерапрыемствам па ўзняццю арганізацыйнага кіраўніцтва да ўзроўню палітычных задач. Ажыццяўляючы пад большэвіцкім кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) рашэнні снежаньскага пленума ЦК ВКП(б), члены КП(б)Б апраўдаюць высокае званне членаў партыі, правадыром і геніяльным стратэгам якой з'яўляецца вялікі Сталін.

Пленум пастанаўляе зацвердзіць вынікі праверкі партыйных дакументаў па КП(б)Б і партарганізацыях чыгуначнага транспарту.

Аб становішчы партыйнай прапаганды і агітацыі

Рэзалюцыя пленума ЦК КП(б)Б па дакладу тав. Коніка

Заслухаўшы даклад тав. Коніка аб становішчы партыйнай прапаганды і агітацыі, пленум ЦК КП(б)Б адзначае, што ў становішчы партыйнай прапаганды і палітычнай агітацыі зусім правільна і своечасова ЦК ВКП(б) былі ўскрыты буйнейшыя недахопы.

Рашэнне ЦК ВКП(б) «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час» не знайшло неабходнага праламлення ў арганізацыі кіраўніцтва справай партыйнай прапаганды.

Гэтыя недахопы з'явіліся прамым рэзультатам таго, што ЦК КП(б)Б не кіраваў штодзённа гэтай важнейшай справай, а аддзел партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б і асабіста загадчык аддзела прапаганды і агітацыі тав. Конік не арганізавалі канкрэтнага аперацыйнага кіраўніцтва, кантролю за становішчам партпрапаганды і агітацыі і праверкі выканання рашэння ЦК ВКП(б) аб прапагандысцкай рабоце.

Сакратары РК і ГК КП(б)Б не забяспечылі кіраўніцтва па сутнасці справай партвучобы і не зразумелі таго, што для сапраўды большэвіцкай пастаноўкі справы партыйнай прапаганды патрабуецца перш за ўсё арганізацыйная работа.

Усёэта прывяло да таго, што ў радзе раёнаў, у тым ліку і ў пагранічных, прапагандысцкі склад аказаўся ў значнай частцы, засмечаным партыйна нявытрыманым і класава-чуждым элементам, не была зжыта сезоннасць у партвучобе, не ліквідавана механічнае камплектаванне партсеткі і т. д.

Пленум ЦК адзначае, што праверка партдакументаў значна ўзмацніла ўвагу партарганізацыі справе прапаганды і агітацыі, і, не гледзячы на некаторае палепшанне становішча партпрапаганды і масавай палітычнай агітацыі, усё яшчэ маюць месца наступныя недахопы:

а) Нездавальняючае становішча справы падбору і вывучэння прапагандысцкіх кадраў, у радзе партыйных арганізацый (Магілёў, Гомель, Лепель, Плешчаныцы, Менск, Бялынічы, Чэрвень і інш.), дзе ў выніку несур'ёзных адносін з боку ГК і РК КП(б)Б, у ролі «прапагандыстаў», як паказала праверка партдакументаў, аказаліся чуждыя і неправераныя людзі.

Важнейшая справа прапаганды ленінізма, вывучэнне гісторыі ВКП(б), КП(б)Б ва многіх выпадках даручаецца слаба падрыхтаваным прапагандыстам (Мазыр, Лельчыцы, Жлобін, Віцебск, На-

роўля і інш.), а асноўны кадр партыйных работнікаў у сваёй большасці не вядзе непасрэднай прапагандысцкай работы.

б) Недапушчальныя адносіны да справы арганізацыі курсаў прапагандыстаў, у асабліваці двухгадовых рэспубліканскіх.

З боку аддзела партпрапаганды і агітацыі не было забяспечана кіраўніцтва і кантроль за арганізацыяй і работай гэтых курсаў. Пленум адзначае зусім несур'езныя адносіны раду горрайкомаў КП(б)Б да падбору кандыдатур на курсы, што прывяло да таго, што склад курсаў не адпавядаў патрабаванням, прад'яўленым партыяй да прапагандысцкіх кадраў, у склад якіх, як гэта выяўлена ў працэсе праверкі партдакументаў, папалі неправераныя і чуждыя людзі.

в) Зусім недавальняючае кіраўніцтва справай арганізацыі дапамогі прапагандыстам; работу над сістэматычным павышэннем іх тэарэтычнага, палітычнага і культурнага ўзроўню прадставілі самацёку (Полацк, Петрыкаў, Магілёў і інш.).

Пленум ЦК лічыць зусім недапушчальным, калі паасобныя прапагандысты школ і гурткоў (Заслаўль, Дуброўна, Тураў) пры падрыхтоўцы да заняткаў не вывучаюць матэрыялаў асновапаложнікаў марксізма-ленінізма—Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна. У выніку ў радзе партыйных школ і гурткоў вывучэнне гісторыі партыі і асноў ленінізма праходзіць на нізкім узроўні, дапускаюцца выпадкі сирашчэнства, прамых скажэнняў гісторыі партыі.

г) Няправільная арганізацыйная пабудова партыйнай сеткі, адсутнасць правільнага ўліку ўзроўню і запасаў камуністаў, адсутнасць дыферэнцыяванага падыходу да камуністаў у вучобе, адсутнасць сістэматычнай вучобы сярод кандыдатаў і спачувачых, механічнае камплектаванне сеткі партыйных школ па тэрытарыяльнаму і вытворчаму прызнаках, што асабліва ярка выяўлена ў Нараўлянскім, Капыльскім, Жыткавіцкім, Полацкім і Ветрынскім раёнах.

д) Азбучная няграмацкасць значнай часткі камуністаў, адсутнасць уліку гэтых камуністаў, адсутнасць дапамогі ў ліквідацыі іх азбучнай і палітычнай няграмацкасці шляхам арганізацыі спецыяльных школ і гурткоў, індывідуальнага прымацавання выкладчыкаў і т. д.

е) Недавальняючае становішча палітычнай агітацыі, адсутнасць сістэматычнай работы з кадрамі агітатараў, чытчыкаў-бяседчыкаў, невыкананне рашэння ЦК ВКП(б) па Балахнінскаму камбінату аб стварэнні пры парткамітэтах агіткалектываў для рэгулярнай работы з агітатарамі (Менск—завод «Большэвік», Бабруйск—лесакамбінат, Гомель—завод «Пролетарый», фабрыка «Спартак»).

Штодзенная агітацыйная работа непасрэдна ў цэху, брыгадзе, змене (групавое чытанне газет, палітгутаркі, адказы на пытанні, якія цікавяць рабочых, работніц і калгасныя масы) не пастаўлена на належную вышыню.

ж) Зусім недастатковая ўвага партарганізацыі камсамолу ў справе пастаноўкі палітычнай асветы камсамольцаў і выхавання моладзі.

Рад райкомаў (Капаткевічы, Тураў і Лоеў) не выдзелілі прапагандыстаў для камсамольскай сеткі, не забяспечылі кіраўніцтва палітвучобай камсамола па сутнасці, не ставілі на абгаварэнне бюро РК пытанні камсамольскай палітвучобы.

з) Пленум асабліва адзначае недапушчальныя адносіны да справы забяспечання выкладання ў партшколах і гуртках на бела-

рускай мове, што з'яўляецца прамым ігнараваннем рашэнняў кра-савіковага пленума ЦК КП(б)Б.

Пленум ЦК лічыць, што такое становішча справы партпрапаганды з'яўляецца вынікам таго, што кіраўнікі партыйных арганізацый яшчэ да гэтага часу асабіста зусім недастаткова займаюцца пытан-нямі выхавання камуністаў, не ўсвойваюць усіх дэталяў практыкі пастаноўкі партыйнай прапаганды, не бываюць у школах і гуртках, а перадаручаюць кіраўніцтва гэтай важнейшай для партыі справай работнікам партпарата.

Пленум ЦК КП(б)Б асабліва падкрэслівае, што перад партый-нымі арганізацыямі ў галіне партыйнай прапаганды стаяць асабліва сур'ёзныя і адказныя задачы, выцякаючыя з пагранічнага стано-вішча рэспублікі і з таго факту, што, як паказала праверка парт-дакументаў, у паасобных звонках партыйнай арганізацыі ўсё яшчэ жывы астаткі разгромленай партыяй контррэвалюцыйнай ідэалогіі нацдэмаўшчыны, эсэраўшчыны і бундызма.

У якасці партыйнай праграмы далейшай работы партарганіза-цый у галіне партпрапаганды пленум ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Абавязаць асабіста першых сакратароў АК, РК і ГК КП(б)Б на працягу месяца перагледзець і праверыць увесь кіруючы склад работнікаў партпрапаганды (райпрапагандыстаў, заг. партгабіне-тамі і т. д.) і ўкамплектаваць апарат правяранымі людзьмі, маючымі практычны і арганізацыйны вопыт партыйнай работы.

2. Абавязаць парткомы ўважліва вывучаць склад кожнай школы і гуртка з тым, каб на-хаду выправіць памылкі механічнага камплек-тавання школ, камплектуючы іх у адпаведнасці з узроўнем ведаў слухачоў, абавязкова зацвярджаючы на бюро парткомаў перса-нальны склад гуртка.

3. Пленум ЦК КП(б)Б звярчае асаблівую ўвагу партарганізацый на неабходнасць падцягвання адстаючых, арганізуючы для паасоб-ных невялікіх груп дадатковыя гадзіны для падрыхтоўкі да занят-каў (пад кіраўніцтвам прапагандыста), а таксама на неабходнасць прымацавання да адстаючых таварышоў для індывідуальнай дапа-могі больш падрыхтаваных камуністаў.

4. Пленум ЦК абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі ўцягнуць у сетку партыйнай і палітычнай вучобы ўсіх стаханаўцаў, перадавікоў з тым, каб іх ідэйна-палітычна выхаваць. Для гэтага неабходна ўлічыць запысы, узровень палітычнай і тэхнічнай граматысці ста-ханаўцаў, арганізуючы для іх, па меры неабходнасці, паасобныя гурткі, аказваючы ім штодзённую дапамогу ў павышэнні іх агуль-нага культурна-тэхнічнага і палітычнага ўзроўню.

5. Абавязаць АК, ГК і РК КП(б)Б к 15 лютага 1936 года закон-чыць перагляд складу прапагандыстаў і прыцягнуць да прапагандысц-кай работы найбольш падрыхтаваных таварышоў і, у першую чаргу, асноўны кадр кіруючых партыйных работнікаў. Склад пра-пагандыстаў павінен абавязкова зацвярджацца на бюро РК з паля-рэдняй праверкай іх у спецыяльнай камісіі, якую павінен узнача-ліць сакратар РК або яго намеснік.

6. Адобрыць мерапрыемствы бюро ЦК аб праверцы і зацвер-джанні на бюро ЦК складу прапагандыстаў, асабліва прымежных раёнаў.

7. Забараніць знімаць і пераводзіць прапагандыстаў з аднаго гуртка ў другі без рашэння ГК і РК КП(б)Б.

8. Наладзіць сістэматычную работу прапагандысцкіх семінараў у мэтах павышэння палітычнага і тэарэтычнага ўзроўню прапагандыстаў на падставе вывучэння асноўных твораў класікаў марксізма-ленінізма і забяспечыць наведванне семінараў усімі прапагандыстамі, арганізуючы таксама групавую і індывідуальную кансультацыю прапагандыстам.

9. Арганізаваць сістэматычную паліт'інфармацыю, практыкуючы скліканне прапагандыстаў для азнаямлення іх з партыйнымі дакументамі, інструктажу па важнейшых палітычных пытаннях.

10. Цэнтрам арганізацыі ўсіх відаў дапамогі прапагандыстам павінен з'явіцца партыйны кабінет. Партыйныя кабінеты павінны падрыхтоўваць неабходныя матар'ялы для маючых быць заняткаў, гутарак, арганізоўваць наглядны матар'ял для тэмы, падбіраць вытрымкі з мастацкай і палітычнай літаратуры, сістэматычна падагульваць вопыт работы прапагандыстаў. Побач з семінарамі і кансультацыямі неабходна арганізоўваць лекцыі для прапагандыстаў на палітычныя, тэарэтычныя і навуковыя тэмы.

11. Абавязаць аддзел партпрапаганды і агітацыі ЦК тав. Коніка ў бягучым годзе арганізаваць перападрыхтоўку прапагандыстаў і агітатараў і прадставіць на зацверджанне бюро ЦК КП(б)Б падрабязны план арганізацыі гэтай справы.

12. У мэтах сістэматычнага вырошчвання новых прапагандысцкіх кадраў арганізаваць пры існуючых вячэрніх комвузах спецыяльнае аддзяленне па падрыхтоўцы рабочых прапагандыстаў для партыйнай і комсамольскай сеткі і арганізаваць у акругах і ў паасобных раёнах вячэрнія партшколы па падрыхтоўцы прапагандыстаў.

Абавязаць аддзел партпрапаганды распрацаваць план-праграму работы гэтых школ і аддзяленняў, вызначыць раёны, у якіх павінны быць арганізаваны гэтыя школы, і прадставіць на зацверджанне бюро ЦК.

13. Пленум ЦК абавязвае АК, ГК, РК КП(б)Б і аддзел партпрапаганды і агітацыі забяспечыць сапраўднае кіраўніцтва актывам прапагандыстаў і агітатараў, распрацаваць канкрэтны план работы з імі і выкарыстання іх, забяспечыўшы на справе выкананне рашэння ЦК ВКП(б).

14. Абавязаць партарганізацыі падабраць і зацвердзіць на парткомах кадры нізавых агітатараў, сяседчыкаў, чытчыкаў з лепшых партыйцаў, комсамольцаў, спачувальных — дастаткова палітычна грамадзкіх.

Устанавіць ва ўсіх райкомах персанальны ўлік кадраў агітатараў.

15. Пленум ЦК КП(б)Б патрабуе ад партыйных камітэтаў штодзённай сістэматычнай дапамогі агітатарам, сяседчыкам-чытчыкам у павышэнні іх палітычнага і агульна-асветнага ўзроўню, асабістага кіраўніцтва сакратара парткома агіткалектывам, сістэматычнага інструктажу іх па ўсіх бягучых пытаннях палітыкі партыі, савецкай улады і палітычнай інфармацыі, па пытаннях жыцця сваёй партарганізацыі, ажыццяўляючы рашэнне ЦК ВКП(б) аб становішчы палітычнай агітацыі на Балахнінскім папярковым камбінаце.

16. Абавязаць аддзел партпрапаганды і агітацыі арганізаваць перадачу па радыё для агітатараў і прапагандыстаў не менш двух раз у месяц дакладаў і лекцый па пытаннях бягучай палітыкі партыі і савецкай улады, соцыялістычнага будаўніцтва СССР і БССР.

Аддзелу партпрапаганды і агітацыі ўнесці на зацверджанне бюро ЦК план арганізацыі гэтых дакладаў і лекцый і спіс дакладчыкаў.

17. Пленум падкрэслівае велізарнае значэнне завочнага навучання для партыйна-комсамольскага актыва, камуністаў-адзіночак і абавязвае АК, ГК і РК КП(б)Б звярнуць сур'ёзную ўвагу на арганізацыю нармальнай работы радыёаўдыторый (тэхнічнае абсталяванне, радыёжыўленне, утульнасць і т. д.) і забяспечыць штодзеннае кіраўніцтва завочнай партыйнай вучобай камуністаў.

18. Пленум ЦК абавязвае цэнтральныя газеты арганізаваць сістэматычнае асвятленне ў друку становішча партыйнай прапаганды і агітацыі, паказваючы добрыя ўзоры работы школ, прапагандыстаў, агітатараў, ідэйна-палітычны рост паасобных членаў партыі і кіраўніцтва партарганізацый партыйнай прапагандай і палітычнай агітацыяй па сутнасці.

19. Абавязаць аддзел партпрапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б арганізаваць справу інфармацыі па пытаннях партыйнай прапаганды і палітычнай агітацыі так, каб своечасова рэагаваць на ўсе недахопы ў пастаноўцы гэтай важнейшай галіны партыйнай работы.

20. Пленум ЦК абавязвае горрайкомы КП(б)Б і пярвічныя партарганізацыі арганізаваць сістэматычную дапамогу камсамольскім арганізацыям у пастаноўцы палітычнай вучобы камсамольцаў, звачаючы асаблівую ўвагу на пытанні падбору прапагандысцкіх кадраў для камсамольскай сеткі і кіраўнікоў для семінараў камсамольскіх прапагандыстаў.

21. Лічыць неабходным заслухоўванне на бюро ГК і РК КП(б)Б дакладаў РК ЛКСМБ аб палітычнай вучобе камсамольцаў, паасобных прапагандыстаў камсамольскіх школ і т. д., аказваючы ім практычную дапамогу ў павышэнні ідэйна-палітычнага ўзроўню камсамольцаў.

22. Пленум ЦК КП(б)Б патрабуе ад усіх партыйных арганізацый сапраўднага выканання рашэнняў пленума ЦК КП(б)Б і сур'ёзнай практычнай работы ў справе большэвіцкага правядзення беларусізацыі марксісцка-ленінскага выхавання.

Цэнтральнае месца ў палітычнай агітацыі і партыйнай прапагандзе ў бліжэйшы час павінна заняць глыбокае вывучэнне кожным камуністам, рабочым, работніцай, калгаснікам, прамовы таварыша Сталіна на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў, стаўшай праграмай дзеяння ўсёй партыі і ўсяго рабочага класа, і рашэнняў пленума ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)Б.

Пленум асабліва адзначае, што праверка партдакументаў паказала няведанне членамі партыі гісторыі нашай партыі.

«Трэба паставіць на належную вышыню выкладанне гісторыі партыі сярод членаў партыі, вывучэнне ўсіх і ўсякіх антыпартыйных групавак у гісторыі нашай партыі, іх прыёмаў барацьбы з лініяй партыі, іх тактыкі і тым больш—вывучэнне тактыкі і прыёмаў барацьбы нашай партыі з антыпартыйнымі групоўкамі, тактыкі і прыёмаў, даўшых нашай партыі магчымасць перамагаць і разбіць на галаву гэтыя групоўкі. Трэба, каб члены партыі былі знаёмы не толькі з тым, як партыя змагалася і перамагала кадэтаў, эсэраў, меншавікоў, анархістаў, але і з тым, як партыя змагалася і перамагала трацкістаў, «дэмакратычных цэнтралістаў», «рабочую апазіцыю», зіноўеўцаў, прыхільнікаў правалявацкіх вырідкаў і т. д.

Нельга забываць, што веданне і разуменне гісторыі нашай партыі з'яўляецца важнейшым сродкам, неабходным для таго, каб забяспечыць поўнацэнную рэвалюцыйную пільнасць членаў партыі».

Пленум ЦК папярэджвае ўсе партарганізацыі, што высокая якасць партыйнай прапаганды можа быць забяспечана толькі пры рашучай барацьбе з фармалізмам, шаблонам, самацёкам у арганізацыі партасветы, пры самым сур'ёзным і дакладным падборы прапагандысцкіх кадраў, прыцягненні ўсяго партактыва да прапагандысцкай работы, пры сапраўды большэвіцкім кіраўніцтве кіраўнікоў партарганізацый гэтай асноўнай галіной унутрыпартыйнай работы, ідэйна ўзбройваючы і выходзячы кожнага члена партыі ў духу вучэння асновапаложнікаў марксізма-ленінізма — Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.

Аб стымуляванні вытворчасці пшаніцы і павышэнні даходнасці калгасаў, якія разводзяць пшаніцу

Пастанова Савета Народных Камісараў СССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)

У мэтах далейшага павелічэння даходнасці калгасаў, якія разводзяць пшаніцу, Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) пастанаўляюць:

1. Павысіць з 1 ліпеня 1936 года загатоўчыя цэны на пшаніцу на 1 руб. 20 кап. за цэнтнер.

2. Устаноўці, што калгасы і калгаснікі, якія прадаюць дзяржаве пшаніцу, пасля выканання ўстаноўленых для іх абавязацельстваў па здачы зярна дзяржаве, атрымліваюць прэмію-надбаўку за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы, выходзячы з наступнага разліку:

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве не менш 10 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 50 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 10 процантаў.

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве звыш 50 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 100 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 15 процантаў.

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве звыш 100 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 150 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 20 процантаў.

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве звыш 150 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 200 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 30 процантаў.

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве звыш 200 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 300 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 40 процантаў.

Калгасы, прадаўшыя дзяржаве звыш 300 цэнтнераў пшаніцы, але не больш 400 цэнтнераў на адзін калгас, атрымліваюць за кожны цэнтнер праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 50 процантаў.

Калгаснікі, прадаўшыя дзяржаве пшаніцу звыш 500 кілограмаў на адзін калгасны двор, атрымліваюць за кожны кілограм праданай дзяржаве пшаніцы прэмію-надбаўку да існуючай закупачнай цаны ў размеры 100 процантаў.

Старшыня Савета Народных
Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага
Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН.

11 лютага 1936 г.

Аб культурна-асветнай рабоце ў вёсцы

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Перамога калгаснага ладу, рост заможнага жыцця калгаснікаў, усё большая цяга ўсёй масы калгаснікаў да ведаў, да павышэння свайго культурнага ўзроўню патрабуюць ад усёй КП(б)Б карэннага палепшання справы кіраўніцтва культурна-асветнай работай у вёсцы.

У той час, як у калгаснай вёсцы, якая ўступіла на шлях заможнага жыцця, адбываецца велізарнага значэння працэс узрастання тэмпаў, культурнага росту, гіганцкае павелічэнне імкненняў калгаснікаў да культуры, цэлы рад партыйных арганізацый раёнаў аказаліся ў баку ад адной з важнейшых задач партыі—кіраўніцтва культурна-асветнай работай у вёсцы.

Паўнейшую безадказнасць да гэтай важнейшай справы праявіла кіраўніцтва Наркамасветы, які зусім не цікавіўся культурна-асветнай работай у вёсцы. Наркамасветы на працягу раду гадоў не правёў ніводнага мерапрыемства і не паставіў ніводнага пытання па палепшанню культурна-асветнай работы ў вёсцы, не правёў ніводнай нарады раённых культасветработнікаў, работнікаў дамоў культуры, хат-чыталень. Ні чым іншым, як безадказнымі адносінамі і палітычнай недацэнкай гэтага важнейшага ўчастка работы належыць растлумачыць даходзячую да ганьбы цякучасць складу культурна-асветных работнікаў у саміх раёнах і асабліва ў дамах культуры і хатах-чытальнях, пастаяннае скарыстанне, як правіла, гэтых работнікаў на ўсякіх іншых работах, прызначэнне заг. домам культуры і хатнікам для атрымання толькі бюджэтнай стаўкі з выкананнем работы ў зусім іншай галіне. Зусім нецярпімым з'яўляецца становішча з камплектаваннем кадраў культурна-асветных работнікаў, калі тут, на гэтым адказным участку работы, нярэдка можна сустрэць выпадковых людзей, зусім няграмадных, не падрыхтаваных, а іншы раз проста прахадзімцаў, выгнанных з іншых месц, і антысавецкіх людзей.

Такое становішча прывяло да таго, што цэлы рад дамоў культуры і асабліва хат-чыталень закрыты, памяшканні іх скарыстаны пад канцэлярыі, пад кватэры работнікаў ці рознага роду складачныя памяшканні, шмат існуючых дамоў культуры і хат-чытальні брудныя, некультурныя, памяшканні іх не адрамантаваны і не абсталяваны.

Велізарнай палітычнай важнасці мерапрыемства, як ліквідацыя няграмаднасці і малаграмаднасці сярод насельніцтва і забяспечанне павышэння агульнай адукацыі працоўных ва многіх раёнах як належыць не арганізавана, няма належнага ўліку няграмадных і малаграмадных, адсутнічае кіраўніцтва работай школ дарослых, у рэзульт-

таце—зрывы заняткаў, адсутнасць якога-б там ні было станоўчага эфекту ад іх работы (вялікі адсеў вучняў, велізарная непаспяховасць, а ў радзе месц фактычны развал гэтых школ, хоць яны і лічацца на палеры.

Кіно і асабліва радыё агідным чынам адстаюць ад узрослых задач культурнага абслугоўвання калгаснай вёскі. Зусім недапушчальным з'яўляецца становішча на сёння, калі радыё, гэты моцны праваднік культуры ў вёсцы і важнейшы сродак палітычнага выхавання, не прасунута ў БССР далей раённага цэнтра, акрамя таго, якасць радыёфікацыі знаходзіцца ў зусім незадавальняючым становішчы.

Гурткі мастацкай самадзейнасці (драматычныя, музычныя і інш.), якія прадстаўляюць вялікую культурную сілу ў вёсцы і маюць нягледзячы на мала сапраўды таленавітых людзей, не атрымліваюць неабходнай дапамогі і кіраўніцтва з боку цэлага раду партарганізацый і савецкіх органаў.

У мэтах рашучага знішчэння недахопаў у кіраўніцтве культурна-асветнай работай у вёсцы, рашучай перабудовы і далейшага рашучага разгортвання гэтай работы, бюро ЦК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Абавязаць раённыя камітэты партыі на працягу дэкаднага тэрміну распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па рашучаму палепшанню культурна-асветнай работы ў вёсцы, абмеркаваўшы гэтыя мерапрыемствы на бюро райкома.

2. Бюро ЦК КП(б)Б патрабуе ад усіх партыйных і савецкіх арганізацый, ад усіх комуністаў і комсамольцаў непасрэднага актыўнага ўдзелу ў культурна-асветнай рабоце ў саўгасах і калгасах, любоўных адносін да калгаснай культурнай установы сяла і ўсямернага заахвочвання ініцыятывы калгасаў і калгаснікаў у справе іх культурнага ўздыму.

3. Даручыць аддзелу культасветработы ЦК КП(б)Б разам з Наркамасветы ў дэкадны тэрмін ўзмацніць апарат Наркамасветы, які займаецца культасветработай у вёсцы, перабудаваць карэнным чынам кіраўніцтва гэтай галіной работы, зрабіўшы яго жывым і аперацыйным, а таксама поўнаасцю ўкамплектаваць склад раённых палітасветінспектароў.

4. Даручыць раённым камітэтам партыі ў дэкадны тэрмін правесці ўсіх загадчыкаў дамамі культуры, хатамі-чытальнямі, калгаснымі клубамі, адхіліўшы ад работы ў гэтых установах людзей, не адпавядаючых свайму прызначэнню, поўнаасцю ўкамплектаваць іх склад зусім падыходзячымі для гэтай надзвычайна адказнай палітычнай работы людзьмі. Забараніць знімаць з работы загадчыкаў установамі палітасветы ў вёсцы (дамы культуры, клубы, хаты-чытальні, бібліятэкі, кіраўнікі гурткоў) без ведама райана, а таксама скарыстанне іх на іншай рабоце.

На працягу месячнага тэрміну правесці работу кожнай хаты-чытальні, кожнага дома культуры і кожнага клуба ў раёне, пабудаваць работу гэтых устаноў такім чынам, каб яна адпавядала задачам культурнай работы ў даны перыяд.

5. Даручыць райкомам партыі на працягу лютага 1936 г. правесці раённыя канферэнцыі па культурна-асветнай рабоце ў вёсцы, на якіх абмеркаваць справаздачы аб рабоце дамоў культуры, хат-чыталень, гурткоў самадзейнасці, бібліятэк, правёўшы падрыхтоўчую работу па прыцягненню да гэтай справы культурных сіл вёскі.

6. Практыкаваць правядзенне раённых алімпіяд і конкурсаў на леп-

шую у раёне ўстанову палітасветы (дом культуры, бібліятэка, клуб, хага-чытальня, гурткі, самадзейнасці, школы дарослых), даючы прэміі лепшым установам і работнікам.

7. Даручыць Соўнаркому на адным з бліжэйшых паседжанняў абмеркаваць пытанне аб палепшанні матар'яльных умоў работнікаў устаноў палітасветы ў весцы, якія знаходзяцца на бюджэце, а таксама намеціць мерапрыемствы па будаўніцтву дамоў культуры ў раёнах і іх неабходнаму абсталяванню.

8. Надаючы важнае значэнне справе развіцця ў калгасах клубнай работы, якая павінна заключацца ў арганізацыі культурнага правядзення вольнага часу калгаснікаў, павышэнні іх культурнага узроўню (праца гурткоў самадзейнасці, чытка мастацкай літаратуры і т. д.), даручыць Соўнаркому распрацаваць практычныя мерапрыемствы па будаўніцтву ў буйных калгасах клубных памяшканняў і іх неабходнаму абсталяванню. Больш дробныя калгасы, дзе няма адпаведных памяшканняў для клубаў, павінны мець чырвоныя куткі.

9. Лічыць неабходным на бліжэйшым пасяджэнні бюро ЦК КП(б)Б спецыяльна абмеркаваць пытанне аб рабоце па навучанню няграмадных і малаграмадных. Даручыць Соўнаркому распрацаваць праект практычных мерапрыемстваў па рэалізацыі пастановаў Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 16 студзеня 1936 г. па гэтаму пытанню, прадставіўшы яго на абмеркаванне бюро ЦК.

10. Даручыць Наркамасветы, райкомам партыі і райвыканкомам арганізаваць для калгаснікаў і рабочых соўгасаў калектыўныя чыткі мастацкіх твораў у школах дарослых і хатах-чытальнях, у чырвоных кутках, у спецыяльных гуртках на-даму ў калгаснікаў. Да гэтай работы павінны быць прыцягнуты лепшыя настаўнікі, комсамольцы, вучні старшых класаў сярэдніх школ. Арганізаваць у кожным раёне, дзе ёсць настаўнікі, калгасныя гурткі па вывучэнню замежных моў.

11. Даручыць аддзелу культасветработы ЦК КП(б)Б разам з Наркамасветы, ЦСПСБ і Менскім гаркомам партыі арганізаваць сістэматычныя выезды навуковых работнікаў, выкладчыкаў, работнікаў медыцыны, мастацтва, пісьменнікаў і інш. для чыткі навукова-папулярных лекцый у калгасах і соўгасах БССР. На працягу зімовага перыяда правесці 5.000 такіх лекцый.

12. Даручыць Соўнаркому абмеркаваць пытанне аб становішчы радыёфікацыі сяла і намеціць практычныя меры па рашучаму разгортванню гэтай справы ў 1936 годзе.

13. Даручыць Наркамасветы ў 1936 годзе арганізаваць не менш 300 новых калгасных бібліятэк шляхам правядзення збору кніг у гарадах, а таксама прыняць меры да большага завозу кніг у вёску. Широка разгарнуць перасовачную бібліятэчную работу ў калгасах, усім стацыянарным бібліятэкам як гарадскім, так і сельскім, арганізаваць абслугоўванне перасоўкамі і кніганошамі калгаснікаў.

Бібліятэкі не павінны абмежавацца толькі колам сталых чытачоў, іх задачай з'яўляецца прывучэнне да чытання мастацкай літаратуры самых шырокіх калгасных мас.

14. Абавязаць ДВБ на працягу 1-га квартала 1936 г. выдаць масавым тыражом «Чапаева» Фурманава, «Маці» Горкага, «Паднятую ціліну» Шолахава, «Цусіму» Новікава-Прыбоя, «Як гартавалася сталь» Остроўскага, «Жалезны паток» Серафімовіча, «Я люблю» Аўдзееўкі, вершы Маякоўскага, лепшыя творы беларускіх пісьменнікаў: «Над ракою Арэсай», зборнік апошніх вершаў Купалы, «Дрыгву» Коласа

і зборнік апошніх яго вершаў, зборнік апошніх вершаў Александровіча і творы іншых пісьменнікаў БССР.

15. Даручыць Наркамасветы на працягу зімовага перыяда 1936 г. арганізаваць і правесці сіламі тэатраў БССР 100 спектакляў у калгасах і саўгасах, каб абслужыць імі не менш 30 тысяч калгаснікаў і рабочых саўгасаў.

Райкомам партыі і райвыканкомам выявіць лепшых выканаўцаў калгаснай мастацкай самадзейнасці і арганізаваць з іх на працягу зімовага перыяда пастаянна дзеючыя 7—10 на раён харавых гурткоў, 5—7 драматычных гурткоў, 3—5 струнных аркестраў.

16. Абавязаць Наркамасветы і райкомы партыі на працягу зімовага перыяда арганізаваць 25 тысяч вечароў мастацкай самадзейнасці, не менш двух вечароў у кожным калгасе, шырока практыкуючы абмен лепшымі пастаноўкамі паміж калгасамі.

17. Абавязаць Наркамасветы і ДВБ на працягу двух годаў даць масавым тыражом п'есы для калгасных драмгурткоў як беларускія, так і перакладзеныя. БАКТ'у завезці ў раёны не менш 400 камплектаў бутафорый (грым, парукі і інш.) для калгасных драмгурткоў.

18. Даручыць Белдзяржкіно арганізаваць на працягу 1936 года 40 тысяч кіносеансаў з тым, каб даць не менш трох кіносеансаў у кожным калгасе і саўгасе і дабра наведвання іх не менш 3 млн. гледачоў, забяспечыўшы паказ лепшых савецкіх карцін. На працягу 1936 года ўстанавіць стацыянарныя гукавыя кіноўстаноўкі ў 21 раённых цэнтрах, не маючых гэтых устаноў, а таксама 15 гукавых кіноўстаноўак устанавіць непасрэдна ў калгасах і саўгасах.

19. Бюро ЦК абавязвае райкомы партыі і райвыканкомы, пад адказнасць сакратароў РК КП(б)Б і старшын РВК, прывесці у культурны выгляд усе чырвоныя куткі, хаты-чытальні, калгасныя клубы, дамы культуры, безумоўна забяспечыўшы іх апалам, асвятленнем, забяспечыўшы штодзённую бесперабойную іх работу, сурова караючы ўсіх вінаватых у бяздзейнасці культасветустаноў і ў асаблівай за скарыстанне іх не па прамому прызначэнню. Бюро ЦК лічыць абсалютна няправільным імкненне некаторых партыйных арганізацый ускласці ўсю адказнасць і арганізацыю культасветработы ў вёсцы выключна на штатных культработнікаў. Непасрэдная работа культасветустаноў вёскі з'яўляецца прамым важнейшым абавязкам партыйных і комсамольскіх арганізацый, сельсоветаў і праўленняў калгасаў.

Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме сельскай гаспадаркі БССР

Пастанова Савета Народных Камісараў БССР і Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б ад 11 студзеня 1936 года

1. ЦК КП(б)Б і СНК БССР лічаць, што пастанова ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19 снежня 1935 года «Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме сельскай гаспадаркі ў абласцях, краях і рэспубліках нячорназемнай паласы» з'яўляецца баявой праграмай партыйных і савецкіх арганізацый і зямельных органаў абласцей, краёў і рэспублік нячорназемнай паласы, у тым ліку і БССР, у справе ажыццяўлення пастаўленых таварышом Сталіным задач аб давядзенні штогодняй вытворчасці хлеба ў краіне да 7—8 мільярдаў пудоў. Гэта пастанова адначасова зусім правільна ўказвае на рад недахопаў у кіраўніцтве сельскай гаспадаркай з боку краёў, абласцей і рэспублік нячорназемнай паласы і ў сувязі з гэтым на ўсё яшчэ нізкую ўраджайнасць зернавых культур. Гэта цалкам і поўнаасцю адносіцца і да БССР.

Сярэдняя ўраджайнасць зернавых культур за 1935 год па БССР складае толькі 8,08 цнт. з гектара, ураджайнасць ільнавалакна—2,27 цнт. з гектара і бульбы—112,6 цнт. з гектара.

2. СНК і ЦК лічаць, што задачу, пастаўленую ЦК ВКП(б) і СНК СССР перад абласцямі, краямі і рэспублікамі нячорназемнай паласы забяспечыць на працягу бліжэйшых 3—4 год павышэнне ўраджайнасці зернавых да 90—100 пудоў у сярэднім з гектара, лёну—4—5 цнт. ільнавалакна з гектара, каняпель—5—6 цнт. валакна з гектара і бульбы—900—1.100 пудоў у сярэднім з гектара, безумоўна можна выканаць ва ўмовах Беларусі, тым больш улічваючы велізарную дапамогу з боку саюзнага ўрада і ЦК ВКП(б) у арганізацыі ў бягучым годзе новых 23 МТС у БССР і забяспечанні ўсіх МТС новымі 2.000 трактароў, дзесяткамі і сотнямі новых пасеўных і ўборачных машын і сельскагаспадарчым інвентаром.

У мэтах хутчэйшай і поўнай рэалізацыі пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР, ЦК КП(б)Б і СНК БССР пастанаўляюць правесці наступныя мерапрыемствы па арганізацыйна-гаспадарчаму ўмацаванню калгасаў БССР і ўздыму ўраджайнасці:

1) Забяспечыць у 1936 годзе павышэнне сярэдняга ўраджаю ў БССР да 12 цнт. па зернавых з гектара, давеўшы валавы збор зернавых да 2.707 тысяч тон, 3,7 центнера па ільнавалакну з гектара, 4,5 центнера па пенькавалакну з гектара і 130 цнт. бульбы з гектара, памятаючы, аднак, указанне таварыша Сталіна аб тым, што план з'яўляецца мінімальным заданнем.

2) Устаноўце наступныя нормы ўраджайнасці па раёнах БССР на 1936 год:

Заданне па ўраджайнасці на 1936 год

Р а ё н ы	У сярэднім па ўсіх зер- навых (у цн- т з гектара)	Льнава-лакно (у ц з 1 га)	Канопель-ва- лакна (у ц. з 1 гект.)	Бульбы (у ц. з 1 гект.)
1. Аршанскі	13,0	4,1	4,3	135
2. Асвейскі	10,0	3,6	—	121
3. Багушэўскі	12,5	4,0	4,3	125
4. Бешанковіцкі	11,3	4,0	4,3	117
5. Ветрынскі	11,5	4,0	3,8	130
6. Віцебскі	13,0	3,9	4,5	130
7. Гарадоцкі	11,0	3,5	4,0	122
8. Горацкі	13,0	3,7	4,3	135
9. Дрысенскі	11,0	3,8	—	125
10. Дрыбінскі	12,8	3,5	4,3	125
11. Дубровенскі	12,0	3,9	4,3	125
12. Касцюковіцкі	12,2	3,7	4,5	125
13. Клімавіцкі	11,2	3,5	4,3	125
14. Круглянскі	12,3	4,0	4,3	125
15. Крычаўскі	12,0	3,8	4,5	125
16. Лепельскі	10,5	3,6	4,0	125
17. Лёзненскі	12,5	3,9	4,3	125
18. Магілёўскі	13,5	3,9	4,6	140
19. Мёхавіцкі	11,0	3,9	4,0	122
20. Мсціслаўскі	12,0	3,6	4,6	133
21. Полацкі	11,0	3,7	3,8	133
22. Расонскі	11,0	3,7	3,8	130
23. Сенненскі	11,8	4,1	4,2	125
24. Сіроцінскі	11,4	3,6	3,8	117
25. Суражскі	12,0	4,1	4,5	126
26. Талачынскі	12,2	3,6	4,2	125
27. Ушацкі	11,7	3,7	3,8	120
28. Халопеніцкі	11,2	3,6	4,0	125
29. Хоцімскі	13,0	3,7	4,6	125
30. Чашніцкі	10,5	3,9	4,2	122
31. Чаўскі	12,5	3,7	4,8	130
32. Шклоўскі	12,5	3,7	4,5	130
33. Асіпавіцкі	12,3	3,4	4,5	138
34. Астравіцкі	13,2	3,5	4,5	146
35. Бабруйскі	12,4	3,4	4,5	135
36. Барысаўскі	13,0	3,6	4,7	135
37. Буда-Кашалёўскі	12,1	3,6	4,4	135
38. Бялыніцкі	11,2	3,5	4,3	129
39. Бярэзінскі	12,1	3,5	4,6	134
40. Быхаўскі	11,0	3,4	4,1	130
41. Веткаўскі	12,0	3,4	4,2	135
42. Гомельскі	10,9	3,3	4,2	130
43. Добрушскі	12,5	3,5	4,6	128
44. Журавіцкі	12,5	3,4	4,5	128
45. Жлобінскі	11,2	3,4	4,3	122
46. Кармянскі	12,5	3,4	4,6	132
47. Калічэўскі	13,0	3,5	4,5	136
48. Кіраўскі	10,7	3,5	4,3	120
49. Крупскі	14,5	3,7	5,5	150
50. Менскі	10,8	3,4	4,7	125
51. Пярэпоўскі	13,3	3,6	4,6	140
52. Пухавіцкі	12,8	3,6	4,5	135

Р а ё н ы	У сярэднім на ўсіх зер- навых (у ц. з гектара)	льनावалакно (у ц. з 1 га)	Канопель-ва- лакна (у ц. з 1 гект.)	Бульбы (у ц. з 1 гект.)
53. Смілавіцкі	13,5	3,7	4,6	140
54. Рэчыцкі	12,1	3,5	4,7	135
55. Свяцлавіцкі	10,0	3,3	4,5	120
56. Смалявіцкі	13,0	3,5	4,6	131
57. Терахоўскі	11,3	3,7	4,5	132
58. Уваравіцкі	12,5	3,7	4,6	131
59. Чачэрскі	11,1	3,4	4,5	126
60. Чэрвеньскі	12,0	3,5	4,5	125
61. Чырвонапольскі	10,8	3,4	4,3	122
62. Чэрыкаўскі	11,0	3,4	4,2	120
63. Бягомельскі	10,0	3,3	4,2	117
64. Брагінскі	13,5	3,6	4,6	130
65. Глускі	12,5	3,3	4,8	128
66. Грэскі	13,5	3,8	4,1	140
67. Дзержынскі	13,0	3,4	4,1	125
68. Даманавіцкі	11,5	3,3	4,3	117
69. Ельскі	10,2	3,3	4,2	130
70. Жыткавіцкі	10,2	3,3	4,5	128
71. Заслаўскі	11,5	3,5	4,5	117
72. Капыльскі	15,0	3,9	4,6	150
73. Камарынскі	11,5	3,3	4,3	129
74. Капаткевіцкі	11,0	3,3	4,4	123
75. Лагойскі	12,0	3,4	4,8	125
76. Лельчыцкі	10,0	3,3	4,3	120
77. Лоеўскі	10,1	3,3	4,5	129
78. Любаньскі	14,0	3,5	5,0	140
79. Мазырскі	11,0	3,4	4,5	132
80. Нараўлянскі	10,0	3,3	4,2	116
81. Плешчаніцкі	10,0	3,4	4,3	116
82. Парыцкі	11,5	3,4	4,8	128
83. Петрыкаўскі	10,5	3,3	4,2	127
84. Слуцкі	15,0	4,1	4,8	155
85. Старадарожскі	11,9	3,5	4,8	140
86. Старобінскі	13,7	3,9	4,8	140
87. Тураўскі	13,0	3,5	4,2	135
88. Уадзенскі	12,0	3,4	4,5	140
89. Хойніцкі	14,0	3,5	4,5	145
90. Ч.-Слабодскі	15,0	4,0	4,6	150
У сярэднім па БССР	12,0	3,7	4,5	130

Абавязальна райкомы КП(б)Б, райвыканкомы, райза і МТС распрацаваць не пазней 15 лютага планавыя заданні па ўраджайнасці на 1936 год па кожнай культуры для кожнага калгаса з улікам магчымасці кожнага калгаса і самаабавязальстваў калгаснікаў і не пазней 15 лютага прадставіць усе матэрыялы ў Наркамзем.

У мэтах планавай арганізацыі мерапрыемстваў для атрымання ў бліжэйшыя 3-4 гады ўстаноўленай ураджайнасці, даручыць сельскагаспадарчаму аддзелу ЦК КП(б)Б, Наркамзему, райкомам КП(б)Б і райвыканкомам на працягу двух месяцаў з прыцягненнем перадавых калгасаў, атрымліваючых найбольш высокі ўраджай, распрацаваць практычныя мерапрыемствы па павышэнню ўраджайнасці прыста-соўна да кожнага раёна, калгаса, звярнуць асаблівую ўвагу на замацаванне севазваротаў і іх удасканаленне, на расшырэнне канюшылан-тасення, на максімальнае ўкараненне і поўнае скарыстанне м. эдовых у: дэмант (гной, торф, лубін, птушыны памёт, вапна, попел і т. д.).

ЦК КП(б)Б і СНК БССР зварачаюць асаблівую ўвагу партыйных, савецкіх і зямельных органаў, калгасаў і соўгасаў на выключнае значэнне мерапрыемстваў па неадкладнай арганізацыі зімовай здабычы торфу на ўгнаенне, вывазкі гною і правільнага яго хавання, закладкі і прымянення торфа-гнойных і торфа-фекальных кампостаў, вывазкі на поле вапны, збору попелу, птушынага памёту і іншых адыходаў прамысловасці і гарадоў, прыгодных на ўгнаенне. Устаноўце, як правіла, аплату калгаснікам у размяры 1—2 працадні за гной, які вывозіцца з двароў калгаснікаў на калгасныя палі.

СНК і ЦК патрабуюць ад усіх раённых партыйных і савецкіх арганізацый, райза і МТС забяспечыць на працягу 20 дзён выкананне плана засыпкі і загатоўкі насення канюшыны і лубіну, дабiцца ў 1936 годзе, каб кожны калгас абзавёўся ўласным насеннем канюшыны і лубіну ў размерах поўнага забяспечання далейшага расшырэння пасеваў гэтых культур уласным насеннем.

Шляхам прымянення спецыяльных мерапрыемстваў, як вываз пчол на канюшыныя насеннікі ў час апылення, а для лубіну прымяненнем калійна-фосфарных угнаенняў і нітрагіна,—забяспечыць павышэнне ўраджайнасці канюшынага насення і паспяванне лубіну на насенне ва ўсіх раёнах БССР.

Для забяспечання сграхавых патрэб у насенні лубіну і канюшыны вылучыць у якасці рассаднікаў па таварнай вытворчасці насення гэтых культур наступныя раёны:

а) па канюшыне—Слуцкі, Капыльскі, Чырвонаслабодскі, Грэскі, Старобінскі, Уздзенскі, Талачынскі, Круглянскі і Дзержынскі;

б) па лубіну—Касцюковіцкі, Магілёўскі, Чаўскі, Асіповіцкі, Бабруйскі, Барысаўскі, Бярэзінскі, Клічаўскі, Кіраўскі, Пухавіцкі, Смілавіцкі, Смалявіцкі, Чэрвеньскі, Глускі, Грэскі, Дзержынскі, Даманавіцкі, Капыльскі, Лагойскі, Мазырскі, Старадарожскі, Старобінскі, Уздзенскі.

Лічыць зусім недапушчальным, што ў практыцы мінулых гадоў з боку раённых арганізацый і Наркамзема не было дастатковай барацьбы супроць ігнаравання пасеву радковымі сеялкамі на месцах. СНК і ЦК абавязваюць райкомы і МТС арганізаваць найстражэйшы кантроль за выкананнем гэтага мерапрыемства з тым, каб забяспечыць безагаворачнае скарыстанне сеялак у размеры гадавой вытворчасці не менш 100 гектараў на конную і 200 гектараў на трактарную сеялку, правёўшы рамонт усіх няспраўных сеялак да пачатку веснавой сяўбы.

Адзначаючы зусім незадавальняючую работу па адбору мясцовых гатункаў зернавога насення (пшаніцы, жыта, аўса), СНК і ЦК абавязваюць Наркамзем Беларусі і Беларускаю паляводчую станцыю, пачынаючы з 1936 года ўзмацніць работу па адбору мясцовых гатункаў насення з тым, каб у бліжэйшыя два-тры гады забяспечыць БССР новымі гатункамі пшаніцы, жыта і аўса. Неабходна адначасова шырэй разгарнуць арганізацыю вопытных участкаў пры хатах-лабараторыях, упарадкаваўшы работу апошніх.

Абавязваць Наркамзем набыць на працягу 1936 года не менш 500 камплектаў прыбораў і абсталявання для хат-лабараторый, з іх да вясны і не пазней 1 сакавіка 200 камплектаў.

СНК і ЦК адзначаюць, што да гэтага часу барацьба са шкоднікамі сельскай гаспадаркі праводзіцца зусім слаба як у калгасах, так і ў соўгасах. Асабліва незадавальняюча пастаўлена работа па пратручванню насення. Таму СНК і ЦК абавязваюць райкомы КП(б)Б і РВК

на працягу лютага месяца, у адпаведнасці з устаноўленымі планами, забяспечыць неабходнымі прэпаратамі ўсе калгасы і саўгасы для поўнага пратручвання ўсяго насення ў веснавую пасейную кампанію і азімую кампанію 1936 года.

Устанавіць для 1936 года, як мінімальныя, наступныя заданні раёнам па асноўных мерапрыемствах для забяспечання планаў ураджайнасці.

Заданні па прымяненню гною і торфу

Р а ё н ы	У с я г о выкарыстаць гною ў 1936 г. у тыс. тон	У т. л. пад яравыя	Пабудавань гнохаваль- нікаў	Затарфавань у 1936 г. гект.	Для чаго ўнесці торфу тыс. тон	Падрыхтаваць у 1936 г. торфу да вясны 1937 г. тыс. тон
1. Аршанскі ..	270,0	205,0	15	1750	70	60
2. Асвейскі ..	82,3	52,3	4	500	20	10
3. Багушэўскі ..	140,3	98,3	7	900	36	20
4. Бешанковіцкі ..	210,0	151,6	6	1000	40	35
5. Ветрынскі ..	130,3	97,0	5	600	24	14
6. Віцебскі ..	170,0	119,0	12	900	36	20
7. Гарадоцкі ..	137,5	87,5	8	650	26	16
8. Горацкі ..	173,0	128,0	5	950	38	21
9. Дрысенскі ..	175,6	115,6	8	750	30	19
10. Дрыбінскі ..	164,9	119,9	6	900	36	20
11. Дубровенскі ..	160,0	97,0	5	750	30	15
12. Касцюковіцкі ..	237,0	187,0	6	900	36	20
13. Клімавіцкі ..	215,0	157,1	5	900	36	16
14. Круглянскі ..	138,4	103,4	5	550	22	14
15. Крычаўскі ..	110,0	82,0	7	550	22	14
16. Лепельскі ..	165,0	115,0	8	650	26	20
17. Лёзненскі ..	204,0	144,0	4	800	32	25
18. Магілёўскі ..	270,0	197,1	15	1450	58	32
19. Мехаўскі ..	177,0	123,0	5	650	26	18
20. Месіслаўскі ..	250,0	175,0	6	800	32	20
21. Палацкі ..	177,0	123,8	10	1000	40	40
22. Расонскі ..	150,0	110,0	5	850	34	20
23. Сенненскі ..	170,4	119,4	10	750	30	18
24. Сіродзінскі ..	115,0	80,0	5	700	28	18
25. Суражскі ..	185,0	129,0	5	600	24	14
26. Талачынскі ..	172,0	121,0	6	1250	50	34
27. Ушацкі ..	196,0	135,1	8	800	32	20
28. Халопеніцкі ..	138,8	93,8	5	700	28	16
29. Хоцімскі ..	131,4	101,4	5	600	24	23
30. Чашніцкі ..	154,5	93,4	8	700	28	20
31. Чаўскі ..	250,0	190,0	5	1350	54	35
32. Шклоўскі ..	250,0	190,0	10	1100	44	25
33. Асіпавіцкі ..	145,8	118,8	10	700	28	16
34. Барысаўскі ..	205,0	151,3	13	1200	48	30
35. Бабруйскі ..	184,0	147,8	10	800	32	18
36. Б.-Кашалёўскі ..	135,0	100,0	6	550	22	14
37. Бялыніцкі ..	168,2	136,0	5	800	32	20
38. Бярэзінскі ..	200,0	150,0	7	700	28	18
39. Быхаўскі ..	231,2	178,0	10	850	34	22
40. Веткаўскі ..	108,1	83,0	5	700	28	20
41. Гомельскі ..	138,3	104,0	8	800	32	20
42. Добрушскі ..	75,7	56,8	4	650	26	15
43. Журавіцкі ..	144,0	108,8	6	650	26	14
44. Жлобінскі ..	238,1	178,6	8	1050	42	27
45. Кармянскі ..	210,0	150,2	6	600	24	13
46. Клічаўскі ..	160,0	125,0	5	550	22	14

Р а ё н ы	У с я г о выкарыстаць гною ў 1936 г. у тыс. тон	У т. л. пад яравыя	Пабудаваць гноехаваль- ніку	Загарфаваць у 1936 г. гект.	Для чаго ўнесці торфу тыс. тон	Падрыхтаваць у 1936 г. торфу да вясны 1937 г. тыс. тон
47. Кіраўскі	173,7	130,7	6	700	28	18
48. Крупскі	114,3	85,8	7	550	22	16
49. Менскі	228,0	171,0	15	1400	56	32
50. Прапойскі	134,4	108,0	5	750	30	18
51. Пухавіцкі	153,3	115,0	8	550	22	15
52. Рагачоўскі	218,6	166,0	15	800	32	18
53. Смілавіцкі	159,3	113,7	5	700	28	18
54. Рэчыцкі	280,6	220,0	8	650	26	15
55. Смалявіцкі	156,2	117,2	15	850	34	22
56. Свяцілавіцкі	107,0	80,3	6	350	14	8
57. Терахоўскі	150,0	117,0	8	700	28	20
58. Уваравіцкі	170,6	130,0	5	600	24	14
59. Чачэрскі	150,0	112,0	5	600	24	15
60. Чэрвеньскі	161,3	123,8	8	650	26	17
61. Чырвонапольскі	165,0	124,0	5	650	26	18
62. Чэрыкаўскі	133,0	101,0	4	750	30	18
63. Бягомельскі	134,0	99,0	7	950	38	20
64. Брагінскі	155,0	117,0	5	500	20	14
65. Глускі	214,0	162,0	10	800	32	26
66. Грэскі	140,0	106,0	6	550	22	21
67. Дзержынскі	170,0	117,0	8	2300	92	40
68. Даманавіцкі	204,0	144,0	6	500	20	14
69. Ельскі	120,0	89,0	6	550	22	15
70. Жыткавіцкі	110,0	84,0	5	400	16	10
71. Заслаўскі	109,0	78,0	6	500	20	13
72. Капыльскі	204,0	140,0	10	1050	42	32
73. Камарынскі	110,0	90,0	4	500	20	15
74. Капаткевіцкі	154,0	114,0	4	400	16	12
75. Лагойскі	129,0	96,0	6	500	20	14
76. Лельчыцкі	115,0	90,0	5	300	12	15
77. Лоеўскі	150,0	120,0	5	500	20	15
78. Любаньскі	162,0	120,0	8	650	26	30
79. Мазырскі	190,0	138,0	10	650	26	20
80. Нараўлянскі	148,0	115,0	5	400	16	12
81. Плешчаніцкі	110,0	78,0	6	550	22	20
82. Парыцкі	205,0	165,0	5	900	36	33
83. Петрыкаўскі	146,0	110,0	5	500	20	15
84. Слуцкі	242,0	167,0	15	1050	42	24
85. Старадарожскі	160,0	113,0	10	700	28	26
86. Старобінскі	170,0	130,0	10	550	22	15
87. Тураўскі	89,5	71,0	6	300	12	12
88. Уздзенскі	130,0	98,0	10	750	30	30
89. Хойніцкі	180,0	130,0	5	650	26	21
90. Ч.-Слабодскі	120,0	88,0	10	400	16	10
У с я г о	14.934,6	11.014,5	650	67.500	2 700	1.800

Заданні па вапнаванню глебы, збору попелу і радкавай сяўбе

Назва раёнаў	Завапнаваць у калгасах у 1936 г.		Сабраць попелу па калг.-сялян. сектару тон		Пасеяць радковымі сеялкамі ў 1936 г. (гект.)	
	Гект.	Для чаго патрэбн. тон	Усяго за 1936 г.	З тадаш. збору сабраць к вясне	Усяго	У т. л. яравых
1. Аршанскі	800	5.600	700	600	11.200	4.500
2. Асвейскі	—	—	240	200	2.700	1.220
3. Багушэўскі	100	500	370	300	5.300	2.160
4. Бешанковіцкі	100	400	570	470	5.200	2.100
5. Ветрынскі	—	—	600	420	5.000	2.320
6. Віцебскі	300	1.500	450	350	5.000	2.000
7. Гарадоцкі	—	—	400	350	4.800	2.000
8. Горацкі	900	5.400	500	400	7.800	3.470
9. Дрысенскі	—	—	400	350	7.800	3.600
10. Дрыбінскі	500	3.000	500	450	3.500	1.360
11. Дубровенскі	900	4.500	500	450	10.400	4.100
12. Касцюковіцкі	800	4.640	600	500	7.400	3.000
13. Клімавіцкі	750	4.340	550	400	9.500	3.900
14. Круглянскі	100	600	370	300	6.000	2.400
15. Крычаўскі	500	2.800	260	180	10.800	4.300
16. Лепельскі	100	500	750	700	5.700	2.500
17. Лёзненскі	—	—	450	400	9.000	4.000
18. Магілёўскі	100	500	700	630	16.600	7.000
19. Мехаўскі	100	400	450	400	4.200	1.800
20. Мсціслаўскі	800	3.370	450	300	10.000	4.100
21. Полацкі	—	—	900	650	13.200	5.500
22. Расонскі	—	—	480	320	5.000	2.000
23. Савіненскі	500	2.000	450	400	6.100	2.600
24. Сіроцкі	200	800	400	300	5.000	2.100
25. Суражскі	—	—	680	600	4.900	2.100
26. Талачынскі	700	4.200	500	400	4.600	2.000
27. Ушацкі	100	400	530	430	5.900	2.500
28. Халобінскі	100	400	370	300	1.400	550
29. Хойніцкі	200	1.000	410	350	5.400	2.200
30. Чашніцкі	150	600	470	400	3.900	1.600
31. Чаускі	100	500	600	500	4.300	1.700
32. Шклоўскі	300	1.500	800	700	10.000	4.000
33. Асіпавіцкі	—	—	400	320	6.200	3.100
34. Бабруйскі	—	—	550	410	8.000	3.900
35. Барысаўскі	50	200	600	480	8.400	4.200
36. Б.-Кашалёўскі	50	200	390	300	7.400	3.600
37. Бялыніцкі	—	—	500	400	10.000	5.000
38. Бярэзінскі	50	200	540	400	7.900	3.950
39. Быхаўскі	—	—	630	500	9.000	4.300
40. Веткаўскі	200	800	370	300	7.800	3.900
41. Гомельскі	300	1.200	420	340	8.200	4.100
42. Добрушскі	150	600	320	250	3.400	1.500
43. Журавіцкі	—	—	450	360	6.500	3.150
44. Жлобінскі	—	—	750	500	12.600	6.300
45. Кармянскі	—	—	560	450	10.000	4.900
46. Клічаўскі	—	—	420	360	8.600	4.300
47. Кіраўскі	—	—	500	400	4.400	2.000
48. Крупскі	—	—	350	280	6.400	3.200
49. Менскі	800	5.600	600	480	11.600	5.800
50. Прапойскі	—	—	380	300	5.800	2.800

Назва раёнаў	Заваннаваць у калгасах у 1936 г.		Сабраць попелу на калг.-сялян. сектары тон		Пасеяць радковымі сеялкамі ў 1936 г. (гект.)	
	Гект.	Для чаго патрэбн. тон	Усяго за 1936 г.	З гадав. збору сабраць к нясе	Усяго	У т. л. яравых
51. Пухавіцкі	—	—	400	320	9.600	4.800
52. Рагачоўскі	—	—	680	550	16.700	8.150
53. Смілавіцкі	—	—	450	360	5.300	2.650
54. Рэчыцкі	100	400	750	600	10.400	5.200
55. Свяцлавіцкі	50	200	400	320	3.400	1.700
56. Смалявіцкі	—	—	450	360	6.200	3.100
57. Терахоўскі	—	—	60	50	13.400	6.700
58. Уваравіцкі	50	200	480	380	6.500	3.150
59. Чачэрскі	200	800	360	280	9.400	4.700
60. Чэрвеньскі	—	—	380	300	5.000	2.500
61. Чырвонапольскі	—	—	500	420	4.500	2.500
62. Чэрыкаўскі	100	400	360	280	6.100	2.950
63. Бягомельскі	—	—	700	650	3.500	1.650
64. Брагінскі	—	—	400	350	9.900	4.500
65. Глускі	—	—	600	550	7.400	3.400
66. Грэскі	—	—	250	230	4.800	2.300
67. Дзержынскі	—	—	250	200	9.000	4.000
68. Даманавіцкі	—	—	450	400	4.400	2.200
69. Ельскі	—	—	350	300	3.600	1.800
70. Жыткавіцкі	—	—	500	400	6.000	2.500
71. Заслаўскі	100	400	400	300	5.500	2.500
72. Капыльскі	—	—	150	130	6.800	3.000
73. Камарынскі	—	—	280	250	2.800	1.350
74. Канаткевіцкі	—	—	380	330	3.200	1.600
75. Лагойскі	—	—	420	350	6.000	3.000
76. Лельчыцкі	—	—	350	300	4.700	2.300
77. Лоеўскі	—	—	400	350	5.000	2.950
78. Любаньскі	—	—	460	380	7.200	3.500
79. Мазырскі	—	—	520	500	6.200	3.100
80. Плешчаніцкі	—	—	350	280	3.200	1.500
81. Нараўлянскі	—	—	400	370	5.200	2.500
82. Парыцкі	—	—	550	460	11.400	5.100
83. Петрыкаўскі	—	—	390	320	4.000	2.000
84. Слуцкі	100	500	400	350	10.200	5.200
85. Старадарожскі	—	—	450	380	5.200	2.500
86. Старобінскі	—	—	450	350	5.000	2.500
87. Тураўскі	—	—	220	200	3.300	1.350
88. Уздзенскі	—	—	330	270	7.500	3.750
89. Хойніцкі	200	800	500	400	12.600	6.400
90. Ч.-Слабодскі	—	—	200	150	7.900	3.500
Усяго	11.700	61.950	41.500	34.000	628.700	290.730

Заданне па браніроўцы насеннікаў шматгадовых траў і пасаваў лубіну на насенне і ўгнаенне

Назва раёнаў	Забраніраваць насеннікаў у 1936 г.		Пасеяць лубіну		
	Усяго гектараў	У тым ліку 1-го ўкосу гектараў	На насенне (гект.)	На ўгнаенне (гект.)	У тым ліку пасеўнага і пажніўна.
1. Аршанскі	1.800	1.500	200	130	—
2. Асвейскі	400	400	50	30	—
3. Багушэўскі	600	600	210	—	—
4. Бешанковіцкі	950	950	150	140	—
5. Ветрыўскі	550	550	100	100	—
6. Віцебскі	900	900	150	110	—
7. Гарадоцкі	500	500	100	60	—
8. Горацкі	630	630	100	70	—
9. Дрысенскі	1.200	1.200	100	60	—
10. Дрыбінскі	640	540	400	830	—
11. Дубровенскі	720	720	100	60	—
12. Касцюковіцкі	750	400	600	420	—
13. Клімавіцкі	570	330	500	1.000	—
14. Круглянскі	1.010	1.010	230	120	—
15. Крычаўскі	660	400	200	320	—
16. Лепельскі	400	400	200	50	—
17. Лёзненскі	1.150	1.150	200	110	—
18. Магілёўскі	1.400	800	900	1.810	150
19. Мехаўскі	600	600	100	70	—
20. Мсціслаўскі	950	850	200	160	—
21. Полацкі	530	530	200	340	—
22. Расонскі	450	450	150	150	—
23. Сенненскі	600	600	200	80	—
24. Сіроцінскі	650	650	100	70	—
25. Суражскі	830	830	100	60	—
26. Талачынскі	1.590	1.590	250	50	—
27. Ушацкі	500	500	100	70	—
28. Халопеніцкі	420	420	450	840	100
29. Ходімскі	660	380	300	60	—
30. Чашніцкі	520	520	160	—	—
31. Чаускі	800	500	750	2.800	300
32. Шклоўскі	900	500	200	100	—
33. Асіпавіцкі	600	550	700	1.170	100
34. Бабруйскі	1.000	550	700	1.170	100
35. Барысаўскі	600	400	800	2.550	300
36. Б.-Кашалёўскі	700	340	250	800	—
37. Бялыніцкі	900	500	600	1.400	200
38. Бярэзінскі	850	450	1.200	3.970	500
39. Быхаўскі	750	420	800	1.670	200
40. Веткаўскі	480	230	500	200	—
41. Гомельскі	360	200	300	950	150
42. Добрушскі	280	150	300	500	—
43. Журавіцкі	450	250	550	930	—
44. Жлобінскі	530	310	750	2.000	300
45. Кармянскі	420	250	500	1.170	—
46. Клічаўскі	860	490	800	3.590	1.840
47. Кіраўскі	900	500	800	2.180	400
48. Крупскі	720	420	450	1.650	150
49. Менскі	2.500	1.500	500	2.060	300
50. Прапойскі	550	300	750	1.560	—
51. Пухавіцкі	850	500	650	2.200	1.000

Назва району	Забраніраваць насіння у 1936 г.		Пасеяць лубіну		
	Усього гектару	У тым ліку 1-га ўкосу гектару	На насенне (гект.)	На ўгнаенне (гект.)	
				Усього	У тым ліку падсоўнага і пажыўн.
52. Рагачоўскі	800	460	850	1.070	—
53. Смільавіцкі	1 100	600	750	1.550	150
54. Рэчыцкі	500	250	600	600	—
55. Свяцілавіцкі	180	100	500	500	—
56. Смалявіцкі	1.150	650	900	3.700	450
57. Терахоўскі	370	200	800	580	—
58. Уваравіцкі	700	380	400	900	—
59. Чачэрскі	380	200	450	180	—
60. Чэрвеньскі	1.100	650	700	3.100	300
61. Чырвонапольскі	350	200	550	170	—
62. Чэрыкаўскі	600	300	800	1.860	60
63. Бягомельскі	450	250	800	2 050	250
64. Брагінскі	400	180	300	550	50
65. Глускі	550	300	1.200	3 950	950
66. Грэскі	930	700	550	2 020	650
67. Дзержынскі	1.600	1.000	1.000	3.380	550
68. Даманавіцкі	370	170	800	1.840	200
69. Ельскі	300	140	450	680	150
70. Жыткавіцкі	180	100	250	400	200
71. Заслаўскі	1.250	700	700	2.560	300
72. Капыльскі	2.050	1.350	700	3.040	400
73. Камарынскі	170	100	250	50	—
74. Капаткевіцкі	250	100	400	1.040	100
75. Лагойскі	1.500	850	800	2.720	150
76. Лельчыцкі	160	90	400	80	—
77. Лоеўскі	430	200	400	670	100
78. Любаньскі	650	350	550	3.000	800
79. Мазырскі	400	150	750	1.600	100
80. Нараўлянскі	150	80	500	1.000	100
81. Плешчаніцкі	550	300	800	2.570	200
82. Парыцкі	330	150	750	2 330	150
83. Петрыкаўскі	160	80	350	910	150
84. Слуцкі	1.680	1 000	450	1.910	150
85. Ст.-Дарожскі	350	200	800	1 800	400
86. Старобінскі	950	610	500	1.730	200
87. Тураўскі	220	120	150	230	100
88. Уздзенскі	700	450	800	2.100	1 100
89. Хойніцкі	580	280	500	750	100
90. Чырв.-Слабодскі	1.330	900	250	1 130	150
Усяго	55.000	45 000	43.000	102 000	14.880

Арганізаваць у 1936 г. другія машына-трактарныя станцыі ў наступных раёнах:

а) к вясне: у Чаускім, Магілёўскім, Аршанскім, Дубровенскім, Горацкім, Бешанковіцкім, Талачынскім, Расонскім, Капыльскім, Слуцкім, Плешчаніцкім, Мазырскім, Добрушскім, Быхаўскім, Сіроцінскім і Ушацкім;

б) к уборачнай кампаніі: у Сенненскім, Лагойскім, Любаньскім, Рагачоўскім, Смалявіцкім, Рэчыцкім і 1-ю МТС у Свяцілавіцкім раёне.

Наркамзему забяспечыць к 15 лютага камплектаванне новых МТС асноўнымі кадрамі, райкомам КП(б)Б і РВК аказваць максімальную дапамогу Наркамзему ў арганізацыі МТС шляхам выдзялення неаб-

ходных памяшканняў і арганізацыі падрыхтоўкі трактарыстаў і іншых работнікаў МТС.

Зацвердзіць план забяспечання трактарамі, сельскагаспадарчымі машынамі і меліярацыйным інвентаром з наступным размеркаваннем па МТС і раёнах:

Снабжэнне трактарамі і трактарнымі плугамі

Назва МТС	Завоз трактароў		Завоз плугоў		
	ХТЗ	ЧТЗ	Універсальны 2	3-корпусных	4-корпусных
а) Старыя МТС					
1. Аршанская	8	2	—	10	8
2. Асвейская	16	2	—	6	4
3. Багушэўская	16	2	2	8	5
4. Бешанковіцкая	8	2	1	5	14
5. Ветрынская	12	3	1	8	10
6. Віцебская	12	2	—	14	—
7. Гарадоцкая	12	1	—	17	2
8. Горацкая	16	—	—	10	6
9. Дрысенская	4	—	1	2	—
10. Боркавіцкая	4	1	—	8	—
11. Дрыбінская	12	2	1	8	6
12. Дубровенская	8	2	1	6	12
13. Касцюковіцкая	12	2	1	4	8
14. Клімавіцкая	12	2	1	2	12
15. Мілаславіцкая	8	4	1	6	9
16. Круглянская	16	4	1	12	9
17. Крычаўская	12	2	1	14	3
18. Лепельская 1-ая	4	—	1	7	—
19. Лепельская 2-ая	4	—	1	3	—
20. Лёзненская	8	—	—	12	—
21. Высачанская	8	2	1	11	—
22. Магілёўская	8	2	1	10	2
23. Мехаўская	12	3	—	16	—
24. Мсціслаўская	8	3	—	2	8
25. Тэльманаўская	12	3	1	18	—
26. Полацкая	8	2	1	16	5
27. Расонская	4	—	—	7	3
28. Сеяненская	8	2	1	12	4
29. Сіроцінская	8	1	1	15	2
30. Суражская	12	4	1	14	6
31. Талачынская	4	2	1	10	—
32. Ушацкая	4	4	1	14	—
33. Халопеніцкая	16	3	—	11	7
34. Хоцімская	12	3	1	20	—
35. Чашніцкая	8	2	1	14	4
36. Чавская	8	3	1	10	2
37. Шклоўская	12	4	—	4	12
38. Фашчэўская	8	3	1	18	—
39. Асіповіцкая	12	2	1	7	6
40. Цялушская	12	2	1	16	10
41. Прыямінская	12	2	1	12	—
42. Б-Кашалёўская	16	4	1	19	7
43. Бялыніцкая	16	4	2	14	6
44. Бярэзінская	12	2	1	8	8
45. Быхаўская	8	2	1	8	8
46. Веткаўская	12	2	2	12	—
47. Гомельская	8	3	—	11	2
48. Жлобінская	16	3	1	15	—

Назва МТС	Завоз трактароў			Завоз плугоў	
	ХТЗ	ЧТЗ	Універсаль 2	3-корпусных	4-корпусных
49. Кармянская	12	5	1	8	12
50. Нясаянская	8	2	1	7	8
51. Крупская	12	2	1	14	—
52. Менская	12	5	1	27	6
53. Большевикская	8	2	—	6	2
54. Пропойская	12	3	1	8	8
55. Пухавіцкая	16	4	1	16	—
56. Рагачоўская	8	3	2	16	—
57. Рудзенская	16	5	2	11	12
58. Рэчыцкая	8	2	1	13	2
59. Смалевіцкая	8	4	2	7	18
60. Терахавіцкая	12	3	1	11	3
61. Чачэрская	12	2	1	8	6
62. Чэрвеньская	12	3	1	13	6
63. Чырвонапольская	8	4	1	14	—
64. Чэрыкаўская	12	4	1	9	12
65. Доўская	12	5	1	7	12
66. Кіраўская	16	5	2	10	12
67. Уваравіцкая	12	2	2	6	6
68. Бягомельская	8	—	—	—	6
69. Гаўская	12	2	2	12	—
70. Грэская	12	5	2	8	12
71. Дзержынская	16	4	1	21	6
72. Путчынская	8	6	1	—	20
73. Даманавіцкая	12	2	1	13	5
74. Ельская	8	—	1	6	5
75. Жыткавіцкая	4	—	1	—	—
76. Заслаўская	12	3	2	22	—
77. Заслаўская	4	4	2	4	12
78. Капыльская	8	4	2	16	—
79. Лагойская	4	1	—	2	2
80. Лельчыцкая	8	3	1	16	—
81. Любаньская	8	4	1	7	10
82. Мазырская	8	1	—	6	3
83. Н. раўлянская	4	2	1	—	2
84. Плешчаніцкая	12	3	1	6	10
85. Парыцкая	8	2	1	16	—
86. Петрыкаўская	8	7	2	5	20
87. Слуцкая	8	3	1	8	6
88. Старадарожская	16	4	1	19	—
89. Старобінская	4	1	—	3	3
90. Тураўская	12	6	1	4	20
91. Уздзенская	8	3	1	6	8
92. Хойніцкая	8	6	1	5	9
93. Танежыцкая	12	2	1	11	5
94. Брагінская	12	2	1	8	5
95. Калаткевіцкая	12	1	1	9	2
96. Лоеўская	8	1	—	9	2
96. Іолчанская	8	1	—	—	—
6) Новая МТС					
1. Чаўская	28	2	—	24	4
2. Магілёўская	32	3	1	27	6
3. Аршанская	28	3	1	24	6
4. Дубровіцкая	28	2	—	24	4
5. Горацкая	28	2	—	24	4
6. Бешанковіцкая	28	3	—	24	6

Назва МТС	Завоз трактароў			Завоз плугоў	
	ХТЗ	ЧТЗ	Універ- сая 2	3-кор- пусных	4-кор- пусных
7. Талачынская	28	2	—	24	4
8. Расонская	28	2	—	24	4
9. Сіроцкіўская	28	2	—	24	4
10. Капыльская	28	3	1	24	6
11. Слуцкая	28	3	1	24	6
12. Мазырская	28	1	1	24	2
13. Пleshчаніцкая	28	2	—	24	4
14. Добрушская	28	2	1	24	4
15. Быхаўская	28	2	1	24	4
16. Сенненская	28	2	—	24	4
17. Ушанская	28	2	—	24	4
18. Лагойская	28	1	1	24	2
19. Любаньская	20	—	—	17	—
20. Свяцільвіцкая	20	1	—	17	2
21. Рагачоўская	28	2	2	24	4
22. Смалявіцкая	28	2	—	24	4
23. Рэчыцкая	28	2	—	24	4
Усяго па МТС БССР	1600	300	100	1.500	600

Снабжэнне сельскагаспадарчымі машынамі

Назва МТС	Сеялак дыск. 24-радк.	Ільнацерабілак ВНІЛ-5	Паўштурхаль камбайнаў	Паўднёвых камбайнаў	Малатарань МК-1100	Малатарань БДО-34	2-радкоўных бульбакіпалак	Аднарадкоўных бульбакіпалак
а) Старыя МТС								
1. Аршанская	4	6	4	—	3	2	6	4
2. Асвейская	—	8	1	—	1	2	3	—
3. Багушэўская	6	10	2	—	4	2	3	2
4. Бешанковіцкая	7	9	2	—	2	2	3	—
5. Ветрыўская	—	10	2	—	1	—	2	—
6. Віцебская	5	4	—	—	—	2	6	4
7. Гарадоцкая	5	—	1	—	1	1	1	—
8. Горацкая	7	6	2	—	1	4	2	2
9. Дрысенская	—	3	2	—	1	—	2	2
10. Боркавіцкая	2	10	1	—	1	—	2	2
11. Дрыбінская	5	6	1	—	4	2	3	2
12. Дубровенская	8	7	3	—	—	—	3	2
13. Касцюковіцкая	5	4	2	1	—	—	4	4
14. Клімавіцкая	7	6	2	1	—	—	4	4
15. Мілаславіцкая	7	1	2	1	4	4	4	2
16. Круглянская	5	4	2	—	4	1	4	2
17. Крычаўская	—	9	2	—	2	—	3	2
18. Лепельская 1-ая	7	5	—	—	—	1	2	—
19. Лепельская 2-ая	6	2	—	—	—	1	2	—
20. Лёзненская	2	4	1	—	—	—	3	2

Назва МТС	Сеялак дыск. 24-радк.	Льняцерабілак ВНІІ-6	Паўночных камбайнаў	Паўднёвых камбайнаў	Малатарань МК-1100	Малатарань БДО-34	2-радковых бульбакапалам	Адварадковых бульбакапалак
21. Высачанская	—	—	1	—	1	—	3	2
22. Магілёўская	3	6	4	2	2	—	—	4
23. Мехаўская	7	8	—	—	—	—	—	—
24. Мсціслаўская	8	5	2	1	3	2	3	2
25. Тэльчанаўская	2	4	—	—	1	—	5	2
26. Полацкая	2	7	—	—	2	2	—	—
27. Расонская	3	10	—	—	2	2	3	2
28. Сенненская	9	5	2	—	—	1	2	2
29. Сіроціцкая	6	3	2	—	2	—	3	2
30. Суражская	2	10	3	—	1	—	4	4
31. Талачынская	8	1	2	—	2	—	2	2
32. Ушацкая	2	8	—	—	2	—	3	2
33. Фашчаўская	5	2	2	—	3	—	2	—
34. Халопеніцкая	3	10	—	—	4	2	3	2
35. Хоцімская	7	—	2	—	3	2	3	2
36. Чашніцкая	9	6	—	—	2	2	3	2
37. Чауская	5	8	2	—	2	2	4	2
38. Шклоўская	13	5	2	—	2	2	4	2
39. Асіповіцкая	2	2	1	1	2	2	5	4
40. Цялушская	7	3	2	—	3	2	5	4
41. Прыямінская	5	2	2	1	2	2	4	2
42. Будакашалеўская	12	3	2	—	2	2	3	2
43. Бялыніцкая	6	4	2	—	2	2	3	4
44. Бярэзінская	5	4	1	1	3	2	7	4
45. Быхаўская	8	4	2	1	2	3	4	4
46. Веткаўская	—	1	2	1	3	2	6	4
47. Гомельская	2	—	1	2	1	2	6	4
48. Жлобінская	8	2	1	2	4	3	4	2
49. Кармянская	8	4	—	—	3	4	3	2
50. Нясяцкая	6	3	—	—	2	2	3	2
51. Крупская	4	3	2	1	3	2	8	6
52. Менская	10	—	3	—	2	2	5	4
53. Большэвіцкая	8	—	2	1	3	3	4	2
54. Прапойская	7	2	2	—	3	3	5	4
55. Пухавіцкая	3	1	2	—	3	3	5	4
56. Рагачоўская	6	5	2	2	2	3	5	4
57. Рудзенская	5	3	1	—	4	3	5	4
58. Рэчыцкая	2	4	2	1	2	3	5	4
59. Смалявіцкая	15	3	2	2	1	2	5	4
60. Терахоўская	7	3	2	1	3	3	4	2
61. Чачэрская	6	1	2	—	3	2	3	2
62. Чэрвеньская	6	4	2	—	4	3	4	2
63. Чырвонапольская	8	2	2	—	4	2	4	2
64. Чэрыкаўская	10	2	2	—	4	3	4	2
65. Доўская	7	5	2	—	4	4	4	2
66. Кіраўская	12	5	2	—	3	3	4	2
67. Уваравіцкая	7	6	1	1	2	—	—	—
68. Бягомельская	4	1	—	—	2	—	4	2
69. Глуская	5	2	2	1	2	—	4	2
70. Грэская	8	1	3	2	3	—	5	4
71. Дзержынская	3	3	3	2	1	—	4	4
72. Путчынская	3	—	3	2	3	—	3	2
73. Даманавіцкая	10	1	1	—	2	—	2	—
74. Ельская	5	2	—	—	1	—	2	—
75. Жыткавіцкая	—	—	—	—	1	—	3	—
76. Заслаўская	—	—	3	—	2	—	4	—
77. Капыльская	9	3	5	1	2	—	—	4

Назва МТС	Сейлак дыск. 24-радк.	Ільняцерабл. ВНПЛ-5	Паўночных камбайнаў	Паўднёвых камбайнаў	Малатарань МК-1100	Малатарань БДО-34	2-радкоўя бульбакапалак	Аднарадкоўя бульбакапалак
78. Лагойская	6	2	2	—	1	—	4	2
79. Лельчыцкая	3	—	—	—	2	—	1	—
80. Любаньская	4	—	—	—	1	—	2	—
81. Мазырская	8	2	—	1	2	—	4	2
82. Нараўлянская	5	1	—	—	3	—	2	—
83. Плешчаніцкая	2	—	—	—	3	—	—	—
84. Парыцкая	1	2	—	—	1	—	4	2
85. Петрыкаўская	6	1	—	—	2	—	2	—
86. Слуцкая	12	2	6	4	3	—	5	4
87. Старадарожская	9	1	2	—	1	—	2	2
88. Старобінская	10	—	3	1	2	—	3	2
89. Тураўская	3	—	—	—	—	—	1	—
90. Уздзенская	8	1	2	—	2	—	4	2
91. Хойніцкая	7	2	2	2	1	—	4	2
92. Танежыцкая	—	1	2	2	2	—	3	2
93. Брагінская	3	2	2	2	3	2	2	—
94. Капаткевіцкая	5	2	—	—	3	3	1	—
95. Лоеўская	8	2	—	—	3	3	2	—
96. Іолчанская	4	—	—	—	3	3	—	—
б) Новыя МТС								
1. Чауская	7	10	—	—	6	4	4	—
2. Магілёўская	7	10	—	—	7	3	6	—
3. Аршанская	7	10	—	—	7	3	6	—
4. Дубровенская	7	15	—	—	6	3	■	—
5. Горацкая	7	15	—	—	6	3	3	—
6. Бешанковіцкая	6	15	—	—	6	3	2	—
7. Талачынская	7	15	—	—	7	3	4	—
8. Расонская	6	12	—	—	6	3	2	—
9. Сіроцінская	6	15	—	—	6	3	2	—
10. Капыльская	8	3	—	—	7	3	4	—
11. Слуцкая	8	3	—	—	7	3	4	—
12. Мазырская	7	2	—	—	7	3	3	—
13. Плешчаніцкая	7	2	—	—	7	3	—	—
14. Добрушская	7	2	—	—	6	3	4	—
15. Быхаўская	7	5	—	—	7	3	■	—
16. Севненская	7	15	—	—	6	3	3	—
17. Ушацкая	7	13	—	—	6	3	■	—
18. Лагойская	7	2	—	—	7	3	3	—
19. Любаньская	5	—	—	—	6	3	2	—
20. Свяцлавіцкая	5	1	—	—	6	3	2	—
21. Рагачоўская	7	3	—	—	7	3	6	—
22. Смалявіцкая	7	3	—	—	7	3	4	—
23. Рэчыцкая	7	—	—	—	7	3	3	—
Усяго па МТС	700	500	150	50	350	200	400	200

Снабжэнне меліярацыйным інвентаром

Назва МТС	Кустарніковыя плугі К-56	Плугі балотныя "Фамічова"	Канавакапаль- нікі	Кустарэзы	Карчавальныя машыны ДОРС
а) Старыя МТС					
1. Аршанская	2	—	—	1	2
2. Асвейская	1	—	1	—	1
3. Багушэўская	2	—	1	1	1
4. Бешанковіцкая	2	—	1	1	2
5. Ветрынская	—	1	—	—	2
6. Віцебская	2	1	1	1	2
7. Гарадоцкая	3	—	—	1	1
8. Горацкая	2	1	1	1	1
9. Дрысенская	2	—	1	—	1
10. Боркавіцкая	1	—	—	—	1
11. Дрыбінская	3	1	—	—	2
12. Дубровенская	—	—	1	—	1
13. Касцюковіцкая	2	—	—	1	2
14. Клімавіцкая	2	2	—	—	1
15. Мілаславіцкая	2	—	—	—	1
16. Круглянская	2	—	—	—	1
17. Крычаўская	2	—	—	—	1
18. Лепельская 1-я	2	—	—	—	1
19. Лепельская 2-я	2	—	1	1	1
20. Лёзненская	1	—	1	—	1
21. Высацкая	1	—	—	—	1
22. Высацкая	2	—	1	—	1
23. Магілёўская	2	1	1	—	2
24. Мсціслаўская	3	2	1	1	1
25. Тэльманаўская	2	—	—	—	1
26. Полацкая	1	—	1	1	1
27. Расонская	—	—	1	—	1
28. Сенненская	2	—	—	1	1
29. Сіроцінская	3	—	1	1	2
30. Суражская	3	1	1	1	1
31. Талачынская	1	—	—	—	1
32. Ушацкая	1	—	—	1	2
33. Хоцімская	3	—	—	—	1
34. Халопеніцкая	3	—	1	1	2
35. Чашніцкая	3	—	1	1	1
36. Чауская	2	2	—	—	1
37. Шклоўская	1	1	1	—	1
38. Фашчаўская	2	—	—	—	1
39. Асіповіцкая	3	—	1	1	2
40. Цялушская	2	—	—	—	1
41. Прыямінская	2	—	—	—	1
42. Будакашалеўская	3	—	—	1	1
43. Бялыніцкая	3	—	—	1	2
44. Барэзінская	3	—	1	1	1
45. Быхаўская	2	1	1	1	2
46. Веткаўская	3	—	—	—	1
47. Гомельская	3	—	1	—	1
48. Жлобінская	2	2	1	1	2
49. Кармянская	2	—	—	—	1
50. Нясеніцкая	3	—	—	1	2
51. Крупская	2	—	—	—	1
52. Менская	3	1	—	—	1

Назва МТС	Кустарыкавыя плугі К-56	Плугі балотныя "фамічова"	Канавакапаль- нікі	Кустарэзы	Карчавальныя машыны ДОРСІ
53. Большэвіцкая	3	1	1	—	1
54. Прапойская	3	3	—	—	2
55. Пухавіцкая	2	1	—	1	2
56. Рагачоўская	2	—	1	1	1
57. Рудзенская	3	1	—	—	2
58. Рэчыцкая	3	—	1	1	3
59. Смалявіцкая	2	1	—	1	3
60. Терахоўская	—	—	1	—	—
61. Чачэрская	3	1	—	1	2
62. Чэрвеньская	2	—	1	—	1
63. Чырвонапольская	2	1	—	—	2
64. Чэрыкаўская	2	1	—	—	2
65. Доўская	2	1	—	1	2
66. Кіраўская	2	1	—	—	2
67. Уваравіцкая	2	1	1	1	2
68. Бягомельская	3	—	—	—	1
69. Глуцкая	3	2	1	1	2
70. Грэская	3	—	—	—	2
71. Дзержынская	1	—	—	—	1
72. Путчынская	2	—	1	1	2
73. Даманавіцкая	1	2	—	1	3
74. Ельская	2	—	1	1	1
75. Жыткавіцкая	—	—	—	—	1
76. Заслаўская	2	—	—	—	2
77. Капыльская	2	—	—	—	1
78. Лагойская	2	—	—	—	1
79. Лельчыцкая	1	—	—	—	1
80. Любаньская	1	2	1	1	2
81. Мазырская	2	1	1	1	1
82. Нараўлянская	2	—	—	—	2
83. Плешчаніцкая	2	—	—	—	1
84. Парыцкая	2	1	1	1	1
85. Петрыкаўская	2	—	1	—	1
86. Слуцкая	3	1	1	—	1
87. Старадарожская	2	2	—	1	1
88. Старобінская	3	—	1	—	3
89. Тураўская	1	—	—	—	—
90. Уздзенская	3	—	—	—	1
91. Хойніцкая	2	—	1	1	3
92. Танежыцкая	2	—	—	1	1
93. Брагінская	2	—	1	1	—
94. Капаткевіцкая	2	—	—	1	—
95. Лоеўская	2	1	—	—	1
96. Голчанская	2	2	—	—	1
6) Новыя МТС					
1. Чауская	3	—	—	—	1
2. Магілёўская	2	—	—	—	1
3. Аршанская	2	—	—	—	1
4. Дубровенская	2	—	—	—	1
5. Горацкая	2	—	—	—	1
6. Бешанковіцкая	2	—	—	—	1
7. Талачынская	2	—	—	—	1
8. Расонская	2	—	—	—	1
9. Сіроцінская	3	—	—	—	1

Назва МТС	Кустарніковыя плугі К-56	Плугі балотныя "Фамічова"	Канавакапаль- нікі	Кустарэзы	Карчавальныя машыны ДОРСІ
10. Капыльская	2	—	—	—	1
11. Слуцкая	2	—	—	—	1
12. Мазырская	2	—	—	—	1
13. Плешчаніцкая	2	—	—	—	1
14. Добрушская	2	—	—	—	1
15. Выхаўская	2	—	—	—	1
16. Сенненская	3	—	—	—	1
17. Ушацкая	2	—	—	—	1
18. Лагойская	3	—	—	—	1
19. Любаньская	5	5	—	—	3
20. Свяцлавіцкая	2	—	—	—	2
21. Рагачоўская	2	—	—	—	1
22. Смалевіцкая	2	—	—	—	1
23. Рэчыцкая	5	5	—	—	3
Усяго па МТС БССР	25	50	40	45	160

План снабжэння жніяркамі-самаскідкамі раёнаў БССР на 1936 год

Назва раёнаў	Выдзелена на 1936 г.	Назва раёнаў	Выдзелена на 1936 г.
1. Аршанскі	10	26. Талачынскі	35
2. Асвейскі	10	27. Ушацкі	25
3. Багушэўскі	10	28. Халопеніцкі	60
4. Бешанковіцкі	55	29. Хоцімскі	25
5. Ветрынскі	15	30. Чашніцкі	25
6. Віцебскі	5	31. Чаускі	80
7. Гарадоцкі	45	32. Шклоўскі	25
8. Горацкі	60	33. Асіпавіцкі	30
9. Дрысенскі	10	34. Бабруйскі	50
10. Дрыбінскі	10	35. Барысаўскі	15
11. Дубровенскі	40	36. Будакашалеўскі	30
12. Касцюковіцкі	65	37. Бялыніцкі	65
13. Клімавіцкі	60	38. Бярэзінскі	55
14. Круглянскі	30	39. Выхаўскі	65
15. Крычаўскі	5	40. Веткаўскі	40
16. Лепельскі	15	41. Гомельскі	15
17. Лёзненскі	10	42. Добрушскі	25
18. Магілёўскі	20	43. Журавіцкі	55
19. Мезаўскі	40	44. Жлобінскі	50
20. Мсціслаўскі	50	45. Кармянскі	55
21. Полацкі	10	46. Клічаўскі	45
22. Расонскі	20	47. Кіраўскі	70
23. Севненскі	15	48. Крупскі	50
24. Сіроцінскі	10	49. Менскі	5
25. Суражскі	10	50. Прапойскі	40

Назва раёнаў	Выдзелена на 1936 г.	Назва раёнаў	Выдзелена на 1936 г.
51. Пухавіцкі	25	72. Капыльскі	30
52. Рагачоўскі	60	73. Камарынскі	50
53. Рудзенскі	20	74. Капаткевіцкі	40
54. Рэчыцкі	45	75. Лагойскі	30
55. Свяцлавіцкі	60	76. Лельчыцкі	25
56. Смалявіцкі	30	77. Лоеўскі	50
57. Терахоўскі	35	78. Любаньскі	25
58. Уваравіцкі	50	79. Мазырскі	30
59. Чачэрскі	40	80. Нараўлянскі	25
60. Чэрвеньскі	45	81. Плешчаніцкі	40
61. Чырвонапольскі	55	82. Парыцкі	50
62. Чэрыкаўскі	60	83. Петрыкаўскі	60
63. Бягомельскі	40	84. Слуцкі	10
64. Брагінскі	10	85. Старадарожскі	15
65. Глускі	65	86. Старобінскі	60
66. Грэскі	20	87. Тураўскі	10
67. Дзержынскі	10	88. Уздзенскі	20
68. Даманавіцкі	25	89. Хойніцкі	15
69. Ельскі	25	90. Чырвонаслабодскі	25
70. Жыткавіцкі	10		
71. Заслаўскі	30	Усяго па БССР	3.000

**Зацвердзіць заданне па ўзворванню новых зямель
па калгасна-сялянскаму сектару ў разрэзе раё-
наў БССР на 1936 год**

Назва раёнаў	Узараць гектараў	Назва раёнаў	Узараць гектараў
1. Аршанскі	800	15. Крычаўскі	600
2. Асвейскі	450	16. Лепельскі	1.100
3. Багушэўскі	900	17. Лёзненскі	1.000
4. Бешанковіцкі	1.100	18. Магілёўскі	1.100
5. Ветрынскі	850	19. Мехаўскі	800
6. Віцебскі	500	20. Мсціслаўскі	800
7. Гарадоцкі	850	21. Полацкі	1.100
8. Горацкі	400	22. Расонскі	750
9. Дрысенскі	1.250	23. Сеняенскі	850
10. Дрыбінскі	1.000	24. Сіроцінскі	900
11. Дубровенскі	650	25. Суражскі	750
12. Касцюковіцкі	950	26. Талачынскі	600
13. Клімавіцкі	1.250	27. Ушацкі	1.100
14. Круглянскі	550	28. Халопевіцкі	800

Назва раёнаў	Узараць гектараў	Назва раёнаў	Узараць гектараў
29. Хоцімскі	400	61. Чырвонапольскі	950
30. Чашніцкі	1.000	62. Чэрыкаўскі	750
31. Чаускі	1.500	63. Бягомельскі	750
32. Шклоўскі	750	64. Брагінскі	800
33. Асіповіцкі	500	65. Глускі	1.000
34. Бабруйскі	500	66. Грэскі	400
35. Барысаўскі	1.400	67. Дзержынскі	500
36. Будакашалёўскі	600	68. Даманавіцкі	750
37. Бялыніцкі	900	69. Ельскі	700
38. Бярэзінскі	600	70. Жыткавіцкі	400
39. Быхаўскі	1.400	71. Заслаўскі	450
40. Веткаўскі	800	72. Капыльскі	300
41. Гомельскі	500	73. Камарынскі	600
42. Добрушскі	600	74. Капаткевіцкі	750
43. Журавіцкі	500	75. Лагойскі	850
44. Жлобінскі	800	76. Лельчыцкі	1 000
45. Кармянскі	600	77. Лоеўскі	900
46. Клічаўскі	1.050	78. Любаньскі	1.100
47. Кіраўскі	1.100	79. Мазырскі	650
48. Крупскі	700	80. Нараўлянскі	850
49. Менскі	200	81. Племчаніцкі	900
50. Прапойскі	800	82. Парыцкі	1.200
51. Пухавіцкі	400	83. Петрыкаўскі	900
52. Рагачоўскі	500	84. Слуцкі	400
53. Смільавіцкі	350	85. Старадарожскі	1.200
54. Рэчыцкі	1.650	86. Старобінскі	1.100
55. Свяцілавіцкі	600	87. Тураўскі	350
56. Смалявіцкі	900	88. Уздзенскі	400
57. Терахоўскі	650	89. Хойніцкі	850
58. Уваравіцкі	800	90. Чырвонаяслабодскі	200
59. Чачэрскі	800		
60. Чэрвеньскі	400	Усяго па БССР	70.000

Забараніць РК КП(б)Б, райвыканкомам, райза і МТС падмяняць асваенне новых зямель за кошт раскарчоўкі, расчысткі кустарнікаў і асушкі балот узворваннем пасьбішчых і лугавых угоддзяў, што на справе не дае павелічэння маючыхся ў карыстанні агульных зямельных рэсурсаў і ў радзе выпадкаў затрымлівае развіццё жывёлагадоўлі.

Зацвердзіць наступныя заданні па выпрацоўцы на адзін 15-сілавы трактар у гектарах і заданні работы шыроказахватных ільнацерабілак і малатарань.

Назва МТС	Нагрузка на адзін умоўны 15-сілавы трактар у гектарах	Выдэрабіць ільнацерабілкамі ВНІЛ-5 гектар	Абмалаціць складанымі трактарнымі малатаранямі т. тон
1. Аршанская	420	300	8,5
2. Асвейская	340	850	6,0
3. Багушэўская	400	600	5,0
4. Ветрынская	380	900	7,5
5. Бешанковіцкая	400	800	6,5
6. Віцебская	390	150	6,0
7. Гарадоцкая	370	650	5,5
8. Горацкая	360	750	6,5
9. Дрысенская	380	950	5,5
10. Боркавіцкая	420	1.000	6,5
11. Дрыбінская	400	500	4,5
12. Дубровенская	360	850	7,0
13. Касцюковіцкая	380	400	6,5
14. Клімавіцкая	350	350	8,0
15. Мілаславіцкая	400	500	5,0
16. Круглянская	400	650	4,5
17. Крычаўская	420	350	6,0
18. Лепельская I-я	330	650	6,0
19. Лепельская II-я	400	700	5,0
20. Лёзненская	360	900	8,0
21. Высачанская	380	700	5,5
22. Магілёўская	420	250	8,0
23. Мехаўская	350	800	5,5
24. Мсціслаўская	390	550	7,0
25. Тэльманаўская	400	800	5,5
26. Полацкая	350	350	5,5
27. Расонская	350	800	7,0
28. Сенненская	360	800	7,0
29. Сіроцкінская	370	750	5,5
30. Суражская	370	850	5,5
31. Талачынская	390	700	7,5
32. Ушацкая	350	800	7,0
33. Фашчаўская	425	900	6,0
34. Халопеніцкая	380	350	4,0
35. Хоцімская	425	650	4,5
36. Чашніцкая	340	800	5,5
37. Чауская	400	650	6,0

Назва МТС	Нагрузка на адзін умоў- ны 15-сіль- вы трактар у гектарах	Выцерабіць ільнацера- білкамі ВНІЛ-5 гектар	Абмалаціць складанымі трактарны- мі малатар- нямі т. тон
38. Шклоўская	380	700	7,5 арг. 3,0 1936 г.
39. Чауская II-я	380	200	4,0
40. Магілёўская II-я	380	200	3,5
41. Аршанская II-я	380	200	2,5
42. Дубровенская II-я	380	300	2,5
43. Горацкая II-я	350	300	2,5
44. Бешанковіцкая II-я	350	300	3,5
45. Талочынская II-я	350	300	2,5
46. Расонская II-я	320	250	2,5
47. Сіроцкая II-я	350	300	—
48. Севненская II-я	180	—	2,5
49. Ушацкая II-я	350	300	4,7
50. Асіповіцкая	360	150	7,0
51. Мядушская	420	150	5,5
52. Прыямінская	380	150	7,5
53. Будакашалёўская	400	200	6,5
54. Бялыніцкая	420	450	5,0
55. Бярэзінская	380	150	6,5
56. Быхаўская	390	250	5,0
57. Веткаўская	380	150	5,0
58. Гомельская	390	—	7,5
59. Жлобінская	390	200	5,6
60. Кармянская	400	200	5,5
61. Нясяцкая	350	150	6,0
62. Крупская	380	450	10,5
63. Менская	440	—	7,0
64. Большэвіцкая	390	—	4,5
65. Прапойская	400	100	9,5
66. Пухавіцкая	380	150	8,0
67. Рагачоўская	425	250	8,0
68. Рудзенская	430	150	6,7
69. Рэчыцкая	410	150	10,0
70. Смалявіцкая	400	200	9,0
71. Терахоўская	420	200	4,0
72. Чачэрская	380	150	5,6
73. Чэрвеньская	380	150	5,0
74. Чырвонапольская	350	200	4,5
75. Чэрыкаўская	400	250	3,5
76. Жоўская	400	100	5,0
77. Кіраўская	400	100	

Назва МТС	Нагрузка на адзін умоўны 15-сільвы трактар у гектарах	Выцерабіць ільнацерабілкамі ВНІЛ-5 гектар	Абмалаць складанымі трактарнымі малатарнямі т. тон
78. Уваравіцкая	390	100	5,5
79. Добрушская	320	50	3,5 апр. 1936 г.
80. Быхаўская II-я	300	100	4,5
81. Свяцілавіцкая	180	—	—
82. Смалявіцкая II-я	180	—	—
83. Рагачоўская II-я	180	—	—
84. Рэчыцкая II-я	150	—	—
85. Бягомельская	300	100	4,0
86. Глуская	380	150	5,0
87. Грэская	400	100	5,5
88. Дзержынская	440	250	4,0
89. Путчынская	400	150	8,0
90. Даманавіцкая	350	200	7,5
91. Ельская	380	50	3,0
92. Жыткавіцкая	300	50	4,5
93. Заслаўская	400	200	9,0
94. Капыльская	450	100	12,0
95. Лагойская	380	150	6,5
96. Лельчыцкая	350	—	4,0
97. Любаньская	380	50	6,5
98. Мазырская	400	100	5,5
99. Нараўлянская	320	50	3,5
100. Плешчаніцкая	320	100	5,0
101. Парыцкая	320	100	4,0
102. Петрыкаўская	300	50	4,0
103. Слуцкая	450	100	13,0
104. Старадарожская	380	150	5,5
105. Старопінская	420	200	8,5
106. Тураўская	320	—	5,5
107. Уздзенская	400	200	7,0
108. Хойніцкая	400	150	7,5
109. Танежыцкая	400	150	9,0
110. Брагінская	380	100	3,5
111. Лоеўская	350	100	4,0
112. Іолчанская	300	—	2,0
113. Капыльская II-я	380	50	5,5 апр. 1936 г.
114. Слуцкая II-я	380	50	5,5
115. Плешчаніцкая II-я	300	—	2,5
116. Мазырская II-я	350	—	3,0
117. Лагойская II-я	180	—	—
118. Любаньская II-я	150	—	—
119. Капаткевіцкая	320	100	3,5
Усяго	382,1	36.000	650,0

СНК і ЦК абавязваюць усіх дырэктароў МТС і МТМ скончыць рамонт трактароў і сельскагаспадарчых машын не пазней 10 лютага гэтага года. Сакратарам РК КП(б)Б і старшыням РВК асабіста правярыць гатоўнасць МТС да веснавых пасеўных работ.

Абавязаць дырэктароў МТС і старшын праўленняў калгасаў вылучыць на час веснавога і асенняга ворыва кадры прыцэпшчыкаў з тым, каб забяспечыць кожны трактар пастаянным прыцэпшчыкам з лепшых калгаснікаў.

СНК і ЦК абавязваюць дырэктароў МТС поўнасю ліквідаваць сваю адсталасць па тэхнічных ведах і ведах трактара і складаных сельгасмашын з тым, каб да пачатку сяўбы не было ні аднаго дырэктара МТС, не аўладаўшага трактарам, або неабходным мінімумам тэхнічных ведаў.

СНК і ЦК падкрэсліваюць выключную ролю МТС у справе барацьбы за ўраджай, за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў. МТС абавязаны ўзначаліць стаханаўскі рух шырокіх мас калгаснікаў.

СНК і ЦК абавязваюць дырэктароў МТС у сваёй рабоце раўняцца па перадавых МТС, пераходзячы да рашучага адмаўлення ад дзяржатацыі, на самаакупавасць і прыбытковасць на аснове мабілізацыі і скарыстання ўсіх унутраных рэсурсаў, большай арганізаванасці, канкрэтнага кіраўніцтва і культурных метадаў работы.

Абавязаць Наркамзем, партыйныя і савецкія арганізацыі раёнаў падрыхтаваць да сельскагаспадарчых работ 1936 г. кваліфікаваныя кадры для трактарных машын у наступнай колькасці: трактарыстаў — 6.000, у тым ліку для «ЧТЗ» — 700 чалавек. Трактарыстаў-брыгадзіраў — 600 чалавек, камбайнераў — 200 чалавек, у тым ліку для паўночных камбайнаў — 150 чалавек, ільнацерабільшчыкаў (з ліку трактарыстаў) — 850 чалавек, машыністаў і інструктароў ільнацерабільных машын — 1000 чалавек, машыністаў-малацільшчыкаў — 600 чалавек, вадзіцеляў бульбаўборачных машын — 600 чалавек, механікаў МТС — 300 чалавек.

Арганізаваць курсы камбайнераў пры Горацкім сельскагаспадарчым інстытуце на 100 чалавек і пры Беларускай станцыі механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі на 100 чалавек.

Абавязаць райкомы і РВК, дырэктароў МТС асабіста зрабіць адбор курсантаў для курсаў камбайнераў з тым, каб не пазней 5 лютага ўсе курсанты былі ўжо на месцы вучобы.

Курсы інструктароў па бульбаўборачных машынах адкрыць пры Беларускай станцыі механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі ў Менску не пазней 1 лютага 1936 года, а аднамесячныя міжраённыя курсы вадзіцеляў бульбаўборачных машын (на 600 чалавек) з 1 мая г. г.

Даручыць Наркамзему сумесна з рагачоўскім райкомам КП(б)Б і РВК расшырыць рагачоўскую школу механікаў на 100 чалавек і не пазней 15 лютага г. г. забяспечыць набор слухачоў.

Расшырыць да 1 лютага курсы трактарных брыгадзіраў у Крычаве і Гарадку да 300 чалавек. Адкрыць к першаму сакавіка курсы брыгадзіраў на 300 чалавек у Мсціслаўлі на базе тэхнікума тэхнармавання.

Падрыхтоўку ільнацерабільшчыкаў на 2-месячных курсах адкрыць з 1 сакавіка г. г. пры ўсіх ільняных МТС і на міжраённых курсах.

Месячныя курсы інструктароў ільнаапрацоўчых машын (з агра-номаў) пры Горацкім сельскагаспадарчым інстытуце на 100 чалавек адкрыць 1 лютага г. г.

Месячныя курсы на ільнаапрацоўчых машынах на МТС адкрыць 15 сакавіка г. г.

Двухмесячныя курсы машыністаў для складаных малатарань (пры кожнай МТС) на 600 чалавек адкрыць, пачынаючы з 1—15 сакавіка.

Адобрыць прапанову тав. Бэнэка аб арганізацыі курсаў для павышэння кваліфікацыі дырэктароў МТС на 50 чалавек.

Абавязаць усіх намеснікаў дырэктароў па палітчастцы своечасова распрацаваць план практычных мерапрыемстваў па разгортванню масава-палітычнай работы на арганізуюемых пры МТС курсах.

СНК і ЦК патрабуюць ад сакратароў райкомаў, загадчыкаў райза і дырэктароў МТС непасрэднай асабістай праверкі і зацверджання кандыдатаў вылучаемых на курсы камбайнераў, трактарыстаў «ЧТЗ» і ільнацерабільшчыкаў, забяспечыўшы адбор значнай колькасці жанчын на гэтыя курсы. Астатніх курсантаў павінны асабіста падбраць загадчыкі райза і дырэктары МТС, таксама забяспечыўшы на гэтых курсах значную колькасць жанчын.

Абавязаць сакратароў райкомаў, старшын РВК і дырэктароў МТС забяспечыць на працягу 1936—37 гадоў вылучэнне жанчын на розныя кіруючыя і адказныя работы з тым, каб значная частка старшын калгасаў, брыгадзіраў трактарных і паляводчых брыгад, загадчыкаў калгасна-таварных ферм, калгасных рахункаводаў былі жанчыны-калгасніцы.

Абавязаць Наркамзем і сельгасаддзел ЦК КП(б)Б у трохдзённы тэрмін разаслаць на месцы разнарадку на прысылку курсантаў, а таксама канчаткова ўстанавіць месца міжраённых курсаў.

У мэтах папярэджання ў далейшым велізарных страт хлеба і лёну ва ўмовах дажджлівага надвор'я ў перыяд уборкі, СНК БССР і ЦК КП(б)Б абавязваюць усе акругкомы, гаркомы, райкомы КП(б)Б і акруговыя і раённыя выканкомы пазбегнуць паўтарэння памылак, дапушчаных ва ўборачнай кампаніі 1935 года, і правесці ў калгасах наступныя мерапрыемствы, забяспечваючы захаванне хлеба і лёну пры ўборцы, абмалоце і пераапрацоўцы ва ўмовах дажджлівай восні:

а) пабудаваць да пачатку ўборкі ў кожным калгасе, а ў большых калгасах у кожнай брыгадзе крытыя такі, забяспечыўшы, каб у калгасах, абслугоўваемых МТС, пад гэтымі павецямі змаглі змяшчацца складаная малатарня, трактар, або рухавік і абслугоўваючыя малатарню калгаснікі;

б) пабудаваць ва ўсіх калгасах асеці і гумны, прыстасаваныя па сваіх размерах да патрэб кожнага калгаса;

в) пабудаваць у кожным калгасе прасцейшую калгасную сушылку для сушкі зярна і са скарыстаннем мясцовага апалу (дроў, торфу і іншае). Зацвердзіць план будаўніцтва ў 1936 годзе калгасных гумен і зернасушылак у колькасці тысяча гумен і тысяча сушылак тыпу «Уварава», або Беларускай вопытнай станцыі механізацыі. Наркамзему к 10-му лютага даць праект гэтых пабудоў і размеркавання задання па раёнах.

Абавязаць сакратароў райкомаў і старшын РВК арганізаваць пасылку па плану Наркамзема калгасных брыгадзіраў на станцыю механізацыі ў Менску для азнаямлення з тыпам і праектамі будаўніцтва сушылак.

Абавязаць Наркаммясцпром да 5 мая загадаць на сваіх заводах тысячы вентылятараў тыпу «Сіроко» для калгасных зернасушылак. Абавязаць Наркамзем стварыць неабходны апарат па будаўніцтву ў калгасах і забяспечыць сістэматычнае кіраўніцтва будаўніцтвам, а таксама тэхнічную кансультацыю усіх аб'ектаў вытворчага будаўніцтва ў калгасах.

Асноўным матар'ялам для будаўніцтва павінны быць усе наяўныя старыя пабудовы і мясцовыя будматар'ялы. Абавязаць РВК забяспечыць у першую чаргу будаўніцтва крытых токаў, гумнаў, зернасушылак будаўнічымі матар'яламі, лесам і цэглай за кошт мясцовых фондаў.

Дзяржплану выдзеліць на працягу першага і другога кварталаў у распараджэнне РВК спецыяльныя фонды цвікоў, шкла і іншых будматар'ялаў для ўказаных вышэй пабудоў у калгасах.

СНК і ЦК КП(б)Б указваюць партыйным і савецкім арганізацыям раёнаў, што яны здолеюць у бліжэйшы тэрмін дабіцца арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў толькі пры ўмове, калі сталінскі калгасны статут не фармальна, а на справе атрымае сілу асноўнага дзяржаўнага закону ў кожным калгасе і калі вінаватыя ў парушэнні статута будуць сурова карацца.

СНК і ЦК КП(б)Б абавязваюць РК і РВК не пазней 10 лютага скончыць рэгістрацыю статутаў ва ўсіх калгасах, адначасова праводзячы праверку ў радзе калгасаў выканання статута на практыцы.

СНК і ЦК КП(б)Б прапануюць усім партыйным і савецкім арганізацыям:

а) Забяспечыць самае найстражэйшае правядзенне ў мясцях устаноўленых статутам правіл выключэння з калгасаў, у прыватнасці не дапускаць выключэння з калгасаў сваякоў асоб, пашоўшых на адыходныя заработкі, або на пастаянную работу ў прамысловасць і найстражэй праследваць, як за правышэнне ўлады, так партыйныя і савецкія органы, якія сваімі рашэннямі праводзяць выключэнне з калгасаў іх членаў.

б) Спыніць маючыя месца шматлікія парушэнні ўстаноўленага статутам парадку выбару і змяшчэння старшын калгасаў і брыгадзіраў (па 250 абследваных калгасаў выяўлена, што за другую палову 1936 года змяшчэнне раўно 14 процантам). Усякае зняцце і перамяшчэнне старшын калгасаў праводзіць толькі з дазволу Наркамзема і сельскагаспадарчага аддзела ЦК КП(б)Б. Забяспечыць рэгулярнае скліканне агульных сходаў калгаснікаў і абгаварэнне на іх усіх важнейшых пытанняў калгаснай гаспадаркі, забяспечыць дакладнае захаванне прадугледжаных статутам мер па выхаванню несвядомых калгаснікаў і пакаранню асоб, парушаючых калгасную дысцыпліну, і па ўкараненню новай грамадскай дысцыпліны працы.

в) Спыніць яшчэ шырока распаўсюджаную ў радзе раёнаў практыку беззаконнага распараджэння калгаснымі сродкамі з боку савецкіх і гаспадарчых арганізацый. СНК і ЦК абавязваюць гэтыя арга-

нізацыі у месячны тэрмін пакрыць запазычанасць калгасам, а органам пракуратуры прыцягнуць да суровай адказнасці асоб, невыконваючых гэтых указанняў.

г) Спыніць яшчэ сустракаючуюся ў многіх калгасах практыку агульнага і незаконнага наладжэння штрафаў на калгаснікаў.

СНК і ЦК КП(б)Б прапануюць усім райкомам КП(б)Б і РВК пры размеркаванні коннага сельгасінвентара, арганізацыі падрыхтоўкі кадраў і дапамогі крэдытам, трактарамі і машынамі МТС, асабліва ўлічыць неабходнасць дапамогі калгасам, дзе быў найбольшы прыліў аднаасобнікаў за апошні год, а таксама новаарганізаваўшымся калгасам з тым, каб у хутчэйшы тэрмін дапамагчы гэтым калгасам выйсці ў лік перадавых.

У мэтах ажыццяўлення пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР па пытанню хутарскога землекарыстання, СНК і ЦК КП(б)Б даручаюць усім райкомам КП(б)Б і РВК к 10-му лютага 1936 года ўнесці прапановы па правядзенню першых неабходных мерапрыемстваў у 1936 годзе па звядзенню ў адзіны калгасны масіў там, дзе ёсць для гэтага ўмовы, зямель хутароў і пераходу на жыхарства ў вёску з дакладным указаннем, у адносінах якіх калгасаў намячаюцца гэтыя мерапрыемствы. Дзяржплану і Наркамзему к 15-му лютага разгледзець прапановы раёнаў і прадставіць у ЦК і СНК праект прапановы для ўнясення на зацверджанне ў ЦК ВКП(б) і СНК СССР.

Канстатуючы, што наяўнасць у значнай колькасці раёнаў празмерна дробных калгасаў, часта ў 5 або 10 двароў, супярэчыць скарыстанню пераваг грамадскай калгаснай працы і скарыстанню новых машын, прапанаваць акругкомам, гаркомам і райкомам партыі і адпаведным выканкомам к 1-му сакавіка 1936 года прадставіць у ЦК КП(б)Б і СНК БССР распрацаваныя мерапрыемствы па аб'яднанню такіх празмерна дробных калгасаў пры ўмове найстражэйшай добраахвотнасці такога аб'яднання і з дакладным указаннем калгасаў.

СНК і ЦК абавязваюць кіраўнікоў навукова-даследчых інстытутаў, станцый і інш. шырэй разгарнуць практычную работу непасрэдна ў калгасах і саўгасах з тым, каб вопыт гэтых інстытутаў і навукова-даследчых устаноў стаў набыткам шырокіх мас і знайшоў шырокае прымяненне на калгасных палях.

Даручыць сельгасаддзелу ЦК сумесна з аддзелам навук і Наркамзему у лютым правесці нараду навуковых работнікаў па пытанню сельскай гаспадаркі.

Абавязаць рэдакцыю газеты «Звязда» перыядычна выпускаць старонку (укладку), прысвечаную спецыяльна пытанню сельскай гаспадаркі і барацьбе за ўраджай.

СНК і ЦК КП(б)Б лічаць, што партпраца на сяле, у калгасе набывае зараз велізарнае значэнне. ЦК і СНК абавязваюць райкомы партыі разгарнуць работу па палітычнаму і культурнаму выхаванню членаў партыі з тым, каб рыхтаваць моцных арганізатараў і кіраўнікоў буйнай гаспадаркі з вялікай колькасцю машын і вялікім пасеўным планам, кіраўнікоў стаханаўскага руху сярод калгаснікаў, людзей, якія-б здолелі распазнаваць дзеянні класавага ворага і малейшую спробу ворагаў шкодзіць і перашкаджаць рабоце па далейшаму ўмацаванню калгаснага ладу.

СНК і ЦК КП(б)Б абавязваюць райкомы партыі і ўсе партарганізацыі паставіць масавую палітычна-асветную работу на сяле так, каб яшчэ больш узняць творчую ініцыятыву і вытворчы энтузіязм шырокіх мас калгаснікаў. Работа ўсіх партарганізацый павінна быць пабудавана так, каб няўхільна ў працэсе ўсяго сельскагаспадарчага года выяўляць лепшых людзей сельскагаспадарчай вытворчасці, дапамагаючы ім расці, выхоўваць іх, памятаючы словы вялікага Сталіна, што кадры вырашаюць усё.

Старшыня СНК БССР
Н. Галадзед

Сакратар ЦК КП(б)Б
Н. Гікало

Уп. Галоўлітбела № П—5004.
Тыраж 12455
495.800 друк. зн. (9 арк.)
Здана ў набір 17-ІІ—36 г.
Падпісана да друку 4-ІІІ—36 г.

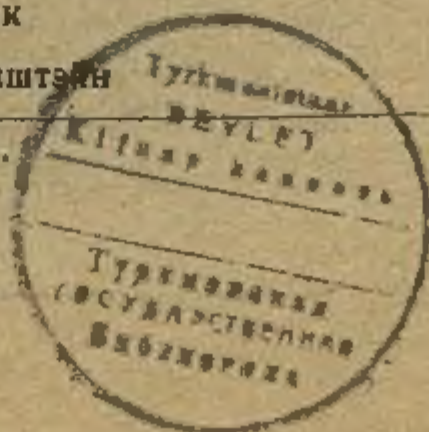
Рэдакцыя

К. Мінін (адказны рэдактар)

Д. Конік

Г. Рубінштэйн

Менск, друк. імя Сталіна. Зак. № 161.

Пролетары! ўсіх краін, злучайцеся!

ІНСТЫТУТ МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ ПАРТАКТЫВА пры ЦК КП(б)Б

„ЦК ВКП(б) звярчае ўвагу ўсіх партыйных арганізацый на вялікае палітычнае і дзяржаўнае значэнне развіцця завочнага навучання і скарыстання радыё ў справе шырокай прапаганды ленінізма і гісторыі партыі, асабліва ў сельскагаспадарчых раёнах і на транспарце“

(з пастановы ЦК ВКП(б) ад 16-X-35 г.).

Слухайце радыёлекцыі завочнай партвучобы ў САКАВІКУ 1936 г.

праз МЕНСКУЮ радыёстанцыю РВ-10.

ЧАС ПЕРАДАЧЫ: Штодзенна (акрамя 6, 12, 18, 24 і 30-га сакавіка) з 19 г. 30 м. да 20 г. 30 м.

Павышаны курс лекцый па гісторыі ВКП(б) для завочнікаў партвучобы перадаецца 10, 11, 12, 15, 16 і 17-га сакавіка днём з 13 г. 00 м. да 14 г. 00 м.

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)

Павышаны курс лекцый.

- 5-III — Як большавікі арганізавалі перамогу Вялікай пролетарскай рэвалюцыі (лекцыя 2-я).
- 11-III — Як большавікі арганізавалі перамогу Вялікай пролетарскай рэвалюцыі (лекцыя 3-я).
- 23-III — Партыя ў першы перыяд пролетарскай дыктатуры.

ГІСТОРЫЯ ВКП(б)

Павышаны курс (перадаецца прыстасавана да вучэбных канферэнцый завочнікаў Інстытута).

Час перадачы: 13 г. 00 м. — 14 г. 00 м.

- 10 і 15 — Партыя большавікоў у першы перыяд пролетарскай дыктатуры.
- 11 і 16 — Барыцьба партыі з „левымі“ камуністамі і трацкістамі ў перыяд Вроста.
- 12 і 17 — Партыя „большавікоў“ — правадыр і арганізатар перамог на фронтах грамадзянскай вайны.

ЛЕНІНІЗМ

- 4-III — Дыктатура пролетарыята, як сродак пабудовы бескласавага сацыялістычнага грамадства.
- 19-III — Аграрна-сялянскае пытанне ў буржуазна-дэмакратычнай і пролетарскай рэвалюцыях.

ПЫТАННІ ПРАГРАМЫ І СТАТУТА ВКП(б) І КОМІНТЭРНА

- 7-III — Камуністычны Інтэрнацыянал — штаб сусветнай пролетарскай рэвалюцыі.

АДКАЗЫ на лісты і запытанні завочнікаў і радыёслухачоў слухайце 5, 15 і 25 сакавіка пасля лекцыі.

Лекцыі завочнай партвучобы праз радыёстанцыю імя Комінтэрна (з Масквы) слухайце штодзенна, акрамя 6, 12, 18, 24 і 30 з 18 г. 30 м. да 19 г. 30 м.

ТАВАРЫШЫ ЗАВОЧНІКІ І РАДЫЁСЛУХАЧЫ!

Слухайце лекцыі ў спецыяльна абсталяваных радыё-аудыторных пры партабінетах, чырных кутках і праз свае прыёмнікі і радыёкропкі.

Арганізуйце гурткі калектыўнага слухання і прапрацоўкі кожнага з перадаваемых Інстытутам цыклаў радыёлекцый. Сваім радыёслухачам Інстытут аказвае дапамогу вуснай і пісьмовай кансультацыяй і вучэбнай літаратурай.

Пытанні, якія ўзнікаюць у сувязі з праслуханай Вамі лекцыяй і прапрацоўкай вучэбнай літаратуры, а таксама водзены і запісаны ў лекцыях накіроўваючы на адрасу:

г. Мінск, вул. К. Маркса, 47/30, БІМЗО.

Дырэкцыя Інстытута.

- 14-III — Праграма Камуністычнага Інтэрнацыянала.
- 27-III — Наступленне фашызма і задачы барацьбы за адзінства рабочага класа супроць фашызма.
- 28-III — Задача Камуністычнага Інтэрнацыянала ў сувязі з падрыхтоўкай імперыялістамі новай сусветнай вайны.

ПАЛІТЭКАНОМІЯ

- 10-III — Пагоня за прыбыткамі, як аскаўны стымул развіцця капіталізма. Сярэдні прыбытак і цана вытворчасці.
- 13-III — Рэзультат крэдыта і банкі.
- 18-III — Зямельная рэнта і развіццё капіталізма ў сельскай гаспадарцы (лекцыя 1-я).
- 17-III — Зямельная рэнта і развіццё капіталізма ў сельскай гаспадарцы (лекцыя 2-я).

УВОДНЫЯ ЛЕЦЫІ К Вывучэнню ПАСОБНЫХ ТВОРАЎ МАРКСА, ЭНГЕЛЬСА, ЛЕНІНА, СТАЛІНА

- 3-III — Як вывучаць работу Леніна „Дзяржаўна і рэвалюцыя“.
- 26-III — Як вывучаць работу т. Сталіна „К пытанням аграрнай палітыкі ў СССР“.

ПАЛІТЫНА ПАРТЫІ ў ВЕСЦЫ І ПЫТАННІ СТАТУТА СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ

1, 8, 15, 22 і 29 сакавіка.

Рэзэрв: 2, 9, 20, 25, 27, 31 сакавіка.

2

ЦАНА 40 кап.

00000001992509

239

ДАВЕДАМ
ПАРТЫЙНЫХ,
СОВЕЦКІХ, ГРАМАДСКІХ
АРГАНІЗАЦЫЙ І ЎСТАНОЎ

АДКРЫТА
ПАДПІСКА

НА 1936 ГОД

НА ПАЛІТЫКА-ЭКАНАМІЧНЫ
ШТОМЕСЯЧНІК — ОРГАН ЦК КП(б)Б
= ГОД ВЫДАНИЯ Х =

„БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ“

ПАДПІСНАЯ ЦАНА НА 1936 г.

на 1 мес.	— 40 к.
на 3 мес.	1 р. 20 к.
на 6 мес.	2 р. 40 к.
на 12 мес.	4 р. 80 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА
штомесцяц усімі райбюро „Саюз-
друку“, паасобнымі ўпаўнаважа-
нымі па друку на прадпрыемствах,
ва ўсіх паштовых аддзяленнях,
агенцтвамі і ўсімі газетаносцамі

МЕНСК

ВЫДАВЕЦТВА
ЦК КП(б)Б „ЗВЯЗДА“